

फक्त कार्यालयीन उपयोगाकरिता

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

वर्धा जिल्हा

२०००-२००१

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय
महाराष्ट्र शासन
मुंबई.

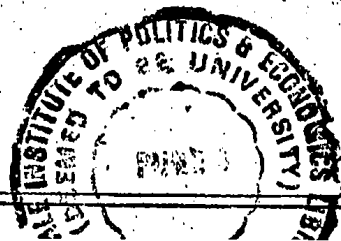
फवत कार्यालयीन उपयोगाकरीता

जिल्हा सामाजिक
व
आर्थीक समालोचना

वर्ष - 2000-01

जिल्हा - वर्धा

जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय
अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय
महाराष्ट्र शासन, वर्धा

अनुक्रमणिका

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन 2000-01

अ क्र	तक्ता क्र	विषय	पान क्र
1	2	2	3
भाग -1			
1		दृष्टीक्षेपात जिल्हा	I - VI
2		सामाजिक व आर्थिक समालोचन	एक ते सतरा
भाग -2			
1 क्षेत्र फळ			
1	1.1	जनगणनेनुसार तालुकावार क्षेत्रफळ, घरे, व लोकसंख्या	1
2	1.2	1951 पासूनच्या लोकसंख्येमधील दशवार्षिक फरक	2
3	1.3	1991 च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार गावांचे तालुकावार वर्गीकरण	4
4	1.4	2001 च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार शहरांचे तालुकावार वर्गीकरण	5
5	1.5	1991 च्या जनगणनेनुसार काम करणारे व काम न करणारे यांची संख्या	6
6	1.5 b	1991 च्या जनगणनेनुसार मुख्यतः काम करणा-या व्यक्तींची उद्योगगट क्षेत्रनिहाय विभागणी.	8
7	1.6 a	लोकसंख्येचे वयोगटानुसार वर्गीकरण - जनगणना 1981	8
8	1.6 b	लोकसंख्येचे वयोगटानुसार वर्गीकरण जनगणना 1991	8
9	1.7	1991 च्या जनगणनेनुसार अनुसूचित जाती व जमातीची आकडेवारी	9
10	1.8	भिंती/ छप्परे यासाठी वापरलेल्या साधन सामुर्घा नुसार घरांचे वर्गीकरण	10
11	1.9	आकार व मालकीच्या स्थितीनुसार ग्रामिण / नागरी क्षेत्रातील कुटुंबाचे वर्गीकरण	11
12	1.10	जनगणना घरे आणि त्यांचा वापर	12
13	1.11	क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दरडोई जिल्हा उत्पन्न (चालू किमती नुसार)	12 (अ)
14	1.12	क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दरडोई जिल्हा उत्पन्न (स्थिर (1993-94) किमती नुसार)	12 (ब)
2 हवामान			
15	2.1	निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य 2000	13
16	2.2	निवडक केंद्रातील कमाल व किमान तापमान (1998)	15
3 कृषी			
17	3.1	जमीनीचा वापर सन 1996-97, 98-99 व 99-00 यावर्षाकरीता	16
18	3.2	तहसिलवार निरनिराळ्या पिकांखालील क्षेत्र सन 1996-97, 98-99 व 99-00	19
19	3.3	मुख्य पिकाचे दर हेक्टरी उत्पादन व एकूण उत्पादन 2000 - 01	27
20	3.4	विविध साधनांचे ओलिताखालील असलेले तालुकावार क्षेत्र 1996-97, 98-99 व 99-00	28

II

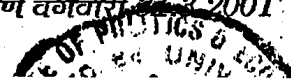
अ क्र	तक्ता क्र	विषय	पान क्र
1	2	2	3
21	3.5	निरनिराळ्या पिकारखालील आनीताचे क्षेत्र 1996-97, 98-99 व 99-00 करीता	29
22	3.6a	तालुकावार सिंचन विहिरी व इतर विहिरी सन 1996-97, 98-99 व 99-00	33
23	3.6b	तालुकावार कुपनलिका, हातपंप व विद्युत पंप 2000 - 01	34
24	3.7	लघुपाट बंधा-यांची कामे 2000 - 01	35
25	3.8	मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्पामुळे भिजणारे क्षेत्र व भिजणारे फायदे 30.जून 2001 अखेरची	36
26	3.9	वहित धारण जमिनीच्या संख्या व त्याचे क्षेत्रफळ, ओलिता खाली असलेली वहित धारण जमिन आणि ओलिता खालील निव्वळ क्षेत्र व वहितीच्या व प्रकारानुसार क्षेत्रफळ श्रेणीनुसार वहित धारण जमिनीची संख्या (1990 - 91)	37
27	3.10	कृषिविषयक अवजारे पशु गणना सन 1997	39
28	3.11	दुष्काळ, टंचाई व टंचाई रादश परिस्थितीची माहिती सन 2000 - 01	40
29	3.12	टंचाईच्या पुर्वतिहासानुसार कठीण व इतर टंचाईग्रस्त भाग ठरविण्याबाबत माहिती सन 2000 - 2001	41
4 पशुसंतर्धन			
30	4.1	तहसिलवार पशुधन (1997 च्या पशुगणनेप्रमाणे)	42
31	4.2	जिल्ह्यातील पशुवैद्यकीय संस्थांची तालुकावार संख्या (2000-01)	46
32	4.3	रोगाच्या प्रकारानुसार पशुच्या मृत्युंची संख्या वर्ष (2000 - 2001)	47
33	4.3a	विविध पशुवैद्यकीय संस्थांचे कार्य 2000 - 01	48
34	4.4	मान्यताप्राप्त पशुधन आणि प्रत्येक पशुवधगृहांत कत्तल केलेल्या पशुंची संख्या 2000 - 01	48
35	4.5	जिल्ह्यातील वनक्षेत्र वर्ष 2000-2001	49
36	4.6	जिल्ह्यातील मुख्य व गौण वनउत्पादने 2000 - 01	49
37	4.7	जिल्ह्यातील भुजल मत्स्यव्यवसाय 2000- 2001	50
38	4.8	जिल्ह्यातील सागरी मत्स्यव्यवसाय 2000- 2001	*
5 रोजगार उद्योग, खाजिकर्म व वीज			
39	5.1	कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या वर्ष (2000)	51
40	5.2	चालू कारखान्यांचे व कामगारांच्या संख्येनुसार उद्योगनिहाय वर्गीकरण सन 2000	53
41	5.3	कामाच्या दिवसांच्या संख्येनुसार चालू असलेल्या कारखान्यांचे वर्गीकरण वर्ष (2000)	55
42	5.4	उद्योगाच्या महत्वाच्या बाबींचा तपशिल (वार्षिक उद्योग पाहणी वर्ष 1996-97)	57
43	5.5	रोजगार विनिमय केंद्रातील आकडेवारी वर्ष 2000	59
44	5.6	व्यवसाय मार्गदर्शन कार्यक्रम वर्ष 2000-01	60
45	5.7	जिल्ह्यातील कर्मचा-यांची संख्या (कर्मचारी गणना 2000)	60
46	5.8	निरनिराळ्या उद्योगातील रोजगार (31 मार्च 2001 ला संपणा-या वर्षाकरिता)	61

III

अ क्र	तक्ता क्र	विषय	पान क्र
1	2	2	3
47	5.9	विद्युतीकरण झालेल्या शहरांची व गावांची संख्या व त्यांची लोकसंख्या 31 मार्च 2001 अखेर	62
48	5.10	विजेची वापार 2000-2001 या वर्षाकरिता	62
49	5.11	कृषी व बिगर कृषी उद्योग	63
50	5.12	प्रमुख उद्योग गटानुसार (कृषी व बिगर कृषी) उद्योगांची संख्या आणि सर्वसाधारणपणे नेहमी काम करणा-या कामगारांची संख्या (आर्थिक गणना-1998)	64
51	5.13	महत्वाच्या उद्योगगटानुसार कृषी व बिगर कृषी आस्थापनांची संख्या (आर्थिक गणना-1998)	64
52	5.14	महत्वाच्या उद्योगगटानुसार कृषी व बिगर कृषी आस्थापनातील कामगारांची संख्या (आ.ग.1998)	65
53	5.15	बिगर कृषी आस्थापना (सर्व उद्योगगट एकत्र) (आर्थिक गणना 1998)	65 (अ)
54	5.16	उद्योग गटानुसार सहकारी औद्योगिक संस्था व रोजगार यांची संख्या (आर्थिक गणना 1998)	65 (ब)
55	5.17a	वस्तूनिर्माण व दुरुस्तीसेवा या गटातील स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आ.ग.1998)	66
56	5.17b	वस्तूनिर्माण व दुरुस्तीसेवा या गटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आ. ग. 1998)	66
57	5.18a	घाऊक व किरकोळ व्यापारामधील स्वकार्यरत उद्योगांची संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1998)	67
58	5.18b	घाऊक व किरकोळ व्यापारउद्योग गटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आ. ग.1998)	67
59	5.19a	सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवामधील एकूण स्वकार्यरत उद्योगांची संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1998)	68
60	5.19b	सामुहिक , सामाजिक व व्यक्तिगत सेवामधील आस्थापनेची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आ.ग.1998)	68
61	5.20a	सर्व उद्योग गटातील स्वकार्यरत उद्योगांची संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1998)	69
62	5.20b	सर्व उद्योग गट मिळून एकत्र उद्योग गटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1998)	69

6 सहकार

63	6.1	विविध प्रकारच्या सहकारी संस्था (31 मार्च 2001 अखेरची स्थिती)	70
64	6.2	जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या सहकारी संस्थांची माहिती (31 मार्च 2001 अखेरची स्थिती)	71
65	6.3	जिल्ह्यातील सहकारी संस्थांची लेखापरिक्षण वर्गाप्रमाणे वर्गवारी 31.3.2001 अखेर.	72

IV

अ.क्र	तक्ता क्र	विषय	पान क्र
1	2	2	3
66	6.4	जिल्ह्यातील राज्य आणि जिल्हा पातळीवरील सहकारी बँकेची कार्ये 31.3.2001 अखेर	73
67	6.5	जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषी सहकारी संस्थांचे कार्य, 31.3.01 अखेर	74
68	6.6	जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा संस्थांचे कार्य 31.3.2001 अखेर	75
69	6.7	जिल्ह्यातील आदिवासी सहकारी संस्थांचे कार्य 31.3.2001 अखेर	76
70	6.8	जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषी सहकारी संस्थांनी दिलेली पिक कर्जे 31.3.2001 अखेर.	77
71	6.9	जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा संस्थांनी दिलेली पिक कर्जे 31.3.2001 अखेर.	77
72	6.10	जिल्ह्यातील आदिवासी सहकारी संस्थांनी दिलेली पिक कर्जे 31.3.2001 अखेर.	77
73	6.11	जिल्ह्यातील बिगर कृषी सहकारी पत संस्थांचे कार्य 31.3.2001 अखेर.	78
74	6.12	जिल्ह्यातील बिगर कृषी सहकारी पत संस्थांचे कार्य 31.3.2001 अखेर.	79
75	6.13	जिल्ह्यातील उत्पादक आणि सामाजिक सेवा संस्थांचे कार्य 31.3.2001 अखेर.	80
76	6.14	जिल्ह्यातील उत्पादक संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्था यांचे प्रमुख कार्यांचा तपशील 31 मार्च 2001 अखेरचा	81
77	6.15	जिल्ह्यातील नियंत्रित बाजारपेठांची माहिती 31.3.01 अखेर	82
78	6.16	जिल्ह्यातील सावकारांची संख्या आणि त्यांनी दिलेली कर्जे 31.3.2001 अखेर.	83
7 वैद्यकीय व आरोग्य सेवा			
79	7.1	सावजनिक व अर्थसहाय्यीत संस्थामार्फत उपलब्ध असलेल्या वैद्यकीय सविधांची माहिती, 2000	84
80	7.2	नोंदणी केलेल्या जन्म-मृत्यूंची संख्या 2000	85
81	7.3	विविध कारणांनुसार मृत्यूंची संख्या 2000	86
82	7.4	माताबाल संगोपण कार्यक्रमा अंतर्गत लस टोचणी 2000 - 2001 वर्षा करिता	86
83	7.5	जिल्ह्यातील कुटूंब नियोजन केंद्राची संख्या 2000 - 2001	87
8 शिक्षण			
84	8.1	2001 च्या जनगणनेनुसार तालुकावार साक्षरता	88
85	8.2	शैक्षणिक संस्था आणि शिक्षकांची आणि विद्यार्थ्यांची संख्या 1999 -2000	89
86	8.3	पूर्व प्राथमिक, प्राथमिक, माध्यमिक व महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांची संख्या आणि मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची वर्गवारी सन 1999 - 2000	90
87	8.4	इतर प्रकारच्या शैक्षणिक संस्था 1999-2000	91
88	8.5	आर्थिकदृष्ट्या मागासलेल्या विद्यार्थ्यांना मिळणा-या शैक्षणिक सवलती 1999-2000	91
89	8.6	प्राथमिक शिक्षणावरील खर्च 2000-2001	92
90	8.7	जिल्ह्यातील व्यवसाय मार्गदर्शन (कनिष्ठ महाविद्यालये) व तांत्रिक शाळा आठवी ते बारावी) 2000-01	93

अ क्र	तक्ता क्र	विषय	पान क्र
1	2	2	3
91	8.8	जिल्ह्यातील प्रोड शिक्षण कार्यक्रम 2000-01	93
92	8.9	शिक्षकांकरिता प्रशिक्षण संस्था 1999-2000	93
9 वाहतूक दळणवळण			
93	9.1a	रेल्वे मार्गाची लांबी (31 मार्च 2001 या वर्षाअखेर)	94
94	9.1b	रेल्वे स्थानकांची तालुकावार यादी (31 मार्च 2001 या दिवशीची)	94
95	9.2	प्रकार व पृष्ठभाग त्यानुसार रस्त्यांची लांबी 31 मार्च 2001 अखेर	95
96	9.3	वापरात असलेली मोटार वाहनांची संख्या (31 मार्च 2001 वर्षाअखेरची)	96
97	9.4	महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाची (प्रवास) वाहतूक आकडेवारी सन 2000-2001	96
98	9.5	महत्वाच्या रस्त्यावरील वाहतूक गणना डिसेंबर 2000 या वर्षाकरिता (वाहतूक गणना डिसेंबर 2000)	97
99	9.6	पोस्ट, तारघरे व दूरध्वनी सेवा व दूरदर्शन संच यांची आकडेवारी (31 मार्च 2001 अखेर)	105
10 स्थानिक संस्था			
100	10.1	स्थानिक संस्थांचे उत्पन्न व खर्च (वर्ष 2000-2001 करिता)	105
101	10.2	ग्रामपंचायतीचे उत्पन्न व खर्च (वर्ष 2000-2001 करिता)	106
102	10.3	जिल्हा परिषदाचे बाबवार उत्पन्न व खर्च (2000-2001 या वर्षाकरिता)	107
103	10.4	महानगर पालीका, कटक मंडळे व नगर पालीकेचे बाबवार उत्पन्न व खर्च (2000-2001 या वर्षाकरिता)	108
11 नियोजन			
104	11.1	विविध विकास शीर्षाखाली झालेली योजनांतर्गत खर्च वर्ष 2000-2001	109
105	11.2	योजनेखालील महत्वाची भौतिक साधने सन 2000-01 करिता	111
106	11.3	रोजगार हमी योजना (2000 - 2001 वर्षाकरिता)	115
107	11.4	रोजगार हमी योजनेखाली घेतलेली कामे, त्यावरील रोजगार व खर्च सन 2000 - 2001 या वर्षाकरिता	115
108	11.5	पिण्याच्या पाण्याच्या सोई व टंचाई संबंधी केलेल्या उपाय योजना, 2000 - 01 वर्षा करिता	116
109	11.6	संकरीत व अधिक उत्पादन देणा-या पिकांच्या जाती व त्याखालील क्षेत्र (2000 - 2001 वर्षाकरिता)	117
110	11.7	जिल्ह्यातील रासायनिक खतांचे वाटप [वर्ष 2000 - 2001 करिता]	119
111	11.8	जिल्ह्यातील सारखर कारखाने 2000 - 2001 या गळेत हंगामाकरिता	120
112	11.9	दुग्ध संस्थांची संख्या [वर्ष 2000 - 2001]	120
113	11.10	अवर्षण प्रवण कार्यक्रमांची प्रगती दर्शविणारा तक्ता वर्ष 2000 - 2001	121
114	11.11	जिल्ह्यातील एकात्मिक अदिवासी विकास कार्यक्रमाची प्रगती त्यावरील तरतूदी व खर्च 2000-01	121
115	11.12	वीस कलमी कार्यक्रम (2000 - 2001 वर्षाकरिता)	122

VI

अ क्र	तक्ता क्र	विषय	पान क्र
1	2	2	3
116	11.13	विशेष घटक योजना 2000 - 2001 वर्षाकरीता	123
117	11.14	जिल्ह्याचा स्थानिक विकास कार्यक्रम (सन 2000-2001)	123
12 किंमती व निदेशांक			
118	12.1	जिल्ह्यातील निवडक शेती मालाच्या सरासरी घाऊक किंमती एप्रिल 2000-मार्च 2001	124
119	12.2	जिल्ह्यातील मुख्यालयाच्या ठिकाणाच्या महत्वाच्या वस्तुंच्या मासिक सरासरी किरकोळ किंमती सन 2000	125
120	12.3	कामगाराचे ग्राहक किंमतीचे निदेशांक सन 2000-2001	127
13 न्याय व प्रशासन			
121	13.1	जिल्ह्यातील पोलिस अधिकारी/ कर्मचा-यांची एकूण संख्या सन-2000-2001	128
122	13.2	जिल्ह्यातील गुन्ह्यासंबंधी आकडेवारी, सन 2000 - 2001	129
123	13.3	तुरुंगात दाखल केलेले गुन्हेगार, सन 2000 - 2001	130
124	13.4	तुरुंगात दाखल केलेल्या गुन्हेगारांचे चयोगटानुसार व शैक्षणिक पात्रतेनुसार वर्गीकरण, सन 2000 - 2001	131
125	13.5	दिवाणी व फौजदारी न्यायालयात निकालात काढलेली कामे / प्रकरणे सन 2000 - 2001	131
14 बंकींग व विमा			
126	14.1	जिल्ह्यातील बँक कार्यालये, वर्गीकृत बँकांची संख्या, ठेवी व कर्जे. सन 2000-01	132
127	14.2	क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दरडोई जिल्हा उत्पन्न (चालु किंमती नुसार)	132
128	14.3	जिल्ह्यातील 31 मार्च 2000 रोजी असलेल्या संयुक्त भांडवली संस्था	132
15 संकीर्ण			
129	15.1	जिल्ह्यातील चित्रटगृहाविषयी आकडेवारी, सन 2000 - 2001	133
130	15.2	गोळा केलेली अल्पवचन गंतवणुक व खातेदारांची संख्या, सन 2000 - 2001	134
131	15.3	तहसिलनिहाय गोळा केलेला जमीन महसूल, सन 2000 - 2001	135
132	15.4	मुद्रणालये आणि त्यात छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे आणि नियतकालिके, दि.31.3.2001 या दिवशी.	136
133	15.5	स्वस्त धान्य दुकानांना पुरविलेले तांदूळ, गहु व साखर सन 2000 - 2001	137
134	15.6	जिल्ह्यातील मागणी व वसुली केलेले धान्य, सन 2000 - 2001	137
135	15.7	जिल्ह्यातील 1999 मधील लोकसभा व 1999 मधील विधानसभा निवडणूक संबंधी आकडेवारी	138
136	15.8	जिल्ह्यातील 31.3.2001 रोजीची अधिकारी व प्रवासी यांचेसाठी असलेल्या विश्रामगृहांची तालुकानिहाय यादी	139
137	15.9	निवडक निदेशांक सन 2000 - 2001	140

टप - * निरंक तक्ता

1.11, 1.12, 5.15 आणि 5.16 हे तक्ते उशिरा समाविष्ट केल्यामुळे त्यांना अनुक्रमे 12(अ), 12(ब), 65 (अ) आणि 65 (ब) असे क्रमांक देण्यात आले आहे

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन 2000 - 2001

दृष्टिक्षेपात जिल्हा - वर्धा

अ.क्र.	बाब	परिमाण	जिल्हा - वर्धा	महाराष्ट्र राज्य
1	2	3	4	5
1	प्राकृतिक रचना			
1.1	भौगोलीक स्थान			
1.1.1	उत्तर अक्षांस	अंश	20.18 ते 21.21	16.4 ते 22.1
1.1.2	पुर्व रेखांश	अंश	78.33 ते 79.15	72.6 ते 80.9
1.2	हवामान			
1.2.1	तापमान		[2000-01]	[1999-2000]
1.2.1.1	किमान	डिग्री सेल्सीअस	9.4	5.0
1.2.1.2	कमाल	डिग्री सेल्सीअस	46.0	47.7
			[1998]	[1995]
1.2.2	पर्जन्य [सरासरी]	मि. मी.	939.55	1292.53
1.3	प्रशासकीय विभाग [2000 - 2001]			
1.3.1	तालुके	संख्या	8	353
1.3.2	पंचायत समित्या	संख्या	8	321
1.3.3	टंचाई ग्रस्त तालुके	संख्या	0	उ. ना
1.3.4	एकात्मिक ग्रामीण विकास प्रकल्प	संख्या	8	उ. ना
1.3.5	शहरे	संख्या	7	378
1.3.6	गावे (एकुण) 2001 प्रमाणे	संख्या	1381	43722
1.3.6.1	निर्जन	संख्या	472	उ. ना
1.3.6.2	वस्ती असलेली	संख्या	909	43722 *
1.3.7	क्षेत्रफळ [1991]	चौ. कि. मी.	6309	307713
2	प्रशासकीय संस्था [2000 - 2001]			
2.1	पंचायत समित्या	संख्या	8	321
2.2	महानगरपालिका	संख्या	0	15
2.3	नगरपरिषदा	संख्या	6	228
2.4	कटक मंडळे	संख्या	0	7
2.5	ग्रामपंचायती	संख्या	517	27738
				(31.12.2000)
2.6	पोलीस ठाणी	संख्या	16	908
2.7	पोलीस आऊट पोष्ट	संख्या	6	1775

टिप :- * वस्ती नसलेले गावे धरून

अ.क्र	बाब	परिमाण	जिल्हा - वर्धा	महाराष्ट्र राज्य
1	2	3	4	5
3	लोकसंख्या (2001) प्रमाणे			
3.1	ग्रामीण लोकसंख्या	आकडे हजारात	906	55732
3.2	नागरी लोकसंख्या	आकडे हजारात	325	41020
3.3	एकुण लोकसंख्या	आकडे हजारात	1231	96752
3.4	अनुसुचित जातीची लोकसंख्या (1991)	आकडे हजारात	150	8758
3.5	अनुसुचित जातीच्या लोकसंख्येची एकुण लोकसंख्येशी टक्केवारी	टक्केवारी	14.04%	11.09
3.6	अनुसुचित जमातीची लोकसंख्या (1991)	आकडे हजारात	166	7318
3.7	अनुसुचित जमातीच्या लोकसंख्येची एकुण लोकसंख्येशी टक्केवारी	टक्केवारी	15.68%	9.27
3.8	पुरुष [2001]	आकडे हजारात	636	50334
3.9	स्त्रिया	आकडे हजारात	595	46418
3.10	स्त्रि - पुरुष प्रमाण	1000 पुरुषांमध्ये स्त्रियांचे प्रमाण	936	922
3.11	लोकसंख्येची घनता [2001]	दर चौ.कि.मी.	195	314
3.12	साक्षरतेचे प्रमाण (2001)			
3.12.1	एकुण	टक्केवारी	80.50	77.3
3.12.2	पुरुष	टक्केवारी	87.70	86.3
3.12.3	स्त्रिया	टक्केवारी	72.80	67.5
3.12.4	राज्यामध्ये जिल्हयाचा क्रमांक	संख्या	उ. ना.	--
4	कृषि [अस्थायी]		(1999-2000)	
4.1	भौगोलिक क्षेत्र	हजार हेक्टर	629	30758
4.2	जंगलव्याप्त क्षेत्र	हजार हेक्टर	28	5306
4.2.1	जंगलव्याप्त क्षेत्राची भौगोलिक क्षेत्राशी टक्केवारी	टक्केवारी	4.44%	17.25
4.3	शेतीस उपलब्ध नसलेली जमीन			
4.3.1	बिगर शेती वापराखालील जमीन	हजार हेक्टर	45	1301
4.3.2	पडीत आणि लागवडीलायक नसलेली जमीन	हजार हेक्टर	21	1696
4.3.3	एकुण [अ + ब]	हजार हेक्टर	66	2997
4.4	पडीत जमीनीव्यतीरीक्त लागवड नकेलेली जमीन			
4.4.1	कायम गुरेचरण आणि इतर	हजार हेक्टर	31	1341
4.4.2	झाडे झुडपाखालील जमीन	हजार हेक्टर	20	226
4.4.3	लागवडी योग्य परंतु पड जमीन	हजार हेक्टर	17	903
4.5	पडीत जमीन			
4.5.1	चालू पड	हजार हेक्टर	14	1189

III

अ.क्र	बाब	परिमाण	जिल्हा - वर्ष	महाराष्ट्र राज्य
1	2	3	4	5
4.5.2	इतर पड	हजार हेक्टर	20	1161
4.6	पिकारखालील जमीन			
4.6.1	पिकारखालील निव्वळ क्षेत्र	हजार हेक्टर	409	17636
4.6.2	दुसोटा क्षेत्र	हजार हेक्टर	36	4620
4.6.3	एकुण पिकारखालील क्षेत्र	हजार हेक्टर	445	22256
4.7	ओलित क्षेत्र			
4.7.1	निव्वळ ओलित क्षेत्र	हजार हेक्टर	20	2959
4.7.2	एकुण ओलित क्षेत्र	हजार हेक्टर	39	3647
4.8	महत्वाच्या पिकारखालील क्षेत्र [अन्नधान्य]	हजार हेक्टर	21	13382
4.9	वहीत थारण जमिन [अंतीम] 1990 - 91			
4.9.1	2 हेक्टरपेक्षा कमी	संख्या हजारात	64	6003
4.9.2	2 ते 10 हेक्टर	संख्या हजारात	70	3297
4.9.3	10 हेक्टरपेक्षा जास्त	संख्या हजारात	4	171
4.10	जमिन महसूल वसुली (2000 - 01) सुधारीत	लाख रुपये	8.01	9200
4.11	जिल्हा परिषदाचा उपकर	हजार रुपये	6856	उ. ना
4.12	पंचायत समित्याचा उपकर	हजार रुपये	4384	उ. ना
5	पशुसंवर्धन (पशुगणना 1997)			
5.1	एकुण पशुधन	संख्या हजारात	730	39793
5.2	गायी व बैल	संख्या हजारात	425	17949
5.3	म्हशी व रेडे	संख्या हजारात	68	6484
5.4	मेंढ्या व शेक्या	संख्या हजारात	188	14716
5.5	कोंबड्या व बदके	संख्या हजारात	418	34984
6	सहकार (2000 - 2001)			
6.1	सहकारी संस्था	संख्या	1476	158016
6.2	प्राथमिक कृषि सहकारी पंत संस्था	संख्या	398	20551
6.3	प्राथमिक कृषि सहकारी पंत संस्थांची सभासद संख्या	संख्या हजारात	150	10205
6.4	सहकारी दुग्ध संस्था	संख्या	339	22035
6.5	प्राथमिक कृषि पंत संस्थानी दिलेले कर्जे	रुपये कोटीत	25.97	3178
7	जलसिंचन पुर्ण झालेले पाटबंधारे प्रकल्प व त्याखालील लाभक्षेत्र		(2000 जुन) अखेरपर्यंत	(1999 जुन) अखेरपर्यंत
7.1	मोठे प्रकल्प	संख्या	0	31
7.2	मध्यम प्रकल्प	संख्या	7	165

IV

अ.क्र	बाब	परिमाण	जिल्हा - वर्षा	महाराष्ट्र राज्य
1	2	3	4	5
7.2.1	1 व 2 चे लाभक्षेत्र	हजार हेक्टर	75	उ. ना
7.3	लघु प्रकल्प (राज्यक्षेत्र)	संख्या	18	2175
7.3.1	लाभक्षेत्र	हजार हेक्टर	10	उ. ना
7.4	सिंचन विहीरखाली भिजनारे क्षेत्र	हजार हेक्टर	19	1912
8	उद्योग		[2000] अखेर [1999] अखेर	
8.1	नोंदणीकृत चालु कारखान्याची संख्या	संख्या	196	34603
8.2	नोंदणीकृत चालु कारखान्याची संख्या (उत्पादन चालु कारखाने)	संख्या	173	29562
8.3	सहकारी साखर कारखान्याची संख्या (2000 - 01)	संख्या	2	143
			2000-01	1999-2000
8.4	सहकारी साखर कारखान्यातील उत्पादन	हजार मे. टन	530	6356
8.5	सर्व सुत गिरण्यांची संख्या (2000 - 01)	संख्या	7	233
9	विज		(31.3.2001)	(31.3.1998)
9.1	विज पुरवठा केलेली शहरे व खेडी	संख्या	1282	39413
9.2	विद्युतीकरण झालेल्या गांवाची संख्या	संख्या	1276	उ. ना
9.3	विज पुरवठा केलेले पंप संच (मार्च 2001 पर्यंत)	संख्या हजारात	47	2328
9.4	बसविण्यात आलेले गोबरगॅस सयंत्र	संख्या	11856	उ. ना
10	सार्वजनिक आरोग्य (2000 - 01)			
10.1	रुग्णालये	संख्या	24	1102
10.2	दवाखाने	संख्या	48	1544
10.3	प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या	54	1768
10.4	प्राथमिक आरोग्य पथके (अस्थाई)	संख्या	0	169
11	शिक्षण		1999 - 2000	2000 - 2001
11.1	एंकुण प्राथमिक शाळा	संख्या	1053	65727
11.2	प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या हजारात	132	12013
11.3	प्राथमिक शाळेतील शिक्षक	संख्या हजारात	4	311
11.4	प्रत्येक शिक्षकामागे प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या	31	39
12	माध्यमिक शिक्षण (2000 - 01)			
12.1	दुय्यम शाळा	संख्या	231	15284
12.2	शाळेतील एकुण विद्यार्थी	संख्या हजारात	131	9242
12.3	शाळेतील शिक्षक	संख्या हजारात	4	253
12.4	प्रत्येक शिक्षकामागे माध्यमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या	34	37

अ.क्र	बाब	परिमाण	जिल्हा - वर्षा	महाराष्ट्र राज्य
1	2	3	4	5
13	उच्च शिक्षण (2000 - 01)			
13.1	संस्था	संख्या	29	1599
13.2	एकुण विद्यार्थी	संख्या हजारत	15	939
14.1	पौढ शिक्षण		2000-2001	1999-2000
14.1.1	पौढ शिक्षण केंदे	संख्या	0	उ. ना
14.1.2	पौढांची उपस्थिती (साक्षर)	संख्या हजारत	0	उ. ना
14.2	तांत्रिक व व्यवसाय शिक्षण (2000 - 01)			
14.2.1	औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	12	613
14.2.1.1	शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	8	347
14.2.1.2	अशासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	4	266
14.2.2	शासकीय व अशासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थाची प्रवेश क्षमता	संख्या	1548	92384
14.2.3	पदवी अभ्यासक्रमाच्या तांत्रिक संस्था	संख्या	1	140
	त्यांची पहिल्या वर्षासाठी प्रवेश क्षमता	संख्या	उ. ना	41000
14.2.4	पदवीका अभ्यासक्रमाच्या तांत्रिक संस्था	संख्या	2	184
	त्यांची पहिल्या वर्षासाठी प्रवेश क्षमता	संख्या	उ. ना	33270
14.2.5	व्यवसाय शिक्षण संस्था (माध्यमिक व उच्च माध्यमिक गट)	संख्या	34	उ. ना
	त्यांची प्रवेश क्षमता	संख्या	उ. ना	उ. ना
15	परीवहन आणि दळणवळण [मार्च 2001 अखेर]			
15.1	एकुण रेल्वे मार्गाची लांबी	कि. मी.	397	5459
15.2	रस्त्यांनी जोडलेले गावे (31.3.2001)			
15.2.1	बारमाही	संख्या	804	36275
15.2.2	हंगामी	संख्या	56	2654
15.3	एकुण रस्त्यांची लांबी (पृष्ठांकित) (31.3.2001)	कि. मी.	3590	216968
15.4	राष्ट्रीय महामार्गाची लांबी	कि. मी.	113	3710
15.5	राज्य महामार्गाची लांबी	कि. मी.	608	32586
15.6	महत्वाच्या जिल्हा रस्त्याची लांबी	कि. मी.	651	45543
15.7	इतर जिल्हा रस्त्यांची लांबी	कि. मी.	633	43511
15.8	ग्रामीण रस्त्यांची लांबी	कि. मी.	1154	91618

अ.क्र	बाब	परिमाण	जिल्हा - वर्ष	महाराष्ट्र राज्य
1	2	3	4	5
16	एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम			
16.1	दारीद्वय रेषेखालील कुटूंबे (1997-98 च्या सर्वेक्षणानुसार)	(1000 ए.ए.ए.)	0.89	3819 (अस्थाई)
16.2	स्वर्णज्यंती ग्राम स्वरोजशास्त्र योजना स्वरोजगाराची संख्या ताखात संख्या (2000-01)		15.20	87998
16.2.1	रोजगार निर्माती (2000-2001)	1000 ए.ए.ए. (निकाल) मनुष्य दिवस	0.6	1112
16.2.2	रोजगार हमी योजना	(ताखात) मनुष्य दिवस	5.49	316
17.2	जवाहर ग्राम समृद्धी योजना			
17.2.1	आदिवासी कल्याणकारी योजना		2000-2001	1997-1998
17.2.1.1	आदिवासीकरीता आश्रमशाळा (शास. + अशा.) संख्या		13	731
17.2.1.2	विद्यार्थी संख्या		3079	248298
19	मागासवर्गीयांसाठी कल्याणकारी योजना		2000-2001	1994-95
19.1	मागासवर्गीयांसाठी वस्तीगृहे संख्या		6	192
19.2	वस्तीगृहात राहणारे विद्यार्थी संख्या		400	12797
20	जिल्हा नियोजन (2000 - 2001)			
20.1	वार्षिक योजनेतील मंजूर तरतुद रुपये कोटीत		53.88	3794.79
20.2	अनुशेष भरून काढण्यासाठी तरतुद रुपये कोटीत		18.94	242.10
21	नागरी पुरवठा (2000 - 2001)			
21.1	रास्त भावाची दुकाने संख्या		699	48655
21.2	पुरविलेला एकुण साठा (डिसेंबर 2001 अखेर)			
21.2.1	अ) गहू हजार टन		902	1270
21.2.2	ब) तांदूळ हजार टन		389	684
21.3	शासकीय गोदामे (30.6.2001) संख्या		14	994
21.4	साठविण्याची क्षमता (30.6.2001) (ड.नात)		10	584

टिप :- उ. ना = उपलब्ध नाही.

कृषि क्षेत्राची आकडेवारी 1998-99 व 1999-2000 (अस्थाई) समजण्यात यावी.

आधार :- 1) अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय मुंबई

2) जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय, वर्धा

भाग - 1

समाप्त

2000-01

[एक]

सामाजिक व आर्थिक समालोचन 2000 - 2001

जिल्हा - वर्धा

1. स्थानिक भौगोलिक वैशिष्ट्ये

1.1 भौगोलिक स्थान :-

वर्धा जिल्हा उत्तर अक्षांश 20 - 28 ते 21 - 21 आणि पूर्व रेखांश 78 - 30 ते 9 - 15 चे दरम्यान आहे. या जिल्ह्याच्या दक्षिणेस व नैऋतेस यवतमाळ, पुर्वेस व आग्नेस चंद्रपुर, उत्तरेस व ईशान्येस नागपूर आणि पश्चिमेला अमरावती ह्या जिल्ह्याच्या सीमा भिडलेल्या आहेत. अमरावती व यवतमाळ ह्या जिल्ह्याच्या सीमा व वर्धा जिल्ह्याच्या सीमा वर्धा नदीने निश्चीत केल्या आहेत.

1.2 क्षेत्र व प्रशासकीय विभाग :-

वर्धा जिल्ह्याचे क्षेत्रफळ 6309 चौ.कि.मी. महाराष्ट्र राज्याच्या एकूण क्षेत्रफळाच्या 2 टक्के एवढे आहे. प्रशासकीय व्यवस्थेच्या दृष्टीकोनातून जिल्ह्याची वर्धा, आर्वी व हिंगणघाट यातील महसुल विभागांत विभागणी करण्यात आली होती, परंतु 1 मे, 2001 पासून महाराष्ट्रातील उर्वरित विभागाप्रमाणे पंचायत समितीचे क्षेत्र ही एक तहसिल समजून वर्धा जिल्ह्याची पुनर्रचना करण्यात आली त्या पुनर्रचने प्रमाणे आजमितीस या जिल्ह्याची 1) वर्धा, 2) सेलु, 3) समुद्रपुर, 4) हिंगणघाट, 5) देवळी, 6) आर्वी, 7) आष्टी, 8) कांजा या आठ तालुक्यात विभागणी केली असून त्यात सात शहरे, 909 वस्ती असलेली गावे व 472 ओसाड गावे आहेत. ग्रामीण विकासासाठी एक जिल्हा परिषद व तिचे अंतर्गत आठ पंचायत समित्यः जिल्ह्यामध्ये कार्यरत आहेत, तसेच जिल्ह्यात सहा नगरपालिका आहेत, जिल्ह्याचे मुख्यालय वर्धा असून विभागीय मुख्यालय नागपूर आहे व ते वर्धेपासून 76 कि.मी. अंतरावर आहे.

1.3 नैसर्गिक रचना :-

या जिल्ह्याच्या उत्तरे कडील उंचवट्याचा प्रदेश हा सातपुडा पर्वताच्या दक्षिण बाजूला विखुरला असून त्यामध्ये आष्टी, कांजा व आर्वी या तालुक्यांचा परिसर येतो. जिल्ह्याचा उर्वरित भाग मात्र वर्धा व वेणा या दोन नद्यांच्या खोऱ्यात समाविष्ट होतो.

1.4 भूगर्भीय रचना :-

या जिल्ह्यातील बहुतेक क्षेत्रामध्ये दरखोल प्रास्तर लावा वाहांचा समावेश आहे. हे लाव्हा वहा या क्षेत्रामध्ये एकूण 400 मिटर जाडीचे आहेत. ही बाब जिल्ह्याच्या ईशान्य भागातील निम्नतम भाग आणि अच्युतम भाग यांच्यातील समुद्र सपाटीपासूनच्या किमान उंचीतील फरकावरून निदर्शनास येते. वहा मध्ये आढळून येणारे गाळाचे संस्तर आणि लाव प्रास्तर यामुळे प्रत्येक वाह एक दुसऱ्या पासून अलग ओळखणे व त्याची विभागणी करणे शक्य झाले आहे.

प्रास्तरपुर्व गाळ साचण्याची क्रिया घडून येते. त्या उंचसरखोल भूप्रदेशामध्ये त्याच्या पुर्वकडील व दक्षिणेकडील क्षेत्रातील परिणाम स्वरूप साभिध्यामुळे हे वाह पसरलेले दिसतात. अलिकडील अपवाद हे मुख्यत्वे करून वर्धा व उपनद्या वेणा, यशोदा व धाम आणि पोथरा यांच्या काठावर अरुंद पट्ट्यात आढळून येतात. यामुळे मुख्यता चाळ, वाळू, मोती आणि रेव यांचा समावेश आहे. वाळू व चाळ केवळ नद्यांच्या पात्रात आढळतात तर माती आणि रेव हे काठावर आढळतात. सेलु व पोहणा यांच्या लगतच्या भागात अलीकडे बाउंडर आढळून येतात.

1.5 नदया :-

वर्धा नदी ही या जिल्ह्यातील महत्वाची नदी असून ती मुलताई येथे सातपुडा पर्वतातून उगम पावून या जिल्ह्याच्या उत्तर व पश्चिम सिमेवरून वाहते. या नदीच्या यशोदा वेणा व बाकली या मुख्य उपनदया आहेत. दुसरी महत्वाची नदी वेणा ही नागपुर जिल्ह्यातून व हिंगणघाट तहसिले मधुन वाहात येवुन सांवगी हया गावा जवळ वर्धा नदीला मिळते. तसेच बोर व धाम हया नदया आर्वी तालुक्यामधुन उगम पावुन समुद्रपुर तालुक्यातील मांडगाव येथे वेणा नदीला मिळतात. यशोदा नदी आर्वी तहसिल मधुन उगम पावते व ती देवळी तहसिलीतून वाहात जावुन पुढे वर्धा नदीला मिळते. पावसाळ्यामध्ये या नदयाच्या पुरामुळे तिरावरील गांवांना धोका असला तरी हया नदया उन्हाळ्यात मात्र कोरडया असतात.

1.6 वने :-

वर्धा जिल्हयाचे एकुण वनक्षेत्र 1047 चौ. कि. मी. असून जिल्हयाच्या एकूण भौगोलीक क्षेत्राच्या जवळ जवळ 17 टक्के आहे. हा वनभाग मुख्यत्वेकरुन जिल्हयाच्या उत्तरेकडील आर्वी, कारंजा, आष्टी व सेलु या चार तहसिलीतच मोठया प्रमाणावर समाविष्ट आहे. समुद्रपुर तहसिलीत थोडया अधिक प्रमाणात वनाचे क्षेत्र आढळून येते.

1.7 हवामान व पर्जन्यमान :-

जिल्हयातील वर्धा केंद्राचे सन 1998 मधील कमाल तापमाण 46.0 डिग्री सेल्सीयस व किमान तापमाण 9.4 डिग्री सेल्सीयस आहे. येथील उन्हाळा व हिवाळा हे सारखेच तिब्र असतात. एकाच दिवशी तापमानात बराच चढउतार होण्याचे प्रसंगही संपुर्ण वर्षभरात अनेकदा येतात. उन्हाळ्यातील महिन्यांत दिवसाच्या उष्णतेनंतर रात्रीच्या गारत्यात होत जाणारे परिवर्तन हे विशेष करुन लक्षणीय ठरते. या जिल्यामध्ये बहुतांशी पाऊस जून ते सप्टेंबर या पावसाळ्याच्या महिन्यात पडतो. या जिल्हयाचे 2000 मधील सरासरी पर्जन्यमान 939.5 मि.मि. आहे.

1.8 जमिन व तिचे प्रकार :-

या जिल्हयात जमीन मुख्यतः चार प्रकारची आढळून येते उदा. काळी - 1, काळी - 2, मुरमाड, खरडी व बरडी यांची सुध्दा मुख्यतः उथळ मध्यम व खोल अशा भागात विभागणी करता येते. समुद्रपुर तालुक्याचा पूर्वेकडील भाग, सेलू तालुक्याचा उत्तर किनारा आणि कारंजा व आष्टी तालुक्यात उथळ प्रकारची जमीन आढळते.

तसेच हिंगणघाट व आर्वी तालुक्याचे पश्चिमेकडील काही भागात मध्यम प्रकारची जमीन आढळून येते. वर्धा व वेणा नद्यांच्या काठावर सर्वत्र गाळाचे, पण काळ्या जमीनीचे थर साचलेले असून ते कपाशीच्या पिकासाठी अत्यंत उपयुक्त आहे. मुरमाड-1 व मुरमाड-2 या मृदाचे क्षेत्र जिल्हयाच्या एकूण लागवडी खालील क्षेत्रापैकी 74 टक्के व खरडी, बरडी व रेंताळ ही 16 टक्के आहे. जमिनीतील पाण्याचा प्रवाह वायव्य दिशेकडून ईशान्य दिशेकडे आहे.

2. लोकसंख्या

2.1 जनगणना 2001 नुसार लोकसंख्या

2001 चे जनगणनेप्रमाणे वर्धा जिल्हयाची एकूण लोकसंख्या 1230640 एवढी आहे. त्यापैकी 635751 पुरुष व 594889 स्त्रिया आहे. सन 1991 ते 2001 या 10 वर्षांमध्ये वर्धा जिल्हयाची लोकसंख्या

[तीन]

15.30 टक्के वाढलेली आढळते. जिल्हयाच्या एकूण लोकसंख्येपैकी ग्रामीण लोकसंख्या 9,05,695 असून नागरी लोकसंख्या 3,24,945 एवढी आहे.

2.2 लोकसंख्येची घनता :-

2001 च्या जनगणनेनुसार वर्धा जिल्हयातील लोकसंख्येच्या घनतेचे प्रमाण चौ.कि.मी. मागे 195 असून तेच प्रमाण महाराष्ट्र राज्याकरीता 256 व भारताकरीता 267 आहे. 1991 च्या जनगणनेनुसार घनतेच्या प्रमाणाचे बाबतीत महाराष्ट्र राज्यात वर्धा जिल्हयाचा 25 वा क्रमांक आहे.

2.3 नागरी व ग्रामीण लोकसंख्येचे प्रमाण :-

जिल्हयाच्या एकूण लोकसंख्येपैकी नागरी भागामध्ये 26.40 टक्के व ग्रामीण भागामध्ये 73.60 टक्के लोकसंख्या वास्तव्य करीत आहे. याप्रमाणे नागरी भागातील एकूण लोकसंख्या 3,24,945 व ग्रामीण भागातील एकूण लोकसंख्या 9,05,695 असल्याची 2001 चे जनगणनेवरून निदर्शनास येते.

2.4 स्त्री-पुरुष प्रमाण :-

2001 चे जनगणनेनुसार जिल्हयामध्ये दर हजार पुरुषांमागे स्त्रियांचे प्रमाण 936 असून महाराष्ट्र राज्याच्या (922) तुलनेत जास्त आहे. ग्रामीण भागात हेच प्रमाण दरहजार पुरुषांमागे 937 तर नागरी भागात 931 आहे.

2.5 अनुसूचित जाती व जमाती :-

जिल्हयामध्ये 1991 च्या जनगणनेनुसार अनुसूचित जातीची व अनुसूचित जमातीची लोकसंख्या अनुक्रमे 1,49,975 व 1,66,391 असून त्यांचे एकूण लोकसंख्येशी प्रमाण अनुक्रमे 14.05 टक्के व 15.59 टक्के आहे. जिल्हयामध्ये 1981 च्या जनगणनेच्या तुलनेत 1991च्या जनगणनेमध्ये अनुसूचित जातीमध्ये प्रचंड वाढ झाल्याचे दिसून येते.

2.6 लोकसंख्यात्मक मनुष्यबळ :-

1981 च्या जनगणनेप्रमाणे जिल्हयातील कामगारांची संख्या एकूण लोकसंख्येच्या प्रमाणात 45.22 टक्के एवढी होती. तर 1991 मध्ये जिल्हयातील कामगारांची संख्या 42.21 टक्के आहे. 1981-1991 या दशकामध्ये जिल्हयातील कामगार संख्येच्या प्रमाणात घट झालेली आहे. जिल्हयातील एकूण कामगारांपैकी 76 टक्के कामगार प्राथमिक क्षेत्रामध्ये म्हणजेच शेती व तिच्याशी संलग्न असलेल्या कामावर गुंतलेले आहे.

2.7 वयोगटानुसार लोकसंख्येचे वर्गीकरण :-

0-14 या वयोगटातील लोकसंख्येची टक्केवारी 1971 या वर्षी 42.07 टक्के होती ती 1981 मध्ये 38.26 टक्के झाली तसेच 15-59 या वयोगटातील लोकसंख्येची टक्केवारी 1971 मध्ये 50.45 टक्के होती ती 1981 मध्ये 53.78 टक्के झाली 60 व त्यापेक्षा जास्त वयोगटातील लोकसंख्येची टक्केवारी 1971 मध्ये 6.98 होती ती 1981 मध्ये 7.87 टक्के व वय अनिर्देशित गटाची 0.09 टक्के एवढी झाली. 1991 च्या जनगणनेनुसार वयोगटनिहाय लोकसंख्या उपलब्ध झाली नाही. त्यामुळे वयोगटानुसार लोकसंख्येचे वर्गीकरण देणे शक्य होत नाही.

[चार]

2.8 साक्षरता :-

2001 च्या जनगणनेप्रमाणे जिल्ह्यांत एकूण 869673 लोक साक्षर आहेत त्यात पुरुष 489417 व स्त्रिया 380256 आहेत. जिल्ह्यातील एकूण लोकसंख्येपैकी 80.50 टक्के लोकसंख्या साक्षर म्हणून गणल्या गेली आहे. त्यात 87.70 टक्के पुरुष व 72.80 टक्के स्त्रिया साक्षर आहेत.

2.9 वापरातील निवासी घरांची व कुटुंबाची लोकसंख्या

जिल्ह्यामध्ये वापरातील निवासी घरांची संख्या 1991 चे जनगणनेनुसार 2,11,710 एवढी आहे. पैकी 74.41 टक्के ग्रामीण भागात व 25.59 टक्के नागरी भागात आढळते. तसेच 1991 च्या जनगणनेनुसार जिल्ह्यामध्ये 2,20,348 कुटुंबे आहेत. पैकी 74.73 टक्के कुटुंबे ग्रामीण भागात व 25.27 टक्के कुटुंबे नागरी भागात आहेत.

3. वन

3.1 जिल्ह्यातील एकूण वनक्षेत्र:-

वर्धा जिल्ह्यामध्ये एकूण वनाखातील क्षेत्रफळ (वनक्षेत्र) 1047 चौ.कि.मी. असून ते जिल्ह्याच्या एकूण क्षेत्रफळाच्या 17 टक्के आहे. या जिल्ह्यातील बहुतांशी वनभाग हा जिल्ह्याच्या उत्तरेकडील आर्वी, कारंजा, आष्टी, वर्धा व सेलू या तहसिल मध्ये आहे. वनक्षेत्राच्या एकूण क्षेत्राची राखीव, सुरक्षित व अवर्गीकृत अशा तीन भागांमध्ये विभागणी होते. यापैकी अवर्गीकृत क्षेत्र हे महसूल विभागाच्या देखरेखीखाली तर राखीव आणि सुरक्षित क्षेत्र हे वनविभागाच्या देखरेखीखाली येते. एकूण वन व्याप्त क्षेत्राच्या तुलनेत राखीव 50 टक्के असून संरक्षित वनक्षेत्र 32 टक्के व अवर्गीकृत क्षेत्र हे फक्त 18 टक्के आहे. सन 2000-01 या आर्थिक वर्षात 12.14 व 36.72 हजार घनमिटर इमारती व जळावू लाकडाचे उत्पादन झाले.

3.2 वनोत्पादन :-

आर्वी व हिंणगी परीक्षेत्रातील भागात उत्तम दर्जाचे सागवणी झाडाची वने आढळून येतात सागवणी झाडासोबतच या जिल्ह्यामध्ये सामान्यपणे धावडा, सालई, तेंदू व मवई या जातीचे झाडे आहे. या वनात पेन, कळंब, पळस, मोह, बेहाडा इत्यादी वनस्पतीचे उत्पादन होते. तसेच येथील वनजमीनी मध्ये करड धोनड, मुशाम, मखेल आणि शेंग या प्रमुख जातीचे गवत उगवते. वनउत्पादनापासून सन 2000-01 मध्ये 891.68 लाख रुपये एवढे उत्पन्न मिळाले. त्यापैकी इमारती व जळावूलाकडा पासून अनुक्रमे 695.87 व 61.50 लाख रुपये प्राप्त झालेत.

3.3 वन विकास कार्यक्रम :-

धूप, जोराने आलेल्या पावसाच्या पाण्याचा निचरा व पूर यापासून जमिनीचे संरक्षण करण्याचे बाबतीत आणि जमिनीचा कस टिकवून शेतीस सहाय्य करण्याच्या बाबतीत जंगले महत्वाची कामगिरी बजावतात. त्या दृष्टीने वनविकासाकरीता जिल्हा स्तरावर खालील योजना राबविल्या जातात. (अ) मध्यवर्ती रोप मळ्यांची स्थापना (ब) निकृष्ट वनाचे पुर्नवनिकरण (क) वन समूह योजना (क) वन संरक्षण तसेच वन्य प्राणी व निसर्ग संरक्षण.

[पाच]

4. कृषि :-

4.1 जमीनीचा वापर :-

जिल्ह्यातील 1996-97, 1998-99, 1999-2000 वर्षातील एकूण भौगोलिक क्षेत्र 629 हजार हेक्टर इतके होते. त्यापैकी 1996-97 वर्षामध्ये लागवडी लायक क्षेत्र 71 टक्के, कायम गुरे चरण व इतर चराई जमीन या खालील क्षेत्र 7 टक्के शेतीला उपलब्ध नसलेले क्षेत्र 9 टक्के व जंगल व्याप्त क्षेत्र 12 टक्के होते. त्याच क्षेत्रात 1998-99, 1999-2000 वर्षातील टक्केवारी 76 या प्रमाणे होती. तसेच 1996-97, 1998-99, 1999-2000 वर्षातील लागवडीखालील क्षेत्रापैकी निव्वळ कसलेले क्षेत्र अनुक्रमे 89, 93 व 92 टक्के आणि दुबार लागवडीखालील क्षेत्र अनुक्रमे 11, 7 व 8 टक्के या प्रमाणे होते. निव्वळ कसलेल्या क्षेत्राची एकूण भौगोलिक क्षेत्राची टक्केवारी 60, 66 व 65 एवढी होती.

4.2 वहीतीखालील जमीनीचे धारण जमिनी व त्याचे क्षेत्रांचे घटकार वर्गीकरण

वहीतीखालील जमीनीचे गटाप्रमाणे भूधारकांची आणि क्षेत्राची 1985-86 व 1990-91 चे कृषि गणनेनुसार टक्केवारी खालील प्रमाणे दर्शविलेली आहे.

	धारण गट (हेक्टर)	भूधारक (टक्केवारी)		क्षेत्र (टक्केवारी)	
		1985-86	1990-91	1985-86	1990-91
1	2	3	4	5	6
1	2 पर्यंत	40	66	15	19
2	2 ते 5	40	38	37	39
3	5 ते 10	16	13	31	29
4	10 ते 20	3	3	14	11
5	20 व त्यापेक्षा जास्त	1	-	3	2

कृषि गणना 1990-91 मध्ये संस्थांनी धारण केलेले क्षेत्र वैयक्तिक धारणात समाविष्ट करण्यात आले आहे. त्यातील एकूण धारणापैकी वैयक्तिक धारण व त्याचे क्षेत्रफळ 6.96 टक्के आणि संयुक्त धारण व त्याचे क्षेत्रफळ 4 टक्के या प्रमाणे आढळते. 1985-86 च्या तुलनेत 1990-91 वर्षात भूधारकांच्या संख्येत 2 हेक्टर पर्यंतच्या गटात 19 टक्क्यांनी वाढ झाली आहे. गट 2 ते 5 हेक्टर पर्यंतच्या गटात 1 टक्का घट असून 5 ते 10 हेक्टर पर्यंतच्या गटात 15 टक्के 10 ते 20 हेक्टर पर्यंतच्या गटात 25 टक्के व 20 हेक्टर व त्यापेक्षा जास्त गटात 48 टक्क्यांनी घट झाल्याचे दिसून येते. क्षेत्रफळाच्या बाबतीत 2 हेक्टर पर्यंतच्या क्षेत्रगटात 20 टक्के वाढ झाली असून 2 ते 5 हेक्टर पर्यंतच्या गटात 2 टक्के घट 5 ते 10 हेक्टर, 10 ते 20 हेक्टर पेक्षा जास्त गटात अनुक्रमे 16 टक्के व 27 टक्के व 57 टक्के घट झाली असल्याचे दिसून येते.

4.3 पीक पध्दती :-

जिल्ह्यातील पीकाखालील एकूण क्षेत्र 1996-97, 1998-99, 1999-2000 वर्षात अनुक्रमे 427, 445, व 445 हजार हेक्टर होते. त्यापैकी अन्नधान्ये पिकाखालील क्षेत्र 153, 153 व 150 हजार हेक्टर होते. अन्नधान्ये पीकाखालील क्षेत्रापैकी सर्वात जास्त क्षेत्र ज्वारी पिकाखालील म्हणजे अनुक्रमे 70, 62 व 58 टक्के डाळी वर्गीय पिका अंतर्गत तुर डाळीचे 1996-97, 1998-99, 1999-2000 वर्षी अनुक्रमे 53, 36 व 37 गव्हाखाली 1996-97, 1998-99, 1999-2000 या वर्षाकरिता अनुक्रमे 15, 12 व 13 टक्के असे होते. कापसाखालील क्षेत्र एकूण पिकाखालील क्षेत्राच्या तुलनेत 1996-97, 1998-99, 1999-2000 या वर्षात अनुक्रमे 42, 40 व 41 टक्के होते. 1996-97 मध्ये वाढ, 1998-99 मध्ये वाढ व 1999-2000 मध्ये कापसातील एकूण क्षेत्रात वाढ झाल्याचे दिसून येते.

[सहा]

जिल्ह्यात लागवडी खालील क्षेत्रात 1996-97, 1998-99, 1999-2000 वर्षांच्या तुलनेत घट झाल्याचे दिसून येते.

4.4 मुख्य पिकांचे उत्पादन :-

सन 2000 - 01 मध्ये धान्याचे एकूण उत्पादन 67500 मेट्रीक टन इतके झाले तेच 1999-00 या वर्षासाठी 65800 मेट्रीक टन इतके होते. त्यामुळे एकूण धान्याच्या उत्पादनामध्ये 3 टक्क्यांनी वाढ झालेली आढळून येते. तसेच 1999-00 च्या तुलनेत 2000-01 या साली कडधान्याच्या उत्पादनात 18 टक्क्यांनी वाढ झाली असे दिसून येते. 2000-01 वर्षात भुईमुगाचे उत्पादन 4000 मेट्रीक टन इतके झाले असून त्यात 1999-00 वर्षाच्या तुलनेत 2000-01 या वर्षी घट झाल्याचे निर्देशनास येते.

4.5 मुख्य पिकांचे दर हेक्टरी उत्पादन :-

जिल्ह्यामध्ये ज्वारी, गहु, कापूस, तुर, मूग, जवस, तीळ, उस, भुईमूग, हळद, मिरची इत्यादी पिके घेण्यांत येतात. ह्यात ज्वारीचे पिक हे मुख्य समजल्या जाते. 2000-01 वर्षाकरिता ज्वारीचे दर हेक्टरी उत्पन्न 989, तांदुळ 500, गहु 1166, बाजरी 0, हरबरा 542, तुर 1096, उडीद 400, मूग 308, जवस 333, तीळ 222, भुईमूग (शेंग) 930, उस (डस्डकेजच्या स्वरूपात) 67, कापूस 193 (गासडी), मिरची 500, हळद 973 किलोग्रॅम या प्रमाणे अंदाजीत करण्यांत आल्याचे कृषि आयुक्तालय, पुणे यांचे आकडेवारी वरून निर्देशनास येते.

4.6 आर्थिक उत्पादन देणा-या पिकांचे क्षेत्र :-

तृण धान्याखालील संकरीत व जादा उत्पादन देणा-या पिकांमध्ये प्रामुख्याने ज्वारी, तुर, गहु, कापूस, भुईमूग या पिकांचा समावेश होतो. एकंदरीत जिल्ह्यात एकूण 202012 क्षेत्रात जादा उत्पन्न देणा-या संकरीत बियाण्यांचा वापर करण्यांत आला आहे.

4.7 फळे व भाजीपाला :-

जिल्ह्यातील एकूण फळे व भाजीपाला या पिकाखाली 1996-97, 1998-99, 1999-2000 मध्ये अनुक्रमे 8539, 8562, व 8672 हेक्टर एवढे क्षेत्र असून ह्यांची टक्केवारी पिकाखालील एकूण क्षेत्राच्या अनुक्रमे 2.00, 2.00 व 2.00 टक्के आढळून येते. संत्र्याचे पिक मुख्यतः कारंजा, आर्वी, आष्टी या तालुक्यात घेण्यांत येते. केळीचे पिक सेलु तालुक्यात घेण्यांत येते.

4.8 रासायनिक खतांचे वाटप :-

2000-01 या वर्षी जिल्ह्यात 58119 मेट्रीक टन रासायनिक खतांचे वाटप करण्यात आले असून यात गेल्या वर्षीच्या तुलनेत घट झालेली आढळून येते. वाटप केलेल्या एकूण खतांपैकी 22 टक्के नियमित संस्था कडून व 78 टक्के खाजगी संस्थाकडून वाटप केल्याचे दिसून येते.

4.9 पिक संरक्षण :-

पिकाखालील रोगांचा प्रादुर्भाव जसजसा वाढत आहे, तसतसा किटक नाशके व जंतुनाशक औषधांचा वापरही फार मोठ्या प्रमाणावर अलीकडे होत आहे. खरीप योजने-अंतर्गत जिल्ह्यामध्ये किटक नाशके, जंतुनाशके तसेच रोगसंरक्षण साधन सामुग्री इत्यादीकरीता अर्थ सहाय्याची योजना जिल्ह्यातील कृषि अधिका- यामार्फत तसेच संत्रा फळावरील फोळशी रोगाची निर्मुलन योजना फलोत्पादन उपसंचालका मार्फत कार्यान्वीत केल्या जाते.

[सात]

4.10 शेतमाल साठवणुकीच्या व नियंत्रीत बाजारपेठांच्या सोयी :-

जिल्ह्यातील ब-याच तालुक्यांत कृषी उत्पन्न समित्या कार्यरत असून त्या सर्व ठिकाणी शेतक-यांनी अम्णलेल्या विक्री योग्य मालाच्या विक्रीची व साठवणुकीची सोय उपलब्ध आहे. 2000-2001 वर्षी गहू 281 टन, ज्वारी 791, कापूस 34991, तुर 30015, चणा 7241, मूंगफल्ली 35, तिळ 16 व सोयाबिन 35205 टन कृषि मालाची विक्री कृषि उत्पन्न बाजार समिती द्वारे करण्यात आली. तसेच जिल्ह्यात महाराष्ट्र राज्य वखार मंडळाच्या चार वखारी असून त्यांची क्षमता 8,000 मेट्रीक टनाची आहे. शिवाय सहकार विभागाच्या 48 वखारी असून त्यांची ही 9,250 मेट्रीक टन कृषि माल साठवण्याची क्षमता आहे.

4.11 जमिन सुधारणा :-

जिल्ह्यातील विभागीय मृद संधारण अधिकारी यांचे चे मार्फत बांध घालणे व उंतारावर समतल घालणे इत्यादी उपायाद्वारे जमिनीचा विकास केल्या जातो. याशिवाय महसुल विभागामार्फत अतिरिक्त जमिनी दिलेल्या अभिहस्ताकितांना जमिन विकासाकरिता अर्थ सहाय्य देण्यात येते. तसेच विशेष घटक योजने अंतर्गत जिल्हा कृषि विकास अधिका-यामार्फत निवडक अनुसूचित जातीच्या शेतक-यांना जमिन सुधारणा करिता अर्थ सहाय्य देण्यांत येते. ओलीताच्या सोयीची उपलब्धता वाढविण्या करिता अल्प भुधारकांना विहीरी बांधण्याकरिता जिल्ह्यातील भु-विकास अधिकोषा मार्फत व राष्ट्रीयकृत बँके मार्फत कर्जाचे वाटप करण्यात येते.

4.12 इतर विकास कार्यक्रम :-

शेती विकासाच्या दृष्टीने जिल्हा वार्षिक योजने अंतर्गत पुढील निरनिराळे कार्यक्रम राबविले जातात. (1) फलोत्पादन कार्यक्रम अंतर्गत फलोत्पादन विभागातर्फे फळबाग लागवडीसाठी इच्छुक अल्प-भुधारक शेतकरी ज्यांचे जवळ ओलीताची सोय आहे व जे फळबाग लाऊ इच्छितात अशा शेतक-यांना सुधारीत जातीच्या कलमांचा पुरवठा करून भुविकास आणि जिल्ह्यातील राष्ट्रीयकृत बँकेकडून फर्जरूपी अर्थसहाय्याची सोय उपलब्ध करून देण्यात येते. (2) बँकेने वाटप केलेल्या कर्जावर 33 टक्के सरासरी अनुदान देऊन शेतक-यांचा कर्जाचा बोझा काही प्रमाणात हलका करण्यात मदत करते. (कोरडवाहू शेती विकासाच्या दृष्टीने शासनाने प्रत्येक जिल्ह्यामध्ये कृषी पंढरी योजना सुरु केलेली आहे. जिल्ह्यातील प्रत्येक तहसिलीमधून कृषी पंढरी योजनेअंतर्गत जास्तीत जास्त कोरडवाहू शेती असेल अशा गावांची निवड करून त्या गावातील सर्व अल्प व अत्यल्प भुधारकांना शेती विकासाच्या दृष्टीने जे कार्यक्रम राबविले जातात त्यांचा लाभ देण्यांत येतो. (3) एकात्मिक ग्रामीण विकास योजनेतर्गत जिल्ह्यातील अल्प व अत्यल्प शेतक-यांना नवीन विहीरी बांधण्यासाठी व जुन्या विहीरीची दुरुस्ती करण्यासाठी विजेवरील पंप संच विकत घेण्याकरिता आणि बैलगाडी व बैलजोडी विकत घेण्यासाठी राष्ट्रीयकृत व इतर बँकाकडून कर्ज मिळवून देऊन त्यावर जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणेमार्फत कमीत कमी 25 ते 33 टक्के सुट देण्यांत येते. (4) अल्प भुधारकांना रासायनिक खतांच्या वाढीव किंमतीवर सुट देण्यांत येते. (5) किटकनाशके व मुशक नाशके यासाठी अर्थसहाय्य देण्यात येते. (6) सधन तेलबिया विकास कार्यक्रम. (7) कडधान्यांच्या पिकाकरिता सधन उत्पादन कार्यक्रम, याशिवाय जिल्हा परिषदेच्या वाढीव उपकरातील उत्पन्नामधून कृषी विकासावर खर्च करण्यात येत असतो जसे उन्हाळी भुईमूंगासाठी अनुदान देणे वगैरे.

[आठ]

5. जलसिंचन

5.1 जलसिंचनाची साधने:-

जिल्हयाचा कृषी उत्कर्ष साधण्यासाठी व सर्वसाधारण आर्थिक सुरिथतीसाठी सिंचन क्षमता वाढविणे ही एक अत्यंत महत्वाची बाब आहे. विहिरी, लहान पाटबंधारे, मध्यम प्रकल्प, उपसा, सिंचन योजनेद्वारे तसेच नदी नाल्यावर पंप बसवून सिंचन केल्या जाते. जिल्हयामध्ये साखर कारखान्याची उभारणी झाल्यामुळे व त्या कारखान्यात ऊर्जा आवश्यक असल्यामुळे त्यांच्या लागवडीची क्षमता वाढविणे आवश्यक झाले आहे. त्या दृष्टीने शासकिय व वैयक्तिक स्तरावरून जोमाने प्रयत्न सुरु आहेत. पुढील नजिकच्या काळात आजच्या तुलनेत जिल्हयाच्या सिंचन क्षमतेत बराच बदल झालेला आढळून येईल.

5.2 निरनिराळ्या पिकांखालील ओलीताचे क्षेत्र

1996-97, 1998-99, 1999-2000 वर्षात ओलीताच्या एकूण क्षेत्रापैकी तृण धान्याखाली अनुक्रमे 45, 40 व 38 टक्के, कडधान्ये 12, 20, 17 टक्के ऊसाखाली 7, 8, 8 टक्के फळे व भाजीपाला खाखाली 26, 20, 19 टक्के, कापसाखाली 1, 1, 1 टक्के व गळीताच्या पीकांखाली 4, 4, 2 टक्के हेक्टर सिंचन करण्यांत आले.

5.3 सिंचन क्षमता

जिल्हयात 1996-97 वर्षात 22188 व 1998-99, 1999-2000 वर्षात 18703, 19595 हेक्टर ओलीताखालील निव्वळ क्षेत्र असून त्यापैकी विहिरीद्वारे भिजणारे क्षेत्र अनुक्रमे 19385, 18612 व 19472 हेक्टर आणि कालवे व इतर साधनांद्वारे भिजणारे क्षेत्र अनुक्रमे 2803, 91 व 123 हेक्टर आहे. ओलीताखालील एकूण क्षेत्राची लागवडीखालील एकूण क्षेत्राशी टक्केवारी सांगायची झाल्यास ती 1996-97 वर्षात 7.58 टक्के इतकी आहे. यात विहिरीद्वारे व इतर साधनांद्वारे करण्यात येणा-या सिंचनाचाही समावेश आहे.

5.4 सिंचन प्रकल्प

जिल्हयांमध्ये बोर, धाम, पंचधारा, डोंगरगांव व पोथरा प्रकल्पाची कामे (पोथरा प्रकल्पाचे काम जरी पुर्ण झाले नसले तरी ओलीत सुरु आहे) पुर्ण झालेली असून त्याद्वारे सन 2000-01 मध्ये 13348 हेक्टर जमिनीला हंगामी सिंचनाची सोय उपलब्ध करून देण्यात आली. भविष्यात जिल्हयात मध्यम प्रकल्पाद्वारे 34872 हेक्टर सिंचन होण्याची अपेक्षा आहे. अप्पर वर्धा, लोअर वर्धा व लोअर वेणा हे तिनही प्रकल्प पुर्ण झाल्यानंतर हया जिल्हयाची जवळ जवळ 75000 हेक्टर जमीन जास्तीच्या ओलीताखाली येवून शेती विकासाच्या दृष्टिने निश्चितच लाभकारक ठरेल.

6. पशुसंवर्धन व पशुवैद्यकिय सेवा

6.1 पशुधन

या जिल्हयामध्ये 1997 च्या पशुगणनेप्रमाणे पशुधनाची संख्या 729809 इतकी आहे. हीच पशुधनाची संख्या 1992 मध्ये 672450 इतकी होती. 1997 च्या पशुगणनेप्रमाणे गाई-बैल 58 टक्के, म्हशी-रेडे 9 टक्के, मेंढया-बकरे 26 टक्के आढळून येते. 1997 च्या पशुगणनेप्रमाणे दर चौ. कि.मी. मागे पशुधनाची घनता 116 इतकी आढळून येते. 1992 ते 1997 या पाच वर्षांच्या काळात पशुधनाची संख्या जवळ जवळ 9 टक्क्यांनी वाढली आहे. तसेच कुक्कुटांच्या संख्येत 1997 मध्ये 1992 च्या तुलनेत अंदाजे 25 टक्क्याने वाढ झाल्याचे आढळते.

6.2 पशुधन व दुग्ध उत्पादन

वर्धा जिल्हा हा 'गौळाऊ' गुरांचे माहेरघर आहे. विशेष करून आर्वी, कारंजा व आष्टी तालुक्यात गोपालन प्रामुख्याने केले जाते. म्हशींच्या बाबतीत बहुसंख्य म्हशी हया स्थानिक जातीच्या असून त्या 'नागपूरी' किंवा 'एलीचपूरी' म्हणून ओळखल्या जातात. 'मुरा व सुर्ता' जातीच्या म्हशी सुद्धा काही प्रमाणात हया जिल्ह्यात आढळतात. सन 2000-2001 मध्ये जिल्ह्यात दुध योजनेद्वारे प्रतिदिन सरासरी 22.3 हजार लिटर दुध संकलित करण्यात आले.

6.3 पशु वैद्यकिय सेवा

वर्धा जिल्ह्यामध्ये 1 पशुवैद्यकिय सर्व चिकित्सालय, 25 पशुवैद्यकिय दवाखाने, 50 प्रथमोपचार केंद्रे व 102 कृत्रिम रेतन केंद्रे आहेत शिवाय हया जिल्ह्यांत विस्तार कार्य व प्रात्यक्षिकाकरिता 1 फिरते पशुरोग नियंत्रक पथक आहे. इस्पितळे दवाखाने व मदत केंद्रामध्ये उपचार केलेल्या पशूंची 2000-2001 मधील संख्या 346355 एवढी आहे. तसेच कृत्रिम रेतन केंद्रामध्ये एकूण 33111 इतक्या जनावरांवर कृत्रिम गर्भधारणा करण्यात आली. 1999-2000 वर्षाच्या तुलनेत 2000-2001 वर्षामध्ये कृत्रिम गर्भधारणा करण्यांत आलेल्या जनावरांच्या संख्येत 19.88 टक्के वाढ झाली आहे.

6.4 पशुधन विकास कार्यक्रम

पशुधन विकासाच्या कार्यक्रमाखाली जिल्हा योजनेअंतर्गत पुढील कार्यक्रम प्रामुख्याने राबविले जातात. 1) तोंड व पायखुरी रोगांचे नियंत्रण 2) वैरण प्रात्यक्षिके आयोजित करणे. 3) विशेष पशु सुधार प्रकल्प. 4) संकरीत कालवडी जोपासनेसाठी अर्थ सहाय्य 5) कॉंबडयांच्या पिढांचे वाटप करणे. 6) गोकुळ ग्रामयोजना 7) दुर्बल घटकांना दुभल्या जनावरांचा पुरवठा इत्यादी.

7. मत्स्य व्यवसाय

7.1 मत्स्योत्पादन

वर्धा जिल्ह्यामध्ये एकूण 3431 हेक्टर मत्स्य- उत्पादनासाठी अनुकूल आहे. याशिवाय 460 कि. मी. नदीचे पात्र देखील मत्स्य व्यवसायासाठी उपयुक्त आहे. सन 2000-01 मध्ये 1328 लाख रुपये मुल्याचे 4519 मे. टन भुजल मत्स्योत्पादन करण्यात आले. केळझर येथे मत्स्यबीज उत्पादन केंद्र स्थापन करण्यात आले असून त्यातून तलावात साठविण्यासाठी मत्स्यबीज पुरवण्यात येते. मत्स्यव्यवसाय क्षेत्रा अंतर्गत 1992 च्या पशुगणनेनुसार वर्धा जिल्ह्यामध्ये पुर्णकालीन व अर्शकालीन प्रत्यक्षपणे मांसेमारी व्यवसायात गुंतलेल्यांची संख्या 374 व 1237 असल्याचे निदर्शनास येते.

7.2 मत्स्योत्पादन विकास कार्यक्रम

वर्धा जिल्ह्यांमध्ये मत्स्य व्यवसायाचा विकास करण्याकरिता जिल्हा योजने अंतर्गत निरनिराळे कार्यक्रम राबविले जातात. उदा. मच्छीमार साधनांच्या खरेदीवर अर्थसहाय्य, मत्स्यव्यवसाय सहकारी संस्थांना भाग भांडवल, मच्छीमारांना विमा उतरविण्यासाठी अनुदान देणे इत्यादी.

[दहा]

8. विद्युत

8.1 विद्युतीकरण

2001 च्या जनगणनेनुसार जिल्ह्यांमध्ये एकूण 1381 गावे व 7 शहरे आहेत. त्यापैकी 31 मार्च, 2001 पर्यंत 1276 गावांचे असे एकूण जिल्ह्यामध्ये 92 टक्के विद्युतीकरण पूर्ण झाले आहे.

8.2 विज पुरवठा केलेले शेतीचे पंप

जिल्ह्यांमध्ये 31 मार्च, 2001 पर्यंत महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळामार्फत 46762 शेतीच्या पंपांना विज पुरवठा करण्यात आला.

8.3 विद्युत वापर

2000-01 मध्ये 581118 हजार किलो वॅट तास विद्युत वापर करण्यात आली. त्यापैकी 18 टक्के घरगुती कामासाठी, 2 टक्के व्यापारिक कामासाठी, व लघुशक्तीसाठी 58 टक्के, औद्योगिक उत्पादनाकरिता 1 टक्के सार्वजनिक दिवाबत्ती करिता, 8 टक्के शेतीकरिता व 12 टक्के इतर बाबीसाठी वापर करण्यात आल्याचे आढळते. तसेच जिल्ह्यांमध्ये 31 मार्च, 2001 अखेर पर्यंत 228606 विद्युत कनेक्शन्स दिल्या गेले आहेत. सन 1999-00 च्या तुलनेत 2000-01 या वर्षी विजेच्या वापरात वाढ झाली असल्याचे दिसून येत आहे. तसेच विजेच्या संबंधीच्या (कनेक्शन्सच्या) संख्येतही 8408 ने म्हणजेच 3.82 टक्क्यांनी वाढ झालेली दिसून येते.

9. खाणकाम व उद्योग

9.1 खनिज उत्पादन

जिल्ह्यांमध्ये मुख्य खनिजे आढळून येत नाहीत तरीही माती, मुरुम, गिट्टी इत्यादी पासून अल्पशा प्रमाणात महसूल प्राप्त होतो.

9.2 उद्योग आणि कामगार

जिल्ह्यांत 2000 वर्षांत नोंदणीकृत झालेल्या कारखान्यांची संख्या 196 होती त्यापैकी 173 कारखाने चालू स्थितीमध्ये असून त्यात 12332 कामगारांना रोजगार उपलब्ध करून देण्यात आला.

9.3 औद्योगिक वसाहत

जिल्ह्यामध्ये औद्योगिक विकासाकरिता महाराष्ट्र औद्योगिक महामंडळातर्फे वर्षेपासून 6 कि.मी. अंतरावर 313.19 हेक्टर जमिनीवर 1 औद्योगिक वसाहत स्थापन करण्यात आली आहे. त्यातील 204 भुखंडांपैकी 161 भुखंडाचे निरनिराळे उद्योग स्थापन करण्याकरिता वांटप करण्यात आले असून पाणी व विजेची सोय उपलब्ध करून देण्यात आली आहे.

10. वाहतूक व दळणवळण

10.1 लोहमार्ग

जिल्ह्यात 31 मार्च, 2001 अखेरपर्यंत एकेरी लांबीचे रुंद लोहमार्ग 65 कि.मी. दुहेरी लांबीचे रुंद लोहमार्ग 225 कि.मी. तिहेरी व अधिक लांबीचे रुंद लोहमार्ग 70 कि.मि. आणि अरुंद लोहमार्ग 37 कि.मी. असे एकूण 397 कि.मी. लांबीचे लोहमार्ग आहेत. वर्धा शहर हे दिल्ली-मद्रास व हावडा मुंबई मार्गाने जोडलेले महत्वाचे शहर आहे.

[अकरा]

10.2 रस्त्यांची लांबी

जिल्ह्यामध्ये मार्च, 2001 अखेर पर्यंत ग्रामीण भागात 3183 कि. मी. लांबीच्या रस्त्याचे काम व नगरपरिषद हद्दीतील भागात 407 कि. मी. रस्त्याचे काम पूर्ण करण्यात आले. त्यापैकी ग्रामीण भागात 1856 कि. मी. व नागरी भागात 121 कि. मी. लांबीच्या रस्त्यांच्या डांबरीकरणाचे काम पूर्ण करण्यात आले. शिवाय नागरी भागात जवळ जवळ 21 कि. मी. लांबीचे सिमेंट क्रॉक्रीटचे रस्ते आहेत.

10.3 नोंदणी करण्यात आलेली वाहने

जिल्ह्यामध्ये मार्च 2001 अखेर पर्यंत निरनिराळ्या प्रकारच्या नोंदणी झालेल्या मोटार वाहनांची संख्या 52357 एवढी आहे. त्यात 84 टक्के मोटार सायकली व स्कुटर 5 टक्के मोटारी व जिप्स, 1 टक्के मालमोटारी 10 टक्के इतर वाहने आहेत. 1999-00 वर्षाच्या तुलनेत 2000-01 या वर्षी मोटार वाहनांच्या संख्येत 8 टक्क्यांनी वाढ झालेली आढळते.

10.4 टपाल व तार कार्यालये

जिल्ह्यामध्ये मार्च 2001 अखेर पर्यंत 186 टपाल कार्यालये, 11 तार कार्यालये व 91 तार केंद्रे आहेत. दर लाख लोकसंख्येमागे 15 टपाल कार्यालये व 7 तार केंद्रे पडतात. 1999-00 वर्षाच्या तुलनेत या वर्षी दूरध्वनीच्या संख्येत 55 टक्क्यांनी वाढ झालेली आढळते. तसेच जिल्ह्यातील 172 गावांना पोस्टाची सोय उपलब्ध असून 31157 दूरध्वनीची सोयही उपलब्ध आहे.

10.5 दूरदर्शन

जिल्ह्यात ऑक्टोबर 2001 मध्ये दूरचित्रवाणीची सोय उपलब्ध करण्यात आली. दूरचित्रवाणी द्वारे ग्रामीण जनतेला ज्ञान मिळावे या उद्देशाने महाराष्ट्र शासनातर्फे काही ग्रामपंचायतीला अनुदान तत्वावर सामुहिक दूरदर्शन संच पुरविण्यात येतात.

11. कामगार व रोजगार

या संचालनालयामार्फत वर्ष 1998 मध्ये चौथी आर्थिक गणना घेण्यात आली असून, सदर आर्थिक गणनेत बिगर शेती व निवडक शेती या उद्योगातील रव कार्यरत व आस्थापनाविषयक माहितीचा यात समावेश करण्यात आला आहे

11.1 रोजगार

जिल्ह्यामध्ये मार्च 2001 अखेर निरनिराळ्या उद्योगांमधील एकूण रोजगार 43737 असून त्यात 17881 खाजगी, 15933 निमशासकिय व 9923 शासकिय आहेत. म्हणजेच सार्वजनिक क्षेत्रामध्ये 60 टक्के व खाजगी क्षेत्रामध्ये 40 टक्के कामगार आहेत. गेल्या वर्षीच्या तुलनेत एकूण रोजगारात 21 टक्क्यांनी घट झाली आहे.

11.2 रोजगार विनिमय केंद्रे

रोजगार विनिमय केंद्रातील आकडेवारीवरून दिसून येजे की, 2000 मध्ये 11716 उमेदवारांनी काम मिळविण्याकरिता नावे नोंदविली आहेत. त्यापैकी फक्त 409 (3.49 टक्के) लोकांना काम मिळाल्याचे दिसून येते. त्यात 31.78 टक्के अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमातीच्या उमेदवारांचा समावेश आहे. मागील वर्षाच्या तुलनेत 2000 वर्षात नोकरी मिळालेल्या उमेदवारांच्या टक्केवारीत वाढ झालेली दिसून येते.

[बारा]

11.3 मजूरीचे दर

सन 2000-2001 या वर्षामध्ये कुशल कारागीर उदा. सुतार, लोहार, चांभार यांचे सरासरी मजूरीचे दर अनुक्रमे 100.00, 100.00 व 50.00 रुपये याप्रमाणे तर अकुशल कामगार उदा. शेतमजूर यांना देण्यांत येणारे दर अनुक्रमे 50.00 व 30.00 रुपये असल्याचे आढळते.

11.4 कृषी व बिगर कृषि आस्थापना :- (आर्थिक गणना 1998)

जिल्ह्यामध्ये कृषि व बिगर कृषि उद्योगांची संख्या 41050 आहे. यापैकी 63.51 टक्के आस्थापना ग्रामीण भागात तर केवळ 36.49 टक्के आस्थापना नागरी भागात कार्यरत आहेत. एकूण आस्थापनांपैकी 35608 राजगी तर 927 आस्थापना सहकारी क्षेत्रात व 4515 सार्वजनिक क्षेत्रात कार्यरत आहेत. एकूण आस्थापनेच्या 14.20 टक्के आस्थापनांचे मालक अनु. जातीचे तर केवळ 4.89 टक्के आस्थापनांचे मालक अनु. जमातीचे आहेत. एकूण आस्थापनांपैकी 18.25 टक्के आस्थापना जागा विरहीत कार्यान्वीत होत्या. तर केवळ 10.49 टक्के आस्थापनेमध्ये उत्पादनासाठी विजेचा वापर करण्यांत येत होता.

11.5 कामगार :-

कृषि व बिगर कृषि आस्थापनांमध्ये 106153 कामगार काम करीत होते. यापैकी 54.68 टक्के कामगार ग्रामीण भागात तर 45.32 टक्के कामगार नागरी भागात काम करीत होते. एकूण कामगारांपैकी वेतनावर काम करणारे कामगार 59835 होते. जिल्ह्यातील प्रत्येक आस्थापनेत सरासरी हेच प्रमाण 2 व 3 असे होते.

11.6 उद्योग गटांनुसार वर्गीकरण :-

प्रत्येक उद्योग गटात किती कामगार काम करीत होते याची गटवार माहिती या प्रकाशनातील तक्ता क्र. 5.12 मध्ये देण्यांत आली आहे.

एकूण आस्थापनांपैकी किरकोळ व्यापार या उद्योग गटात सर्वाधिक म्हणजे 13247 आस्थापना होत्या. कामगार संख्येच्या दृष्टिकोनातून विचार केल्यास या आस्थापनेमध्ये 20049 कामगार काम करीत होते. सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा या उद्योग गटाचा दुसरा क्रमांक लागतो. त्यामध्ये एकूण 12336 आस्थापना होत्या. व त्यामध्ये एकूण कामगारांपैकी 43720 कामगार काम करीत होते. वस्तू निर्माण या उद्योग गटात 5586 आस्थापना होत्या. या आस्थापनेमध्ये 21525 कामगार काम करीत होते. उर्वरित उद्योग गटातील 9881 आस्थापनेमध्ये 20859 कामगार गुंतलेले होते.

11.7 सहकार क्षेत्रातील आस्थापना :-

बिगर कृषि सहकार क्षेत्रात असणा-या एकूण 923 आस्थापनांपैकी 740 आस्थापना ग्रामीण भागात तर 183 आस्थापना नागरी भागात होत्या

11.8 स्व.कार्यरत उद्योग:-

या जिल्ह्यातील सर्व गट मिळून एकत्र या गटातील स्व.कार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या 30149 आहे. यापैकी ग्रामीण भागात 19143 व नागरी भागात 11006 उद्योग अस्तीत्वात आहेत. स्व.कार्यरत उद्योगातील व्यक्तींची/कामगारांची संख्या 40927 असून, त्यापैकी ग्रामीण भागात 26968 तर नागरी भागात 13955 व्यक्ती कार्यरत आहेत.

[तेरा]

12. सहकार

वर्धा जिल्ह्यांत 1999-00 वर्षी एकूण 1439 सहकारी संस्था कार्यरत होत्या परंतु 2000-01 वर्षात 37 सहकारी संस्थांची वाढ झाल्यामुळे 2000-01 वर्षात 1476 सहकारी संस्था अस्तीत्वात आहे. या 1476 सहकारी संस्थांची एकूण सभासद संख्या 392 हजार आहे. बीगर शेती संस्थांची संख्या 249 एवढी आहे. उत्पादन संस्था एकूण 520 असून त्यापैकी सर्वात जास्त म्हणजे 339 संस्था ह्या दुग्ध व्यवसायासंबंधी निगडीत आहे. सामाजिक संस्था एकूण 294 असून गृहनिर्माण संस्था या सर्वात जास्त असून त्यांची संख्या 150 एवढी आहे. प्राथमिक वृषी पत संस्थांच्या सभासदांची संख्या सर्वात जास्त म्हणजे 150280 इतकी आहे.

प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थामार्फत 2000-01 मध्ये 2597 लाख रुपयांचे कर्ज वाटप शेतकी सभासदांना करण्यात आले. 31.3.2001 अखेर कर्जाची थकबाकी 3819 लाख रुपये आहे.

जिल्हा मध्यवर्ती बँकेमार्फत सन 2000-01 मध्ये 20897 लाख रु. अल्पमुदतीचे 237 लाख रु. मध्यम मुदतीचे कर्ज वाटप झाले. राज्य भुविकास बँक मूंबई च्या वर्धा शाखेतर्फे 952 लाख रु. चे दिर्घ मुदतीचे कर्ज वाटप करण्यात आले. जिल्ह्यातील सर्व बँकांकडून एकंदर 15268 लाख रु. कर्ज येणे होते. 960 लाख रु. थकलेले कर्ज होते.

वर्धा जिल्ह्यात एकूण 83 मान्यताप्राप्त सावकारामार्फत कर्जाचे वाटप करण्यात येते. सावकारामार्फत 2000-01 या वर्षात एकूण 336 लाख रु. च्या कर्जाचे वाटप करण्यात आले.

13 अधिकोष

जिल्ह्यामध्ये 2000-01 अखेर वर्गीकृत बँकाच्या कार्यालयाची संख्या 73 व सहकारी बँकाची संख्या 73 इतकी आहे. दर अधिकोषाद्वारे 7937 लोकसंख्येला सेवा उपलब्ध करून देण्यात आली. तसेच दर लाख लोक संख्येमागे 12 बँकेची कार्यालये येतात.

14. बाजारभाव

14.1 घाऊक बाजारभाव

वर्धा जिल्ह्यातील भुइमुग, गहु, बाजरी, तुर व ज्वारी या वस्तुंच्या घाऊकभावात सन 1999-2000 च्या तुलनेत अनुक्रमे 5, 3, 10, 36, 8 टक्क्यांनी घट झाली असून जवस, सोयाबीन, मुग, चना, तीळ, उडीद, कापूस या वस्तुंच्या घाऊक भावात मात्र अनुक्रमे 5, 21, 2, 21, 7, 13, 4 टक्क्यांनी वाढ झाल्याची आढळून येते.

14.2 फिरकोक बाजारभाव

सन 2000 मध्ये काही महत्वाच्या जिजनावश्यक वस्तुंच्या सरासरी फिरकोक किमती व दर किलो मागे येणे प्रमाणे आहेत. तांदुळ उत्तम 19.50 रु. गहु (मध्यम) 8.00 रु. ज्वारी संकरीत 5.58 रु. चनादाळ 20.08 रु. तुर दाळ 24.75 रु. फळी तेज 45.50 रु. गुळ 18.17 रु. साखर 15.79 रु. म्हशीचे दुध प्रति लिटर 13.67 रु. बोकडाचे मास 100.00 रु. वनस्पती तुप 42.67 रु. अंडी प्रति डझन 18.75 रु. हळद 65.00 रु. मिरची 49.00 रु. बटाटे 5.75 रु. कांदे 5.67 रु. चहा 140.00 रु. जळानु लाकूड प्रति मण 60.0 रु. सद-याचे कापड प्रति मिटर 42.00 रु. कपडे धुण्याचा साबण प्रति बार 14.50 रु. आंधोळीया साबण प्रति वडी 10.50 रु. व सुपारी 150.00 रु. आहे.

[चौदा]

14.3 ग्राहक किमतीचे निर्देशांक

पायाभुत वर्ष 1982 बरोबर 100 धरून 2000-01 मध्ये वर्धा केंद्राकरीता सरासरी सर्वसाधारण निर्देशांक 469 व अन्नगट निर्देशांक 439 आहे. 1999-00 वर्षाच्या गटवार निर्देशांकाच्या तुलनेत या वर्षी अन्नगट निर्देशांकात 4 टक्के वाढ झाली असून सर्वसाधारण निर्देशांकात 7 टक्केनी वाढ झाल्याची आढळते.

15. शैक्षणिक सुविधा

15.1

वर्धा जिल्ह्यात 1999-00 या वर्षात एकूण 932 पूर्वप्राथमिक 1053 प्राथमिक 163 माध्यमिक 97 उच्च माध्यमिक शाळा व महाविद्यालये कार्यरत आहेत. एकूण 1053 प्राथमिक शाळा पैकी एकशिक्षकी कनिष्ठ प्राथमिक शाळा असून 768 उच्च प्राथमिक शाळा 285 आहेत.

15.2

1999-00 या वर्षात पूर्वप्राथमिक शाळेत 24639 प्राथमिक शाळेत 131711 माध्यमिक शाळेत 60723 उच्च माध्यमिक शाळेत 69974 व महाविद्यालयात 15377 अशा एकूण 302424 विद्यार्थ्यांनी आपला अभ्यासक्रम पूर्ण केला आहे. 2245 शैक्षणिक संस्थेत 9383 शिक्षक कार्यरत असून त्यापैकी 9289 शिक्षक प्रशिक्षित आहेत. एकूण 3816 स्त्री शिक्षिका पैकी 3745 स्त्री शिक्षिका प्रशिक्षित असल्याचे आढळून येते. प्रति शिक्षक विद्यार्थी संख्या 1999-00 वर्षाकरिता येणे प्रमाणे पूर्वप्राथमिक 26 प्राथमिक 31, माध्यमिक 31, उच्च माध्यमिक 36, महाविद्यालये 40, असल्याचे आढळून येते.

15.3

जिल्ह्यामध्ये तांत्रिक शिक्षणाच्या सोयी असून 2 वैद्यकीय महाविद्यालये एक तंत्रनिकेतन संस्था दोन औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था व एक अभियांत्रिकी महाविद्यालय व पाच डी.एड महाविद्यालये अस्तीत्वात आहेत.

15.4 पौढ शिक्षण :-

जिल्ह्यामध्ये साक्षरतेचा प्रसार व्हावा म्हणून पौढ शिक्षणाचा कार्यक्रम जिल्हा पौढ शिक्षणाधिकारी वर्धा यांचे मार्फत राबविता जातो. 1992-93 वर्षात वर्धा जिल्हा 100 टक्के साक्षर जिल्हा म्हणून घोषित करण्यांत आला. निरक्षरांची साक्षरता टिकवून ठेवण्याच्या दृष्टीने संपूर्ण नवसाक्षरांसाठी साक्षरोत्तर कार्यक्रम सुरू असून 1995-96 वर्षात अशा साक्षरता केंद्र ची संख्या 571 असून 32,208 पौढ दाखल झाले आहेत. नवसाक्षरांसाठी साक्षरोत्तर कार्यक्रम जनशिक्षण निबन्धन केंद्रा द्वारे राबविण्यांत येतो. संपूर्ण साक्षरता मोहीम 1986-97 या वर्षापासून कार्यान्वीत नाहीत.

16. सार्वजनिक आरोग्य सेवा

16.1

सार्वजनिक आरोग्याच्या दृष्टीने वैद्यकीय सेवा या शासन जिल्हा परिषद, नगरपरिषद तसेच धर्मादाय संस्थेमार्फत उपलब्ध करून दिल्या जातात. जिल्ह्यात सन 2000 मध्ये एकूण 24 रुग्णालये, 48 दवाखाने 18 प्रसूतीगृहे व 54 प्राथमिक आरोग्य केंद्रे कार्यरत होती. तसेच खाटांची संख्या 895 असून 80 हजार आंतर रुग्णांवर व 893 हजार बाह्य रुग्णांवर उपचार करण्यांत आले. दर लाख लोकसंख्येमागे खाटांची संख्या 73 इतकी पडते.

[पंथरा]

16.2 जन्म-मृत्यूचे प्रमाण :-

जिल्ह्यातील सन 2000 मध्ये एकूण 23043 जन्म आणि 8311 मृत्यू तसेच 713 बालमृत्यू नोंदविल्या गेलेत. ग्रामीण भागात जन्म मृत्यूची नोंद काटेकोरपणे होत नसल्यामुळे हे प्रमाण कमी वाटते. जिल्हा आरोग्य अधिकारी जिल्हा परिषद, वर्धा यांनी घेतलेल्या जन्म मृत्यू पाहणीच्या आधारे वर्धा जिल्ह्याकरिता जन्माचे प्रमाण दर हजारी 19.22 व मृत्यूचे प्रमाण 7.9 आहे, व बालमृत्यूचे प्रमाण दर हजारी जिवंत जन्मामागे 54 आहे.

16.3 कुटुंब कल्याण कार्यक्रम:-

जिल्ह्यात मार्च 2001 अखेर एकूण 34 कुटुंब नियोजन केंद्रे अस्तीत्वात होती. त्यापैकी ग्रामीण भागात 79 टक्के व शहर भागात 21 टक्के आहेत. निर्बीजीकरण केलेल्यांची एकूण संख्या 10982 इतकी असून त्यापैकी 5.20 टक्के पुरुषांनी व 94.8 टक्के स्त्रियांनी शस्त्रक्रीया करून घेतल्याचे आढळते. निर्बीजीकरण केलेल्या व्यक्तीपैकी 68 टक्के व्यक्ती ग्रामीण भागातील होत्या. तसेच लूप पध्दतीचा वापर 7609 स्त्रिया करित असल्याचे आढळते. लोकसंख्येला आळा घालण्याच्या दृष्टीने शासनातर्फे कुटुंब कल्याण हा कार्यक्रम दरवर्षी नियमितपणे राबविण्यात येत असतो.

17. कमजोर घटकांचे कल्याण

17.1

महाराष्ट्र शासनाच्या विविध उपक्रमाद्वारे कमजोर घटकांच्या कल्याणाकरिता निरनिराळ्या योजना जिल्हा स्तरावर राबविण्यांत येतात. उदा. ग्रामीण भागातील भुमीहीन मजुरांना जागा देणे, झोपड्या बांधणे, शेतीच्या विकासासाठी विहीरी बांधण्याकरिता व पंप संच बसविण्याकरिता अनुदान तसेच कर्ज रुपाने पैसा उपलब्ध करून देणे व तसेच मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना शिक्षण शुल्क व परिक्षा शुल्क देणे. माध्यमिक शाळेत शिकणा-या मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती देणे, माध्यमिक शाळांत परिक्षेत्तर शिष्यवृत्त्या देणे, आर्थिक दृष्ट्या मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना शैक्षणिक सवलती, आर्थिक दृष्ट्या मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांस माध्यमिक परिक्षेत्तर स्तरावर शिष्यवृत्त्या देणे, या शिवाय समाजकल्याण विभागामार्फत बरेच इतरही कार्यक्रम राबविले जातात.

17.2 विशेष घटक योजना :-

माननीय पंतप्रधानाच्या 20 सुत्री कार्यक्रमांतर्गत बाब 7 मध्ये विशेष घटक योजना समाविष्ट करण्यांत आली असून महाराष्ट्र शासनाच्या दिनांक 18.6.1982 च्या निर्णयान्वये ही योजना सुरु करण्यांत आली. या योजनेअंतर्गत प्रत्येक पंचायत समितीमधून 70 याप्रमाणे एकूण जिल्ह्यात 500 अनुसूचित जाती व नवबौध्द शेतक-यांची निवड करण्यांत येते. ज्या अनुसूचित जाती व नवबौध्द कुटुंबाजवळ 6 हेक्टर पर्यंत जमीन असेल आणि ज्या कुटुंबाचे शेती व्यतीरिक्त वार्षिक उत्पन्न 3,600 रुपये असेल अशाच कुटुंबांना ही योजना लागू आहे. अशा प्रत्येक कुटुंबाकरिता 9,560 रुपयांचे अनुदान 3 ते 4 वर्षा मध्ये जमीन सुधारणा, सुधारित अवजारे, बैलजोडी व बैलगाडी, निविष्टा संच पुरवठा व लघु सिंचन या बाबीवर खर्च करण्याकरिता देण्यात येतात. 2000-01 मध्ये या योजनेवर 527.33 लाख रुपये इतका खर्च झाला.

[सोळा]

17.3 एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम :-

जिल्ह्यातील दारिद्र्य रेषेखालील जीवन जगणा-या कुटुंबांना आर्थिक सहाय्य देवून त्यांचे राहणीमान उंचावण्याकरिता एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रमाचे केंद्र शासनाच्या धोरणानुसार 20 कलमी कार्यक्रमातील तिस-या कलमाव्यये महाराष्ट्र शासनाने ठरविले आहे. वर्धा जिल्ह्यात दारिद्र्य रेषेखालील जीवन जगणा-या कुटुंबांची गणना मार्च 1982 ते जून 1982 या काळात घेण्यात आली. जिल्ह्यामध्ये एकूण 53,758 कुटुंबे दारिद्र्य रेषेखालील जीवन जगतात असे निदर्शनास आले. याचाच अर्थ म्हणजे जिल्ह्यात एकूण 39 टक्के कुटुंबे ही दारिद्र्य रेषेखालील जीवन जगत आहे. दारिद्र्य रेषेखालील कुटुंबांना राष्ट्रीयकृत व इतर बँकांकडून कर्ज रुपाने मदत मिळवून देवून त्यांची आर्थिक परिस्थिती सुधारण्यास हातभार लावणे हा उद्देश योजनेमागे आहे. हा कार्यक्रम राबविण्याकरिता महाराष्ट्र शासनाने जिल्हा पातळीवर जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणेची निर्मिती केलेली आहे. या कार्यक्रमांतर्गत 2000-01 मध्ये 379.41 लाख रुपये खर्च करण्यात आलेत.

17.4 संजय गांधी स्वावलंबन योजना

जिल्ह्यातील बेकारांना त्यांचा स्वतंत्र व्यवसाय सुरू करण्याकरिता या योजनेंतर्गत महसूल विभागामार्फत रुपये 2500 पर्यंतच्या कर्जाचे वाटप करण्यात येते यासाठी प्रत्येक तालुक्यात स्वतंत्र समिती स्थापन करण्यात आली आहे.

18. इतर

18.1 जिल्हा परिषद, नगर परिषद व ग्रामपंचायत यांचे उत्पन्न व खर्च

(अ) जिल्हा परिषद :-

सन 2000-01 मध्ये जिल्हा परिषदेची सुरुवातीची शिल्लक धरून एकूण उत्पन्न 10859.17 लाख रुपये असून खर्च 10642.97 लाख रुपये आहे. म्हणजेच उत्पन्नाच्या 98.01 टक्के खर्च झालेला आढळतो.

(ब) नगरपरिषद :-

जिल्ह्यात एकूण सहा नगरपरिषदा आहेत. नगरपरिषदेच्या उत्पन्नाची साधने म्हणजे जकात कर, घरे व जमीन यावरील कर, नगरपालीकेच्या मालमत्तेपासून मिळालेले उत्पन्न व इतर उत्पन्न ही होत. सन 2000-01 मध्ये जिल्ह्यातील सर्व नगरपालीकेची एकूण सुरुवातीची शिल्लक धरून उत्पन्न 2506.16 लाख रुपये असून खर्च 2143.46 लाख रुपये आहे. म्हणजेच उत्पन्नाच्या 85.51 टक्के खर्च करण्यात आलेला आढळतो.

(क) ग्रामपंचायत :-

जिल्ह्यात एकूण 517 ग्रामपंचायती कार्यरत आहेत. त्या सर्वांचा एकत्रित विचार केला असता सन 2000-01 या वर्षामध्ये त्यांचे एकूण उत्पन्न सुरुवातीची शिल्लक धरून 680.09 लाख रुपये असून खर्च 414.89 लाख रुपये इतका झालेला आढळतो. म्हणजेच उत्पन्नाच्या तुलनेत 60.88 टक्के इतका खर्च झालेला आहे.

18.2 जिल्ह्यात प्रत्यक्ष जमा झालेला महसूल

जिल्ह्यामध्ये महसूल विभागामार्फत जमिन महसूल गोळा करण्यात येतो. सन 2000-01 मध्ये जमीन महसूल 8.01 लाख रुपये जमा करण्यात आला. करमणूक करापासून सन 2000-01 मध्ये एकूण उत्पन्न

[सतरा]

67.55 लाख रुपये झाले. याशिवाय जिल्हयाला मिळालेली इतर कर, विक्रीकर, वाहन कर, नोंदणी शुल्क आयकरातील मिळालेला बाटा तसेच विद्युत व सिंचन सापासून मिळालेले उत्पन्न ही होत.

18.3 गृह निर्माण योजना

जिल्हयांतील आर्थिक दृष्ट्या दुर्बल घटकांसाठी ' गृह निर्माण योजना ' नागपूर गृह निर्माण मंडळामार्फत राबविण्यात येते.

18.4 वृत्तपत्रे व नियतकालीके

जिल्हयात 31 मार्च 2001 रोजी 8 मराठी दैनिके, 73 मराठी व 5 हिंदी साप्ताहिकी, 1 मराठी पाक्षीक व 2 मराठी मासिके प्रकाशित करण्यात आलीत. तसेच 83 मुद्रणालये आहेत.

18.5 वाचनालये / ग्रंथालये

जिल्हयांमध्ये जिल्हा मुख्यालयात शासकिय ग्रंथालयाची सोय उपलब्ध आहे. याशिवाय जिल्हयात निरनिराळ्या संस्थेकडून वाचनालये चालविण्यात येतात. वर्धा जिल्हयात एकूण 105 ग्रंथालये असून त्यात 'अ' वर्गाचे 4, 'ब' वर्गाचे 5, 'क' वर्गाचे 27 'व ड' वर्गाची 69 ग्रंथालये कार्यरत असून यात ' गांधी अध्ययन केंद्र ' या महत्वाच्या वाचनालयाचा प्रामुख्याने उल्लेख करावा लागेल.

18.6 पोलीस व गुन्हे

जिल्हयांमध्ये अंतर्गत सुरक्षितेच्या दृष्टिने 16 पोलीस ठाणे व 6 आउटपोस्ट आहेत. तसेच 2000 मध्ये 17077 गुन्हे नोंदविण्यात आलीत. त्यापैकी सर्वात जास्त स्थानिक कायद्याखालील दखलपात्र गुन्हे आहेत.

18.7 करमणूक व प्रेक्षणीय स्थळे

या जिल्हयांमध्ये 11 कायम स्वरुपाची चित्रपट गृहे , 6 फिरती चित्रपट गृहे व 7 सरकारमान्य व्हीडीओ केंद्रे आहेत. दर लाख लोकसंख्येमागे साधारणतः 1 चित्रपट गृह पडते. वर्धा जिल्हयांमध्ये प्रेक्षणीय स्थळे नसली तरी दर्शनीय स्थळांमध्ये सेवाग्राम व पवनार याचा उल्लेख करावा लागेल. सेवाग्राम मध्ये ' बापूकुटी ' म्हणजे महात्मा गांधी यांचे वास्तव्याचे ठिकाण व पवनार या ठिकाणी भुदान नेते ' विनोबा भावे ' यांचे आश्रम आहे.

18.8 रोजगार हमी योजना

राज्य शासनाद्वारे रोजगार हमी योजना ही अत्यंत महत्वाची अशी योजना राबविण्यात येते. योजनेनुसार दि. 20 डिसेंबर, 1974 रोजी विधीमंडळाच्या दोन्ही सभागृहात मंजूर केलेल्या प्रस्तावातील तरतूदीना अनुरूप असलेल्या अशा विशिष्ट अटीवर ग्रामीण अकुशल कामगारांकरिता रोजगार हमीची तरतूद केलेली आहे. अशा कामगार हमी योजनेला महाराष्ट्र शासन सर्वात जास्त महत्व देते. रोजगार हमी योजने अंतर्गत वर्धा जिल्हयांमध्ये सन 2000-01 साली 344.72 लाख रुपये खर्च करण्यात आला.

भाग - 2

तर्क

2000-01

तक्ता क्र - 1.1

जनगणनेनुसार तालुकावार क्षेत्रफळ, घरे, व लोकसंख्या

जिल्हा - वर्धा

अ क्र	तहसिल	बा ब	क्षेत्र चौ कि मी	दर चौ कि मी मध्ये लोकसंख्या	गावे संख्या		शहरा ची संख्या	आकडे हजारात		लोकसंख्या		
					वस्ती असलेली	ओ सा ड		वापरातील गृहे संख्या	कुटुंबाची संख्या	एकुण	पुरुष	स्त्रिया
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	ए		774	406	104	48	2	47	50	314359	162602	151757
1	वर्धा	या	766	245	104	48	0	37	30	187740	97116	90624
	ना	8	15827	0	0	2	20	20	126619	65486	61133	
	ए		754	176	114	58	1	22	23	132426	68084	64342
2	सेलु	या	747	160	114	58	0	20	21	119374	61359	58015
	ना	7	1865	0	0	1	2	2	13052	6725	6327	
	ए		910	127	164	58	0	20	21	115605	59983	55622
3	समुद्रपुर	या	910	127	164	58	0	20	21	115605	59983	55622
	ना	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	ए		906	235	123	64	1	37	39	212613	110075	102538
4	हिंगण-घाट	या	893	135	123	64	0	22	23	120288	62154	58134
	ना	13	7102	0	0	1	15	16	92325	47921	44404	
	ए		677	229	102	48	2	29	29	155075	80031	75044
5	देवळी	या	673	153	102	48	0	19	19	102694	52946	49748
	ना	4	13095	0	0	2	10	10	52381	27085	25296	
	ए		915	157	125	95	1	26	27	143321	74011	69310
6	आर्वी	या	908	113	125	95	0	20	21	102753	53003	49750
	ना	7	5745	0	0	1	6	7	40568	21008	19560	
	ए		519	132	78	79	0	13	14	68609	35469	33140
7	आष्टी	या	519	132	78	79	0	13	14	68609	35469	33140
	ना	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	ए		713	124	99	22	0	16	16	88632	45496	43136
8	कारंजा	या	713	124	99	22	0	16	16	88632	45496	43136
	ना	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	ए		6309	195	909	472	7	212	219	1230640	635751	594889
9	जिल्हा एकुण	या	6271	144	909	472	0	157	165	905695	467526	438169
	ना	38	8551	0	0	7	54	56	324945	168225	156720	

- टिप :- 1. आकडे पुर्णकात केल्याने बेरजा जुळतीलच असे नाही
 2. रकाना क्र. 4, 9 व 10 ची आकडेवारी 1991 च्या जनगणनेनुसार आहे उर्वरित आकडेवारी जनगणना - 2001
 3. सदर आकडेवारी अस्थाई असून (2001 नुसार) शील पडताळणीच्या आधीन आहे.

आकडे 2001 जनगणना

तक्या 15 - 1.2

1951 यापूर्वीच्या लोकसंख्येबाबतचे सांख्यिकीय फरक

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	तहसिल	वर्ष	एकुण व्यक्ती			पुरुष			स्त्रिया		
			एकुण	ग्रामीण	नागरी	एकुण	ग्रामीण	नागरी	एकुण	ग्रामीण	नागरी
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	वर्धा	2001	314559	287720	126619	162802	97116	65739	151757	90624	61133
		1991	245982	142997	102985	127953	7742	53641	117999	68655	49844
		1981	424770	283454	141316	218869	145517	13352	205901	137937	67964
		1971	357376	237117	120259	184617	121053	1362	172759	115062	56697
		1961	287737	196650	91647	147362	93047	4815	140375	97143	43252
		1951	250855	179820	71035	127197	90387	36810	123658	89433	34225
2	सेलु	2001	115219	115219	13052	68034	1359	6725	64342	58015	6327
		1991	115219	115219	11476	59253	5319	5934	55966	50424	5542
		1981	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		1971	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		1961	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		1951	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	समुद्र पुर	2001	115305	115305	0	53622	53622	0	55322	55322	0
		1991	100350	100350	0	51373	51373	0	48678	48678	0
		1981	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		1971	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		1961	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		1951	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	हिंगण घाट	2001	212613	179233	92325	16075	62154	47921	102538	58134	44404
		1991	184475	105760	78715	94639	54056	40633	89786	51704	38082
		1981	252660	193535	59075	129233	98614	30619	123427	94971	23456
		1971	204403	160054	44349	104246	81155	23791	100157	78939	21258
		1961	167264	120374	36390	84418	65475	18943	82846	64899	17947
		1951	143653	110790	32868	71382	55139	16523	71996	55651	16345
5	देतकी	2001	155075	102694	52381	80031	52946	27085	75044	49743	25296
		1991	144051	90698	52413	74281	46521	27740	69790	44117	25673
		1981	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		1971	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		1961	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		1951	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	आर्वी	2001	143321	102753	40563	74011	53003	21008	69310	49750	19560
		1991	132745	95317	26923	68087	49163	18919	64658	43640	18009
		1981	249168	218069	31119	127594	111643	15951	121592	108424	15163
		1971	217723	191289	26494	111177	97563	13614	106606	93733	12830
		1961	179276	157793	21478	91114	80211	10903	88162	77537	10575
		1951	144390	122441	21949	72892	61702	11190	71493	60739	10759
7	आष्टी	2001	66844	66844	0	34569	34569	0	33140	33140	0
		1991	66844	66844	0	34556	34556	0	32288	32288	0
		1981	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		1971	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		1961	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		1951	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	कारंजा	2001	83832	83832	0	45496	45496	0	43136	43136	0
		1991	77691	77691	0	39869	39869	0	37822	37822	0
		1981	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		1971	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		1961	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		1951	0	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकुण		2001	1230340	905695	324545	635751	457526	163225	594889	438169	156720
		1991	1067357	782040	283517	550370	403503	146867	516987	350337	130060
		1981	926618	695108	231510	475696	355774	119922	450320	320522	111533
		1971	779562	588460	191192	400040	299773	100267	379522	238637	92335
		1961	634277	484262	150015	392894	244633	78231	311383	220053	71754
		1951	533903	413051	126252	371751	207928	64523	267152	205323	61329

तक्ता क्र - 1.2 पुढे चालु
1951 पासुनच्या लोकसंख्येमधील दश वार्षिक फरक

जिल्हा - वर्धा

अ क्र	तहसिल	वर्ष	दर चौरस कि मी मधील लोकसंख्या	दर हजारे पुरुषांमार्गे स्त्रियांचे प्रमाण	दर दशवार्षिक		
					एकुण	प्राणी	नागरी
1	2	3	13	14	15	16	17
1	वर्धा	2001	406	933	27.80	31.29	22.95
		1991	311	922			
		1981	201	941	18.86	19.54	17.51
		1971	169	935	24.20	20.92	31.22
		1961	136	952	14.70	9.05	29.02
		1951	119	973			
2	सेलु	2001	175	945	14.53	15.07	13.73
		1991	173	949			
		1981	0	0			
		1971	0	0			
		1961	0	0			
		1951	0	0			
3	समुद्र पुर	2001	127	927	15.20	15.20	
		1991	102	923			
		1981	0	0			
		1971	0	0			
		1961	0	0			
		1951	0	0			
4	दिंगण घाट	2001	235	932	15.25	13.74	17.29
		1991	203	947			
		1981	134	946	23.61	20.95	33.20
		1971	108	962	22.20	22.77	20.22
		1961	89	988	16.43	17.68	12.24
		1951	76	1000			
5	द्वेवळी	2001	229	938	7.65	13.30	-1.93
		1991	220	933			
		1981	0	0			
		1971	0	0			
		1961	0	0			
		1951	0	0			
6	आर्वी	2001	157	936	7.97	7.24	9.86
		1991	133	956			
		1981	108	953	14.42	14.00	17.46
		1971	94	964	21.48	21.22	23.35
		1961	78	967	24.16	28.88	-2.15
		1951	62	973			
7	आष्टी	2001	132	934	2.64	2.64	
		1991	134	914			
		1981	0	0			
		1971	0	0			
		1961	0	0			
		1951	0	0			
8	कारंजा	2001	124	948	14.08	14.08	
		1991	96	950			
		1981	0	0			
		1971	0	0			
		1961	0	0			
		1951	0	0			
जिल्हा एकुण		2001	195	936	15.30	15.55	14.61
		1991	169	938	15.19	12.77	22.46
		1981	147	947	18.36	18.12	21.14
		1971	124	950	22.91	21.52	27.39
		1961	101	963	17.70	17.24	19.20
		1951	85	981			

टिप :- 1 जनगणना 2001 ची आकडेवारी अस्थाई असुन पुढील पडताळणीच्या अशीन आहे.

2 पुनर्रचीत तालुक्याच्या बाबतीत तालुकावार 1981 ची लोकसंख्या उपलब्ध नसल्यामुळे दशवर्षीय वाढ देता येत नाही

आधार :- 1951, 1961, 1971, 1981, 1991 (स्थाई आकडेवारी) जनगणना

तक्ता क्र - 1.3

1991 च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटांनुसार गावांचे तालुकावार वर्गीकरण.

जिल्हा - वर्धा

(लोकसंख्या शंभरात)

अ. क्र.	तहसिल	वस्ती असलेली गावे							
		200 पेक्षा कमी		200 ते 499		500 ते 999		1000 ते 1999	
		संख्या	लोक संख्या	संख्या	लोक संख्या	संख्या	लोक संख्या	संख्या	लोक संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	वर्धा	13	10	16	58	29	210	32	420
2	सेलु	32	23	32	111	3	223	23	301
3	समुद्रपुर	27	27	64	222	59	406	11	173
4	हिंगणघाट	15	18	36	126	34	235	31	388
5	देवळी	19	14	21	79	38	255	22	293
6	आर्वी	42	25	50	174	34	236	16	231
7	आष्टी	24	17	18	66	18	124	14	171
8	कारंजा	15	14	24	35	39	291	17	206
जिल्हा एकुण		187	148	261	921	284	1980	166	2183

पुढे चालु.

अ. क्र.	तहसिल	वस्ती असलेली गावे								ओसाड गावे संख्या
		2000 ते 4999		5000 ते 9999		10000 व अधिक		एकुण		
		संख्या	लोक संख्या	संख्या	लोक संख्या	संख्या	लोक संख्या	संख्या	लोक संख्या	
1	2	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1	वर्धा	9	303	7	429	0	0	106	1430	47
2	सेलु	7	193	3	186	0	0	130	1037	42
3	समुद्रपुर	5	176	0	0	0	0	166	1003	56
4	हिंगणघाट	8	219	1	71	0	0	125	1058	62
5	देवळी	5	136	0	0	1	130	106	906	44
6	आर्वी	10	291	0	0	0	0	152	958	68
7	आष्टी	7	184	0	0	1	107	82	668	72
8	कारंजा	4	97	1	84	0	0	100	777	21
जिल्हा एकुण		55	1599	12	770	2	237	967	7838	412

टिप :- आकडे पुनर्कांत केल्याने बेरजा जुळतीलच असे नाही.

आधार :- 1991 ची जनगणना.

2001 च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार शहरांचे तालुकावार वर्गीकरण

जिल्हा - वर्धा

(लोकसंख्या हजारात)

अ क्र	तहसिल	लोकसंख्ये प्रमाणे शहरांची संख्या							
		5000 पेक्षा कमी		5000 ते 9999		10000 ते 19999		20000 ते 49999	
		संख्या	लोक संख्या	संख्या	लोक संख्या	संख्या	लोक संख्या	संख्या	लोक संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	वर्धा	0	0	0	0	1	16	0	0
2	सेलु	0	0	0	0	1	13	0	0
3	समुद्रपुर	0	0	0	0	0	0	0	0
4	हिंगणघाट	0	0	0	0	0	0	0	0
5	देवळी	0	0	0	0	0	16	1	37
6	आर्वी	0	0	0	0	0	0	1	41
7	आष्टी	0	0	0	0	0	0	0	0
8	कारंजा	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकुण		0	0	0	0	3	45	2	78

पुढे चालु..

अ क्र	तहसिल	लोकसंख्ये प्रमाणे शहरांची संख्या					
		50000 ते 99999		100000 व अधिक		एकुण	
		संख्या	लोक संख्या	संख्या	लोक संख्या	संख्या	लोक संख्या
1	2	11	12	13	14	15	16
1	वर्धा	0	0	1	111	2	127
2	सेलु	0	0	0	0	1	13
3	समुद्रपुर	0	0	0	0	0	0
4	हिंगणघाट	1	92	0	0	1	92
5	देवळी	0	0	0	0	2	53
6	आर्वी	0	0	0	0	1	41
7	आष्टी	0	0	0	0	0	0
8	कारंजा	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकुण		1	92	1	111	7	326

टिप :- आकडे पुर्णांकांत केल्याने बेरजा जुळतीलच असे नाही.

आधार :- 2001 ची जनगणना (अस्थाई)

1991 च्या जनगणने नुसार काम करणारे व काम न करणारे यांची संख्या

जिल्हा - वर्धा

(आकडे शंभरात)

अ. क्र.	तहसिल	बाब	काम करणाऱ्यांचा वर्ग						
			शेतकरी	शेतमजूर	पशुसंवर्धन, जंगल काम, मच्छीमारी, शिकारी, फळबाग, मळे इ.	खानकाम व दगड खानकाम करणारे	वस्तु निर्माण प्रक्रिया सेवा व दुरुस्त्या इ. घरगुती उद्योगात काम करणारे	घरगुती उद्योगा व्यतीरीक इतर उद्योग	बांध काम करणारे
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1 वर्धा	आ		148	323	13	2	6	32	16
	ना		10	12	4	0	1	32	15
	ए		158	335	17	2	7	64	31
2 सेलु	आ		156	271	8	1	1	21	4
	ना		6	20	1	0	1	3	0
	ए		162	291	9	1	2	24	4
3 समुद्रपुर	आ		204	238	7	2	5	9	10
	ना		0	0	0	0	0	0	0
	ए		204	238	7	2	5	9	10
4 हिंगणघाट	आ		178	267	7	1	4	12	3
	ना		11	21	2	0	2	59	9
	ए		189	288	9	1	6	71	12
5 देवळी	आ		107	254	4	1	2	17	2
	ना		9	34	1	1	2	28	5
	ए		116	288	5	2	4	45	7
6 आर्वी	आ		139	277	7	0	3	9	4
	ना		11	43	3	1	2	9	4
	ए		150	320	10	1	5	18	8
7 आष्टी	आ		93	167	5	0	2	7	10
	ना		0	0	0	0	0	0	0
	ए		93	167	5	0	2	7	10
8 कारंजा	आ		180	152	10	0	2	6	3
	ना		0	0	0	0	0	0	0
	ए		180	152	10	0	2	6	3
जिल्हा एकूण	आ		1205	1949	61	7	25	113	52
	ना		47	130	11	2	8	131	33
	ए		1252	2079	72	9	33	244	85

पुढे चालु

तक्ता क्र - 1.5 (अ) पुढे चालु.

1991 च्या जनगणने नुसार काम करणारे व काम न करणारे यांची संख्या

जिल्हा - वर्धा

(आकडे.शंभरात)

अ.क्र.	तहसिल	बाब	काम करणा-यांचा वर्ग						एकुण काम न करणारे	एकुण लोकसंख्या (14 ते 16)
			व्यापार आणि वाणिज्य क्षेत्रात काम करणारे	वाहतुक साठवण आणि दळण वळण	इतर काम करणारे	एकुण मुख्यत काम करणारे (1 ते 13)	सिमांतक काम करणारे	एकुण		
1	2	3	11	12	13	14	15	16	17	
1	वर्धा	या	19	16	53	628	24	778	1430	
		ना	59	30	102	266	3	761	1030	
		ए	78	46	155	894	27	1539	2460	
2	सेलु	या	12	4	24	501	12	524	1037	
		ना	3	2	5	42	0	73	115	
		ए	15	6	29	543	12	597	1152	
3	समुद्रपुर	या	10	1	19	504	41	459	1004	
		ना	0	0	0	0	0	0	0	
		ए	10	1	19	504	41	459	1004	
4	हिंणण घाट	या	8	2	19	504	39	515	1058	
		ना	37	14	50	205	10	572	787	
		ए	45	16	69	709	49	1087	1845	
5	देवळी	या	8	2	19	416	37	454	907	
		ना	20	9	47	156	8	370	534	
		ए	28	11	66	572	45	824	1441	
6	आर्वी	या	7	4	18	468	29	461	958	
		ना	21	7	22	121	5	243	369	
		ए	28	11	40	589	34	704	1327	
7	आष्टी	या	8	3	17	310	15	343	968	
		ना	0	0	0	0	0	0	0	
		ए	8	3	17	310	15	343	968	
8	कारंजा	या	9	1	20	384	28	365	777	
		ना	0	0	0	0	0	0	0	
		ए	9	1	20	384	28	365	777	
जिल्हा एकुण	या	81	33	189	3715	225	3899	7839		
	ना	140	62	226	790	26	2019	2835		
	ए	221	95	415	4505	251	5918	10674		

टिप :- आकडे पुर्णकांत केल्याने बेरजा जुळतीलच असे नाही.

आधार :- 1991 ची जनगणना

तक्ता क्रमांक - 1.5(ब)

1991 च्या जनगणनेनुसार मुख्यतः काम करणा-या व्यक्तींची उद्योगगट क्षेत्रनिहाय विभागणी.

जिल्हा - वर्धा

(आकडे हजारत)

बाब	प्राथमिक क्षेत्र			द्वितीय क्षेत्र			तृतीय क्षेत्र			एकूण		
	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
ग्रामीण	176	146	322	16	3	19	26	4	30	218	153	372
	81%	95%	87%	7%	2%	5%	12%	3%	8%	100%	100%	100%
नागरी	12	7	19	16	1	17	38	5	43	66	13	79
	18%	54%	24%	24%	8%	22%	58%	38%	54%	100%	100%	100%
एकूण	189	153	341	32	4	36	64	9	73	285	166	451
	66%	92%	76%	11%	2%	8%	22%	5%	16%	100%	100%	100%

तक्ता क्रमांक - 1.6 (अ)

लोकसंख्येचे वयोगटानुसार वर्गीकरण - जनगणना 1991

जिल्हा - वर्धा

(आकडे शंभरात)

बाब	सर्व वयोगट	0 ते 14	15 ते 19	20 ते 24	25 ते 29	30 ते 34	35 ते 39	40 ते 49	50 ते 59	60 व त्या वरील	वय अनिर्देशित
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
एकूण	9266	3542	907	776	620	533	532	937	680	730	9
ग्रामीण	6951	2660	646	555	449	398	407	722	528	577	9
नागरी	2315	882	261	221	171	135	125	215	152	153	0

तक्ता क्रमांक - 1.6 (ब)

लोकसंख्येचे वयोगटानुसार वर्गीकरण

जिल्हा - वर्धा

(आकडे शंभरात)

बाब	सर्व धर्म	बौद्ध	ख्रिश्चन	हिंदू	जैन	मुस्लीम	शीख	इतर	धर्म अनिर्देशित
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
एकूण	5504	780	7	4463	26	208	5	2	13
पुरुष	4035	591	3	3330	5	92	3	2	9
नागरी	1469	189	4	1133	21	116	2	0	4
एकूण	5170	737	7	4191	24	194	4	2	11
स्त्रिया	3003	558	3	3138	4	87	3	2	8
नागरी	1367	178	4	1052	20	107	1	0	3
एकूण	10675	1517	14	8654	50	403	9	4	24
एकूण	7838	1150	6	6469	9	179	6	4	17
नागरी	2835	367	8	2185	42	223	3	0	7

टिप आकडे अपुर्णाकात असल्यामुळे बेरजा जुळणार नाही

आधार - जनगणना 1991

1991 च्या जनगणनेनुसार अनुसुचित जाती व जमातीची आकडेवारी

जिल्हा - वर्धा			(आकडे हजारत)								
अ. क्र.	तहसील	बाब	अनुसुचित जाती			अनुसुचित जमाती			एकूण		
			व्यक्ती	पुरुष	स्त्रिया	व्यक्ती	पुरुष	स्त्रिया	व्यक्ती	पुरुष	स्त्रिया
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	वर्धा	एकूण	36	19	17	31	16	15	66	33	33
		ग्रामीण	21	11	10	23	12	11	44	22	22
		नागरी	15	8	7	8	4	4	22	11	11
2	सेलु	एकूण	12	7	5	23	12	11	35	19	16
		ग्रामीण	11	6	5	21	11	10	32	17	15
		नागरी	1	1	0	2	1	1	3	2	1
3	समुद्रपुर	एकूण	14	7	7	18	9	9	32	16	16
		ग्रामीण	14	7	7	18	9	9	32	16	16
		नागरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	हिंगणघाट	एकूण	23	12	11	21	11	10	43	21	22
		ग्रामीण	13	7	6	14	7	7	26	13	13
		नागरी	10	5	5	7	4	3	17	8	9
5	देवळी	एकूण	29	15	14	20	10	10	49	25	24
		ग्रामीण	17	9	8	16	8	8	33	17	16
		नागरी	12	6	6	4	2	2	16	8	8
6	आर्षी	एकूण	21	11	10	25	13	12	46	24	22
		ग्रामीण	16	8	8	22	11	11	38	19	19
		नागरी	5	3	2	3	2	1	8	5	3
7	आष्टी	एकूण	9	5	4	12	6	6	21	11	10
		ग्रामीण	9	5	4	12	6	6	21	11	10
		नागरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	कारंजा	एकूण	7	4	3	17	9	8	24	13	11
		ग्रामीण	7	4	3	17	9	8	24	13	11
		नागरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा	एकूण	एकूण	150	77	73	166	85	81	316	162	154
		ग्रामीण	107	55	52	143	73	70	250	128	122
		नागरी	43	22	21	23	12	11	66	34	32

आधार - 1991 ची जनगणना.

टिप - 1) आकडे पुर्णांकात दिल्याने बेरजा जुळणार नाही.

जिल्हा - वर्धा

अ.क्र.	बाब	एकूण संख्या	ग्रामीण संख्या	नागरी संख्या
1	2	3	4	5
	एकूण जनगणना घरे	272155	204470	67685
एक	भितीसाठी वापरलेली सामुग्री			
1	गवत, पाने, वेळू व बांबू	28580	23395	5185
2	माती	133650	125360	8290
3	कच्च्या विटा	17980	11805	6175
4	लाकूड	2190	1070	1120
5	पक्क्या विटा	80445	38235	42210
6	गॅल्वनाईज्ड लोखंडी किंवा इतर धातूचे पत्रे	1545	455	1090
7	दगड	715	580	135
8	सिमेंट कॉक्रीट	4590	1760	2830
9	वर उल्लेखलेल्या व्यतिरिक्त वापरलेली इतर सामुग्री	2460	1810	650
दोन	छपरांसाठी वापरलेली सामुग्री			
1	गवत, पाने, वेळू, माती, कच्च्या विटा किंवा बांबू	12780	11885	895
2	कोले, तक्ती दगड, कंकर	181005	150555	30450
3	पन्हाळीचे लोखंडी पत्रे, जस्ताचे किंवा धातूचे पत्रे	24805	13955	10850
4	ऑस्बेस्टॉस सिमेंटचे पत्रे	3710	2105	1605
5	विटा व चुना	3630	2065	1565
6	दगड	730	325	405
7	प्रचलित सिमेंट कॉक्रीट	24040	6850	17190
8	इतर वर उल्लेखलेल्या व्यतिरिक्त वापरलेली सामुग्री	21455	16730	4725

आधार :- 1991 ची जनगणना.

आकार व मालकीच्या स्थितीनुसार ग्रामिण / नागरी क्षेत्रातील कुटुंबाचे वर्गीकरण

जिल्हा - वर्धा

अ.क्र.	बाब	ग्रामीण संख्या	नागरी संख्या	एकूण संख्या
1	2	3	4	5
1	एकूण कुटुंबे			
1.1	एकूण कुटुंबे	159445	52010	211455
1.2	घराच्या मालकी बाबतची स्थिती			
1.2.1	स्वतःची घरे असलेली	144075	36470	180545
1.2.2	भाड्याच्या घरात राहणारी	9740	14500	24240
1.2.3	बेघर कुटुंब	0	0	0
1.2.4	इतर	5630	1040	6670
2	एक ते दोन व्यक्ती असलेली कुटुंबे			
2.1	एकूण कुटुंबे	23305	7065	30370
2.2	घराच्या मालकी बाबतची स्थिती			
2.2.1	स्वतःची घरे असलेली	19110	3735	22845
2.2.2	भाड्याच्या घरात राहणारी	2795	3080	5875
2.2.3	बेघर कुटुंब	0	0	0
2.2.4	इतर	1400	250	1650
3	तीन ते पाच व्यक्ती असलेली कुटुंबे			
3.1	एकूण कुटुंबे	82600	24665	107265
3.2	घराच्या मालकी बाबतची स्थिती			
3.2.1	स्वतःची घरे असलेली	74295	15985	90280
3.2.2	भाड्याच्या घरात राहणारी	5130	8110	13240
3.2.3	बेघर कुटुंब	0	0	0
3.2.4	इतर	3175	570	3745
4	सहा ते आठ पाच व्यक्ती असलेली कुटुंबे			
4.1	एकूण कुटुंबे	46745	16235	62980
4.2	घराच्या मालकी बाबतची स्थिती			
4.2.1	स्वतःची घरे असलेली	44060	13130	57190
4.2.2	भाड्याच्या घरात राहणारी	1715	2935	4650
4.2.3	बेघर कुटुंब	0	0	0
4.2.4	इतर	970	170	1140
5	नऊ व अधिक व्यक्ती असलेली कुटुंबे			
5.1	एकूण कुटुंबे	6795	4045	10840
5.2	घराच्या मालकी बाबतची स्थिती			
5.2.1	स्वतःची घरे असलेली	6610	3620	10230
5.2.2	भाड्याच्या घरात राहणारी	100	375	475
5.2.3	बेघर कुटुंब	0	0	0
5.2.4	इतर	85	50	135

आधार :- जनगणना प्रकाशन 1991

टिप - एकूण कुटुंब संख्येत संस्था कुटुंबांचा समावेश नाही.

जिल्हा - वर्धा

(1991 ची जनगणना)

अ.क्र.	बाब	एकूण जनगणना घरे	जनगणनेच्या सुरुवातीची रिकामी असलेली घरे	जनगणना घरांचा वापर		
				रहाणे	दुकान आणि रहाणे	यंत्रशाळा (कुटीर- उद्योगासह) आणि रहाणे
1	2	3	4	5	6	7
1	एकूण	272155	15250	199360	3010	5215
2	ग्रामीण	204470	9745	150110	2075	4150
3	नागरी	67685	5505	49550	935	1065

पुढे चालु

अ.क्र.	बाब	इतर वापरासह स्तंभ 6 व 7 मध्ये निर्देशित केलेल्या व्यतिरिक्त रहाणे	हॉटेल, धर्मशाळा, पर्यटन घरे, इत्यादी	उपहार गृहे सोडून दुकाने	व्यवसायांची घरे आणि कार्यालये	कारखाने, यंत्रशाळा, छपरे इत्यादी
1	एकूण	2470	445	5765	2035	4465
2	ग्रामीण	2100	290	2265	1125	2590
3	नागरी	370	155	3500	910	1875

पुढे चालु

अ.क्र.	बाब	रेस्टॉरंट, मिठाईची दुकाने, आणि उपहारगृहे	करमणूक पंचायत घरे सांस्कृतिक केंद्र इ. पुजा स्थाने सोडून	पुजारस्थाने (देवळे, चर्च, मशिद, गुरूदारां) वगैरे	इतर
1	एकूण	535	315	2820	30170
2	ग्रामीण	265	185	2335	27235
3	नागरी	270	130	485	2935

आधार :- जनगणना प्रकाशन 1991

12 (अ)

तक्ता क्रमांक- 1.11

क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दरडोई जिल्हा उत्पन्न
(चालु किमती नुसार)

जिल्हा -वर्धा		(रुपये हजारात)			
अ. क्र	क्षेत्र	वर्ष 1999-2000*		वर्ष 2000-2001@	
		स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न	स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न
1	2	3	4	5	6
1	कृषि	6433227	6124504	5930463	5645867
2	वनसंवर्धन आणि आंडके पाडणे	358326	351685	400113	392698
3	मारेमारी	92978	74860	81478	65601
4	खान व दगडखानकाम	5295	4113	14832	11521
	एकुण प्राथमिक क्षेत्र (अ)	6889825	6555161	6426887	6115687
5	नोंदणीकृत उद्योग	1868672	1475826	2052178	1620754
6	अनोंदणीकृत उद्योग	1164278	935923	1521424	1223022
7	बांधकाम	1295004	1242617	1430484	1372617
8	विज, वायु (गॅस) व पाणि पुरवठा	642984	428427	286248	190730
	एकुण द्वितीय क्षेत्र (ब)	4970937	4082792	5290334	4407122
9	रेल्वे	290034	224633	311266	240366
10	परिवहन, साठवणुक व गोदामे	635818	493921	637592	495298
11	दळणवळण	493946	412005	583080	486352
12	व्यापार, हॉटेल व उपहारगृह	2644424	2568143	3030600	2943179
13	बँका व विमा उद्योग	2124453	1996561	2357615	2203225
14	स्थावर मालमत्ता, राहत्याघराची मालकी व व्यवसाय सेवा	1882266	1600065	2041124	1735106
15	सार्वजनिक प्रशासन	1865835	1613048	1914347	1654987
16	इतर सेवा	2182253	2094073	2384928	2288557
	एकुण तृतीय सेवा (क)	12119029	11002448	13260551	12047071
	एकुण जिल्हा उत्पन्न (अ+ब+क)	23979792	21640401	24977772	22569880
	दरडोई जिल्हा उत्पन्न (रुपये)	19813	17880	20390	18424
	एकुण राज्य उत्पन्न	2414103618	2131510848	2582718737	2278933831
	दरडोई राज्य उत्पन्न (रुपये)	25601	22604	26888	23726
	एकुण जिल्हा उत्पन्नाची एकुण राज्य उत्पन्नाशी टक्केवारी	0.99%	1.02%	0.97%	0.99%

* अरथाई @ प्रारंभिक

आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.

12 (ब)

तक्ता क्रमांक - 1.12

क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दरडोई जिल्हा उत्पन्न
(स्थिर (1993-94) किंमती नुसार)

जिल्हा - वर्धा

(रुपये हजारात)

अ. क्र	क्षेत्र	वर्ष 1999-2000*		वर्ष 2000-2001@	
		स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न	स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न
1	2	3	4	5	6
1	कृषि	4312569	4094907	4116930	3909144
2	वनसंवर्धन आणि आंडके पाडणे	205187	201642	193738	190390
3	मासेमारी	63575	52352	53911	44394
4	खान व दगडखानकाम	559	420	1569	1179
	एकुण प्राथमिक क्षेत्र (अ)	4581890	4349320	4366148	4145106
5	नोंदणीकृत उद्योग	1283790	981409	1367089	1045088
6	अनोंदणीकृत उद्योग	988388	820494	1022815	849072
7	बांधकाम	836788	794455	924403	877637
8	विज, वायु (गॅस) व पाणि पुरवठा	407476	284017	275138	191775
	एकुण द्वितीय क्षेत्र (ब)	3516443	2880375	3589444	2963572
9	रेल्वे	264971	219150	298595	249478
10	परिवहन, साठवणुक व गोदामे	400123	301013	378092	284440
11	दळणवळण	468898	407844	547338	476070
12	व्यापार, हॉटेल व उपहारगृह	1800930	1740941	1922314	1858282
13	बँका व विमा उद्योग	1390796	1291042	1446940	1332969
14	स्थावर मालमत्ता, राहत्याघराची मालकी व व्यवसाय सेवा	1045485	875012	1075946	900506
15	सार्वजनिक प्रशासन	1128012	971289	1111213	956824
16	इतर सेवा	1305051	1242931	1369639	1304445
	एकुण तृतीय सेवा (क)	7804264	7049221	8150078	7363014
	एकुण जिल्हा उत्पन्न (अ+ब+क)	15902598	14278916	16105670	14471692
	दरडोई जिल्हा उत्पन्न (रुपये)	13139	11798	13147	11813
	एकुण राज्य उत्पन्न	1626799033	1422174033	1670747652	1457335930
	दरडोई राज्य उत्पन्न (रुपये)	17252	15082	17394	15172
	एकुण जिल्हा उत्पन्नाची एकुण राज्य उत्पन्नाशी टक्केवारी	0.98%	1.00%	0.96%	0.99%

* अस्थाई @ प्रारंभिक

आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.

निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकुण पर्जन्य

जिल्हा - वर्धा

वर्ष - 2000 (पर्जन्य मि.मि.)

अ. क्र.	तहसील/केंद्र	महिना व वर्ष								
		जानेवारी 2000			फेब्रुवारी 2000			मार्च 2000		
		सरासरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरासरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरासरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	वर्धा	11.8	--	--	14.5	4	44.0	13.1	0	0.0
2	सेलु	11.8	--	--	14.5	3	30.3	13.1	0	0.0
3	समुद्रपूर	10.8	--	--	15.2	3	56.0	14.2	0	0.0
4	हिंगणघाट	10.8	--	--	15.2	3	56.1	14.2	0	0.0
5	देवळी	11.8	--	--	14.5	3	60.0	13.1	0	0.0
6	आर्वी	10.1	--	--	12.6	2	40.9	9.4	0	0.0
7	आष्टी	10.1	--	--	12.6	4	22.2	9.4	0	0.0
8	कारंजा	10.1	--	--	12.6	1	6.6	9.4	0	0.0

पुढे चालु

अ. क्र.	तहसील/केंद्र	महिना व वर्ष								
		एप्रिल 2000			मे 2000			जून 2000		
		सरासरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरासरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरासरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य
1	2	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	वर्धा	13.2	0	0	16.6	1	7.0	183.9	12	181.4
2	सेलु	13.2	0	0	16.6	2	41.0	183.9	13	243.8
3	समुद्रपूर	13.4	0	0	13.1	4	20.0	183.5	15	249.4
4	हिंगणघाट	13.4	0	0	13.1	1	19.2	183.5	13	279.2
5	देवळी	13.2	0	0	16.6	1	4.0	183.9	10	146.6
6	आर्वी	10.1	0	0	13.2	6	44.1	171.6	12	123.0
7	आष्टी	10.1	0	0	13.2	1	9.6	171.6	10	149.0
8	कारंजा	10.1	0	0	13.2	3	41.3	171.6	15	230.2

पुढे चालु

तक्ता क्रमांक - 2.1 पुढे चालु
निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकुण पर्जन्य
जिल्हा - वर्धा वर्ष - 2000 (पर्जन्य मि.मि.)

अ. क्र.	तहसील/ केंद्र	महिना व वर्ष								
		जुलै 2000			ऑगस्ट 2000			सप्टेंबर 2000		
		सरासरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरासरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरासरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य
1	2	21	22	23	24	25	26	27	28	29
1	वर्धा	321.0	16	466.4	238.2	12	223.6	208.5	2	45.8
2	सेलु	321.0	15	445.4	238.2	13	208.0	208.5	4	17
3	समुद्रपूर	360.0	18	587.7	254.1	14	248.7	196.0	5	49.5
4	हिंगणघाट	360.0	21	526.0	254.1	15	284.3	196.0	2	57.8
5	देवळी	321.0	18	401.4	238.2	14	255.2	208.5	2	35.8
6	आर्वी	298.1	13	261.2	221.0	14	211.2	166.0	4	39.6
7	आष्टी	298.1	14	168.4	221.0	13	160.0	166.0	5	59.6
8	कारंजा	298.1	16	301.1	221.0	12	167.8	166.0	8	86.1

पुढे चालु

अ. क्र.	तहसील/ केंद्र	महिना व वर्ष								
		ऑक्टोबर 2000			नोव्हेंबर 2000			डिसेंबर 2000		
		सरासरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरासरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरासरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य
1	2	30	31	32	33	34	35	36	37	38
1	वर्धा	52.6	1	1.0	16.1	--	--	10.3	--	--
2	सेलु	52.6	1	14.0	16.1	--	--	10.1	--	--
3	समुद्रपूर	46.5	2	6.0	16.2	--	--	9.4	--	--
4	हिंगणघाट	46.5	2	4.6	16.2	--	--	9.4	--	--
5	देवळी	52.6	1	10.8	16.1	--	--	10.1	--	--
6	आर्वी	40.2	1	4.7	15.7	--	--	11.2	--	--
7	आष्टी	40.2	0	0.0	15.7	--	--	11.2	--	--
8	कारंजा	40.2	2	62.8	15.7	--	--	11.2	--	--

पुढे चालु

अ. क्र.	तहसील/ केंद्र	एकुण 2000		
		सरासरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य
1	2	39	40	41
1	वर्धा	1099.8	48	969.2
2	सेलु	1099.8	51	999.5
3	समुद्रपूर	1132.4	61	1217.3
4	हिंगणघाट	1132.4	57	1227.2
5	देवळी	1099.8	49	913.8
6	आर्वी	979.2	52	724.7
7	आष्टी	979.2	47	568.8
8	कारंजा	979.2	57	895.9

आधार : थकरी कार्यालय, वर्धा

निवडक केंद्रातील कमाल व किमान तापमान (1998)

जिल्हा- वर्धा

(आकडे सेल्सिअस मध्ये)

अ.क्र.	महिना	केंद्र : वर्धा	
		कमाल	किमान
1	2	3	4
1	जानेवारी	30.0	11.3
2	फेब्रुवारी	37.0	12.2
3	मार्च	38.6	15.2
4	एप्रिल	42.0	19.4
5	मे	46.0	24.6
6	जून	45.0	30.0
7	जुलै	36.1	16.4
8	ऑगस्ट	35.2	17.8
9	सप्टेंबर	33.3	19.9
10	ऑक्टोबर	34.4	17.4
11	नोव्हेंबर	32.4	12.5
12	डिसेंबर	30.0	9.4
वार्षिक सरासरी		46.0	9.4

आधार :- विभागीय हवामान शास्त्र कार्यालय, नागपूर

जिल्हा - वर्धा		(क्षेत्र " 00 " हेक्टर)					
अ. क्र.	तहसिल	वर्ष	एकूण भौगोलिक क्षेत्र	जंगल व्याप्त क्षेत्र	शेतीला उपलब्ध नसलेले क्षेत्र		
					बिगर शेती वापरा-खालील जमीन	पडीत/ लागवडी लायक नसलेली जमीन	एकूण (6+7)
1	2	3	4	5	6	7	8
		96-97	816	115	1	94	95
1	वर्धा	98-99	816	16	94	16	110
		99-00	816	16	94	16	110
		96-97	706	88	26	50	76
2	सेबु	98-99	706	49	21	34	55
		99-00	706	49	21	34	55
		96-97	997	49	26	42	69
3	समुद्रपुर	98-99	997	14	43	30	73
		99-00	997	14	43	30	73
		96-97	899	34	14	55	69
4	हिंगणघाट	98-99	899	6	43	18	61
		99-00	899	7	43	18	61
		96-97	697	95	9	60	67
5	देवळी	98-99	697	0	80	4	84
		99-00	697	0	117	3	120
		96-97	1110	262	38	69	107
6	आर्वी	98-99	1110	44	31	80	111
		99-00	1110	44	31	80	111
		96-97	455	61	34	12	46
7	आष्टी	98-99	455	61	80	26	106
		99-00	455	61	80	26	106
		96-97	609	64	28	31	59
8	कारंजा	98-99	609	84	46	0	46
		99-00	609	88	21	0	21
		96-97	6289	769	174	411	585
	जिल्हा एकूण	98-99	6289	274	438	208	646
		99-00	6289	279	450	207	657

पुढे चालू

तक्ता क्रमांक - 3.1 पुढे चालु
जमीनीचा वापर सन 1996-97, 1998-99 व 1999-00 यावर्षाकरीता

जिल्हा - वर्धा

(क्षेत्र " 00 " हेक्टर)

अ. क्र.	तहसिल	वर्ष	पडित जमिनीव्यतिरीक्त लागवड न झालेली एकूण जमिन			
			लागवडी लायक पण वापरात नसलेली जमिन	कायम गुरे चरण व चरणाची जमिन	कसलेल्या जमिनीत समविष्ट नसलेली झाडे/झुडपे फळबागा या खालील जमिन	एकूण [9+10+11]
1	2	3	9	10	11	12
1	वर्धा	96-97	22	56	2	80
		98-99	22	26	0	48
		99-00	22	26	0	48
2	सेबु	96-97	43	85	11	139
		98-99	25	80	1	106
		99-00	25	80	1	106
3	समुद्रपुर	96-97	16	66	5	87
		98-99	14	61	3	78
		99-00	14	61	3	78
4	हिंगण घाट	96-97	19	55	7	81
		98-99	21	56	4	81
		99-00	21	56	3	80
5	देवळी	96-97	17	48	0	65
		98-99	23	16	9	53
		99-00	20	12	0	32
6	आर्वी	96-97	48	43	0	91
		98-99	35	46	0	81
		99-00	36	46	0	82
7	आष्टी	96-97	7	60	9	76
		98-99	6	12	13	31
		99-00	5	12	13	30
8	कारंजा	96-97	25	46	12	83
		98-99	25	23	0	48
		99-00	29	21	0	50
जिल्हा एकूण		96-97	197	459	45	701
		98-99	176	320	30	526
		99-00	172	314	20	506

पुढे चालु

तक्ता क्रमांक - 3.1 पुढे चालु
जमीनीचा वापर सन 1996-97, 1998-99 व 1999-00 यावर्षाकरीता

जिल्हा -वर्धा (क्षेत्र " 00 " हेक्टर)

अ. क्र.	तहसिल	वर्ष	पडीत जमीन			लागवडी खालील क्षेत्र			लागवडी- लायक क्षेत्र [9+11 +15+ 16]
			चालू पड	इतर पड	एकूण पड	निव्वळ क्षेत्र	एका पेक्षा अधिक	एकूण क्षेत्र (16 + 17)	
1	2	3	13	14	15	16	17	18	19
1	वर्धा	96-97	24	51	75	451	40	491	550
		98-99	26	19	45	570	31	601	637
		99-00	26	19	45	570	31	601	637
2	सेलु	96-97	12	21	33	370	98	468	457
		98-99	13	13	26	426	59	485	478
		99-00	12	13	25	433	60	493	484
3	समुद्रपुर	96-97	13	5	18	774	108	882	813
		98-99	16	22	38	689	110	799	744
		99-00	16	22	38	689	110	799	744
4	हिंगण घाट	96-97	17	24	41	675	66	741	742
		98-99	34	28	62	674	20	694	761
		99-00	19	23	42	688	30	718	754
5	देवळी	96-97	27	20	47	422	110	532	486
		98-99	19	24	43	552	24	576	632
		99-00	22	26	48	472	31	503	540
6	आर्वी	96-97	80	98	178	474	30	504	700
		98-99	22	58	80	478	17	495	593
		99-00	19	57	76	481	14	495	593
7	आष्टी	96-97	11	27	38	234	10	244	288
		98-99	8	17	25	232	15	247	276
		99-00	8	17	25	232	17	249	275
8	करंजा	96-97	6	9	15	389	19	408	441
		98-99	15	34	49	525	31	556	599
		99-00	15	23	38	524	67	591	591
जिल्हा एकूण		96-97	189	255	444	3789	481	4271	4475
		98-99	153	215	368	4146	307	4453	4720
		99-00	137	200	337	4090	360	4450	4619

टिप:- 1) आकडे शंभरात घेतल्याने स्तंभ 16 ते 18 चे आकडेवारी तक्ता क्र.3.2 शी जुळेलच असे
2) सन 1996-97 ची माहिती स्थायी असून 1998-99 व 1999-00 ची माहिती अस्थायी आ हे.

आधार- 1) कृषी आयुक्तालय. पुणे 2)-(जिल्हा ऋतु व पीक अहवाल.) 1998-99 व 1999-2000

अ. क्र.	तहसिल	वर्ष	तांदुळ	गहू	खरीप ज्वारी	रब्बी ज्वारी	एकूण ज्वारी	बाजरी	मका
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	वर्धा	96-97	25	2464	12000	0	12000	10	7
		98-99	68	2561	13210	2	13212	0	0
		99-00	68	2561	13210	2	13212	0	0
2	सेलु	96-97	25	2772	8500	0	8500	3	24
		98-99	3	3033	6797	0	6797	0	17
		99-00	1	3292	6613	0	6613	0	37
3	समुद्रपुर	96-97	310	2436	6800	1060	7860	0	7
		98-99	262	1845	5734	1741	7475	0	0
		99-00	262	1845	5734	1741	7475	0	0
4	हिंगणघाट	96-97	105	2615	8800	120	8920	10	1
		98-99	35	562	7736	0	7736	20	4
		99-00	30	507	7129	105	7234	6	3
5	देवळी	96-97	24	920	10500	0	10500	70	0
		98-99	4	428	7207	0	7207	47	3
		99-00	4	96	6916	0	6916	34	4
6	आर्वी	96-97	300	1176	10300	0	10300	5	4
		98-99	32	926	10004	0	10004	13	0
		99-00	35	853	8890	0	8890	15	4
7	आष्टी	96-97	25	621	5000	0	5000	100	4
		98-99	9	746	4149	0	4149	20	0
		99-00	9	950	3636	0	3636	29	0
8	कारंजा	96-97	380	1532	6500	0	6500	25	0
		98-99	278	1682	5163	0	5163	4	0
		99-00	293	2451	3677	0	3677	7	0
जिल्हा एकूण	एकूण	96-97	1194	14536	68400	1180	69580	223	47
		98-99	691	11783	60000	1749	61743	104	24
		99-00	702	12555	55805	1848	57653	91	48

तक्ता क्रमांक - 3.2 पुढे चालु

तहसिलवार निरनिराळ्या पिकांखालील क्षेत्र

जिल्हा - वर्धा वर्ष 1996-97, 98-99 व 1999-2000 करीता (क्षेत्र हेक्टर मध्ये)

अ. क्र.	तहसिल	वर्ष	वरी	नाचणी	इतर तृण धान्ये	एकूण तृण धान्ये	हरभरा	तुर	मूग
1	2	3	11	12	13	14	15	16	17
1	वर्धा	96-97	0	0	4	14510	684	6312	122
		98-99	0	0	0	15841	915	6315	123
		99-00	0	0	0	15841	915	6315	123
2	सेलु	96-97	0	0	0	11324	714	4784	53
		98-99	0	0	0	9850	2360	4792	62
		99-00	0	0	0	9943	2039	4751	64
3	समुद्रपुर	96-97	0	0	9	10622	2802	16334	126
		98-99	0	0	0	9582	7431	59	170
		99-00	0	0	0	9582	7431	59	170
4	हिंगणघाट	96-97	0	0	35	11686	2563	8310	89
		98-99	0	0	127	8484	2834	7724	75
		99-00	0	0	45	7825	3898	8217	90
5	देवळी	96-97	0	0	0	11514	1574	7112	195
		98-99	0	0	1	7690	1939	6794	175
		99-00	0	0	1	7055	1974	6861	144
6	आर्वी	96-97	0	0	1	11786	1058	6403	216
		98-99	0	0	0	10975	705	5680	120
		99-00	0	0	0	9797	502	5977	59
7	आष्टी	96-97	0	0	0	5750	277	1776	40
		98-99	0	0	0	4924	629	1899	108
		99-00	0	0	1	4625	587	2216	83
8	कारंजा	96-97	0	0	0	8437	1113	2245	227
		98-99	0	0	0	7127	1313	2541	226
		99-00	0	0	0	6428	1664	2779	276
जिल्हा एकूण	96-97	0	0	48	85628	10785	53276	1068	
	98-99	0	0	128	74473	18126	35804	1059	
	99-00	0	0	47	71096	19010	37175	1009	

तक्ता क्रमांक - 3.2 पुढे चालु

तहसिलवार निरनिराळ्या पिकांखालील क्षेत्र

जिल्हा - वर्धा

वर्ष 1996-97, 98-99 व 1999-2000 करीता

(क्षेत्र हेक्टर मध्य)

अ. क्र.	तहसिल	वर्ष	उडीद	वाल	कुळथी	मटकी	इतर कडधान्ये	एकूण कडधान्ये	एकूण अन्नधान्ये 14 + 23
1	2	3	18	19	20	21	22	23	24
		96-97	0	0	0	342	39	7499	22009
1	वर्धा	98-99	0	2	37	367	5	7764	23605
		99-00	0	2	37	367	5	7764	23605
		96-97	10	0	2	61	0	5624	16948
2	सेलु	98-99	7	0	0	95	1	7317	17167
		99-00	9	0	0	52	0	6915	16858
		96-97	83	0	37	216	174	19772	30394
3	समुद्रपुर	98-99	60	0	43	220	6045	14028	23610
		99-00	60	0	43	220	6045	14028	23610
		96-97	46	0	0	255	0	11263	22949
4	हिंगणघाट	98-99	11	0	0	250	0	10894	19378
		99-00	7	0	0	146	0	12358	20183
		96-97	0	0	0	130	3	9014	20528
5	देवळी	98-99	0	0	0	110	3	9021	16711
		99-00	0	0	0	104	0	9083	16138
		96-97	33	0	0	37	22	7769	19555
6	आर्वी	98-99	12	0	0	17	10	6544	17519
		99-00	11	0	0	23	8	6580	16377
		96-97	87	2	0	105	42	2329	8079
7	आष्टी	98-99	32	1	1	27	25	2722	7646
		99-00	40	0	1	17	25	2969	7594
		96-97	268	0	0	10	13	3876	12313
8	कारंजा	98-99	271	0	0	30	15594	19975	27102
		99-00	264	0	0	31	14592	19606	26034
		96-97	527	2	39	1156	293	67146	152775
	जिल्हा एकूण	98-99	393	3	81	1116	21683	78265	152738
		99-00	391	2	81	960	20675	79303	150399

तपता क्रमांक - 3.2 पुढे चालु

तहसिलवार निरनिराळ्या पिकांखालील क्षेत्र

जिल्हा - वर्धा

वर्ष 1996-97, 98-99 व 1999-2000 करीता

(क्षेत्र हेक्टर मध्ये)

अ. क्र.	तहसिल	वर्ष	ऊस	मिरची	हळद	सुपारी	इतर मसाल्याचे पदार्थ	एकूण मसाल्याचे पदार्थ	आंबा
1.	2	3	25	26	27	28	29	30	31
		96-97	344	0	0	0	205	205	0
1	वर्धा	98-99	623	0	0	0	261	261	19
		99-00	623	0	0	0	261	261	19
		96-97	1087	0	0	0	190	190	0
2	सेलु	98-99	1011	223	0	0	35	258	12
		99-00	1307	252	0	0	39	291	11
		96-97	112	0	0	0	230	230	0
3	समुद्रपुर	98-99	171	355	4	0	46	443	6
		99-00	171	355	42	0	46	443	6
		96-97	122	0	0	0	245	245	0
4	हिंगणघाट	98-99	24	141	1	0	10	152	4
		99-00	78	102	0	0	21	123	0
		96-97	333	0	0	0	131	131	0
5	देवळी	98-99	0	9	0	0	3	12	0
		99-00	0	0	0	0	18	18	1
		96-97	376	0	0	0	96	96	0
6	आर्वी	98-99	377	79	0	0	2	81	4
		99-00	408	83	0	0	5	88	4
		96-97	6	0	0	0	99	99	0
7	आष्टी	98-99	14	130	0	0	2	132	10
		99-00	61	144	0	0	2	146	6
		96-97	0	0	0	0	113	113	0
8	कारंजा	98-99	0	112	0	0	12	124	1
		99-00	0	122	0	0	17	139	2
		96-97	2380	0	0	0	1309	1309	0
जिल्हा एकूण		98-99	2220	1049	43	0	371	1463	56
		99-00	2648	1058	42	0	409	1509	49

तपता क्रमांक - 3.2 पुढे चालु
तहसिलवार निरनिराळ्या पिकांखालील क्षेत्र

जिल्हा - वर्धा वर्ष 1996-97, 98-99 व 1999-2000 करीता (क्षेत्र हेक्टर मध्ये)

अ. क्र.	तहसिल	वर्ष	काजू	एकूण फळे व भाजी-पाला	संकीर्ण खाद्य पिके	एकूण खाद्य पिके	कापूस	इतर तंतू पिके
1	2	3	32	33	34	35	36	37
		96-97	0	912	0	23470	25565	0
1	वर्धा	98-99	0	1137	0	25626	30118	0
		99-00	0	1137	0	25626	30118	0
		96-97	0	1030	0	19255	21892	0
2	सेलु	98-99	0	1176	69	19681	20543	9
		99-00	0	1196	0	19652	19820	0
		96-97	0	783	0	31519	28770	0
3	समुद्रपुर	98-99	0	932	0	25156	27079	0
		99-00	0	932	0	25156	27079	0
		96-97	0	615	0	23931	35994	76
4	हिंगणघाट	98-99	0	207	0	19761	31313	19
		99-00	0	115	0	20499	33851	4
		96-97	0	459	0	21451	26293	2
5	देवळी	98-99	0	207	0	16930	26060	0
		99-00	0	65	0	16221	26187	1
		96-97	0	1437	0	21464	25493	1
6	आर्वी	98-99	0	1364	0	19341	24614	8
		99-00	0	1290	0	18163	25295	6
		96-97	0	1590	0	9774	10110	3
7	आष्टी	98-99	0	1528	0	9320	10931	0
		99-00	0	1571	0	9372	10988	0
		96-97	0	1713	0	14139	6929	46
8	कारंजा	98-99	0	2011	0	29237	6746	14
		99-00	0	2366	0	28539	11172	16
		96-97	0	8539	0	165003	181046	128
	जिल्हा एकूण	98-99	0	8562	69	165052	177404	50
		99-00	0	8672	0	163228	184510	27

तबत्ता क्रमांक - 3.2 पुढे चालु
तहसिलवार निरनिराळ्या पिकांखालील क्षेत्र

जिल्हा - वर्धा

वर्ष 1996-97, 98-99 व 1999-2000 करीता

(क्षेत्र हेक्टर मध्ये)

अ. क्र.	तहसिल	वर्ष	एकूण तंतू पिके	भूईमूग	करडई	जवस	तीळ	नारळ	सोयाबीन
1	2	3	38	39	40	41	42	43	44
		96-97	25565	40	0	0	43	0	0
1	वर्धा	98-99	30118	41	0	70	228	0	4022
		99-00	30118	41	0	70	228	0	4022
		96-97	21892	178	0	37	48	0	5318
2	सेलु	98-99	20552	206	0	23	69	0	7779
		99-00	19820	133	0	3	73	0	9420
		96-97	28770	0	91	2343	804	0	24420
3	समुद्रपुर	98-99	27079	0	77	20	593	0	26912
		99-00	27079	0	77	20	593	0	26912
		96-97	36070	9	49	997	1634	0	11400
4	हिंगणघाट	98-99	31332	5	18	390	863	0	16875
		99-00	33855	4	19	371	770	0	16155
		96-97	26295	140	0	92	149	0	5044
5	देवळी	98-99	26060	36	1	73	145	0	14181
		99-00	26188	20	3	27	150	0	7594
		96-97	25494	526	5	1	66	0	2775
6	आर्वी	98-99	24622	219	4	0	51	0	5205
		99-00	25301	158	3	0	50	0	5802
		96-97	10113	870	10	0	12	0	3610
7	आष्टी	98-99	10931	780	7	2	46	0	3611
		99-00	10988	550	7	7	44	0	3947
		96-97	6975	4850	0	55	60	0	14719
8	कारंजा	98-99	6760	3944	0	35	26	0	15570
		99-00	11188	3315	0	0	57	0	15927
		96-97	181174	6613	155	3525	2816	0	67286
जिल्हा एकूण		98-99	177454	5231	107	613	2021	0	94155
		99-00	184537	4221	109	498	1965	0	89779

तक्ता क्रमांक - 3.2 पुढे चालु
तहसिलवार निरनिराळ्या पिकांखालील क्षेत्र
वर्ष 1996-97, 98-99 व 1999-2000 करीता

जिल्हा - वर्धा

(क्षेत्र हेक्टर मध्ये)

अ. क्र.	तहसिल	वर्ष	इतर गळीत धान्ये	एकूण गळीत धान्ये	ते वा खु. मादक पदार्थ	इतर औषधी व मादक पदार्थ	एकूण औषधी व मादक पदार्थ	चा-या ची पिके	हिरवी पिके	संकीर्ण अखाद्य पिके
1	2	3	45	46	47	48	49	50	51	52
1	वर्धा	96-97	13	96	0	0	0	0	0	0
		98-99	3	4364	0	0	0	0	0	28
		99-00	3	4364	0	0	0	0	0	28
2	सेलु	96-97	42	5623	0	0	0	62	0	0
		98-99	4	8081	0	0	0	167	0	91
		99-00	23	9652	0	0	0	0	0	171
3	समुद्रपुर	96-97	211	27869	0	0	0	18	0	0
		98-99	30	27632	0	0	0	0	0	0
		99-00	30	27632	0	0	0	0	0	0
4	हिंगणघाट	96-97	27	14116	0	0	0	29	0	3
		98-99	25	18176	0	0	0	4	0	104
		99-00	45	17364	0	0	0	0	0	109
5	देवळी	96-97	5	5430	0	0	0	0	0	0
		98-99	7	14443	0	0	0	66	0	61
		99-00	5	7799	0	0	0	56	0	74
6	आर्वी	96-97	55	3428	0	0	0	27	0	0
		98-99	3	5482	0	0	0	11	0	15
		99-00	1	6014	0	0	0	0	0	36
7	आष्टी	96-97	6	4508	0	0	0	5	0	0
		98-99	4	4450	0	0	0	2	0	7
		99-00	1	4556	0	0	0	0	0	9
8	कारंजा	96-97	4	19688	0	0	0	0	0	0
		98-99	4	19579	0	0	0	2	0	0
		99-00	2	19301	0	0	0	0	0	28
जिल्हा एकूण		96-97	363	80758	0	0	0	141	0	3
		98-99	80	102207	0	0	0	252	0	306
		99-00	110	96682	0	0	0	56	0	455

तक्ता क्रमांक - 3.2 पुढे चालु

तहसिलवार निरनिराळ्या पिकांखालील क्षेत्र

जिल्हा - वर्धा वर्ष 1996-97, 98-99 व 1999-2000 करीता (क्षेत्र हेक्टर मध्य)

अ. क्र.	तहसिल	वर्ष	एकूण अखाद्य पिके	लागवडी खालील एकूण क्षेत्र	एकापेक्षा अधिक वेळा लागवडी-खालील क्षेत्र	लागवडी खालील निव्वळ क्षेत्र
1	2	3	53	54	55	56
		96-97	25661	49131	4007	45124
1	वर्धा	98-99	34510	60130	3112	57024
		99-00	34510	60136	3112	57024
		96-97	27577	46832	9832	37000
2	सेलु	98-99	28891	48572	5932	42640
		99-00	29643	49295	5955	43340
		96-97	56657	88176	10771	77405
3	समुद्रपुर	98-99	54711	79867	11001	68866
		99-00	54711	79867	11001	68866
		96-97	50218	74149	6613	67536
4	हिंगणघाट	98-99	49616	69377	1974	67403
		99-00	51328	71827	3023	68804
		96-97	31725	53176	11000	42176
5	देवळी	98-99	40630	57560	2350	55210
		99-00	34117	50338	3118	47220
		96-97	28949	50413	3030	47383
6	आर्वी	98-99	30130	49471	1657	47814
		99-00	31351	49514	1394	48120
		96-97	14626	24400	1011	23389
7	आष्टी	98-99	15390	24710	1515	23195
		99-00	15553	24925	1690	23235
		96-97	26663	40802	1875	38927
8	कारंजा	98-99	26341	55578	3124	52454
		99-00	30517	59056	6703	52353
		96-97	262076	427079	48139	378940
जिल्हा एकूण		98-99	280219	445271	30665	414606
		99-00	281730	444958	35996	408962

टीप:- 1) सन 1996-97 ची माहिती स्थायी असून 1997-99 व 1999-2000 ची माहिती अस्थायी आ हे.

आधार- 1) कृषी आयुक्तालय, पुणे (जिल्हा ऋतु व पीक अहवाल)

2) जिल्हा अधीक्षक, भुमी अभिलेख, वर्धा

तपता क्रमांक 3.3

मुख्य पिकाचे दर हेक्टरी उत्पादन व एकूण उत्पादन

जिल्हा - वर्धा

वर्ष -- 2000-2001

1] दर हेक्टरी उत्पादन - किलो मध्ये

2] एकूण उत्पादन -- "00" मे. टन मध्ये

अ. क्र.	पिके	दर हेक्टरी उत्पादन (किलो)	एकूण उत्पादन (00मे. टन)	अ.क्र.	पिकाचे नांव	दर हेक्टरी उत्पादन (किलो)	एकूण उत्पादन (00 मे. टन)
1	2	3	4	1	2	3	4
1	तांदूळ	500	3	17	जवस	333	2
2	गहू	1166	225	18	भूईमूग	930	40
3	ज्वारी	989	444	19	मोहरी	0	0
4	बाजरी	0	0	20	तीळ	222	2
5	बाली	0	0	21	एरंडी	500	1
6	मका	1000	1	22	ऊस	67	2339
7	नाचणी	0	0	23	नारळ	उ. ना	उ. ना
8	इतर धान्ये	667	2	24	कापूस सरकी विरहित	193	1594
9	एकूण धान्ये	1035	675	25	ताग	0	0
10	हरभरा	542	90	26	मेस्टा [अंबाडी]	0	0
11	तूर	1096	571	27	तंबाखू	0	0
12	ऊडीद	400	2	28	एकूण औषधी व अंमली पदार्थ	0	
13	मूग	308	4	29	सूठ [आले]	1000	5
14	मसूर	0	0	30	मिरची [बाल]	500	6
15	इतर कडधान्ये	349	8	31	हळद	973	36
16	एकूण कडधान्ये	926	675	32	बटाटे	0	0

आधार - कृषि आयुक्तालय, पुणे

टिप-1) ऊसाचे उत्पादन डेसंड केनच्या स्वरूपात आहे. 2) बाब 26 मेस्टा 1 गासंडी = 180 कि.ग्रं

3) कापसाचे उत्पादन "00" गाठीच्या स्वरूपात आहे. 1 गासंडी = 170 कि.ग्रं.

4) उत्पादन अत्यल्प असल्याने निरंक समजावे.

तक्ता क्रमांक 3.4

विविध साधनांचे ओलिताखालील असलेले तालुकावार क्षेत्र

जिल्हा - वर्धा

1996-97, 98-99 व 1999-2000 वर्षाकरीता

क्षेत्र - हेक्टरमध्ये

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	ओलिताखालील क्षेत्र		ओलिता खालील निव्वळ क्षेत्र	ओलिता खालील एकूण क्षेत्र	एकूण लागवडी खालील क्षेत्र	ओलिताखालील एकूण क्षेत्राची एकूण लागवडी खालील क्षेत्राशी टक्केवारी
			पृष्ठ भागीय	विहिरी				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	वर्धा	96-97	0	3581	3581	4571	49131	9.30
		98-99	0	4779	4779	4779	60136	7.95
		99-00	0	4779	4779	4779	60136	7.95
2	सेलु	96-97	1696	762	2458	6038	46832	12.96
		98-99	0	1812	1812	8025	48572	17.76
		99-00	0	1820	1820	8558	49295	17.36
3	समुद्रपुर	96-97	0	4011	4011	4616	88176	5.23
		98-99	0	3766	3766	3894	79867	4.88
		99-00	0	3766	3766	3894	79867	4.88
4	हिंगणघाट	96-97	510	2807	3317	3399	74149	5.26
		98-99	0	2015	2015	2362	69377	3.40
		99-00	0	2630	2630	3023	71827	4.21
5	देवळी	96-97	135	1121	1256	2282	53176	4.29
		98-99	0	1150	1150	1951	57560	3.39
		99-00	0	1277	1277	2331	50338	4.63
6	आर्वी	96-97	372	2493	2865	3535	50413	7.01
		98-99	31	1696	1727	3065	49471	6.20
		99-00	30	1748	1778	2928	49514	5.91
7	आष्टी	96-97	90	2395	2485	3295	24400	13.50
		98-99	10	1524	1534	4061	24710	16.43
		99-00	43	1602	1645	4093	24925	16.42
8	कारंजा	96-97	0	2215	2215	4090	40802	10.02
		98-99	50	1870	1920	6056	55578	10.90
		99-00	50	1850	1900	9793	59056	16.58
एकूण		96-97	2803	19385	22188	32356	427079	7.58
		98-99	91	18612	18703	34793	445271	7.81
		99-00	123	19472	19595	39399	444958	8.85

टीप:- सन 1996-97 ची माहिती स्थायी असून 1998-99 व 1999-2000 ची माहिती अस्थायी आ हे.

आधार:- 1) कृषी आयुक्तालय, पुणे. (जिल्हा-कतू व पिके अहवाल.)

2) जिल्हा अधिक्षक, भुमी अभिलेख, वर्धा

तक्ता क्रमांक 3.5

निरनिराळ्या पिकाखालील ओलीताचे क्षेत्र

1996-97, 98-99 व 1999-2000 करिता

जिल्हा - वर्धा		क्षेत्र - हेक्टरमध्ये										
अ. क्र.	तहसील	वर्ष	तांदूळ	गहू	खरीप ज्वारी	रब्बी ज्वारी	एकूण ज्वारी	बाजरी	मका	नाचणी	इतर वृण धान्ये	एकूण वृण धान्ये
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	वर्धा	96-97	9	2464	0	0	0	0	0	0	0	2473
		98-99	0	2400	0	0	0	2	0	0	2	2404
		99-00	0	2400	0	0	0	2	0	0	2	2404
2	सेलु	96-97	0	2772	0	0	0	0	0	0	0	2772
		98-99	3	3033	0	0	0	0	17	0	0	3053
		99-00	1	3299	0	0	0	0	0	0	31	3331
3	समुद्रपुर	96-97	0	2436	0	0	0	0	0	0	0	2436
		98-99	0	2402	0	0	0	0	0	0	0	2402
		99-00	0	2402	0	0	0	0	0	0	0	2402
4	हिंगणघाट	96-97	0	2615	0	0	0	0	0	0	0	2615
		98-99	0	1345	0	0	0	0	1	0	3	1349
		99-00	0	1971	0	1	1	0	0	0	5	1977
5	देवळी	96-97	0	920	0	0	0	0	0	0	0	920
		98-99	0	940	0	0	0	0	3	0	2	945
		99-00	0	1127	0	0	0	0	0	0	4	1131
6	आर्वी	96-97	0	1176	0	0	0	0	0	0	0	1176
		98-99	0	926	0	0	0	0	0	0	0	926
		99-00	0	853	0	0	0	0	0	0	0	853
7	आष्टी	96-97	0	621	0	0	0	0	0	0	0	621
		98-99	9	746	0	0	0	20	0	0	1	776
		99-00	9	950	0	0	0	29	0	0	1	989
8	कारंजा	96-97	0	1532	0	0	0	0	0	0	0	1532
		98-99	278	1682	0	0	0	2	2	0	0	1964
		99-00	294	1451	0	0	0	7	0	0	4	1756
जिल्हा एकूण	96-97	9	14536	0	0	0	0	0	0	0	0	14545
	98-99	290	13474	0	0	0	24	23	0	8	13819	
	99-00	304	14453	0	1	1	38	0	0	47	14843	

तक्ता क्रमांक 3.5

निरनिराळ्या पिकांखालील ओलीताचे क्षेत्र

जिल्हा - वर्षा		1996-97, 98-99 व 1999-2000 करिता										क्षेत्र - हेक्टरमध्ये	
अ. क्र.	तहसील	वर्ष	हरभरा	तुर	वाटाणा	इतर कडधान्ये	एकूण कडधान्ये	एकूण अन्नधान्ये 13+18	ऊस	एकूण मसाऱ्याचे पदार्थ	एकूण फळे	एकूण भाजीपाला	संकीर्ण खाद्य पिके
1	2	3	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
		96-97	330	35	0	0	365	2838	344	205	468	444	0
1	वर्धा	98-99	398	0	2	0	400	2804	715	607	431	150	72
		99-00	398	0	2	0	400	2804	715	607	431	150	72
		96-97	707	0	0	2	709	3481	1087	190	635	395	0
2	सेलु	98-99	2360	0	0	165	2525	5578	1005	258	562	39	650
		99-00	2040	0	0	124	2164	5495	1307	280	829	100	219
		96-97	776	0	57	0	833	3269	112	230	130	655	0
3	समुद्रपुर	98-99	465	0	0	0	465	2867	166	193	45	203	0
		99-00	465	0	0	0	465	2867	166	193	45	203	0
		96-97	231	2	0	0	233	2848	122	245	134	482	0
4	हिंगणघाट	98-99	190	1	0	0	191	1540	168	172	131	307	1
		99-00	0	0	0	226	226	2203	182	194	100	301	6
		96-97	283	22	0	0	305	1225	333	131	232	229	0
5	देवळी	98-99	213	0	0	0	213	1158	214	142	224	25	0
		99-00	265	0	0	0	265	1396	307	156	204	13	246
		96-97	368	0	0	0	368	1544	376	96	1139	298	0
6	आर्वी	98-99	386	0	0	0	386	1312	377	79	1106	189	0
		99-00	258	0	0	0	258	1111	408	86	1076	199	0
		96-97	276	0	20	0	296	917	6	99	1400	189	0
7	आष्टी	98-99	629	0	9	181	819	1595	14	132	1286	235	1
		99-00	587	0	9	152	748	1737	61	146	1315	261	1
		96-97	668	0	12	0	680	2212	0	113	1599	115	0
8	कारंजा	98-99	1313	0	29	527	1869	3833	0	124	1979	23	0
		99-00	1461	0	57	571	2089	3845	0	153	2222	18	0
		96-97	3639	59	89	2	3789	18334	2380	1309	5737	2807	0
जिल्हा एकूण		98-99	5954	1	40	873	6868	20687	2659	1707	5764	1171	724
		99-00	5474	0	68	1073	6615	21458	3146	1815	6222	1245	544

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	एकूण खाद्य पिके	कापूस	इतर तंतू पिके	एकूण तंतू पिके	भूईमूग	जवस / सुर्य फूल	करंडई	इतर गळोताट्टी पिके	एकूण गळोताट्टी पिके 29+30+31+32	तंबाखु
1	2	3	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34
1	वर्धा	96-97	4299	272	0	272	0	0	0	0	0	0
		98-99	4779	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		99-00	4779	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	सेलु	96-97	5788	0	0	0	177	41	0	0	218	0
		98-99	8092	0	9	9	206	61	0	0	267	0
		99-00	8230	0	0	0	124	23	0	0	147	0
3	समुद्रपुर	96-97	4396	11	0	11	0	191	0	0	191	0
		98-99	3474	6	0	6	0	205	0	109	314	0
		99-00	3474	6	0	6	0	205	0	109	314	0
4	हिंगणघाट	96-97	3831	8	0	8	6	25	0	0	31	0
		98-99	2319	5	0	5	29	0	2	4	35	0
		99-00	2986	1	0	1	0	11	6	4	21	0
5	देवळी	96-97	2150	10	0	10	117	5	0	0	122	0
		98-99	1763	100	5	105	29	0	0	2	31	0
		99-00	2322	1	5	6	0	0	0	0	0	0
6	आर्वी	96-97	3453	7	0	7	13	55	0	0	68	0
		98-99	3063	0	0	0	2	0	0	0	2	0
		99-00	2880	40	0	40	0	1	0	1	2	0
7	आष्टी	96-97	2611	0	0	0	675	4	0	0	679	0
		98-99	3263	0	0	0	780	2	7	0	789	0
		99-00	3521	0	0	0	14	7	7	0	28	0
8	कारंजा	96-97	4039	0	0	0	47	4	0	0	51	0
		98-99	5959	0	14	14	45	38	0	0	83	0
		99-00	6238	0	0	0	51	197	0	0	248	0
जिल्हा एकूण		96-97	30567	308	0	308	1035	325	0	0	1360	0
		98-99	32712	111	28	139	1091	306	9	115	1521	0
		99-00	34430	48	5	53	189	444	13	114	760	0

श. क्र.	तहसील	वर्ष	इतर औषधी व मादक पदार्थ	एकूण औषधी व मादक पदार्थ	चा-या ची पिके	संकीर्ण अखाद्य पिके	एकूण अखाद्य पिके	ओलिता खालील एकूण क्षेत्र
1	2	3	35	36	37	38	39	40
		96-97	0	0	0	0	272	4571
1	वर्धा	98-99	0	0	0	0	0	4779
		99-00	0	0	0	0	0	4779
		96-97	0	0	62	0	280	6068
2	सेलु	98-99	0	0	164	93	533	8625
		99-00	0	0	110	71	328	8558
		96-97	0	0	18	0	220	4616
3	समुद्रपुर	98-99	0	0	100	0	420	3894
		99-00	0	0	100	0	420	3894
		96-97	0	0	29	0	68	3899
4	हिंगणघाट	98-99	0	0	3	0	43	2362
		99-00	0	0	13	2	37	3023
		96-97	0	0	0	0	132	2282
5	देवळी	98-99	0	0	8	44	188	1951
		99-00	0	0	0	3	9	2331
		96-97	0	0	7	0	82	3535
6	आर्वी	98-99	0	0	0	0	2	3065
		99-00	0	0	6	0	48	2928
		96-97	0	0	5	0	684	3295
7	आष्टी	98-99	0	0	2	7	798	4061
		99-00	0	0	1	543	572	4093
		96-97	0	0	0	0	51	4090
8	कारंजा	98-99	0	0	0	0	97	6056
		99-00	0	0	0	3307	3555	9793
		96-97	0	0	121	0	1789	32356
	जिल्हा एकूण	98-99	0	0	277	144	2081	34793
		99-00	0	0	230	3926	4969	39399

टीप :- 1) सन 1996-97 ची माहिती स्थायी असून 1998-99 व 1999-00 ची माहिती अस्थायी आहे.

आधार- 1) कृषी आयुक्तालय, पुणे. 2) जिल्हा अधीक्षक, भुमी अभिलेख, वर्धा

तक्ता क्रमांक 3.6 (अ)

तालुकावार सिंचन विहिरी व इतर विहिरी

जिल्हा - वर्धा

वर्ष - 1996-97, 1998-99, 1999-2000

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	सिंचन विहिरीची एकूण संख्या	वापरात असलेल्या विहिरीवर बसविलेले		वापरात नसलेल्या सिंचन विहिरी संख्या	इतर विहिरीची संख्या
				डिझेल पंप	जेचे पंप		
1	2	3	4	5	6	7	8
1	वर्धा	1996-97	4073	122	2200	675	310
		1998-99	3350	40	2200	670	200
		1999-00	3350	40	2200	670	200
2	सेलु	1996-97	750	15	2407	237	0
		1998-99	4315	0	4173	1928	0
		1999-00	4342	0	4181	1940	0
3	समुद्रपुर	1996-97	2955	485	1692	811	0
		1998-99	1469	425	1694	0	0
		1999-00	1469	425	1694	0	0
4	हिंगणघाट	1996-97	3297	155	2776	1145	0
		1998-99	4571	139	2447	926	0
		1999-00	4765	164	2526	926	0
5	देवळी	1996-97	2606	22	2582	407	0
		1998-99	2808	267	2582	407	0
		1999-00	2808	267	2582	407	0
6	आर्वी	1996-97	3769	42	2370	520	3769
		1998-99	3811	35	3811	535	3811
		1999-00	3816	52	3816	550	3816
7	आष्टी	1996-97	4310	26	4103	193	0
		1998-99	4337	12	4337	193	0
		1999-00	4337	19	4337	193	0
8	कारंजा	1996-97	4368	32	1395	240	0
		1998-99	4193	164	3863	1006	0
		1999-00	4193	194	3863	1006	0
जिल्हा एकूण		1996-97	26128	899	19525	4228	4079
		1998-99	28854	108	27797	5665	4011
		1999-00	29080	1161	27919	5692	4016

टीप:- 1) सन 1996-97 ची माहिती स्थायी असून 1998-99 व 1999-00 ची माहिती अस्थायी आ हे.

आधार-1) जिल्हा अधीक्षक, भूमी अभिलेख, वर्धा (जिल्हा ऋतू व पीक अहवाल.)

2) कृषी संचालनालय, पुणे.

जिल्हा- वर्धा

वर्ष - 2000-2001

अ. क्र.	तहसील	यशस्वी कुपनलिकांची संख्या	बसविलेल्या हातपंपांची संख्या	बसविलेल्या विद्युतपंपांची संख्या	चालू असलेल्या हातपंपांची संख्या	चालू असलेल्या विद्युतपंपांची संख्या
1	2	3	4	5	6	7
1	वर्धा	31	28	0	548	38
2	सेलु	6	6	0	355	26
3	समुद्रपूर	1	1	1	377	31
4	हिंगणघाट	13	12	1	351	40
5	देवळी	22	19	0	314	28
6	आर्वी	10	7	0	338	21
7	आष्टी	1	1	0	150	13
8	कारंजा	4	1	0	230	17
जिल्हा एकूण		88	75	2	2603	214

टिप :- रकाना 6 व 7 ची आकडेवारी संचीत आहे. तसेच विद्युत पंप बंद असल्यामुळे रकाना 7 मधील आकडेवारी मागील वर्षाच्या तुलनेत कमी झाल्याचे दिसून येते.

आधार - वरिष्ठ भुवैज्ञानिक, भुजल सर्वेक्षण यंत्रणा, वर्धा

जिल्हा-वर्धा

वर्ष - 2000-2001

अ. क्र.	तहसील	पूर्ण झालेल्या कामाची संख्या				उपयोगात असलेली कामे			
		जिल्हा परिषद	राज्य	खाजगी /सहकार	एकूण	जिल्हा परिषद	राज्य	खाजगी /सहकार	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	वर्धा	0	1	5	6	0	1	5	6
2	सेलु	0	1	3	4	0	1	3	4
3	समुद्रपूर	0	0	6	6	0	0	6	6
4	हिंगणघाट	0	1	0	1	0	1	0	1
5	देवळी	0	0	1	1	0	0	1	1
6	आर्वी	0	10	2	12	0	10	2	12
7	आष्टी	0	3	1	4	0	3	1	4
8	कारंजा	0	2	2	4	0	2	2	4
जिल्हा एकूण		0	18	20	38	0	18	20	38

अ. क्र.	तहसील	वापरातील कामाचे लाभक्षेत्र (हेक्टर)				ओलिताखालील निव्वळ क्षेत्र			
		जिल्हा परिषद	राज्य	खाजगी /सहकार	एकूण	जिल्हा परिषद	राज्य	खाजगी /सहकार	एकूण
1	2	11	12	13	14	15	16	17	18
1	वर्धा	0	273	206	479	0	171	206	377
2	सेलु	0	607	272	879	0	367	272	639
3	समुद्रपूर	0	0	300	300	0	0	300	300
4	हिंगणघाट	0	342	0	342	0	111	0	111
5	देवळी	0	0	62	62	0	0	62	62
6	आर्वी	0	6574	13	6587	0	3996	13	4009
7	आष्टी	0	1180	7	1187	0	782	7	789
8	कारंजा	0	1052	159	1211	0	522	159	681
जिल्हा एकूण		0	10028	1019	11047	0	5949	1019	6968

टिप :- जिल्हा परिषदेचे उपयोगात असलेली कामे यामध्ये पाझर तलावांमुळे प्रत्यक्ष सिंचन होत नाही, त्यामुळे रकामा क्र.3, 7, 11 व 15 ची माहिती गिरक आहे.

- आधार . 1) कार्यकारी अभियंता, लघुपाटबंधारे विभाग, वर्धा
 2) कार्यकारी अभियंता, लघुपाटबंधारे विभाग, वर्धा
 3) जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था, वर्धा

जिल्हा- वर्धा 30 जुन 2001 अखेर

अ. क्र.	बाब	मोठे प्रकल्प	मध्यम प्रकल्प		
1	2	3	4	5	6
1	प्रकल्पाचे नाव	या जिल्ह्यात एकही मोठा प्रकल्प नाही	बोर प्रकल्प	धाम प्रकल्प	पंचथारा प्र
2	प्रकल्पाचे स्थान		बोरी ता. सेलु	महाकाली ता. आर्वी	रिथोरा ता. सेलु
3	अ) काम पूर्ण झाल्याचे वर्ष		1965	1986	1976
	ब) अपूर्ण असल्यास पूर्ण होण्याचे वर्ष				
	क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च		371.91	5373.00	101.87
4	धरण				
	अ) मंजूर झालेली उंची (मी)		36.27	32.35	18.15
	ब) पूर्ण झालेली उंची (मी)		36.27	33.35	18.15
5	कालवा				
	अ) एकूण लांबी (कि.मी)		21.60	47.72	13.20
	ब) पूर्ण लांबी		21.60	47.12	13.20
6	कमाल क्षमता (द.ल.घ.मी.)	127.35	62.51	8.75	
7	31.03.2001 रोजी प्रत्यक्ष साठा (द.ल.घ.मी.)	11.60	7.95	1.24	
8	एकूण लाभक्षेत्र (हेक्टर)	35584	15783	2914	
9	लाभक्षेत्राखालील लागवडीलायक क्षेत्र (हेक्टर)	240.55	10610	2262	
10	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओलिता खाली येणारे	13360	7090	1822	
11	सध्या 2000-2001 मध्ये ओलितारखाली असलेले क्षेत्र (हेक्टर)	अ) बारमाही ब) हंगामी	558 7402		174 868

पुढे चालू -----

अ. क्र.	बाब	मध्यम प्रकल्प			
1	2	7	8	9	10
1	प्रकल्पाचे नाव	डोंगरगाव	मदना प्र	पोथरा प्र	लालनाला प्र
2	प्रकल्पाचे स्थान	नालबडी ता. आर्वी	जुनवाडी ता. सेलु	झुनका ता. समुद्रपुर	कोरा ता. समुद्रपुर
3	अ) काम पूर्ण झाल्याचे वर्ष	1971-72			
	ब) अपूर्ण असल्यास पूर्ण होण्याचे वर्ष		2003	2002	2002
	क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च	37.88	3313.00	4099.84	3096.88
4	धरण				
	अ) मंजूर झालेली उंची (मी)	16.97	25.25	14.21	13.34
	ब) पूर्ण झालेली उंची (मी)	16.97		14.22	
5	कालवा				
	अ) एकूण लांबी (कि.मी)	7.00	24.00	उ. का. 37	6.95
	ब) पूर्ण लांबी	7.00		डा. का. 32	
6	कमाल क्षमता (द.ल.घ.मी.)	4.44	10.56	34.72	26.13
7	31.03.2001 रोजी प्रत्यक्ष साठा (द.ल.घ.मी.)	1.55		20.33	
8	एकूण लाभक्षेत्र (हेक्टर)	1940	5090	6138	7285
9	लाभक्षेत्राखालील लागवडीलायक क्षेत्र (हेक्टर)	972	4068	4907	6580
10	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओलिता खाली येणारे	632	2543	4025	5400
11	सध्या 2000-2001 मध्ये ओलितारखाली असलेले क्षेत्र (हेक्टर)	अ) बारमाही	29	काम सुरु	8

तक्ता क्रमांक :- 3.9

वहित धारण जमिनीच्या संख्या व त्याचे क्षेत्रफळ, ओलिता खाली असलेली वहित धारण जमिन आणि ओलिता खालील निव्वळ क्षेत्र व वहितीच्या व प्रकारानुसार क्षेत्रफळ श्रेणीनुसार वहित धारण जमिनीची

जिल्हा :- वर्धा

वर्ष - 1990-91

(क्षेत्रफळ - हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	क्षेत्रफळ श्रेणी हेक्टर	वैयक्तिक धारण		संयुक्त धारण		संस्था धारण		एकूण धारण	
		संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	0.02 हे खालील	11	0	1	0	0	0	12	0
2	0.02 - 0.05 हे	2529	816	94	28	34	8	2657	852
3	0.05 - 1.0 हे	15459	12573	289	229	51	40	15799	12842
4	1.0 - 2.0 हे	44039	64266	1065	1565	85	123	45189	65954
5	2.0 - 3.0 हे	25759	62113	771	1833	73	185	26603	64191
6	3.0 - 4.0 हे	14670	50698	563	1944	52	184	15285	52826
7	4.0 - 5.0 हे	9834	43648	446	1935	38	170	10318	45803
8	5.0 - 7.5 हे	12183	73815	523	3136	63	382	12769	77383
9	7.5 - 10.0 हे	4675	39836	245	2100	44	378	4964	42314
10	10.0-20.0 हे	3344	42715	224	2955	52	692	3620	46362
11	20.0 हे पेक्षा जास्त	239	6224	18	504	35	1412	292	8140
एकूण (सर्व क्षेत्रफळ श्रेणी)		132742	396704	4239	16389	527	3574	137508	416667

अ. क्र.	क्षेत्रफळ श्रेणी हेक्टर	पूर्णपणे ओलिताखालील		पूर्णपणे जिराईत धारण		अंशतः ओलिताखालील धारण		
		संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	एकूण क्षेत्रफळ	ओलिता खालील क्षेत्र
1	2	11	12	13	14	15	16	17
1	0.02 हे खालील	0	0	0		0	0	0
2	0.02 - 0.05 हे	75	25	2263	696	78	27	15
3	0.05 - 1.0 हे	202	146	14465	30	192	626	317
4	1.0 - 2.0 हे	380	465	39447	5412	4716	6888	2807
5	2.0 - 3.0 हे	99	203	22472	5002	3724	8714	2833
6	3.0 - 4.0 हे	871	2695	11701	3656	2594	8475	2260
7	4.0 - 5.0 हे	15	34	7814	30749	2426	10021	3588
8	5.0 - 7.5 हे	0	0	9434	49971	3264	18208	4894
9	7.5 - 10.0 हे	2	17	3593	26039	1360	10633	2657
10	10.0-20.0 हे	3	12	2463	25815	1144	12490	2531
11	20.0 हे पेक्षा जास्त	8	35	194	3675	89	1909	231
एकूण (सर्व क्षेत्रफळ श्रेणी)		1655	3632	113846	288708	20187	77991	22133

पुढे चालू -----

तक्ता क्रमांक :- 3.9 पुढे चालु

वहिल धारण जमिनीच्या संख्या व त्याचे क्षेत्रफळ, ओलिता खाली असलेली वहिल धारण जमिन आणि ओलिता खालील निव्वळ क्षेत्र व वहितीच्या व प्रकारानुसार क्षेत्रफळ श्रेणीनुसार वहिल धारण

जिल्हा :- वर्धा

वर्ष - 1990-91

(क्षेत्रफळ - हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	क्षेत्रफळ श्रेणी हेक्टर	ओलिताखालील क्षेत्र		संपूर्ण मालकीचे व कसलेले		संपूर्ण भाडेपट्टीचे धारण	
		संख्या	निव्वळ ओलिता खालील क्षेत्र	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ
1	2	18	19	20	21	22	23
1	0.02 हे खालील	0	0	12	0	0	0
2	0.02 - 0.05 हे	153	40	2657	852	0	0
3	0.05 - 1.0 हे	994	463	15781	12828	12	9
4	1.0 - 2.0 हे	5096	3272	45146	65889	13	20
5	2.0 - 3.0 हे	3823	3036	26580	64137	0	0
6	3.0 - 4.0 हे	3465	4955	15240	52665	3	11
7	4.0 - 5.0 हे	2441	3622	10312	45774	0	0
8	5.0 - 7.5 हे	3264	4894	12722	77094	3	18
9	7.5 - 10.0 हे	1362	2674	4938	42111	4	31
10	10.0-20.0 हे	1147	2543	3569	45563	0	0
11	20.0 हे पेक्षा जास्त	97	266	292	8140	0	0
एकूण (सर्व क्षेत्रफळ श्रेणी)		21842	25765	137249	415053	35	89

अ. क्र.	क्षेत्रफळ श्रेणी हेक्टर	संपूर्ण इतरांमार्फत कसलेले धारण		अंशतः मालकीचे / इतरांमार्फत कसलेले		अंशतः भाडेपट्टीचे आणि कसलेले धारण		
		संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	मालकीचे क्षेत्र	भाडे पट्टीचे क्षेत्रफळ	इतरां मार्फत कसलेले क्षेत्र	एकूण क्षेत्रफळ
1	2	24	25	26	27	28	29	30
1	0.02 हे खालील	0	0	0	0	0	0	0
2	0.02 - 0.05 हे	0	0	0	0	0	0	0
3	0.05 - 1.0 हे	3	3	2	2	0	0	2
4	1.0 - 2.0 हे	11	14	19	20	7	4	31
5	2.0 - 3.0 हे	3	8	20	26	3	17	46
6	3.0 - 4.0 हे	6	20	3	70	23	37	130
7	4.0 - 5.0 हे	0	0	6	18	10	1	29
8	5.0 - 7.5 हे	6	38	38	127	39	67	233
9	7.5 - 10.0 हे	0	0	22	117	53	2	172
10	10.0-20.0 हे	0	0	51	470	162	167	799
11	20.0 हे पेक्षा जास्त	0	0	0	0	0	0	0
एकूण (सर्व क्षेत्रफळ श्रेणी)		29	83	195	850	297	295	1442

आधार - महाराष्ट्र शासनाच्या कृषी विभागाने 90-91 मध्ये घेतलेल्या कृषी गणनेतील सांख्यिकी तक्ते

तक्ता क्रमांक- 3.10
कृषिविषयक अवजारे पशु गणना

जिल्हा - वर्धा

वर्ष - 1997

अ. क्र.	तहसील	नांगरांची संख्या		बैल गाड्यांची संख्या	ऊसाचे चरक		ओलितासाठी		ट्रॅक्टर संख्या	तेलघाणी	
		लाकडी	लोखंडी		शक्ती वर चालणारे	बैल मदतीने चालणारे	तेलावर चालणारे पंप	विद्युत पंप		विद्युत शक्ती वर चालणारी	इतर शक्ती वर चालणारी
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	वर्धा	1392	1701	2560	0	1	182	2431	56	0	0
2	सेलु	1751	2600	4266	0	0	220	1644	132	0	2
3	समुद्रपूर	8733	1975	10662	0	0	421	600	90	12	6
4	हिंगणघाट	2912	2488	6957	0	0	432	2576	42	1	2
5	देवळी	2998	3261	3875	0	18	192	1651	45	2	1
6	आर्वी	1919	1975	3935	4	10	96	1908	74	3	0
7	आष्टी	1340	981	1342	0	0	0	1495	57	0	0
8	कारंजा	2673	3535	3134	0	0	2	260	99	0	0
जिल्हा एकूण		23718	18516	36731	4	29	1545	12565	595	18	11

आधार - पशु गणना 1997 (अस्थाई माहिती)

दुष्काळ, टंचाई व टंचाई सद्दश परिस्थितीची माहिती

जिल्हा - वर्धा

वर्ष - 2000-01

अ. क्र.	तहसील	एकूण गावे संख्या	(अ) दुष्काळ व तीव्र टंचाई									
			ग्रस्त गावे संख्या	ग्रस्त कुटुंबे संख्या	जमीन, महसूल पूर्ण सूट वा निलंबन दिलेली गावे संख्या	अंदाजित हानी		मदतीची हाती घेतलेली कामे	कामावर घेतलेल्यांची संख्या	केलेला खर्च रुपये	शेत जमीन अधि नियमा खाली दिलेली तगाई रुपये	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1	वर्धा	152	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	सेलु	172	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	समुद्रपूर	222	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	हिंगणघाट	187	6	1	6	-	-	-	-	-	-	-
5	देवळी	150	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	आर्वी	220	9	1	9	-	-	-	-	-	-	-
7	आष्टी	157	5	-	5	-	-	-	-	-	-	-
8	कारंजा	121	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
जिल्हा एकूण		1381	20	2	20	0	0	0	0	0	0	0

पुढे चालु

अ. क्र.	तहसील	एकूण गावे संख्या	(ब) अवर्षण सद्दश परिस्थिती									
			ग्रस्त गावे संख्या	ग्रस्त कुटुंबे संख्या	जमीन, महसूल पूर्ण सूट वा निलंबन दिलेली गावे संख्या	अंदाजित हानी		मदतीची हाती घेतलेली कामे	कामावर घेतलेल्यांची संख्या	केलेला खर्च रुपये	शेत जमीन अधि नियमा खाली दिलेली तगाई रुपये	
1	2	3	13	14	15	16	17	18	19	20	21	
1	वर्धा	152	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	सेलु	172	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	समुद्रपूर	222	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	हिंगणघाट	187	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	देवळी	150	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	आर्वी	220	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	आष्टी	157	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	कारंजा	121	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
जिल्हा एकूण		1381	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

पुढे चालु

अ. क्र.	तहसील	एकूण गावे संख्या	(क) गर परिस्थिती									
			ग्रस्त गावे संख्या	ग्रस्त कुटुंबे संख्या	जमीन, महसूल पूर्ण सूट वा निलंबन दिलेली गावे संख्या	अंदाजित हानी		मदतीची हाती घेतलेली कामे	कामावर घेतलेल्यांची संख्या	केलेला खर्च रुपये	शेत जमीन अधि नियमा खाली दिलेली तगाई रुपये	
1	2	3	22	23	24	25	26	27	28	29	30	
1	वर्धा	152	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	सेलु	172	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	समुद्रपूर	222	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	हिंगणघाट	187	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	देवळी	150	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	आर्वी	220	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	आष्टी	157	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	कारंजा	121	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

नि. रं. क.

टंचाईच्या पुर्वेतिहासानुसार कठीण व इतर टंचाईग्रस्त भाग ठरविण्याबाबत माहिती
जिल्हा - वर्धा वर्ष - 2000-2001

अ. क्र.	तहसिल	मंडळाचे नाव	मंडळातील गावांची संख्या	ग्रस्त गावांची संख्या
1	2	3	4	5
1	वर्धा	वर्धा आंजी वायफळ सेवाग्राम वायगाव	152	
2	सेलु	सेलु सिंदी हिंगणी झडसी	172	
3	समुद्रपुर	समुद्रपुर गिरड माडगाव काढकी नादेरी कोरा	222	
4	हिंगणघाट	अलीपुर हिंगणघाट कानगाव पोहना सावली (बा)	187	
5	देवळी	देवळी पुजगाव भिडी शिरोली	150	
6	आर्वी	आर्वी रोहना वाढोणा खरांगणा	220	
7	आष्टी	आष्टी साहुर	157	
8	कारंजा	कारंजा सारवाडी कडमवारग्राम	121	
जिल्हा एकूण			1381	

मा.जिल्हाधिकारी (महसूल शाखा), वर्धा

तक्ता क्रमांक 4.1
तहसिलवार पशुधन (1997 च्या पशुगणनेप्रमाणे)

जिल्हा जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	तहसील	विदेशी / संकरित गाई व बैल				
		अडीच वर्षावरील बैल				एकूण 3 ते 6
		केवळ पैदाशी करिता ठेवलेले वळू	पैदाशी व कामा करिता उपयोगात आणलेले बैल	केवळ कामा करिता उपयोगात आणलेले बैल	पैदाशी साठी अथवा कामासाठी उपयोगात न आणलेले बैल	
1	2	3	4	5	6	7
1	वर्धा	105	124	1740	99	2068
2	सेलु	145	63	427	0	635
3	समुद्रपुर	17	16	59	5	97
4	हिंगणघाट	281	245	814	240	1580
5	देवळी	49	30	252	21	352
6	आर्वी	86	103	416	72	677
7	आष्टी	4	0	21	0	25
8	कारंजा	74	87	436	11	608
जिल्हा एकूण		761	668	4165	448	6042

अ. क्र.	तहसील	विदेशी / संकरित गाई व बैल					
		अडीच वर्षावरील गाई				विदेशी संकरित अडीच वर्षा पर्यंतची वासरे	एकूण विदेशी संकरित गाई व बैल
		दुभत्या	एकदाही न व्यायलेल्या व आटलेल्या	इतर	एकूण गाई (8+9+10)		
1	2	8	9	10	11	12	13
1	वर्धा	2783	2540	55	5378	6012	13458
2	सेलु	2430	1958	14	4402	4671	9708
3	समुद्रपुर	434	494	64	992	832	1921
4	हिंगणघाट	1125	1179	286	2590	2514	6684
5	देवळी	1014	834	18	1866	1923	4141
6	आर्वी	1576	1515	52	3143	2806	6626
7	आष्टी	189	195	19	403	267	695
8	कारंजा	1793	1640	5	3438	3518	7564
जिल्हा एकूण		11344	10355	513	22212	22543	50797

तक्ता क्रमांक 4.1

तहसिलवार पशुधन (1997 च्या पशुगणनेप्रमाणे)

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	तहसील	देशी गाई व बैल						
		तीन वर्षावरील बैल					तीन वर्षावरील गाई	
		केवळ पैदाशी करिता ठेवलेले वकू / बैल	पैदाशी व कामा करिता उपयोगात आणलेले बैल	केवळ कामा करिता उपयोगात आणलेले बैल	इतर बैल	एकूण तीन वर्षावरील बैल 14+15+16+17	दुभत्या गाई	आटलेल्या व एकदाही न व्यायलेल्या
1	2	14	15	16	17	18	19	20
1	वर्धा	394	912	14808	267	16381	5766	7802
2	सेलु	285	204	16292	58	16339	6986	7529
3	समुद्रपुर	20	60	27869	47	27996	6859	12096
4	हिंगणघाट	209	417	22417	495	23538	8266	10339
5	देवळी	178	206	14665	319	15368	5041	7763
6	आर्वी	460	420	13433	391	14704	7442	10790
7	आष्टी	91	264	6264	143	6762	5025	6633
8	कारंजा	113	22	10069	21	10225	5819	7920
जिल्हा एकूण		1750	2505	125817	1741	131813	51204	70872

अ. क्र.	तहसील	देशी गाई व बैल				विदेशी/ संकरित व देशी एकूण गाई व बैल (13+24)
		तीन वर्षावरील गाई		तीन वर्ष व त्या खालील देशी वासरे	एकूण देशी गाई व बैल (18+22+23)	
		इतर	एकूण गाई 19+20+21			
1	2	21	22	23	24	25
1	वर्धा	431	13999	13016	43396	56854
2	सेलु	27	14542	15076	46457	56165
3	समुद्रपुर	521	19476	19024	66496	68417
4	हिंगणघाट	180	18785	17722	60045	66729
5	देवळी	35	12839	12338	40545	44686
6	आर्वी	548	18780	15815	49299	55925
7	आष्टी	80	11738	11079	29579	30274
8	कारंजा	0	13739	14072	38036	45600
जिल्हा एकूण		1822	123898	118142	373853	424650

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	तहसील	म्हशी व रेडे						
		तीन वर्षावरील रेडे					तीन वर्षावरील म्हशी	
		केवळ पैदाशी साठी ठेवलेले	पैदाशी साठी व कामासाठी ठेवलेले	फक्त कामा साठी ठेवलेले	इतर	एकूण रेडे 26+27+28+29	दुभत्या म्हशी	आटलेल्या व एकदाही न व्यायलेल्या
1	2	26	27	28	29	30	31	32
1	वर्धा	224	51	75	41	391	2658	2508
2	सेलु	272	32	54	0	358	2348	2288
3	समुद्रपुर	75	1	0	1	77	1319	2632
4	हिंगणघाट	380	361	431	71	1243	3019	3222
5	देवळी	99	21	9	0	129	1443	1499
6	आर्वी	235	39	14	15	303	3764	3704
7	आष्टी	92	5	6	4	107	1581	1360
8	कारंजा	89	3	0	0	92	3295	3620
जिल्हा एकूण		1466	513	589	132	2700	19427	20833

अ. क्र.	तहसील	म्हशी व रेडे			
		तीन वर्षावरील म्हशी			
		इतर	एकूण म्हशी 31+32+33	रेडके तीन वर्ष व त्या खालील	एकूण म्हशी व रेडे (30+34+35)
1	2	33	34	35	36
1	वर्धा	52	5218	3209	8818
2	सेलु	0	4636	3654	8648
3	समुद्रपुर	87	4038	1718	5833
4	हिंगणघाट	57	6298	4816	12357
5	देवळी	21	2963	1684	4776
6	आर्वी	161	7629	4163	12095
7	आष्टी	30	2971	1277	4355
8	कारंजा	5	6920	3673	10685
जिल्हा एकूण		413	40673	24194	67567

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	तहसील	एकूण गोजाती 2+36	मेंढया	बक-या	घोडे व शिगरे
1	2	37	38	39	40
1	वर्धा	65672	359	23656	16
2	सेलु	64813	53	28561	143
3	समुद्रपुर	74250	281	30088	284
4	हिंगणघाट	79086	149	33032	52
5	देवळी	49462	148	21209	134
6	आर्वी	68020	873	23262	12
7	आष्टी	34629	2449	10687	36
8	कारंजा	56285	0	13311	38
जिल्हा एकूण		492217	4312	183806	715

अ. क्र.	तहसील	इतर पशुधन	एकूण पशुधन 31+38+39+40 +41	एकूण कॉबडया	एकूण कुक्कुट पक्षी
1	2	41	42	43	44
1	वर्धा	6988	96691	14601	31585
2	सेलु	8476	102046	18657	37099
3	समुद्रपुर	6212	111115	46380	74951
4	हिंगणघाट	7788	120107	19801	46482
5	देवळी	4349	75302	15701	25760
6	आर्वी	8176	100343	14345	31933
7	आष्टी	2369	50170	5029	9607
8	कारंजा	4401	74035	8567	17131
जिल्हा एकूण		48759	729809	143081	274548

आधार :- पशुगणना 1997 (अस्थाई माहिती)

जिल्ह्यातील पशुवैद्यकीय संस्थांची तालुकावार संख्या (2000-01)

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	तहसील	पशुवैद्यकीय संस्थांचा प्रकार									
		पशु वैद्यकीय सर्व चिकित्सालय	पशुवैद्यकीय दवाखाने		पशु वैद्यकीय प्रथमोपचार केंद्र	पशुरोग अन्वेषण प्रयोगशाळा		फिरती पशुरोग नियंत्रण पथके	फिरते पशु वैद्यकीय दवाखाने	दक्षता पथके तपासणी नाका	कृत्रिम रेतन प्रशिक्षण केंद्र
			राज्य स्तर	स्थानिक स्तर		राज्य पातळी वरील	विभागीय पातळी वरील				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	वर्धा	1	0	4	7	0	0	1	0	0	0
2	सेलु	0	0	3	3	0	0	0	0	0	0
3	समुद्रपुर	0	0	3	9	0	0	0	0	0	0
4	हिंगणघाट	0	0	4	11	0	0	0	0	0	0
5	देवळी	0	0	3	8	0	0	0	0	0	0
6	आर्वी	0	0	3	5	0	0	0	0	0	0
7	आष्टी	0	0	2	4	0	0	0	0	0	0
8	कारंजा	0	0	3	3	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		1	0	25	50	0	0	1	0	0	0

पुढे चालु

अ. क्र.	तहसील	पशुवैद्यकीय संस्थांचा प्रकार									
		विभागीय कृत्रिम रेतन केंद्र	जिल्हा कृत्रिम रेतन केंद्र स्थानिक	आधार भूत ग्राम केंद्र	कृत्रिम रेतन केंद्र			पशु पेदास क्षेत्र	सधन कुक्कुट विकास गट	मेष पेदास क्षेत्र	शेळी पेदास क्षेत्र
					जिल्हा परिषदा कडील	आधार भूत ग्राम केंद्रा खालील	विभागीय कृत्रिम रेतन केंद्रा खालील				
1	2	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
1	वर्धा	0	1	0	11	1	1	0	0	0	0
2	सेलु	0	0	0	6	0	7	0	0	0	0
3	समुद्रपुर	0	0	0	11	0	1	0	0	0	0
4	हिंगणघाट	0	0	0	15	0	0	0	0	0	0
5	देवळी	0	0	0	11	0	0	0	0	0	0
6	आर्वी	0	0	2	8	9	0	0	0	0	0
7	आष्टी	0	0	0	6	1	0	0	0	0	0
8	कारंजा	0	0	0	7	1	6	1	0	0	0
जिल्हा एकूण		0	1	2	75	12	15	1	0	0	0

आधार - पशुसंवर्धन उपसंचालक, वर्धा

रोगाच्या प्रकारानुसार पशुच्या मृत्युंची संख्या वर्ष (2000 - 2001)

जिल्हा - वर्धा

वर्ष - 2000-2001

अ.क्र.	संसर्गजन्य व बांडगुळजन्य रोग	लागण	मृत्यू
1	2	3	4
एकूण पशुधनाची मृत्यू संख्या			
1	गाई, म्हशी, बैल		
	अ) घटसर्प	0	0
	ब) लाक्या (पायलाग)	0	0
	क) फ-या	0	0
	ड) फासी	0	0
	इ) सरा	0	0
	फ) देवी	0	0
	ग) इतर	0	0
	एकूण	0	0
2	मेंढ्या व बक-या		
	अ) फ-या	0	0
	ब) न्युमोनिया	0	0
	क) लाक्या (पायलाग)	0	0
	ड) देवी	0	0
	इ) इतर	0	0
	एकूण	0	0
3	कोबड्या		
	अ) राणीखेत (मानमोडी)	0	0
	ब) देवी	0	0
	क) बुळकांडी	0	0
	ड) इतर	7660	5736
	एकूण	7660	5736

आधार :- जिल्हा पशुसंवर्धन उपसंचालक, वर्धा

तक्ता क्र. 4.3(अ)
विविध पशुवैद्यकीय संस्थांचे कार्य

जिल्हा - वर्धा		वर्ष - 2000-2001					
अ. क्र.	तहसील	उपचार केलेल्या जनावरांची संख्या	खच्ची करणू केलेल्या जनावरांची संख्या	कृत्रिम गर्भ धारणा केलेल्या जनावरांची संख्या	कृत्रिम गर्भधारणा अंतर्गत जन्मास आलेल्या वासरांची संख्या		नस टोचलेल्या जनावरांची संख्या
					एकूण वासरे	स्तंभ - 6 पैकी संकरित वासरांची संख्या	
1	2	3	4	5	6	7	8
1	वर्धा	50348	3058	5169	2594	2415	80019
2	सेलु	33014	2516	5616	2145	1982	75245
3	समुद्रपुर	48556	3359	4237	1475	1000	68121
4	हिंगणघाट	59674	4612	5758	2054	1474	89198
5	देवळी	46446	3404	3345	1176	934	67364
6	आर्वी	42378	3502	3668	1768	1566	84863
7	आष्टी	28567	1829	1595	588	351	22583
8	कारंजा	37372	2730	3723	1348	1235	44614
जिल्हा एकूण		346355	25010	33111	13148	10957	532007

आधार :- 1] जिल्हा पशुसंवर्धन उपसंचालक, वर्धा
2] जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी, जिल्हा परिषद, वर्धा

तक्ता क्र. 4.4

मान्यताप्राप्त पशुधन आणि प्रत्येक पशुवधगृहात कत्तल केलेल्या पशुंची संख्या

जिल्हा - वर्धा		वर्ष 2000-2001							
अ. क्र.	तहसील	पशुवध गृहांची संख्या	एकूण कत्तल केलेली जनावरे (संख्या)						एकूण
			गायी व बैल	म्हशी व रेडे	मेंढ्या	शेळ्या / बक-या	डुकरे	इतर	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	वर्धा	1	0	0	0	7522	0	0	7522
2	सेलु	1	0	0	0	941	30	0	971
3	समुद्रपुर	0	0	0	0	0	0	0	0
4	हिंगणघाट	1	0	0	0	2476	0	0	2476
5	देवळी	2	0	0	0	999	0	0	999
6	आर्वी	0	0	0	0	0	0	0	0
7	आष्टी	0	0	0	0	0	0	0	0
8	कारंजा	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		5	0	0	0	11938	30	0	11968

आधार :- 1] जिल्हा पशुसंवर्धन उपसंचालक, वर्धा

जिल्हयातील वनक्षेत्र वर्ष 2000-2001

जिल्हा - वर्धा		(वन क्षेत्र चौ. कि. मी.)			
अ.क्र.	विभाग	राखीव	संरक्षित	अवर्गीकृत	एकूण
1	2	3	4	5	6
1	महसूल विभाग	0	0	28	28
2	वन विभाग	519	339	161	1019
जिल्हा एकूण		519	339	189	1047

आधार :- मुख्य वन संरक्षक, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर

टिप :- 1) माहिती अस्थाई आहे. 2) स्तंभ क्र.3 मधील वन विभागाखालील "राखीव" क्षेत्रात महाराष्ट्र वन विकास महामंडळाकडे हस्तांतरित केलेल्या वन क्षेत्राचा समावेश करण्यात आलेला आहे.

जिल्हयातील मुख्य व गौण वन उत्पादने

जिल्हा - वर्धा		वर्ष - 2000-2001		
अ. क्र.	वन उत्पादने	संदर्भ वर्षातील एकूण उत्पादन	संदर्भ वर्षातील एकूण विक्री केलेले उत्पादन	संदर्भ वर्षातील एकूण विक्रीचे मूल्य (मागील शिलकी उत्पादन धरून) रु. हजारत
1	2	3	4	5
1	इमारती लाकूड (हजार घमी)	12.136	12.136	69587
2	जळाऊ लाकूड (हजार घमी)	36.722	36.722	6150
3	चंदन लाकूड (हजार घमी)	0	0	0
4	गौण वन उत्पादने			
	अ) बांबू (संख्या)	1600	1600	20
	ब) गवत इत्यादी (किंवल)	0	0	104
	क) विडी पाने (स्टॅ.बॅग)	14871.21	14871.21	9681
	ड) डिक (किंवल)	0	0	50
5	इतर			
	1) आपटा पाने	0	0	0
	2) मोहाची फुले (किंवल)	0	0	0
	3) खानी व खनिजे	0	0	0
	4) हिरडा / बेहडा (किंवल)	0	0	0
	5) आंबा	0	0	0
	6) रोशा	0	0	0
	7) लाख (किंवल)	0	0	0
	8) इतर	0	0	3576
6	एकूण गौण उत्पादने (4+5)	16471.21	16471.21	13431
जिल्हा एकूण किंमत (1+2+3+6)		16520.068	16520.068	89168

आधार:- 1) विभागीय वन अधिकारी, वर्धा

जिल्ह्यातील भूजल मत्स्यव्यवसाय 2000-2001

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	तहसील	नदीची लांबी (किमी)	मत्स्य व्यवसायासाठी अजुकूल क्षेत्र (तळी, सरोवरे व जलाशय यांचे एकूण क्षेत्र) (हेक्टर)	मत्स्य व्यवसाया-खाली आणलेले एकूण क्षेत्र (हेक्टर)	भूजल मत्स्य उत्पादन (मे.टन.)	पकडलेल्या माशांची उत्पादकास मिळालेली किंमत (रुपये लाखांत)	मत्स्य व्यवसाय क्षेत्रासाठी वापरलेले मत्स्यबीज (लाखांत)
1	2	3	4	5	6	7	8
1	वर्धा	36	158	645	710	252	13.10
2	सेलु	37	1052	1027	1210	387	15.11
3	समुद्रपुर	90	954	954	1232	338	13.27
4	हिंगणघाट	42	44	44	54	27	1.00
5	देवळी	46	42	42	30	15	9.17
6	आर्वी	90	923	898	661	250	23.00
7	आष्टी	79	78	78	60	28	7.15
8	कारंजा	40	180	180	562	31	7.62
जिल्हा एकूण		460	3431	3868	4519	1328	89.42

आधार :- जिल्हा मत्स्य व्यवसाय विकास अधिकारी, वर्धा

कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या वर्ष (2000)

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	उद्योग गट	संके तांक	कारखाने संख्या			स्तंभ 6 मधील कामगार		
			नोंद ली झालेले	बंद	प्रपत्र पाठवि णारे चाळू	एकूण	पुरुष	स्त्रिया
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	थिक भाजीपाला व फळांची लागवड	011	2	0	1	20	15	5
2	कृषि व पशुसंवर्धन सेवा (पशु चिकीत्सालय)	014	58	4	41	5822	4462	1360
3	मासे, मटन, फळेभाज्या, तेल इ. उत्पादने	151	15	3	9	168	165	3
4	दुधापासुन निर्मित पदार्थांचे उत्पादन	152	3	0	2	38	36	2
5	कडधान्या पासुन निर्मित उत्पादने	153	7	2	5	41	36	5
6	इतर खाद्यान उत्पादने	154	2	0	2	1051	1045	6
7	मादक पेयांचे उत्पादन	155	5	0	3	65	53	12
8	सुत कातणे, विणने व कापड तयार करणे	171	18	6	8	2744	2735	9
9	विणलेले व क्राशिया काम केलेला कापड व इतर वस्तुची उत्पादने	173	3	0	3	113	113	0
10	पादत्राणांचे तयार करणे	192	1	1	0	0	0	0
11	लाकूड कापावयाची गिरनी	201	39	1	34	121	121	0
12	कागद व कागदापासुनची इतर उत्पादने	210	6	0	3	38	38	0
13	मुळ रासायनिक पदार्थांचे उत्पादन	241	4	3	1	204	204	0
14	इतर रासायनिक पदार्थांचे उत्पादन.	242	1	1	0	0	0	0
15	प्लॅस्टीक वस्तुचे उत्पादन	252	2	0	1	8	7	1
16	अधातु खनिजाचे उत्पादन (इतर वर्गीकरण न झालेले)	269	1	0	1	20	20	0
17	मुळ लोखंड व स्टीलचे उत्पादन	271	2	2	0	0	0	0
18	धातुंच्या इतर वस्तुचे उत्पादन	289	1	0	0	0	0	0
19	विशिष्ट उपयोगाच्या यंत्राची निर्मिती	292	1	0	0	0	0	0
20	परिवहणास संबंधीच्या उपकरणाची निर्मिती (इतर वर्गीकरण न झालेले)	359	1	0	0	0	0	0
21	पाण्याचे संकलन, शुद्धीकरण व वितरण	410	1	0	1	4	4	0
22	यांत्रिक वाहनाची देखभाल व दुरुस्ती	502	10	0	8	438	428	10
23	वाहना करीता लागणा-या इंधनाची किरकोळ विक्री	505	13	0	10	66	66	0
जिल्हा एकूण			196	23	133	10961	9548	1413

पुढे चालु

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	उद्योग गट	संके तांक	काम केलेल्या श्रम दिनांची एकूण संख्या (हजारात)	संख्या	
				प्रपत्र न पाठविणा रे चालू कारखाने	स्तंभ 11 मधील कारखान्या तील कामगार
1	2	3	10	11	12
1	पिक भाजीपाला व फळांची लागवड	011	3900	1	35
2	कृषि व पशुसंवर्धन सेवा (पशु चिकीत्सालय)	014	1340368	13	809
3	मासे, मटन, फळेभाज्या, तेल इ. उत्पादने	151	37525	3	30
4	दुधापासुन निर्मित पदार्थांचे उत्पादन	152	13986	1	120
5	कडधान्या पासुन निर्मित उत्पादने	153	9606	0	0
6	इतर खाद्यान उत्पादने	154	268362	0	0
7	मादक पेयांचे उत्पादन	155	22731	2	6
8	सुत कातणे, विणने व कापड तयार करणे	171	953530	4	63
9	विणलेले व क्राशिया काम केलेला कापड व इतर वस्तुची उत्पादने	173	30008	0	0
10	यांत्राणांचे तयार करणे	192	0	0	0
11	लाकूड कापावयाची गिरनी	201	32739	4	14
12	कागद व कागदापासुनची इतर उत्पादने	210	7260	3	54
13	मुक्त रासायनिक पदार्थांचे उत्पादन	241	69996	0	0
14	इतर रासायनिक पदार्थांचे उत्पादन.	242	0	0	0
15	प्लॅस्टीक वस्तुचे उत्पादन	252	2300	1	44
16	अधातु खनिजाचे उत्पादन (इतर वर्गीकरण न झालेले)	269	2078	0	0
17	मुक्त लोखंड व स्टीलचे उत्पादन	271	0	0	0
18	धातुच्या इतर वस्तुचे उत्पादन	289	0	1	7
19	विशिष्ट उपयोगाच्या यंत्राची निर्मिती	292	0	1	128
20	परिवहणास संबंधीच्या उपकरणाची निर्मिती (इतरत्र वर्गीकरण न झालेले)	359	0	1	6
21	पाण्याचे संकलन, शुद्धीकरण व वितरण	410	1460	0	0
22	यांत्रिक वाहनाची देखभाल व दुरुस्ती	502	144826	2	40
23	वाहना करीता लागणा-या इंधनाची किरकोळ विक्री	505	23216	3	15
जिल्हा एकूण			2963891	40	1371

तक्ता क्र - 5.2

घालु कारखान्यांचे व कामगारांच्या संख्येनुसार उद्योगनिहाय वर्गीकरण सन 2000

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	प्रमुख उद्योग समूह व त्यांचे संकेतांक	10 पेक्षा कमी		10 ते 19 कामगार		20 ते 49 कामगार		50 ते 99 कामगार	
		अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	01 कृषी, शिकार आणि त्यासंबंधी सेवा	0	0	2	36	14	454	24	1611
2	15 खाद्य पदार्थ व मादक प्याचे उत्पादन आणि सेवा	10	51	7	94	7	203	0	0
3	17 सुती कापडाचे उत्पादन	6	49	2	31	1	41	1	87
4	20 तयार लाकूड व लाकडाच्या वस्तूचे उत्पादन	38	135	0	0	0	0	0	0
5	21 कागद व कागदांच्या वस्तूचे उत्पादन	1	8	5	84	0	0	0	0
6	24 रसायने व रासायनिक वस्तूचे उत्पादन.	0	0	0	0	0	0	0	0
7	25 रबर व प्लॅस्टीक या पासुन वस्तूचे उत्पादन	1	8	0	0	1	44	0	0
8	26 अधातू खनिज पदार्थांचे उत्पादन	0	0	0	0	1	20	0	0
9	28 धातु च्या वस्तूंचे उत्पादन (यांत्रिक वस्तू वगळता)	1	7	0	0	0	0	0	0
10	29 यंत्र व यांत्रिक सामुग्रीचे उत्पादन (यांत्रिक वस्तू वगळता)	0	0	0	0	0	0	0	0
11	35 परिवहनाच्या इतर उपकरणांचे उत्पादन	1	6	0	0	0	0	0	0
12	41 पाण्याचे साठवणुक, शुद्धीकरण व पुरवठा	1	4	0	0	0	0	0	0
13	50 मोटार वाहने दुरुस्ती व देखभाल आणि मोटार वाहन इंधनाची किरकोळ विक्री	13	81	3	43	5	201	0	0
जिल्हा एकूण		72	349	19	288	29	963	25	1698

पुढे चालु-----

तक्ता क्र - 5.2 पुढे चालु

चालु कारखान्यांचे व कामगारांच्या संख्येनुसार उद्योगनिहाय वर्गीकरण सन 2000

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	प्रमुख उद्योग समूह व त्यांचे संकेतांक	100 ते 499 कामगार		500 ते 999 कामगार		1000 ते 4999		5000 हून अधिक		एकूण कामगार	
		अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब
1	2	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	01 कृषी, शिकार आणि त्यासंबंधी सेवा	11	1345	5	3240	0	0	0	0	56	6686
2	15 खाद्य पदार्थ व मादक प्याचे उत्पादन आणि सेवा	2	493	1	678	0	0	0	0	27	1519
3	17 सुती कापडाचे उत्पादन	2	600	3	2112	0	0	0	0	15	2920
4	20 तयार लाकूड व लाकडाच्या वस्तूंचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0	38	135
5	21 कागद व कागदांच्या वस्तूंचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0	6	92
6	24 रसायने व रासायनिक वस्तूंचे उत्पादन.	1	204	0	0	0	0	0	0	1	204
7	25 रबर व प्लॅस्टीक या पासुन वस्तूंचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0	2	52
8	26 अथातू खनिज पदार्थांचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0	1	20
9	28 धातु च्या वस्तूंचे उत्पादन (यांत्रिक वस्तू वगळता)	0	0	0	0	0	0	0	0	1	7
10	29 यंत्र व यांत्रिक सामुग्रीचे उत्पादन (यांत्रिक वस्तू वगळता)	1	128	0	0	0	0	0	0	1	128
11	35 परिवहनाच्या इतर उपकरणाचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0	1	6
12	41 पाण्याचे साठवणुक, शुद्धीकरण व पुरवठा	0	0	0	0	0	0	0	0	1	4
13	50 मोटार वाहने दुरुस्ती व देखभाल आणि मोटार वाहन इंधनाची किरकोळ विक्री	2	234	0	0	0	0	0	0	23	559
जिल्हा एकूण		19	3004	9	6030	0	0	0	0	173	12332

आधार - संचालक औद्योगिक सुरक्षा व आरोग्य संचालनालय म रा मुंबई

टिप - "अ" - कारखान्यांची संख्या "ब" - कामगारांची संख्या

कामाच्या दिवसांच्या संख्येनुसार चालू असलेल्या कारखान्याचे वर्गीकरण वर्ष (2000)

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	प्रमुख उद्योग समूह व त्यांचा संकेतांक	दिवसांची संख्या							
		अनुलेखित		60 दिवस व त्यापेक्षा कमी		61 ते 120 दिवस		121 ते 180 दिवस	
		अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	01 कृषी, शिकार आणि त्यासंबंधी सेवा	0	0	10	662	15	1009	9	775
2	15 खाद्य पदार्थ व मादक प्याचे उत्पादन आणि सेवा	0	0	0	0	3	50	1	6
3	17 सुती कापडाचे उत्पादन	0	0	0	0	1	9	0	0
4	20 तयार लाकूड व लाकडाच्या वस्तूंचे उत्पादन	0	0	0	0	1	3	1	1
5	21 कागद व कगदांच्या वस्तूंचे उत्पादन	0	0	0	0	1	19	0	0
6	24 रसायने व रसायनिक वस्तूंचे उत्पादन.	0	0	0	0	0	0	0	0
7	25 रबर व प्लॅस्टीक या पासुन वस्तूंचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0
8	26 अथातू खनिज पदार्थांचे उत्पादन	0	0	0	0	1	20	0	0
9	41 पाण्याचे संकलन शुध्दीकरण व वितरण	0	0	0	0	0	0	0	0
10	50 मोटार वाहने दुरुस्ती व देखभाल आणि मोटार वाहन इंधनाची किरकोळ विक्री	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		0	0	10	662	22	1110	11	782

पुढे चालू -----

कामाच्या दिवसांच्या संख्येनुसार चालु असलेल्या कारखान्याचे वर्गीकरण वर्ष (2000)

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	प्रमुख उद्योग समूह व त्यांचा संकेतांक	दिवसांची संख्या							
		181 ते 240 दिवस		241 ते 300 दिवस		300 हून अधिक दिवस		एकूण	
		अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब
1	2	11	12	13	14	15	16	17	18
1	01 कृषी, शिकार आणि त्यासंबंधी सेवा	1	20	2	136	5	3240	42	5842
2	15 खाद्य पदार्थ व मादक प्याचे उत्पादन आणि सेवा	4	687	4	77	9	543	21	1363
3	17 सुती कापडाचे उत्पादन	1	14	4	224	5	2610	11	2857
4	20 तयार लाकूड व लाकडाच्या वस्तूंचे उत्पादन	5	15	4	18	23	84	34	121
5	21 कागद व कगदांच्या वस्तूंचे उत्पादन	0	0	0	0	2	19	3	38
6	24 रसायने व रासायनिक वस्तूंचे उत्पादन.	0	0	0	0	1	204	1	204
7	25 रबर व प्लॅस्टीक या पासुन वस्तूंचे उत्पादन	0	0	0	0	1	8	1	8
8	26 अथातू खनिज पदार्थांचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	1	20
9	41 पाण्याचे संकलन शुध्दीकरण व वितरण	0	0	0	0	1	4	1	4
10	50 मोटार वाहने दुरुस्ती व देखभाल आणि मोटार वाहन इंधनाची फिरकोक विक्री	0	0	0	0	18	504	18	504
जिल्हा एकूण		11	736	14	455	65	7216	133	10961

टिप- "अ"- कारखान्यांची संख्या "ब"- कामगार

आधार - संचालक औद्योगिक सुरक्षा व आरोग्य संचालनालय म रा मुंबई

उद्योगाच्या महत्वाच्या बाबींचा तपशिल (वार्षिक उद्योग पाहणी वर्ष 1996-97)

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	उद्योगाचा संकेतांक - उद्योगाचे वर्णन	स्थिर भांडवल रुपये	खर्कते भांडवल रुपये	सर्व कामगारांची संख्या	सर्व कर्मचारी संख्या	कामगारांचे वेतन
1	2	3	4	5	6	7
1	20 ते 21- खाद्य पदार्थांचे उत्पादन	28050	20755	427	656	22296
2	22 - पेये, तंबाखू पदार्थांचे उत्पादन	0	0	0	0	0
3	23 - सुती कापडाचे उत्पादन	333606	67288	5734	4314	126765
4	24 - कृत्रीम कापडाचे उत्पादन	285089	116363	865	969	18208
5	26 - कापडी वस्तूचे उत्पादन (पादत्राणांशिवाय)	0	0	0	0	0
6	27 - लाकडी वस्तू, फर्निचरचे	0	0	0	0	0
7	28 - कागद व कागदाच्या वस्तूचे उत्पादन, प्रकाशन व तत्संबंधीचे उत्पादन	0	0	0	0	0
8	29 - कातडी व केसाळ कातडी वस्तूंची दुरुस्ती व उत्पादन	1844	453	45	58	486
9	30 - रबर, प्लॉस्टिक, पेट्रोलियम व दगडी कोळसा यापासूनच्या वस्तूचे उत्पादन	196418	105072	464	692	23480
10	31 - रसायन व रसायनाच्या वस्तूचे उत्पादन (पेट्रोलियम व कोळसा यांचे पदार्थ वगळून)	8292	2069	7	25	153
11	32 - अधातू खनिज व पदार्थांचे उत्पादन	0	0	0	0	0
12	33 - गुलभुत व मिश्र धातूचे उत्पादन	11629934	2477432	429	1169	26841
13	34 - धातूच्या वस्तूच्या सुटे भागांचे उत्पादन (यंत्र व परिवहन सामुग्री शिवाय)	245	79	8	11	100
14	35 - यंत्रसामुग्री, यांत्रिक अवजारे, सुटेभागांचे उत्पादन (विद्युत् सामुग्री वगळून)	0	0	0	0	0
15	36 - विद्युत् यंत्रसामुग्री, साधने उपकरणे, पुरवठा व सुटे भागांचे उत्पादन	0	0	0	0	0
16	37 - परिवहन सामुग्री, सुटे भागांचे उत्पादन	0	0	0	0	0
17	38 - उत्पादन करणारे इतर उद्योग	0	0	0	0	0
18	39 - सर्व प्रकारच्या यंत्रांची दुरुस्ती सेवा	1748	7592	304	356	19447
19	40 - घरगुती वापरासाठी विद्युत्	0	0	0	0	0
20	41 - घरगुती गॅस वितरण	45684	6690	11	16	518
21	42 - पिण्यासाठी पाणीपुरवठा	0	0	0	0	0
22	43 - गोबर गॅस निर्मिती व वितरण	0	0	0	0	0
23	74 - वखार व कोठारे	0	0	0	0	0
24	97 - दुरुस्ती व सेवा	0	0	0	0	0
25	--- इतर	443851	222636	3802	4595	61742
जिल्हा बेरीज		12974761	1928430	10096	12861	300036

पुढे चालू

उद्योगांच्या महत्त्वाच्या बाबींचा तपशिल (वार्षिक उद्योग पाहणी वर्ष 1996-97)

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	उद्योगाचा संकेतांक - उद्योगाचे वर्णन	प्रत्यक्ष वेतन रु	एकूण उत्पादन रु	एकूण निविष्टी रु	उत्पादना-मुळे मूल्य वृद्धी
1	2	8	9	10	11
1	20 ते 21 - खाद्य पदार्थांचे उत्पादन	39885	292010	289207	-6630
2	22 - पेये, तंबाखू पदार्थांचे उत्पादन	0	0	0	0
3	23 - सुती कापडाचे उत्पादन	197607	934820	1068111	105730
4	24 - कृत्रीम कापडाचे उत्पादन	27631	9207	637696	78436
5	26 - कापडी वस्तूंचे उत्पादन (पादत्राणांशिवाय)	0	0	0	0
6	27 - लाकडी वस्तू, फर्निचरचे	0	0	0	0
7	28 - कागद व कागदाच्या वस्तूंचे उत्पादन, प्रकाशन व तत्संबंधीचे उत्पादन	0	0	0	0
8	29 - कातडी व केसाळ कातडी वस्तूंची दुरुस्ती व उत्पादन	920	544	-503	-1192
9	30 - रबर, प्लॉस्टिक, पेट्रोलियम व दगडी कोकसा यापासूनच्या वस्तूंचे उत्पादन	45750	583174	743368	128352
10	31 - रसायन व रसायनाच्या वस्तूंचे उत्पादन (पेट्रोलियम व कोकसा यांचे पदार्थ वगळून)	780	12974	15904	2314
11	32 - अधातू खनिज व पदार्थांचे उत्पादन	0	0	0	0
12	33 - मुलभूत व मिश्र धातूंचे उत्पादन	101671	6132678	7450184	582176
13	34 - धातूंच्या वस्तूंच्या सुटे भागांचे उत्पादन (यंत्र व परिवहन सामुग्री शिवाय)	175	894	1145	216
14	35 - यंत्रसामुग्री, यांत्रिक अवजारे, सुटेभागांचे उत्पादन (विद्युत सामुग्री वगळून)	0	0	0	0
15	36 - विद्युत यंत्रसामुग्री, साधने उपकरणे, पुरवठा व सुटे भागांचे उत्पादन	0	0	0	0
16	37 - परिवहन सामुग्री, सुटे भागांचे उत्पादन	0	0	0	0
17	38 - उत्पादन करणारे इतर उद्योग	0	0	0	0
18	39 - सर्व प्रकारच्या यंत्रांची दुरुस्ती सेवा	27659	32095	62600	30359
19	40 - घरगुती वापरासाठी विद्युत	0	0	0	0
20	41 - घरगुती गॅस वितरण	1252	8504	20081	8924
21	42 - पिण्यासाठी पाणीपुरवठा	0	0	0	0
22	43 - गोबर गॅस निर्मिती व वितरण	0	0	0	0
23	74 - वखार व कोठारे	0	0	0	0
24	97 - दुरुस्ती व सेवा	0	0	0	0
25	... इतर	96938	1369564	1560767	107937
जिल्हा बेरीज		540268	9880464	11848560	1036622

टिप - उद्योग निहाय माहिती मोठ्या कारखान्यासाठी दिली असून लहान कारखान्याची (नमुना निवडी वर) माहिती " इतर " समोर देण्यात आलेली आहे.

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई

जिल्हा - वर्धा

अ क्र	बाब	वर्ष 2000
1	2	3
1	जाहीर केलेल्या रिकाम्या जागांची संख्या	965
2	सेवायोजन कार्यालयाचा उपयोग करणारे मालक	175
3	नवीन नोंदणी केलेल्या उमेदवारांची संख्या	11716
4	वर्ष अखेरीस पटावरील उमेदवारांची एकूण संख्या	78808
5	नोकरी मिळालेल्या उमेदवारांची संख्या	
	अ. खाजगी क्षेत्र	87
	ब. सार्वजनिक क्षेत्र	322
	क. एकूण	409
6	नोकरी मिळालेल्या उमेदवारांची संख्या	
	अ. अनुसूचित जाती / अनुसूचित जमाती	130
	ब. इतर	279
	क. एकूण	409
7	राष्ट्रीय वर्गीकरणानुसार व्यवसाय	
1	व्यवसायिक तांत्रिक आणि संबंधित कामगार	
	अ. नोंदणी केलेले	276
	ब. नोकरी दिलेले	12
2	प्रशासकीय, शास्त्रीय व व्यवस्थापकीय कामगार	
	अ. नोंदणी केलेले	61
	ब. नोकरी दिलेले	0
3	लेखनिक व तत्संबंधीचे कामगार	
	अ. नोंदणी केलेले	5815
	ब. नोकरी दिलेले	137
4	विक्री कामगार	
	अ. नोंदणी केलेले	0
	ब. नोकरी दिलेले	0
5	शेतकरी, मत्स्यव्यवसाय, शिकारी व संबंधित कामगार	
	अ. नोंदणी केलेले	22
	ब. नोकरी दिलेले	0
6	खाण कामगार	
	अ. नोंदणी केलेले	0
	ब. नोकरी दिलेले	0
7	वाहतूक व दळणवळण व्यवसायातील कामगार	
	अ. नोंदणी केलेले	212
	ब. नोकरी दिलेले	7
8	क्राफ्टसमन, उत्पादन प्रक्रिया कामगार व इतर	
	अ. नोंदणी केलेले	0
	ब. नोकरी दिलेले	0
9	सेवा, खेळ व तत्सम कामगार	
	अ. नोंदणी केलेले	2683
	ब. नोकरी दिलेले	34
10	इतर कोठेही वर्गीकरण न केलेले कामगार	
	अ. नोंदणी केलेले	2647
	ब. नोकरी दिलेले	219
11	एकूण	
	अ. नोंदणी केलेले	11716
	ब. नोकरी दिलेले	409

आधार - जिल्हा सेवायोजन कार्यालय, वर्धा

जिल्हा - वर्धा

अ क्र	बाब	परिमाण	वर्ष 2000-01
1	2	3	4
1	सेवायोजन केंद्रातील व्यवसाय मार्गदर्शन केंद्र		
	1 वैयक्तिक मार्गदर्शन / व्यक्तीशः अगार गटामध्ये सल्ला दिलेल्यांची संख्या	संख्या	161
	2 सेवायोजन केंद्रामध्ये घेण्यात आलेली गटांशी चर्चा	संख्या	16
	3 मार्गदर्शन केलेल्या अर्जदारांना नोकरीवर / प्रशिक्षणासाठी / उमेदवारांसाठी दिलेल्यांची संख्या	संख्या	942
2	विश्वविद्यालयीन सेवायोजन माहिती मार्गदर्शन केंद्रातील व्यवसाय		
	1 वैयक्तिक मार्गदर्शन / व्यक्तीशः अगार गटामध्ये सल्ला दिलेल्यांची संख्या	संख्या	निरंक
	2 सेवायोजन केंद्रामध्ये घेण्यात आलेली गटांशी चर्चा	संख्या	निरंक
	3 मार्गदर्शन केलेल्या अर्जदारांना नोकरीवर / प्रशिक्षणासाठी / उमेदवारांसाठी दिलेल्यांची संख्या	संख्या	निरंक

आधार - जिल्हा सेवायोजन कार्यालय, वर्धा

तक्ता क्रमांक 5.7

जिल्ह्यातील कर्मचा-यांची संख्या (कर्मचारी गणना 2000)

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	बाब	शासकीय	जिल्हा परिषद	नगरपरिषद
1	2	3	4	5
1	वर्ग - 1	187	91	0
2	वर्ग - 2	1820	612	174
3	वर्ग - 3	4296	4459	692
4	वर्ग - 4	2204	645	1084
5	एकूण वर्ग - 1 ते 4	7507	5807	1950
6	*इतर वर्ग 5 ते 9 व 0	1206	2118	562
7	एकूण 1 ते 9 व 0	8713	7925	2512

टिप (*)- इतर यामध्ये कार्यव्ययी आस्थापनेवरील आकरिमक खर्चातील रोजगार दिले जाणारे रोजंदारीवरील, अंशकालीन, मानसेवी आणि वरील वर्गात समाविष्ट न झालेले कर्मचारी यांचा समावेश आहे.

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.

निरनिराळ्या उद्योगातील रोजगार (31 मार्च 2001 ला संपणा-या वर्षाकरिता)

जिल्हा - वर्धा

अ क्र	उद्योगाचे नांव	राष्ट्रीय उद्योग संकेतांक	माहिती देणा-या आस्थापनांची संख्या	कर्मचा-यांची संख्या			
				शासकिय	निम शासकिय	खाजगी	एकुण
1	2	3	4	5	6	7	8
1	कृषी	00-00	7	510	220	0	730
2	खाणकाम	10	0	0	0	0	0
3	वस्तु निर्माण	20-21	57	145	2348	8721	11214
4	वीज निर्मिती, गॅस, पाणी व सांडपाणी सेवा	40-42	4	0	1461	0	1461
5	बांधकाम	50	14	1790	484	12	2286
6	घाऊक व किरकोळ व्यापार व हॉटेल व्यवसाय	60-69	21	0	121	490	611
7	परिवहन, गोदामे आणि दळणवळण	70-75	6	2279	1690	27	3996
8	वित्तपुरवठा, विमा, स्थावर मालमत्ता आणि व्यापार विषयक सेवा	80-83	72	4	1245	785	2034
9	सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा	90-96	220	5195	8364	7846	21405
10	इतर (दुरुस्ती सेवा)	98-99	0	0	0	0	0
जिल्हा एकुण			401	9923	15933	17881	43737

टिप -मागील वर्षी देण्यात आलेल्या माहितीत चुकीने जि प व न प याची माहिती शासकिय कर्मचा-यांमध्ये देण्यात आली होती त्यामुळे मागील वर्षीच्या माहितीशी दिलेली माहिती जुळणार नाही

आधार - जिल्हा सेवायोजन कार्यालय, वर्धा

विद्युतीकरण झालेल्या शहरांची व गावांची संख्या व त्यांची लोकसंख्या

जिल्हा - वर्धा

(लोकसंख्या हजारात)

(31 मार्च 2001 अखेर)

अ. क्र.	यंत्रणा	वर्ष	जिल्हातील संख्या		विद्युतीकरण झालेली गावे		विद्युतीकरण झालेली शहरे		एकूण विद्युतीकरण झालेली गावे व शहरे	
			गावे	शहरे	संख्या	लोक संख्या	संख्या	लोक संख्या	संख्या	लोक संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ	31-3-91	1379	6	1239	784	6	284	1245	1068
		31-3-00	1379	6	1276	84	6	284	1282	1068
		31-3-01	1379	6	1276	4	6	284	1282	1068
2	खाजगी विद्युत कंपन्या	31-3-91								
		31-3-00	नि रं क							
		31-3-01								
	जिल्हा	31-3-91	1379	6	1239	784	6	284	1245	1068
	एकूण	31-3-00	1379	6	1276	784	6	284	1282	1068
		31-3-01	1379	6	1276	784	6	284	1282	1068

आधार- अधीक्षक अभियंता, महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ, वर्धा

तक्ता क्रमांक 5.10

विजेची वापार 2000 2001 या वर्षाकरिता

जिल्हा - वर्धा

६१११२ कि.घी ५२११६५

अ. क्र.	निर्मिती चा प्रकार	विजेच्या प्रकाराचा वापर							कनेक्शन्स ची संख्या
		घरगुती	व्यापारी कामा साठी लघु शक्ती साठी	औद्योगिक	सार्वजनिक दिवा बत्ती	कृषि	इतर	एकूण	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	थर्मल	105444	12698	336470	7276	47501	71729	581118	228606
		18%	2%	58%	1%	8%	12%	100%	
2	हायड्रो								
3	इतर								
	एकूण	105444	12698	336470	7276	47501	71729	581118	228606

टिप-1) कंसातले आकडे एकूणशी टक्केवारी.

आधार- अधीक्षक अभियंता, महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ, वर्धा

तक्ता क्रमांक 5.11
(आर्थिक गणना - 1998)
कृषी व बिगर कृषी उद्योग

जिल्हा - वर्धा

अ क्र	बाब	* कृषी उद्योग			बिगर कृषी उद्योग			कृषी व बिगर कृषी एकूण		
		ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	उद्योगांची संख्या									
	अ. स्वकार्यरत उद्योग**	4183	530	4713	14960	10476	25436	19143	11006	30149
	ब. आस्थापना***	182	78	260	6745	3896	10641	6927	3974	10901
	क. एकूण	4365	608	4973	21705	14372	36077	26070	14980	41050
2	मालकीच्या प्रकारानुसार एकूण उद्योग संख्या									
	अ. सहकारी	3	1	4	740	183	923	743	184	927
	ब. सार्वजनिक	3	0	3	3903	609	4512	3906	609	4515
	क. खाजगी	4359	607	4966	17062	13580	30642	21421	14187	35608
3	मालकाचा विशेष सामाजिक गट (एकूण संस्थेची टक्केवारी)									
	अ. अनुसूचित जाती	20.18	14.14	19.44	14.67	11.66	13.47	15.60	11.76	14.20
	ब. अनुसूचित जमाती	5.36	5.92	5.42	4.64	5.09	4.82	4.76	5.12	4.89
4	जागेविरहीत कार्यान्वीत असलेल्या उद्योगांची एकूणशी टक्केवारी	41.96	40.08	41.79	17.37	14.47	16.24	20.14	14.99	18.25
5	शक्तीवर चालणा-या उद्योगांची एकूण संस्थेची टक्केवारी	5.38	2.30	5.00	17.78	17.60	17.71	15.70	16.98	10.59
6	सर्वसाधारणपणे काम करणा-या कामगारांची संख्या									
	अ. एकूण कामगार	7547	1008	8555	50502	47096	97598	58049	48104	106153
	ब. वेतनावर काम करणारे कामगार	354	119	473	28774	30588	59362	29128	30101	59835
	क. वेतनावरील कामगारांची एकूण कामगारांशी टक्केवारी	4.69	11.80	5.52	56.97	64.94	60.82	50.17	63.83	56.36
	ड. कामगारांची प्रति उद्योग सरासरी संख्या	2	2	4	2	3	3	2	3	3

टीप :- *कृषी उत्पादन व मळे वगळून कृषी संबंधीत उद्योग.

** पगारावर एकही द्रमचारी नसलेले उद्योग

*** ज्या उद्योगात कर्महतकमी एकतरी व्यक्ती पगारावर काम करते असे उद्योग

आधार :- आर्थिक गणना-1998, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

प्रमुख उद्योग गटानुसार (कृषी व बिगर कृषी) उद्योगांची संख्या आणि सर्वसाधारणपणे नेहमी काम करणा-
या कामगारांची संख्या (आर्थिक गणना-1998)

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	बाब	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		उद्योग	कामगार	उद्योग	कामगार	उद्योग	कामगार
1	2	3	4	5	6	7	8
1	कृषी	4365	7547	608	1008	4973	8555
2	खनिज उत्पादन व खाणकाम	50	344	0	0	50	344
3	वस्तूनिर्माण	3896	12250	1690	9275	5586	21525
4	वीज, गॅस आणि पाणी पुरवठा	11	9	1	5	12	96
5	बांधकाम	210	344	118	193	328	537
6	घाऊक व्यापार	217	408	357	1430	574	1838
7	किरकोळ व्यापार	6897	10092	6350	9957	13247	20049
8	उपहारगृहे आणि हॉटेल्स	866	1788	554	1405	1420	3193
9	वाहतूक	448	768	704	937	1152	1705
10	साठवण आणि गोदाम विषयक	41	8	115	235	156	333
11	दळणवळण	143	423	83	353	226	776
12	वित्तीय, विमा, स्थावर मालमत्ता आणि व्यावसायिक सेवा	440	1401	550	2081	990	3482
13	सामूहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा	8486	22495	3850	21225	12336	43720
14	इतर सेवा (इतर वर्गीकरण न केलेल्या)	0	0	0	0	0	0
सर्व प्रमुख उद्योग गट. (एकूण)		26070	58049	14980	48104	41050	106153

महत्वाच्या उद्योगगटानुसार कृषी व बिगर कृषी आस्थापनांची संख्या (आर्थिक गणना-1998)

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	उद्योग गट	उद्योग गट संकेतांक	आस्थापना		
			ग्रामीण	नागरी	एकूण
1	2	3	4	5	6
1	कृषी	0	182	78	260
2	खाणकाम व दगडकाम	1	20	0	20
3	वस्तूनिर्माण	2 व 3	414	425	839
4	वीज, गॅस व पाणी पुरवठा	4	11	1	12
5	बांधकाम	5	38	17	55
6	घाऊक व्यापार	6	53	159	212
7	किरकोळ व्यापार	6	850	1333	2183
8	उपहारगृहे व हॉटेल्स	6	270	237	507
9	वाहतूक	7	135	96	231
10	साठवण व गोदाम विषयक	7	28	81	109
11	दळणवळण	7	139	41	180
12	अर्थपुरवठा संस्था, विमा मालमत्ता व धंदे विषयक	8	201	204	405
13	सामूहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा	9	4586	1302	5888
14	इतर	10	0	0	0
एकूण			6927	3974	10901

आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-1998)

महत्वाच्या उद्योगगटानुसार कृषी व बिगर कृषी आस्थापनातील कामगारांची संख्या
(आर्थिक गणना-1998)

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	उद्योग गट	उद्योग गट संकेतांक	आस्थापनेतील कामगार		
			ग्रामीण	नागरी	एकूण
1	2	3	4	5	6
1	कृषी	0	523	206	729
2	खाणकाम व दगडकाम	1	287	0	287
3	वस्तूनिर्माण	2 व 3	7370	7507	14877
4	वीज, गॅस व पाणी पुरवठा	4	91	5	96
5	बांधकाम	5	122	69	191
6	घाऊक व्यापार	6	172	1180	1352
7	किस्कोळ व्यापार	6	1975	3672	5647
8	उपहारगृहे व हॉटेल्स	6	823	941	1764
9	वाहतूक	7	341	279	620
10	साठवण व गोदाम विषयक	7	83	195	278
11	दळणवळण	7	417	303	720
12	अर्थपूरवठा संस्था, विमा मालमत्ता व थंदे विषयक	8	1065	1675	2740
13	सामूहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा	9	17812	18117	35929
14	इतर	10	0	0	0
	एकूण		31081	34149	65230

आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-1998)

तक्ता क्रमांक 5.17 (अ)

वस्तुनिर्माण व दुरुस्तीसेवा या गटातील स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1998)

जिल्हा - वर्धा

अ.क्र.	रोजगारांथा आकारमान गटसंख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		स्वकार्यरत उद्योगाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योगाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची	स्वकार्यरत उद्योगाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1-2	3341	4295	1209	1566	4550	5861
2	3	80	240	31	93	111	333
3	4	25	100	20	80	45	180
4	5	16	80	3	15	19	95
5	6-9	17	135	2	14	19	149
6	10 व अधिक	3	30	0	0	3	30
सर्व आकारमान गट		3482	4880	1265	1768	4747	6648

तक्ता क्रमांक 5.17 (ब)

वस्तुनिर्माण व दुरुस्तीसेवा या गटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1998)

जिल्हा - वर्धा

अ.क्र.	रोजगारांथा आकारमान गटसंख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्थापना ची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापना ची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची	आस्थापना ची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1-2	141	239	172	333	313	572
2	3	41	123	88	264	129	387
3	4	34	136	43	172	77	308
4	5	34	170	42	210	76	380
5	6-9	85	616	30	212	115	828
6	10-19	49	608	27	349	76	957
7	20-49	15	472	9	309	24	781
8	50-199	9	1012	9	802	18	1814
9	200-499	3	1129	1	220	4	1349
10	500 व त्यापेक्षा जास्त	3	2865	4	4636	7	7501
सर्व आकारमान गट		414	7370	425	7507	839	14877

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना 1998)

65 (अ)

तक्ता क्रमांक : 5.15

बिगर कृषी आस्थापना (सर्व उद्योगगट एकत्र)

(आर्थिक गणना-1998)

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	बाब	ग्रामीण	नागरी	एकूण
1	2	3	4	5
1	सहकारी औद्योगिक संस्थांची संख्या	740	183	923
2	विजेवर चालणा-या संस्थांची एकूण संस्थांशी टक्केवारी	3.38	4.92	3.68
	अ. एकूण कामगार	6221	1762	7983
3	सहकारी औद्योगिक आस्थापनात सर्वसाधारणपणे काम करणारे कामगार			
	ब. प्रती आस्थापना कामगारांची संख्या	8	10	9

आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई

65 (ब)

तक्ता क्रमांक 5.16

उद्योग गटानुसार सहकारी औद्योगिक संस्था व रोजगार यांची संख्या
(आर्थिक गणना 1998)

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	उद्योग गट	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्थापना	रोजगार	आस्थापना	रोजगार	आस्थापना	रोजगार
1	2	3	4	5	6	7	8
1	कृषी	3	24	1	8	4	32
2	स्वयंसेवा व दगडकाम	0	0	0	0	0	0
3	वस्तुनिर्माण व दुरुस्ती सेवा	26	2991	4	170	30	3161
4	वीजबत्ती गॅस व पाणी	0	0	0	0	0	0
5	बांधकाम	0	0	0	0	0	0
6	घाऊक व्यापार	5	11	6	56	11	67
7	किरकोळ व्यापार	59	165	13	26	72	191
8	उपहार गृहे व हॉटेल्स	5	13	1	4	6	17
9	वाहतूक	0	0	0	0	0	0
10	साठवणूक व वस्त्रार	6	14	4	5	10	19
11	दळणवळण	0	0	0	0	0	0
12	अर्थ पुरवठा, विमा, मालमत्ता, थंडे	32	205	50	491	82	696
13	सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा	607	2822	105	1010	712	3832
14	इतर सेवा	0	0	0	0	0	0
15	एकूण बिगर कृषी उद्योग गट	740	6221	183	1762	923	7983
एकूण प्रमुख उद्योग गट		743	6245	184	1770	927	8015

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई

तक्ता क्रमांक 5.18 (अ)

घाऊक व किरकोळ व्यापारामधील स्वकार्यरत उद्योगांची संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1998)

जिल्हा - वर्धा

अ.क्र.	रोजगारांचा आकारमान गटसंख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		स्वकार्यरत उद्योगाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योगाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योगाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1-2	5951	7408	5078	6081	11029	13489
2	3	161	483	105	315	266	798
3	4	69	276	24	96	93	372
4	5	13	65	7	35	20	100
5	6-9	16	111	1	8	17	119
6	10 व अधिक	1	10	0	0	1	10
सर्व आकारमान गट		6211	8353	5215	6535	11426	14888

तक्ता क्रमांक 5.18 (ब)

घाऊक व किरकोळ व्यापारउद्योग गटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1998)

जिल्हा - वर्धा

अ.क्र.	रोजगारांचा आकारमान गटसंख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1-2	710	1196	895	1730	1605	2926
2	3	105	315	346	1038	451	1353
3	4	43	172	121	524	174	696
4	5	16	80	47	235	63	315
5	6-9	18	129	47	323	65	452
6	10-19	7	81	16	206	23	287
7	20-49	2	71	5	150	7	221
8	50-199	2	103	4	444	6	547
9	200-499	0	0	1	202	1	202
10	500 व त्यापेक्षा जास्त	0	0	0	0	0	0
सर्व आकारमान गट		903	2147	1492	4852	2395	6999

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना 1998)

तक्ता क्रमांक 5.19 (अ)

सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवामधील एकूण स्वकार्यरत उद्योगांची संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या
(आर्थिक गणना 1998)

जिल्हा - वर्धा

अ.क्र.	रोजगारांचा आकारमान गटसंख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1-2	3828	4381	2489	2868	6317	7249
2	3	39	117	34	102	73	219
3	4	15	60	11	44	26	104
4	5	6	30	5	25	11	55
5	6-9	8	55	8	59	16	114
6	10 व अधिक	4	40	1	10	5	50
सर्व आकारमान गट		3900	4683	2548	3108	6448	7791

तक्ता क्रमांक 5.19 (ब)

सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवामधील आस्थापनेची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या
(आर्थिक गणना 1998)

जिल्हा - वर्धा

अ.क्र.	रोजगारांचा आकारमान गटसंख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1-2	2766	4671	527	911	3293	5582
2	3	679	2037	189	567	868	2604
3	4	344	1376	95	380	439	1756
4	5	195	975	71	355	266	1330
5	6-9	348	2499	132	947	480	3446
6	10-19	162	2011	137	1809	299	3820
7	20-49	69	1987	103	3052	172	5039
8	50-199	22	1997	37	3335	59	5332
9	200-499	1	259	8	2441	9	2700
10	500 व त्यापेक्षा जास्त	0	0	3	4320	3	4320
सर्व आकारमान गट		4586	17812	1302	18117	5888	35929

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना 1998)

तक्ता क्रमांक 5.20 (अ)

सर्व उद्योग गटातील स्वकार्यरत उद्योगांची संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची
आकारमान गटानुसार संख्या
(आर्थिक गणना 1998)

जिल्हा - वर्धा

अ.क्र.	रोजगारांचा आकारमान गटसंख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		स्वकार्यरत उद्योगाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योगाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योगाची एकूण संख्या	नेहमी- काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1-2	18409	24225	10683	12814	29092	37039
2	3	458	1374	222	666	680	2040
3	4	170	680	67	268	237	948
4	5	46	230	20	100	66	330
5	6-9	1550	363	12	87	2762	450
6	10 व अधिक	10	100	2	20	12	120
सर्व आकारमान गट		19108	26722	11006	13955	30114	40927
		19143	26768			30149	

तक्ता क्रमांक 5.20 (ब)

सर्व उद्योग गट मिळून एकत्र उद्योग गटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-
या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या
(आर्थिक गणना 1998)

जिल्हा - वर्धा

अ.क्र.	रोजगारांचा आकारमान गटसंख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्थापना ची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापना ची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापना ची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1-2	4126	7040	1938	3634	6064	10674
2	3	1054	3162	761	2283	1815	5445
3	4	510	2040	355	1420	865	3460
4	5	301	1505	209	1045	510	2550
5	6-9	530	3804	277	1964	807	5768
6	10-19	269	3319	226	2953	495	6272
7	20-49	96	2791	137	4142	233	6933
8	50-199	34	3167	54	4889	88	8056
9	200-499	4	1388	10	2863	14	4251
10	500 व	3	2865	7	8956	10	11821

त्यापेक्षा जास्त

सर्व आकारमान गट 6927 31081 3974 34149 10901 65230

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना 1998)

विविध प्रकारच्या सहकारी संस्था (31 मार्च 2001 अखेरची स्थिती)

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	संस्थेचा प्रकार	संस्था संख्या
1.0	सहकारी पतसंस्था (एकुण)	0
1.1	जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँका	1
1.2	प्राथमिक कृषी सहकारी संस्था	398
1.3	शेतकरी सेवा संस्था	0
1.4	लॅम्पस सहकारी संस्था (आदिवासी सहकारी संस्था)	2
1.5	धान्य बँका	1
1.6	इतर (संस्थेचा प्रकार द्यावा)	0
2.0	बिगर कृषी पतसंस्था (एकुण)	
	प्राथमिक सहकारी संस्था	
2.1	अ) नागरी बँका	5
	ब) कर्मचारी पतसंस्था	100
	इतर बिगर कृषी पतसंस्था	
2.2	अ) कर्मचारी पतसंस्था	0
	ब) नागरी पतसंस्था आणि इतर (भशा, शिष्ट आणि पतसंस्था वैगरे)	144
	क) इतर	0
3.0	पणन संस्था (एकुण)	
	जिल्हा पणन संस्था	
3.1	अ) सर्वसाधारण उद्देश	0
	ब) विशेष उद्देश	0
	प्राथमिक पणन संस्था	
3.2	अ) सर्वसामान्य तालुका खरेदी विक्री संघ	8
	ब) विशेष	3
3.3	इतर	0
4.0	उत्पादन संस्था (एकुण)(तपशिल 6.13 मध्ये पहावा)-अवलोकनार्थ	520
5.0	सामाजिक सेवा संस्था (तपशिल 6.13 मध्ये पहावा)-अवलोकनार्थ	294
	एकुण	1476

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वर्धा

तक्ता क्र. 6.2

जिल्हातील सर्व प्रकारच्या सहकारी संस्थांची माहिती (31 मार्च 2001 अखेरची स्थिती)

जिल्हा - वर्धा

(रुपये व सभासद संख्या हजारात)

अ. क्र.	बाब	संख्या
1	2	3
1	संस्था	1476
2	एकुण सभासद	392
3	भरणा झालेले भागभांडवल	763502
4	वरील तीन पैकी	
	अ) शासकीय भाग भांडवल	369718
	ब) स्वतःचा निधी	695582
5	ठेवी (रुपये)	3169701
6	खेळते भांडवल (रुपये)	5501522
7	निव्वळ दिलेली कर्जे (रुपये)	1229159
8	खरेदीची किंमत (रुपये)	320897
9	विक्रीची किंमत (रुपये)	351929
10	नफा मिळलेल्या	
	अ) संस्था	622
	ब) रक्कम (रुपये)	31924
11	तोटाचातील	
	अ) संस्था	770
	ब) रक्कम (रुपये)	187533
12	नफा किंवा तोटा नसलेल्या संस्था	84

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वर्धा

जिल्ह्यातील सहकारी संस्थांची लेखापरिक्षण वर्गाप्रमाणे वर्गवारी 31.3.2001 अखेर.

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	तहसिल	लेखा परिक्षणानुसार वर्गीकरण				वर्गीकरण न केलेल्या	लेखापरीक्षा न झालेल्या	एकूण सहकारी
		अ	ब	क	ड			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	वर्धा	28	75	102	0	11	204	420
2	सेलु	1	34	67	0	3	59	164
3	समुद्रपुर	0	15	29	0	2	70	116
4	हिंगणघाट	2	20	80	3	6	91	202
5	देवळी	11	40	49	0	3	38	141
6	आर्वी	5	20	94	0	5	72	196
7	आष्टी	3	6	41	0	2	21	73
8	कारंजा	2	22	81	0	4	55	164
जिल्हा एकूण		52	232	543	3	36	610	1476

आधार :- 1) जिल्हा विशेष.लेखापरिक्षक, सहकारी संस्था वर्ग-1, वर्धा

2) जिल्हा विशेष. लेखा परिक्षक (दुग्ध) सहकारी संस्था, वर्धा

तक्ता क्रमांक- 6.4

जिल्ह्यातील राज्य आणि जिल्हा पातळीवरील सहकारी बँकेची कार्ये 31.3.2001 अखेर

अ. क्र.	बँकांचा प्रकार	बँक शाखा	सभासद		भाग भांडवल	सखीव व इतर निधी	ठेवी	खेळते भांडवल
			संस्था सभासद	वैयक्तिक सभासद				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक, मुंबई	0	0	0	0	0	0	0
2	जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक लि.	51	688	92	53575	136198	2184088	2643987
3	जिल्हा औद्योगिक सहकारी बँक.	0	0	0	0	0	0	0
4	राज्य भूविकास बँकेची जिल्हा शाखा	7	42	32336	16163	0	5942	5885
5	राज्य कृषी व ग्रामिण विकास बँक	0	0	0	0	0	0	0

तक्ता क्रमांक- 6.4 (पुढे चालू...)

अ. क्र.	बँकांचा प्रकार	अल्प मुदतीचे कर्ज				मध्यम मुदतीचे कर्ज	दिर्घ मुदतीचे कर्ज
		रोख पत्त	वटविलेली दिले	एकुण (10+11)	शेतीच्या कामासाठी **		
1	2	10	11	12	13	14	15
1	महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक, मुंबई	0	0	0	0	0	0
2	जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक लि.	666132	2023542	2689674	239790	23748	1520
3	जिल्हा औद्योगिक सहकारी बँक.	0	0	0	0	0	0
4	राज्य भूविकास बँकेची जिल्हा शाखा	0	0	0	0	0	2937
5	राज्य कृषी व ग्रामिण विकास बँक	0	0	0	0	0	0

तक्ता क्रमांक- 6.4 (पुढे चालू...)

अ. क्र.	बँकांचा प्रकार	येणे कर्ज			थकलेले कर्ज		
		अल्प मुदतीचे कर्ज	मध्यम मुदतीचे कर्ज	दिर्घ मुदतीचे कर्ज	अल्प मुदतीचे कर्ज	मध्यम मुदतीचे कर्ज	दिर्घ मुदतीचे कर्ज
1	2	16	17	18	19	20	21
1	महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक, मुंबई	0	0	0	0	0	0
2	जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक लि.	1132547	236054	30992	507505	69833	759
3	जिल्हा औद्योगिक सहकारी बँक.	0	0	0	0	0	0
4	राज्य भूविकास बँकेची जिल्हा शाखा	0	0	127254	0	0	95211
5	राज्य कृषी व ग्रामिण विकास बँक	0	0	0	0	0	0

आधार :- 1) जिल्हा मध्ये. सह. बँक, वर्धा. 2) महा.राज्य सह. कृषी व ग्रामिण विकास, बँक, वर्धा

टिप - ** स्तंभ क्र. 13 मधील कर्ज स्तंभ क्र. 12 पेक्षा जास्त आहे.

जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषी सहकारी संस्थांचे कार्य, 31.3.01 अखेर

जिल्हा - वर्धा

(रु. हजारत)

अ. क्र.	तहसिल	संस्थांची संख्या	एकूण खातेदारांची संख्या	सभासद संख्या				भाग भांडवल
				एकूण	लहान खातेदार	मोठे खातेदार	इतर सभासद	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	वर्धा	50	21600	21600	10667	10933	0	12275
2	सेलु	42	18289	18289	6024	12265	0	9236
3	समुद्रपुर	63	22282	22282	4498	17187	597	10638
4	हिंगणघाट	62	21823	21823	5248	15744	831	12655
5	देवळी	49	19100	19100	8700	9468	932	8309
6	आर्वी	49	20641	20641	9891	10638	112	8300
7	आष्टी	33	12387	12387	5582	6555	250	4457
8	कारंजा	50	14158	14158	5102	9056	0	5158
जिल्हा एकूण		398	150280	150280	55712	10846	2722	71028

अ. क्र.	तहसिल	स्तंभ-9 पैकी शासकीय भाग भांडवल	राखीव आणि इतर निधी (रु.)	संस्थेने घेतलेली एकूण कर्जे (रु.)	खेळते भांडवल (रु.)	एकूण दिलेली कर्जे (अल्प, मध्यम, दिर्घ मुदतीची)		येणे कर्ज बाकी असलेले सभासद
						कर्जदार	कर्जाची रक्कम	
1	2	10	11	12	13	14	15	16
1	वर्धा	123	6788	100678	133086	3250	48162	8354
2	सेलु	134	2840	80035	98642	2536	40203	7053
3	समुद्रपुर	50	1294	87587	94951	3122	36267	7686
4	हिंगणघाट	30	1433	102261	99515	2882	52272	8894
5	देवळी	0	559	74506	93277	2364	28438	7120
6	आर्वी	53	970	109698	108354	1819	32057	8668
7	आष्टी	5	261	59870	44551	3130	10571	7703
8	कारंजा	10	268	53056	48080	1219	11760	6646
जिल्हा एकूण		405	14413	667691	720456	20322	259730	62124

अ. क्र.	तहसिल	येणे कर्ज (अल्प, मध्यम, दिर्घ मुदतीची)	एकूण कर्जाची थकबाकी (अल्प, मध्यम, दिर्घ मुदतीची)		3 वर्षांपेक्षा कमी वर्षे कर्जाची थकबाकी		3 वर्षांपेक्षा अधिक वर्षे कर्जाची थकबाकी	
			रक्कम (रु.)	थकबाकी दार	रक्कम रुपये	थकबाकी दार	रक्कम रुपये	थकबाकी दार
1	2	17	18	19	20	21	22	23
1	वर्धा	91446	5104	53112	2424	33974	2680	19138
2	सेलु	69852	4517	58529	2139	31336	2378	27193
3	समुद्रपुर	71798	4564	67554	2247	38955	2322	28599
4	हिंगणघाट	87290	6012	55652	2280	29311	3732	26341
5	देवळी	73390	4843	41560	1560	18369	3209	22402
6	आर्वी	73411	6679	51746	2039	24976	4640	26770
7	आष्टी	35475	4573	26855	1828	14888	2745	11967
8	कारंजा	31784	5427	26905	2320	13389	3107	13516
जिल्हा एकूण		534446	41719	381913	16837	205198	24813	175926

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वर्धा

जिल्हा - वर्धा

(रु. हजारत)

अ. क्र.	तहसिल	संस्थांची संख्या	एकूण खातेदारांची संख्या	सभासद संख्या				भाग भांडवल
				एकूण	लहान खातेदार	मोठे खातेदार	इतर सभासद	
1	2	3	4	5	6	7	8	9

1 वर्धा

2 सेलु

3 समुद्रपुर

4 हिंगणघाट

5 देवळी

6 आर्वी

7 आष्टी

8 कारंजा

-----नि रं क-----

जिल्हा एकूण

तक्ता क्रमांक- 6.6 (पुढे चालू...)

अ. क्र.	तहसिल	स्तंभ-9 पैकी शासकीय भागभांडवल	राखीव आणि इतर निधी (रु.)	संस्थेने घेतलेली एकूण कर्जे (रु.)	खेळते भांडवल (रु.)	एकूण दिलेली कर्जे		येणे कर्ज बाकी असलेले सभासद
						कर्जदार	कर्जाची रक्कम	
1	2	10	11	12	13	14	15	16

1 वर्धा

2 सेलु

3 समुद्रपुर

4 हिंगणघाट

5 देवळी

6 आर्वी

7 आष्टी

8 कारंजा

-----नि रं क-----

जिल्हा एकूण

तक्ता क्रमांक- 6.6 (पुढे चालू...)

अ. क्र.	तहसिल	येणे कर्ज (अल्प, मध्यम, दिर्घ मुदतीची) रक्कम(रु.)	एकूण कर्जाची थकबाकी (अल्प, मध्यम, दिर्घ)		3 वर्षांपेक्षा कमी वर्षे कर्जाची थकबाकी		3 वर्षांपेक्षा अधिक वर्षे कर्जाची थकबाकी	
			थक-बाकीदार	रक्कम रुपये	थक-बाकीदार	रक्कम रुपये	थक-बाकीदार	रक्कम रुपये
1	2	17	18	19	20	21	22	23

1 वर्धा

2 सेलु

3 समुद्रपुर

4 हिंगणघाट

5 देवळी

6 आर्वी

7 आष्टी

8 कारंजा

-----नि रं क-----

जिल्हा एकूण

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वर्धा

जिल्हा - वर्धा

(रु. हजारत)

अ. क्र.	तहसिल	संस्थांची संख्या	एकूण खातेदारांची संख्या	सभासद संख्या				भाग भांडवल
				एकूण	लहान खातेदार	मोठे खातेदार	इतर सभासद	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	वर्धा	0	0	0	0	0	0	0
2	सेलु	0	0	0	0	0	0	0
3	समुद्रपुर	0	0	0	0	0	0	0
4	हिंगणघाट	0	0	0	0	0	0	0
5	देवळी	0	0	0	0	0	0	0
6	आर्वी	1	207	207	123	55	29	48
7	आष्टी	0	0	0	0	0	0	0
8	कारंजा	1	482	482	188	294	0	103
जिल्हा एकूण		2	689	689	311	349	29	151

(पुढे चालू...)

अ. क्र.	तहसिल	स्तंभ-9 शासकीय भागभांडवल	राखीव आणि इतर निधी (रु.)	संस्थेने घेतलेली एकूण कर्जे (रु.)	खर्चते भांडवल (रु.)	एकूण दिलेली कर्जे (अल्प, मध्यम, दिर्घ मुदतीची)		येणे कर्ज बाकी असलेले सभासद
						कर्जदार	कर्जाची रक्कम	
1	2	10	11	12	13	14	15	16
1	वर्धा	0	0	0	0	0	0	0
2	सेलु	0	0	0	0	0	0	0
3	समुद्रपुर	0	0	0	0	0	0	0
4	हिंगणघाट	0	0	0	0	0	0	0
5	देवळी	0	0	0	0	0	0	0
6	आर्वी	30	7	605	725	40	233	170
7	आष्टी	0	0	0	0	0	0	0
8	कारंजा	31	6	934	1175	14	143	124
जिल्हा एकूण		61	13	1539	1900	54	376	294

(पुढे चालू...)

अ. क्र.	तहसिल	येणे कर्ज (अल्प, मध्यम, दिर्घ मुदतीची) रक्कम(रु.)	एकूण कर्जाची थकबाकी (अल्प, मध्यम, दिर्घ)		3 वर्षांपेक्षा कमी वर्षे कर्जाची थकबाकी		3 वर्षांपेक्षा अधिक वर्षे कर्जाची थकबाकी	
			थकबाकीदार	रक्कम रुपये	थकबाकीदार	रक्कम रुपये	थकबाकीदार	रक्कम रुपये
1	2	17	18	19	20	21	22	23
1	वर्धा	0	0	0	0	0	0	0
2	सेलु	0	0	0	0	0	0	0
3	समुद्रपुर	0	0	0	0	0	0	0
4	हिंगणघाट	0	0	0	0	0	0	0
5	देवळी	0	0	0	0	0	0	0
6	आर्वी	565	130	435	19	218	111	217
7	आष्टी	0	0	0	0	0	0	0
8	कारंजा	499	110	477	71	250	39	227
जिल्हा एकूण		1064	240	912	90	468	150	444

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वर्धा

तक्ता क्रमांक - 6.8

जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषी सहकारी संस्थांनी दिलेली पिक कर्जे 31.3.2001 अखेर.

जिल्हा - वर्धा		रुपये हजारात										
अ. क्र.	तहसिल	एकूण रकाना 4 ते 13	अन्नधान्ये					अन्नधान्येतर				
			गहू	भात	ज्वार वर्गीय धान्य	डाळी	इतर	कापूस	गळोता ची धान्ये	ऊस	ताग व मेस्ट	इतर
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	वर्धा	37195	624	0	8748	0	0	14850	6432	6541	0	0
2	सेलु	34912	4055	0	8429	0	0	10434	1436	10558	0	0
3	समुद्रपुर	30141	0	0	7841	0	0	12830	7569	1236	0	665
4	हिंगणघाट	47428	322	0	11506	0	0	25242	8612	1746	0	0
5	देवळी	24509	27	0	6428	0	0	11435	3595	3024	0	0
6	आर्वी	27637	0	0	7403	0	0	14248	0	3750	0	2236
7	आष्टी	9043	0	0	3298	0	0	2821	782	2142	0	0
8	कारंजा	11072	30	0	1120	0	0	5295	3645	0	0	982
जिल्हा एकूण		221937	5058	0	54773	0	0	97155	32071	28997	0	3883

तक्ता क्रमांक - 6.9

जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा संस्थांनी दिलेली पिक कर्जे 31.3.2001 अखेर.

जिल्हा - वर्धा		रुपये हजारात										
अ. क्र.	तहसिल	एकूण रकाना 4 ते 13	अन्नधान्ये					अन्नधान्येतर				
			गहू	भात	ज्वार वर्गीय धान्य	डाळी	इतर	कापूस	गळोता ची धान्ये	ऊस	ताग व मेस्ट	इतर
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	वर्धा											
2	सेलु											
3	समुद्रपुर											
4	हिंगणघाट											
5	देवळी											
6	आर्वी											
7	आष्टी											
8	कारंजा											
जिल्हा एकूण												

तक्ता क्रमांक - 6.10

जिल्ह्यातील आदिवासी सहकारी संस्थांनी दिलेली पिक कर्जे 31.3.2001 अखेर.

जिल्हा - वर्धा		रुपये हजारात										
अ. क्र.	तहसिल	एकूण रकाना 4 ते 13	अन्नधान्ये					अन्नधान्येतर				
			गहू	भात	ज्वार वर्गीय धान्य	डाळी	इतर	कापूस	गळोता ची धान्ये	ऊस	ताग व मेस्ट	इतर
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	वर्धा	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	सेलु	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	समुद्रपुर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	हिंगणघाट	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	देवळी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	आर्वी	233	0	0	43	0	0	70	0	120	0	0
7	आष्टी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	कारंजा	143	0	0	28	0	0	72	43	0	0	0
जिल्हा एकूण		376	0	0	71	0	0	142	43	120	0	0

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वर्धा

जिल्हा - वर्धा		रुपये हजारत				
अ. क्र.	प्रकार	संस्था संख्या	सभासद संख्या	भाग भांडवल	राखीव व इतर निधी	ठेवी
1	2	3	4	5	6	7
1	प्राथमिक सहकारी बँका					
	1. नागरी बँका	5	35708	41147	53988	326814
	2. कर्मचारी पतपेढी आणि इतर	0	0	0	0	0
2	इतर बिगर कृषी					
	1. नागरी बँका	0	0	0	0	0
	2. कर्मचारी पतपेढी	100	18952	57200	16779	29400
	3. इतर (नागरी पतपेढी)	144	51538	18471	8800	104162

अ. क्र.	प्रकार	खेळते भांडवल	कर्ज			
			अग्रिम	वसूल झालेले	रणे	थकीत
1	2	8	9	10	11	12
1	प्राथमिक सहकारी बँका					
	1. नागरी बँका	1713943	790834	39661	1053486	73788
	2. कर्मचारी पतपेढी आणि इतर	0	0	0	0	0
2	इतर बिगर कृषी					
	1. नागरी बँका	0	0	0	0	0
	2. कर्मचारी पतपेढी	206349	139873	120819	168252	19908
	3. इतर (नागरी पतपेढी)	259391	124156	70744	144571	21179

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वर्धा.

तक्ता क्रमांक :- 6.12

जिल्ह्यातील बिगर कृषी सहकारी पत संस्थांचे कार्य 31.3.2001 अखेर.

जिल्हा - वर्धा

रुपये हजारात

अ. क्र.	तहसिल	संस्था संख्या	सभासद संख्या	खेळते भांडवल रुपये	खरेदीची किंमत (रुपये)			विक्रीची किंमत (रुपये)	
					कृषी उत्पादन	शेतीच्या गरजेच्या वस्तू	उप-भोगाच्या वस्तू	मालक म्हणून	अडत्या म्हणून
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	वर्धा	1	735	7211	0	98215	160800	0	0
2	सेलु	2	1151	10424	0	1283	1967	0	0
3	समुद्रपुर	1	2476	7457	0	0	5750	0	0
4	हिंगणघाट	1	2015	10304	13109	23084	12209	1300	490
5	देवळी	1	1380	3904	0	102	0	400	200
6	आर्वी	3	1405	16019	0	11403	10013	308	288
7	आष्टी	1	1532	3574	384	76	2761	0	0
8	कारंजा	1	591	2703	0	3064	12051	0	0
जिल्हा एकूण		11	11285	61596	13493	14127	205551	2008	978

अ. क्र.	तहसिल	विक्रीची किंमत (रुपये) एकूण	कृषी उत्पादनाची विक्री (अडते व मालक म्हणून)						
			भात व तांदूळ	गहू	इतर अन्न-धान्ये	कापूस	गळीताची धान्ये	डाळी	इतर
1	2	11	12	13	14	15	16	17	18
1	वर्धा	0	0	650	16750	0	0	0	2225
2	सेलु	0	0	0	1347	0	0	0	0
3	समुद्रपुर	0	0	0	0	0	0	0	5896
4	हिंगणघाट	1790	0	210	0	0	0	0	385
5	देवळी	600	0	0	0	0	0	0	0
6	आर्वी	596	0	0	0	0	0	0	1088
7	आष्टी	0	0	0	0	0	0	0	0
8	कारंजा	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		2986	0	860	18097	0	0	0	9594

अ. क्र.	तहसिल	कृषी उत्पादनाची विक्री (अडते व मालक) एकूण	शेतीला आवश्यक वस्तूंची विक्री (अडते व मालक)					उपभोग्य वस्तूंची विक्री एकूण
			खते	बियाणे	कृषी औजारे	इतर	एकूण	
1	2	19	20	21	22	23	24	25
1	वर्धा	19625	5887	2215	0	2225	10327	180
2	सेलु	1347	3867	892	94	174	5027	1967
3	समुद्रपुर	5896	6008	1607	242	0	7857	0
4	हिंगणघाट	595	11014	3024	403	42	14483	11588
5	देवळी	0	12699	1509	0	0	14208	9364
6	आर्वी	1088	8885	2059	161	103	11208	10158
7	आष्टी	0	3092	243	111	31	3477	2761
8	कारंजा	0	2800	288	176	38	3302	12141
जिल्हा एकूण		28551	54252	11837	1187	2613	69889	48159

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वर्धा

जिल्ह्यातील उत्पादक आणि सामाजिक सेवा संस्थांचे कार्य 31.3.2001 अखेर.

अ. क्र.	संस्थेचा प्रकार	संस्थांची संख्या	सभासदांची संख्या	भाग भांडवल रुपये	राखीव आणि इतर निधी रुपये	रुपये हजारत
1	2	3	4	5	6	7
1	उत्पादक संस्था					
1.1	साखर कारखाने	2	15351	372645	372638	150207
1.2	इतर शेती प्रक्रीया संस्था	23	19222	14990	1870	68122
1.3	विणकर संस्था (हातमाग/ यंत्रमाग)	7	1071	504	149	1410
1.4	सुत गिरण्या	7	15790	297189	42700	798804
1.5	औद्योगिक वसावती/संस्था	1	116	502	18	605
1.6	इतर औद्योगिक संस्था	50	13072	3812	412	15872
1.7	दुग्ध व्यवसाय संस्था	339	20599	895	1120	11280
1.8	दुग्ध व्यवसाय संघ	2	0	0	0	0
1.9	मत्स्य व्यवसाय संस्था	38	2812	81	80	681
1.10	शेती संस्था	1	11	3	0	164
1.11	उपसा जलसिंचन संस्था	20	703	155	11	1078
1.12	वन कामगार संस्था	19	2192	2305	5352	268380
1.13	इतर संस्था	11	817	1234	611	30544
2	सामाजिक सेवा संस्था					
2.1	ग्राहक भांडारे	58	14525	999	815	599
2.2	गृहनिर्माण संस्था	150	6210	8472	2838	55614
2.3	कामगार कंत्राटदार संस्था	46	2290	438	238	6997
2.4	परिवहन संस्था	3	50	22	4	817
2.5	अ) महिला सहकारी संस्था					
	ब) जिल्हा सहकारी मंडळ	1	713	0	375	454
	क) इतर	36	96	31	41	535

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वर्धा

जिल्ह्यातील उत्पादक संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्था यांचे प्रमुख कार्यांचा तपशील
जिल्हा - वरधा 31 मार्च 2001 अखेर

अ. क्र.	संस्थांचे प्रकार	बाब	परिमाण	साध्य
1	2	3	4	5
1	साखर कारखाने	अ. गाळलेल्या ऊसाचे वजन ब. गाळलेल्या ऊसाची किंमत क. उत्पादीत साखरेचे वजन ड. उत्पादीत साखरेची किंमत	हजार मे.टन लाख रुपये हजार मे.टन लाख रुपये	620.64 2930.12 547.08 3276.25
2	प्राथमिक विणकर सहकारी संस्था.	अ. चालू माग (हातमाग/ यंजमाग) ब. सुत खरेदी क. उत्पादन ड. विक्री	संख्या लाख रुपये लाख रुपये लाख रुपये	0 0 0 0
3	सुत गिरण्या	अ. चात्यांची संख्या ब. उत्पादीत सुत	संख्या 00 हजार टन	444 4625
4	इतर औद्योगिक संस्था	अ. कच्चा माल खरेदी ब. उत्पादन क. विक्री	लाख रुपये लाख रुपये लाख रुपये	162 225 223
5	दुग्ध व्यवसाय संस्था	अ. दुध खरेदीची किंमत ब. दुध विक्रीची किंमत	लाख रुपये लाख रुपये	उ. ना उ. ना
6	दुग्ध व्यवसाय संघटना	अ. दुध खरेदीची किंमत ब. दुध विक्रीची किंमत	लाख रुपये लाख रुपये	उ. ना उ. ना
7	मत्स्य व्यवसाय संस्था	अ. पकडलेल्या मासळीची किंमत ब. विक्रीची किंमत	लाख रुपये लाख रुपये	उ. ना उ. ना
8	मत्स्य व्यवसाय केंद्रीय संस्था	अ. पकडलेल्या मासळीची किंमत ब. विक्रीची किंमत	लाख रुपये लाख रुपये	उ. ना उ. ना
9	कृषी संस्था	अ. कसलेले क्षेत्र ब. उत्पादन (विक्री किंमत)	"00" हेक्टर लाख रुपये	48 156
10	उपसा जलसिंचन संस्था	भिजलेले क्षेत्र	"00" हेक्टर	706
11	वन कामगार संस्था	अ. दिलेली कूपे ब. वन उत्पादन मूल्य	संख्या लाख रुपये	21 2015
12	घाऊक ग्राहक भांडारे	अ. खरेदीची किंमत ब. विक्रीची किंमत	लाख रुपये लाख रुपये	0 0
13	प्राथमिक ग्राहक भांडारे	अ. खरेदीची किंमत ब. विक्रीची किंमत	लाख रुपये लाख रुपये	23924 210.63
14	कामगार कंजाटदार संस्था	अ. वर्षात हाती घेतलेली कामे ब. हाती घेतलेल्या कामाची किंमत क. दिलेली मजुरी	संख्या लाख रुपये लाख रुपये	49 108 103.04
15	गृहनिर्माण संस्था	बांधलेल्या घरांची/ गाळ्यांची	संख्या	953

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वरधा

जिल्हयातील नियंत्रित बाजारपेठांची माहिती 31.3.01 अखेर

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	कृषी उत्पान्न बाजार समितीचे नांव	तहसिल	बाजार पेठेचा प्रकार	उपबाजार पेठांचा संख्या	वार्षिक आवक					
					गहु		ज्वारी		कापूस	
					परिमाण	मूल्य (रु.)	परिमाण	मूल्य (रु.)	परिमाण	मूल्य (रु.)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	वर्धा	वर्धा		0	133	1873	681	2711	0	0
2	सिंदी	सेलु		1	12	123	62	269	0	0
3	हिंगणघाट	हि-घाट	प्रा. थ. मि. क.	2	58	360	16	76	16016	336915
4	पुलगांव	देवळी		2	3	17	1	4	1708	3302
5	आर्वी	आर्वी		2	7	43	2	7	13546	258706
6	समुद्रपूर	स-पुर		2	4	19	4	18	3164	67782
7	आष्टी	आष्टी		3	64	412	25	114	557	11140
एकुण		0	0	12	281	2847	791	3199	34991	677845

अ. क्र.	कृषी उत्पान्न बाजार समितीचे नांव	वार्षिक आवक								
		तुर		मुग		चना		उडीद		जवस
		परिमाण	मूल्य (रु.)	परिमाण	मूल्य (रु.)	परिमाण	मूल्य (रु.)	परिमाण	मूल्य (रु.)	परिमाण
1	2	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	वर्धा	13289	187311	2	28	2106	323815	0	0	36
2	सिंदी	83	9657	0	0	274	3929	0	0	0
3	हिंगणघाट	14938	216546	0	0	4266	61604	4	45	0
4	पुलगांव	1263	13787	0	0	130	2070	0	0	0
5	आर्वी	232	3484	0	0	236	3777	0	0	0
6	समुद्रपूर	70	1117	0	0	174	2109	0	0	0
7	आष्टी	140	2270	3	50	55	715	0	0	43
एकुण		30015	434172	5	78	7241	398019	4	45	79

अ. क्र.	कृषी उत्पान्न बाजार समितीचे नांव	वार्षिक आवक								
		जवस मूल्य (रु.)	मुगफल्ली		तीळ		सोयाबीन		एकुण	
			परिमाण	मूल्य (रु.)	परिमाण	मूल्य (रु.)	परिमाण	मूल्य (रु.)	परिमाण	मूल्य (रु.)
1	2	21	22	23	24	25	26	27	28	29
1	वर्धा	530	0	0	16	249	667	59567	16930	575554
2	सिंदी	0	0	0	0	0	307	2446	738	16424
3	हिंगणघाट	0	0	0	0	0	29669	290163	64967	905709
4	पुलगांव	0	0	0	0	0	760	6459	3865	25639
5	आर्वी	0	0	0	0	0	2702	27027	16725	293044
6	समुद्रपूर	0	0	0	0	0	108	809	3524	71854
7	आष्टी	139	35	505	0	0	992	8404	1914	23610
एकुण		669	35	505	16	249	35205	394875	108663	1911834

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वर्धा

जिल्ह्यातील सावकारांची संख्या आणि त्यांनी दिलेली कर्जे 31.3.2001 अखेर.

जिल्हा - वर्धा		रुपये हजारात			
अ. क्र.	तहसिल	सावकारांची संख्या	व्यापा-यांना दिलेली कर्जे रुपये	व्यापा-यां व्यतिरिक्त दिलेली कर्जे रुपये	एकूण (4+5) (रुपये)
1	2	3	4	5	6
1	वर्धा	32	0	15217	15217
2	सेलु	13	0	3204	3204
3	समुद्रपुर	1	0	40	40
4	हिंगणघाट	9	0	2850	2850
5	देवळी	17	0	9850	9850
6	आर्वी	7	0	299	299
7	आष्टी	0	0	0	0
8	कारंजा	4	0	2118	2118
जिल्हा एकूण		83	0	33578	33578

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वर्धा

सावजनिक व अर्थसहाय्यीत संस्थांमार्फत उपलब्ध असलेल्या वैद्यकीय सविधाची माहिती, 2000
जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	तहसील	संख्या						
		रुग्णा लये	दवा खाने	प्रसूती गृहे	प्राथमिक आरोग्य केंद्र	उप केंद्राची संख्या	डॉक्टर व वैद्य	परि चारिका
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	वर्धा	8	4	5	8	28	49	148
2	सेलु	2	6	2	10	27	9	45
3	समुद्रपूर	1	7	1	6	22	5	38
4	हिंगणघाट	4	7	2	6	23	19	40
5	देवळी	4	5	3	10	24	11	50
6	आर्वी	3	6	3	6	23	8	42
7	आष्टी	0	7	0	4	16	7	23
8	कारंजा	2	6	2	4	18	10	35
जिल्हा एकूण		24	48	18	54	181	118	421

पुढे चालु

अ. क्र.	तहसील	खाटीची संख्या			उपचार केलेले आंतररुग्ण (00)			उपचार केलेले बाह्यरुग्ण (00)		
		एकूण	स्त्रिया साठी	मुलां साठी	पुरुष	स्त्रिया	मुले	पुरुष	स्त्रिया	मुले
1	2	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1	वर्धा	345	169	33	166	181	104	878	749	567
2	सेलु	83	52	16	34	15	7	506	427	368
3	समुद्रपूर	62	43	4	4	5	4	291	306	93
4	हिंगणघाट	89	67	7	36	4	13	453	459	219
5	देवळी	143	99	14	31	34	18	576	538	410
6	आर्वी	76	55	6	14	13	9	234	232	146
7	आष्टी	16	8	8	1	7	0	212	219	215
8	कारंजा	81	55	6	24	29	11	335	313	183
जिल्हा एकूण		895	548	94	310	329	166	3485	3243	2201

- आधार -
- 1) जिल्हा शल्य चिकित्सक, सामान्य रुग्णालय, वर्धा
 - 2) जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, वर्धा.
 - 3) मध्यवर्ती रेल्वे हेल्थ युनिट, रेल्वे विभाग, वर्धा
 - 4) वैद्यकीय अधिकारी पोलीस रुग्णालय, वर्धा.

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	तहसील	एकूण, ग्रामीण, नागरी	नोंदलेल्या जन्मांची संख्या			नोंदलेल्या मृत्यूंची संख्या			बाल मृत्यूंची संख्या		
			पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1 वर्धा		एकूण			9848			3059			415
		ग्रामीण			4787			1766			217
		नागरी			5061			1293			198
2 सेलु		एकूण			1153			614			35
		ग्रामीण			1153			614			35
		नागरी			0			0			0
3 समुद्रपूर		एकूण			1354			629			30
		ग्रामीण			1354			629			30
		नागरी			0			0			0
4 हिंगणघाट		एकूण			3463			1357			86
		ग्रामीण			1397			818			65
		नागरी			2066			539			21
5 देवळी		एकूण			2552			832			30
		ग्रामीण			942			500			26
		नागरी			1610			332			4
6 आर्वी		एकूण			2651			898			63
		ग्रामीण			1015			600			44
		नागरी			1636			298			19
7 आष्टी		एकूण			856			414			32
		ग्रामीण			856			414			32
		नागरी			0			0			0
8 कारंजा		एकूण			1166			508			22
		ग्रामीण			1166			508			22
		नागरी			0			0			0
जिल्हा एकूण		एकूण			23043			8311			713
		ग्रामीण			12670			5849			471
		नागरी			10373			2462			242

टिप :- पुरुष व स्त्रियांची आकडेवारी उपलब्ध नसल्यामुळे देण्यात आलेली नाहीत.

आधार :- आरोग्य सेवा संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

विविध कारणांनुसार मृत्यूंची संख्या 2000

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	मृत्यूचे कारण	मृत्यूंची संख्या	अ. क्र.	मृत्यूचे कारण	मृत्यूंची संख्या
1	2	3	1	2	3
1	हिवताप	0	9	कर्करोग	139
2	पटकी	0	10	श्वसन क्रियेसंबंधी	792
3	देवी		11	अपघात	
4	क्षय	140		अ) आत्महत्या	0
5	व्युमोनिया	85		ब) रहादारी वाहतूक	39
6	अमांश, अतिसार, गॅस्ट्रो	46		क) इतर अपघात	582
7	हृदय विकार	401	12	इतर कारणे	6062
8	विषमज्वर	25		एकूण मृत्यू	8311

आधार - आरोग्य सेवा संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

तक्ता क्र - 7.4

माताबाल संगोपण कार्यक्रमा अंतर्गत लस टोचणी 2000 - 2001 वर्षा करीता

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	तहसिल	बाब	त्रिगुणी लस ति. डो.	पोलीओ	बिसीजी	गोवर	द्विगुणी (डीटी)	विषम ज्वर	थ. लस		
									10 वर्ष	16 वर्ष	गरोदर स्थिती
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	वर्धा	आ.	3156	3146	2831	3126	3497	0	3490	3158	3312
		ए.	6303	6158	9955	6471	5806	0	6523	5901	6433
2	सेलु	आ.	2950	2964	2801	2980	2898	0	2955	2805	2876
		ए.	2950	2964	2801	2980	2898	0	2955	2805	2876
3	समुद्रपूर	आ.	2609	2587	2359	2484	2596	0	2927	2506	2378
		ए.	2609	2587	2359	2484	2596	0	2927	2506	2378
4	हिंणघाट	आ.	2482	2470	2161	2463	2557	0	2576	2306	2500
		ए.	4701	4683	4283	4719	4408	0	4761	4374	4067
5	देवळी	आ.	2895	2855	2787	2822	3083	0	2997	2633	2801
		ए.	4144	4336	3858	4128	4858	0	4617	3864	4367
6	आर्वी	आ.	2247	2221	2133	2249	2563	0	2435	2243	2112
		ए.	3395	3409	3072	3254	3152	0	3162	3038	2978
7	आष्टी	आ.	1003	1523	1433	1467	1568	0	1452	1467	1396
		ए.	1003	1523	1433	1467	1568	0	1452	1467	1396
8	कारंजा	आ.	1868	1824	1793	1954	1878	0	1713	1337	1888
		ए.	1868	1824	1793	1954	1878	0	1713	1337	1888
जिल्हा एकूण		आ.	19210	19590	18298	19545	20640	0	20545	18455	19263
		ए.	26973	27484	29554	27457	27164	0	28110	25292	26383

आधार - जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, वर्धा

जिल्ह्यातील कुटूंब नियोजन केंद्राची संख्या - 2000 - 2001

जिल्हा - वर्धा

अ क्र	तहसिल	एकुण ग्रामीण	31-3-2001 रोजी असलेल्या केंद्राची संख्या	निर्बीजीकरण केलेल्यांची संख्या			नूप पध्दती I.U.C.D. संख्या	जननक्षम जोडण्यांची संख्या
				पुरुष नसबंदी	स्त्रियांची नसबंदी	एकुण नसबंदी		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	वर्धा	एकुण	7	61	3116	3177	2052	45073
		ग्रामीण	4	32	1064	1096	838	24741
2	सेलु	एकुण	5	58	1173	1131	892	20078
		ग्रामीण	5	58	1076	1131	892	20078
3	समुद्रपूर	एकुण	3	37	965	1002	578	17986
		ग्रामीण	3	37	965	1002	578	17986
4	हिंगणघाट	एकुण	5	143	1365	1508	1123	33007
		ग्रामीण	3	78	710	788	599	18163
5	देवळी	एकुण	6	93	1317	1410	1219	24715
		ग्रामीण	5	82	1038	1120	864	18012
6	आर्वी	एकुण	4	93	1254	1347	868	21705
		ग्रामीण	3	63	849	912	630	16272
7	आष्टी	एकुण	2	58	628	686	475	11215
		ग्रामीण	2	58	628	686	475	11215
8	कारंजा	एकुण	2	28	693	721	402	13810
		ग्रामीण	2	28	693	721	402	13810
जिल्हा एकूण		एकुण	34	571	10411	10982	7609	187589
		ग्रामीण	27	436	7020	7456	5278	140277

आधार - जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, वर्धा

2001 च्या जनगणनेनुसार तालुकावार साक्षरता

जिल्हो - वर्धा

अ. क्र.	तालुका	साक्षरांची संख्या								
		ग्रामीण			नांगरी			एकूण		
		पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	वर्धा	72713	56978	129691	54589	46137	100726	127302	103115	230417
		85.76	72.09	79.16	94.01	84.89	86.60	89.11	77.30	83.41
2	सेलु	45773	34555	80328	5303	4268	9571	51076	38823	89899
		85.03	68.03	76.78	90.23	76.26	83.41	85.54	68.85	77.44
3	समुद्रपूर	44112	32864	76976	0	0	0	44112	32864	76976
		84.82	67.93	76.68	0	0	0	84.82	67.93	76.68
4	हिंगणघाट	46103	34292	80395	40261	33208	73469	86364	67500	153864
		84.96	67.57	76.56	94.68	83.74	89.40	89.23	74.67	82.20
5	देवळी	41935	30861	72796	22492	18177	40669	64427	49038	113465
		89.59	70.44	80.33	93.08	80.41	86.95	90.78	73.83	82.58
6	आर्वी	38814	28705	67519	17175	14316	31491	55989	43021	99010
		83.21	65.87	74.84	92.74	82.38	87.73	85.92	70.58	78.51
7	आष्टी	26787	20659	47446	0	0	0	26787	20659	47446
		86.01	71.34	78.95	0	0	0	86.01	71.34	78.95
8	कारंजा	33360	25236	58596	0	0	0	33360	25236	58596
		84.58	67.45	76.24	0	0	0	84.58	67.45	76.24
एकूण जिल्हा		349597	264150	613747	139820	116106	255926	489417	380256	869673
		85.49	69.02	77.53	93.74	83.18	88.64	87.70	72.80	80.50

टिप --1) कंसातील आकडे साक्षरतेची टक्केवारी दर्शवितात. 2) हि आकडेवारी अस्थायी व पुढील पडताळणीच्या अधीन राहून आहे. 3) साक्षरतेची टक्केवारी काढतांना 0 ते 6 वयोगटातील लोकसंख्या वजा करून येणा-या संख्येशी टक्केवारी काढण्यात आली आहे.

आधार -- 2001 जनगणना प्रकाशन. (अस्थाई)

तक्ता क्रमांक 8.2

शैक्षणिक संस्था आणि शिक्षकांची आणि विद्यार्थ्यांची संख्या 1999-2000

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	संस्थेचा प्रकार	संस्थांची संख्या	शिक्षक संख्या				विद्यार्थी संख्या	प्रति शिक्षक विद्यार्थी संख्या
			एकूण	स्काना 4 पेकी शिक्षिका	प्रशिक्षित	स्काना 6 पेकी शिक्षिका		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	पूर्व प्राथमिक	932	932	932	932	932	24639	26
2	प्राथमिक शाळा							
	अ) एक शिक्षकी शाळा	768	2240	1009	2222	995	70354	31
	ब) कनिष्ठ प्राथमिक शाळा							
	क) उच्च प्राथमिक शाळा	285	1942	739	1880	687	61357	32
	ड) एकूण (अ+ब+क)	1053	4182	1748	4102	1682	131711	31
3	माध्यमिक शाळा	163	1935	544	1921	539	60723	31
4	उच्च माध्यमिक शाळा	68	1949	516	1949	516	69974	36
5	सामान्य शिक्षणाची महाविद्यालये (कला, शास्त्र, वाणिज्य)	29	385	76	385	76	15377	40
	जिल्हा एकूण	2245	9383	3816	9289	3745	302424	32

आधार - शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

तक्ता क्रमांक 8.3

पूर्व प्राथमिक, प्राथमिक, माध्यमिक व महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांची संख्या आणि मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची वर्गवारी सन 1999 - 2000

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	शैक्षणिक स्तर	संश्लेषित विद्यार्थ्यांची संख्या					
		पूर्व प्राथमिक		प्राथमिक		माध्यमिक/उच्च	
		एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली
1	2	3	4	5	6	7	8
1	पूर्व प्राथमिक	24639	11031	0	0	0	0
2	इयत्ता 1 ते 4	0	0	10623	51194	557	214
3	इयत्ता 5 ते 7	25445	12219	25177	13372	24621	11276
4	इयत्ता 8 ते 10	0	0	0	0	64127	31526
5	इयत्ता 11 व 12	0	0	0	0	23092	11738
6	उच्च माध्यमिक नंतर	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		50084	23250	13143	64566	112397	54754

तक्ता क्रमांक 8.3 पुढे सुरु...

अ. क्र.	शैक्षणिक स्तर	सा. शिक्षणाची महाविद्यालये		एकूण		मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची संख्या	
		एकूण	मुली	एकूण (3+5+7+9)	मुली (4+6+8+10)	अनुसूचित जाती	
						एकूण	मुली
1	2	9	10	11	12	13	14
1	पूर्व प्राथमिक	0	0	24639	11031	0	0
2	इयत्ता 1 ते 4	227	89	107050	51497	18295	8849
3	इयत्ता 5 ते 7	0	0	75243	36867	13899	6787
4	इयत्ता 8 ते 10	0	0	64127	31526	12831	6293
5	इयत्ता 11 व 12	0	0	23092	11738	4868	2504
6	उच्च माध्यमिक नंतर	8273	4008	8273	4008	1321	693
जिल्हा एकूण		8500	4097	302424	146667	51214	25126

तक्ता क्रमांक 8.3 पुढे सुरु...

अ. क्र.	शैक्षणिक स्तर	मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची संख्या					
		अनुसूचित जमाती		इतर मागासवर्गीय		एकूण मागासवर्गीय	
		एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली
1	2	15	16	17	18	19	20
1	पूर्व प्राथमिक	0	0	0	0	0	0
2	इयत्ता 1 ते 4	20605	10097	58969	28226	97869	47172
3	इयत्ता 5 ते 7	12469	6154	40808	19855	67176	32796
4	इयत्ता 8 ते 10	8491	4187	34702	16985	56024	27465
5	इयत्ता 11 व 12	2080	911	13943	7234	20891	10649
6	उच्च माध्यमिक नंतर	420	182	3846	1839	5587	2714
जिल्हा एकूण		44065	21531	152268	74139	247547	120796

आधार -- शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	संस्थेचा प्रकार	संस्था संख्या	विद्यार्थ्यांची संख्या					
			अनु.जाती		अनु.जमाती		इ.मा.व.	
			एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	शिक्षण विषयक पदवी महाविद्यालये	5	85	21	202	70	559	112
2	विधी महाविद्यालये	1	41	5	0	0	165	33
3	वैद्यकीय महाविद्यालये	2	121	61	43	21	233	115
4	आयुर्वेद महाविद्यालये	0	0	0	0	0	0	0
5	आभि. महाविद्यालये	1	92	11	22	2	366	45
6	इतर.							
	अ.तंत्रनिकेतन	2	199	27	42	6	572	50
	ब.आय.टी.आय. (2000-01)	12	353	87	112	25	687	129
	क.डी.एड.	5	80	44	36	13	211	101
	ड.जी.सी.डी.	0	0	0	0	0	0	0

पुढे चालु

अ. क्र.	संस्थेचा प्रकार	एकूण मा.व.		विद्यार्थ्यांची संख्या				एकूण शिक्षक	
		एकूण	मुली	बिहार मागास		एकूण विद्यार्थी		एकूण	शिक्षिका
				एकूण	मुली	एकूण	मुली		
1	2	10	11	12	13	14	15	16	17
1	शिक्षण विषयक पदवी महाविद्यालये	846	203	813	106	1659	309	31	6
2	विधी महाविद्यालये	206	38	38	32	244	70	8	0
3	वैद्यकीय महाविद्यालये	397	197	559	238	956	435	218	62
4	आयुर्वेद महाविद्यालये	0	0	0	0	0	0	0	0
5	आभि. महाविद्यालये	480	58	794	97	1274	155	77	14
6	इतर.								
	अ.तंत्रनिकेतन	813	83	205	10	1018	93	63	0
	ब.आय.टी.आय. (2000-01)	1152	241	146	49	1298	290	107	11
	क.डी.एड.	327	158	31	12	358	170	33	11
	ड.जी.सी.डी.	0	0	0	0	0	0	0	0

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	लाभाऱ्यांची संख्या								प्रत्यक्ष खर्च (रुपये हजाराला)
	माध्य-मिक	कनिष्ठ महाविद्यालये, 11 वी व 12 वी	उच्च शिक्षण	आभि. यांत्रिकी महाविद्यालये	वैद्य. विद्यालये	इतर महाविद्यालये	इतर संस्था	एकूण	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	1500	900	850	0	0	0	35	3285	23892

टिप :- अ. महाविद्यालय, व तंत्रनिकेतनची माहिती सन 97-98 ची पुनर्प्रकाशित करण्यात आलेली आहे.

आधार - शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

जिल्हा - वर्धा

रुपये हजारात

अ. क्र.	योजना	योजनेतर				योजनांतर्गत			
		आवर्ती	बांधकाम अनुदाना-व्यतिरिक्त अनावर्ती खर्च	बांधकाम	एकूण	आवर्ती	बांधकाम अनुदाना-व्यतिरिक्त अनावर्ती खर्च	बांधकाम	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	जिल्हा परिषद	636857	0	0	636857	6749	1296	0	8045
2	नगरपरिषद	39710	1135	0	40845	0	0	0	0
3	कटक मंडळ	0	0	0	0	0	0	0	0
4	महानगरपालिका	0	0	0	0	0	0	0	0
5	बांधकाम अनुदाना व्यतिरिक्त इतर खर्च	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		676567	1135	0	677702	6749	1296	0	8045

तक्ता क्रमांक 8.6 पुढे सुरु

अ. क्र.	योजना	एकूण खर्च			
		आवर्ती	बांधकाम अनुदाना व्यतिरिक्त अनावर्ती खर्च	बांधकाम	एकूण
1	2	11	12	13	14
1	जिल्हा परिषद	643606		1296	644902
2	नगरपरिषद	39710		1135	40845
3	कटक मंडळ	0		0	0
4	महानगरपालिका	0		0	0
5	बांधकाम अनुदाना व्यतिरिक्त इतर खर्च	0		0	0
जिल्हा एकूण		683316		2431	685747

आधार -- शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

तक्ता क्रमांक 8.7

जिल्हयातील व्यवसाय मार्गदर्शन (कनिष्ठ महाविद्यालये) व तांत्रिक शाळा आठवी ते बारावी)

जिल्हा :- वर्धा

वर्ष 2000-2001

अ.क्र.	बाब	परिमाण	माहिती
1	2	3	4
1	शाळांची संख्या	संख्या	26
2	पटावरील संख्या	संख्या	3678
	अ. मुले	संख्या	813
	ब. मुली	संख्या	4491
	एकूण(अ+ब)	संख्या	24692
3	एकूण खर्च	रु.हजारात	

आधार:- जिल्हा व्यवसाय शिक्षण व उ. शिक्षण अधिकारी, वर्धा

तक्ता क्रमांक 8.8

जिल्हयातील प्रौढ शिक्षण कार्यक्रम

जिल्हा:- वर्धा

वर्ष 2000-2001

अ.क्र.	तहसिल	प्रौढ शिक्षण केंद्रांची	लाभार्थी संख्या
1	2	3	4

निरंक

जिल्हा एकूण

टिप - या जिल्हयातील साक्षरतेवर कार्यक्रम 31 मार्च 1997 पुर्ण झाल्यामुळे माहिती निरंक आहे

आधार:- प्रौढ शिक्षण अधिकारी, वर्धा

तक्ता क्रमांक 8.9

शिक्षकांकरिता प्रशिक्षण संस्था

जिल्हा :- वर्धा

वर्ष 1999-2000

अ.क्र.	बाब	परिणाम	माहिती
1	2	3	4
1	शिक्षकांकरिता प्रशिक्षण संस्था संख्या		
	अ. पदवीस्तर	संख्या	5
	ब. पदवीपूर्वस्तर	संख्या	6
	क. शाळास्तर	संख्या	उ. ना.
2	पटावरील संख्या		
	अ. पदवीस्तर	संख्या	1659
	ब. पदवीपूर्वस्तर	संख्या	383
	क. शाळास्तर	संख्या	उ. ना.
3	एकूण खर्च (रुपय)		
	अ. पदवीस्तर	रुपये	उ. ना.
	ब. पदवीपूर्वस्तर	रुपये	उ. ना.
	क. शाळास्तर	रुपये	उ. ना.

आधार - 1) उच्च शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

तक्ता क्रमांक :- 9.1 (अ)

रेल्वे मार्गाची लांबी (31 मार्च 2001 या वर्षाअखेर)

जिल्हा:- वर्धा

अ. क्र.	रेल्वे मार्ग	लांबी किलो मीटर मध्ये
1	2	3
1	बॉडगेज	
	1) एकेरी	65
	2) दुहेरी	225
	3) तिहेरी व अधिक	70
2	मिटर गेज	0
3	नॅरो गेज	37
	एकूण रेल्वे मार्ग	397

तक्ता क्रमांक 9.1 (ब)

रेल्वे स्थानकांची तालुकावार यादी (31 मार्च 2001 या दिवशीची)

जिल्हा:- वर्धा

अ.क्र.	तालुका	रेल्वे स्थानकाचे नांव	रेल्वेचा प्रकार	रेल्वे क्षेत्र विभाग
1	2	3	4	5
1	वर्धा	1) वर्धा 2) सेवाग्राम 3) वरुड 4) भुगांव 5) दहेगांव 6) सोनेगांव	बॉडगेज	मध्य रेल्वे
2	सेलु	1) सेलु रोड 2) सिंदी 3) तुळजापूर	बॉडगेज	मध्य रेल्वे
3	समुद्रपुर	--	--	--
4	हिंगणघाट	1) हिंगणघाट 2) वाघोली 3) येणोर 4) नागरी	बॉडगेज	मध्य रेल्वे
5	देवळी	1) पुलगांव 2) कवठा	बॉडगेज	मध्य रेल्वे
6	आर्वी	1) आर्वी 2) विरुळ 3) रोहणा 4) पाचेगांव 5) खुबगांव 6) सोरटा	बॉडगेज	मध्य रेल्वे
7	आष्टी	--	--	--
8	कारंजा	--	--	--

आधार :- विभागीय व्यवस्थापक, मध्य रेल्वे नवम्बर

२०१५

तक्ता क्रमांक 9.2

प्रकार व पृष्ठभाग त्यानुसार रस्त्यांची लांबी 31 मार्च 2001 अखेर

जिल्हा:- वर्धा

लांबी कि.मी.मध्ये

अ. क्र.	बाब	रस्त्याचा प्रकार							
		राष्ट्रीय महामार्ग	प्रमुख राज्य महामार्ग	राज्य महामार्ग	प्रमुख जिल्हा रस्ते	इतर जिल्हा रस्ते	ग्रामीण रस्ते	इतर योजनेतर	एकूण रस्त्याची लांबी
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	सिमेंट कांकीट								
	अ. सा.बां.वि.	0	0	0	0	0	0	0	0
	ब. जिल्हा परिषद	0	0	0	0	0	0	0	0
	क. न.पा./म.न.पा.	0	0	0	0	0	0	21	21
2	डांबरी								
	अ. सा.बां.वि.	108	67	535	386	0	0	0	1096
	ब. जिल्हा परिषद	0	0	0	14	406	250	0	760
	क. न.पा./म.न.पा.	5	0	14	4	20	0	78	121
3	खडीचे								
	अ. सा.बां.वि.	0	0	59	76	0	0	0	135
	ब. जिल्हा परिषद	0	0	0	81	206	613	0	900
	क. न.पा./म.न.पा.	0	0	0	0	0	0	172	172
4	इतर माळ वापरून केलेली								
	अ. सा.बां.वि.	0	0	0	0	0	0	0	0
	ब. जिल्हा परिषद	0	0	0	0	1	291	0	292
	क. न.पा./म.न.पा.	0	0	0	0	0	0	93	93
5	इतर								
	अ. सा.बां.वि.	0	0	0	0	0	0	0	0
	ब. जिल्हा परिषद	0	0	0	0	0	0	0	0
	क. न.पा./म.न.पा.	0	0	0	0	0	0	0	0
	एकूण लांबी								
	अ. सा.बां.वि.	108	67	594	462	0	0	0	1231
	ब. जिल्हा परिषद	0	0	0	185	613	1154	0	1952
	क. न.पा./म.न.पा.	5	0	14	4	20	0	364	407
	जिल्हा एकूण	113	67	608	651	633	1154	364	3590

'आधार :- 1)अधीक्षक अभियंता,सार्वजनिक बांधकाम मंडळ, वर्धा

2) सर्व नगरपरिषदा, जिल्हा वर्धा,

3) कार्यकारी अभियंता, राष्ट्रीय महामार्ग, वर्धा

तक्ता क्रमांक 9.3

वापरात असलेली मोटार वाहनांची संख्या (31 मार्च 2001 वर्षाअखेरची)

जिल्हा - वर्धा					
अ. क्र.	बा. ब.	संख्या	अ. क्र.	बा. ब.	संख्या
1	2	3	1	2	3
1	मोटार सायकली, स्कुटर/मोपेड इत्यादी	43982	6	मालमोटारी - खाजगी वाहने	
2	मोटारी/जीप/स्टेशन वॅगन्स	2812		1) डिझेलवर चालणा-या	95
3	टॅक्सी कॅब्स	109		2) पेट्रोलवर चालणा-या	5
4	स्वयंचालित रिक्शा	1970		माल मोटारी - सार्वजनिक वाहने	
5	स्टेट कॉरेजेस			1) डिझेलवर चालणा-या	489
	1) डिझेलवर चालणा-या	237		2) पेट्रोलवर चालणा-या	26
	2) पेट्रोलवर चालणा-या	0	7	रुग्णवाहिका	9
	कॅम्पाटी वाहने		8	शाळेच्या बसेस	5
	1) डिझेलवर चालणा-या	51	9	खाजगी सेवा देणारी वाहने (अनुयान)	46
	2) पेट्रोलवर चालणा-या	0	10	जोड वाहने	1247
			11	टॅक्सी	1265
			12	इतर	9
			जिल्हा एकूण		52357

आधार - प्रादेशिक परिवहन अधिकारी, न.म.प.२

तक्ता क्रमांक 9.4

महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाची (प्रवासी) वाहतूक आकडेवारी सन 2000-2001

जिल्हा - वर्धा		
अ. क्र.	बा. ब.	उपक्रमाचे नांव
1	2	3
1	वर्षाअखेरीस मार्गांची संख्या	408
2	मार्गांची एकूण लांबी (कि.मी.)	26969.6
3	मार्गांची सरासरी लांबी (कि.मी.)	66.1
4	वर्षातील अस्तित्वात असलेल्या बसगाड्यांची संख्या	276
5	रस्त्यावर धावणा-या बस गाड्यांची दैनिक सरासरी संख्या	270
6	प्रवाश्यांची दैनिक सरासरी (लाखात)	0.97
7	वाहतुकीमुळे वर्षात मिळालेले उत्पन्न (रुपये हजारात)	338346
8	दर दिवशी मिळालेले सरासरी उत्पन्न पैशामध्ये	92697534

आधार - विभागीय नियंत्रक, महाराष्ट्र राज्य मार्ग, +13

तक्ता क्र - 9.5

महत्वाच्या रस्त्यावरील वाहतुक गणना डिसेंबर 2000 या वर्षाकरीता (वाहतुक गणना डिसेंबर 2000)

जिल्हा - वर्धा

अ क्र	पृष्ठ भागा चा प्रकार	रस्त्याची रुंदी (मिटर)	जलदगती वाहने					मंदगती वाहने				दर दिवशी सरासरी वाहन भार (मे. टन)
			कार, जीप	बस गाड्या	नाल मोटर, ट्रक	मोटर सायकल / स्कुटर	एकुण (4 ते 7)	जनावरा कडुन ओढल्या जाणारी	सायक ल	इतर वाहने	एकुण (9 ते 11)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

II/ राष्ट्रीय महामार्ग

1	मार्गाचे नाव क थुळे - एदलाबाद - नागपूर क्र. 6, लांबी 98/200 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे - तळेगांव	7.00	1050	545	3925	469	5339	69	251	0	320	48972
2	मार्गाचे नाव नागपूर - हैद्राबाद क्र 7, लांबी 50/600 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे कांदळी	7.00	1237	632	3316	680	5865	20	240	0	260	41686
3	मार्गाचे नाव नागपूर - हैद्राबाद क्र 7, लांबी 79/0 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे नांदगांव चौरस्ता	7.00	1071	321	2336	1175	4903	165	803	59	1027	29938

III/ राज्य महामार्ग

4	मार्गाचे नाव नागपूर-बोरी-वर्धा-तुळजापूर क्र 3, लांबी 39/800 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे सावंगी	7.00	898	366	854	611	2729	18	59	0	77	13388
5	मार्गाचे नाव नागपूर-बोरी-वर्धा-तुळजापूर क्र 3, लांबी 44/400 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे सेलडोह	7.00	1051	370	661	811	2893	35	298	0	333	14440
6	मार्गाचे नाव नागपूर-बोरी-वर्धा-तुळजापूर क्र 3, लांबी 72/800 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे नालवाडी	5.50	1580	371	803	1938	4692	18	1009	0	1027	17117
7	मार्गाचे नाव हिंगणघाट-वायगांव क्र 243, लांबी 13/600 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे धोत्रा चौरस्ता	5.50	737	107	1395	678	2917	895	275	0	1170	15178
8	मार्गाचे नाव वायगांव-देवळी-पुलगांव क्र 243, लांबी 24/700 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे वायगांव [नि.]	5.50	402	6	649	299	1356	97	426	0	523	6787
9	मार्गाचे नाव हिंगणी-हिंगणा क्र 255, लांबी 0/200 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे हिंगणी	3.75	1628	44	1196	1400	4268	2362	1989	0	4351	2378

तक्ता क्र - 9.5 पुढे चालु

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
10	मार्गाचे नाव सेलु-हिंगणी क्र 256, लांबी 2/00 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे घोराड											
डांबरी	5.50	553	31	186	859	1629	303	1051	23	1377	3637	
11	मार्गाचे नाव आर्वी - वर्धा क्र 257, लांबी 52/00 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे पिपरी											
डांबरी	5.50	3067	763	1541	3522	8893	792	4228	0	5020	30245	
12	मार्गाचे नाव वर्धा - वायगांव क्र 227, लांबी 57/400 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे बोरगांव नाका											
डांबरी	7.00	2963	405	1230	3529	8127	723	3413	0	4136	23567	
13	मार्गाचे नाव वर्धा - सेवाग्राम क्र 258, लांबी 1/00 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे वर्धा शहर											
डांबरी	7.00	1272	461	773	1161	3667	86	1043	0	1129	13649	
14	मार्गाचे नाव सेवाग्राम - समुद्रपूर क्र 258, लांबी 258 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे सेवाग्राम											
डांबरी	3.70	1442	56	786	1281	3565	270	1181	0	1451	11413	
15	मार्गाचे नाव सेवाग्राम - समुद्रपूर क्र 258, लांबी 24/400 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे मांडगाव											
डांबरी	3.70	218	48	251	409	926	242	335	0	577	3248	
16	मार्गाचे नाव सेवाग्राम - समुद्रपूर - गिरड - उमरेड क्र 258, लांबी 30/400 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे दहेगांव फाटा											
डांबरी	3.70	689	135	750	898	2472	378	738	4	1120	9652	
17	मार्गाचे नाव सेवाग्राम - समुद्रपूर - गिरड - उमरेड क्र 258, लांबी 52/400 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे गिरड											
डांबरी	3.70	614	175	1096	753	2638	462	913	6	1381	12943	
18	मार्गाचे नाव समुद्रपूर - जांब - वरोरा क्र 264, लांबी 0/0 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे - समुद्रपूर											
डांबरी	3.70	1167	188	1226	1247	3828	353	361	8	722	15087	
19	मार्गाचे नाव नागपूर - वर्धा - यवतमाळ क्र 3, लांबी 84/00 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे सालोड हि.											
डांबरी	7.00	1083	567	1196	1300	4146	129	1125	6	1260	19415	
20	मार्गाचे नाव नागपूर - वर्धा - यवतमाळ क्र 3, लांबी 94/600 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे देवळी शहर											
डांबरी	7.00	665	493	873	696	2727	240	621	85	946	15698	
21	मार्गाचे नाव नागपूर - वर्धा - यवतमाळ क्र 3, लांबी 110/800 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे शिरपूर खेडे											
डांबरी	7.00	811	497	1095	580	2983	330	564	68	962	16763	

तक्ता क्र - 9.5 पुढे चालु

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
22	मार्गाचे नाव आर्वी - देऊरवाडा - कु-हा - चांदुर क्र 241, लांबी 0/600 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे											
	आर्वी											
	डांबरी	3.70	1028	59	699	1032	2818	675	1053	0	1728	9476
23	मार्गाचे नाव देवकी - दहेगांव - उ पुलगांव - अमरावती क्र 243, लांबी 39/00 कि.मी. , जवळपासचे शहर/खेडे देवकी चौरस्ता											
	डांबरी	5.50	502	125	412	486	152	121	511	0	632	6054
24	मार्गाचे नाव देवकी - दहेगांव - उ पुलगांव - अमरावती क्र 243, लांबी 47/600 कि.मी. , जवळपासचे श/ख दहेगांव											
	डांबरी	5.50	441	125	340	459	1365	90	468	0	558	5471
25	मार्गाचे नाव देवकी - दहेगांव - पुलगांव - अमरावती क्र 243, लांबी 64/200 कि.मी. , जवळपासचे श/खे पुलगांव											
	डांबरी	5.50	740	125	478	735	2078	119	769	0	888	7535
26	मार्गाचे नाव देवकी - आगरगांव क्र 243/बी, लांबी 0/200 कि.मी. , जवळपासचे शहर/खेडे देवकी											
	डांबरी	3.70	251	17	288	369	925	166	552	3	721	3344
27	मार्गाचे नाव देवकी - आगरगांव क्र 243/बी, लांबी 10/600 कि.मी. , जवळपासचे शहर/खेडे आगरगांव											
	डांबरी	3.70	268	13	377	333	991	199	314	1	514	4127
28	मार्गाचे नाव पुलगांव-आर्वी-तळेगांव-आष्टी-दुरगवाडा क्र 244, लांबी 0/800 कि.मी, जवळपासचे श/ख पुलगांव											
	डांबरी	5.50	542	107	140	562	1351	105	586	0	691	3682
29	मार्गाचे नाव पुलगांव - आर्वी-तळेगांव-आष्टी-दुरगवाडा क्र 244, लांबी 31/0 कि.मी. , जवळपासचे श/खे खूबगांव											
	डांबरी	5.50	974	88	777	916	2755	108	914	0	1022	9690
30	मार्गाचे नाव पुलगांव-आर्वी-तळेगांव-आष्टी-दुरगवाडा क्र 244, लांबी कि.मी. 42/600, जवळपासचे श/ख वर्धमनरी											
	डांबरी	5.50	492	255	553	664	1964	155	317	13	485	9051
31	मार्गाचे नाव पुलगांव-आर्वी-तळेगांव-आष्टी-दुरगवाडा क्र 244, लांबी 59/00 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे आष्टी											
	डांबरी	3.70	537	316	904	788	2545	418	721	0	1139	11344
32	मार्गाचे नाव पुलगांव-नांचणगांव-शिरपूर क्र 244 अ, लांबी 0/800 कि.मी., जवळपासचे श/खे नांचणगांव पुलगांव											
	डांबरी	5.50	619	38	174	1135	1966	77	1195	0	1272	3882
33	मार्गाचे नाव पुलगांव - नांचणगांव - शिरपूर क्र 244 अ, लांबी 13/400 कि.मी. , जवळपासचे शहर/खेडे झंझाळा											
	डांबरी	3.70	671	38	164	768	1641	112	712	0	824	3714

तक्ता क्र - 9.5 पुढे चालु

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
34	मार्गाचे नाव रोहणा - कारंजा - जलालखेडा क्र 245 , लांबी- 0/400 कि.मी. , जवळपासचे शहर/खेडे रोहणखेडे	डांबरी	3.70	326	9	293	541	1169	92	672	47	811	3535
35	मार्गाचे नाव रोहणा - कारंजा - जलालखेडा क्र 245 , लांबी-0/400 कि.मी. , जवळपासचे शहर/खेडे वाढोणा	डांबरी	3.70	240	17	340	177	774	112	207	0	319	3726
36	मार्गाचे नाव रोहणा - कारंजा - जलालखेडा क्र 245 , लांबी-24/800 कि.मी. , जवळपासचे शहर/खेडे कारंजा	डांबरी	3.70	82	12	66	42	202	83	66	50	199	917
37	मार्गाचे नाव रोहणा - कारंजा - जलालखेडा क्र 245 , लांबी-21/0 कि.मी. , जवळपासचे शहर/खेडे जनापावी	डांबरी	3.70	58	14	54	36	162	58	53	50	161	769
38	मार्गाचे नाव खरांगणा-कोंढाकी क्र 247, लांबी- कि 0/0 .मी., जवळपासचे शहर/खेडे खरांगणा	डांबरी	3.70	438	137	673	561	1809	225	181	0	406	8294
39	मार्गाचे नाव खरांगणा-कोंढाकी क्र 247, लांबी 30/40 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे काजको	डांबरी	3.70	63	13	63	42	181	53	59	49	161	836
40	मार्गाचे नाव नागपूर - हिंगणी - आंजी - विरूळ क्र 255, लांबी-8/600 कि.मी. , जवळपासचे शहर/खेडे मांडवा	डांबरी	3.70	266	10	111	260	647	127	305	0	432	1785
41	मार्गाचे नाव आर्वी - वर्धा - वायफड - राळेगांव क्र 257, लांबी-11/00 कि.मी. , जवळपासचे शहर/खेडे बेढोणा	डांबरी	5.50	828	129	1049	687	263	485	524	0	1009	12010
42	मार्गाचे नाव आर्वी - वर्धा - वायफड - राळेगांव क्र 257, लांबी-57/700 कि.मी. , जवळपासचे शहर/खेडे वायगांव (नि.)	डांबरी	3.70	1001	265	1011	1289	3566	362	850	0	1212	13040
43	मार्गाचे नाव आर्वी - वर्धा - वायफड - राळेगांव क्र 257, लांबी-82/700 कि.मी. , जवळपासचे शहर/खेडे कानगांव	डांबरी	3.70	291	92	918	411	1712	672	392	0	1064	9537
44	मार्गाचे नाव पुलगाव - वर्धा - समुद्रपूर - गिरड - उमरेड क्र 258 , लांबी-0/0 कि.मी. , जवळपासचे शहर/खेडे सालोड	डांबरी	3.70	265	0	73	346	684	33	178	0	211	1149
III] प्रमुख जिल्हा मार्ग													
45	मार्गाचे नाव सुकळी बाई - बांगडापूर मार्ग क्र 10, लांबी-0/0 कि.मी. , जवळपासचे शहर/खेडे सुकळी चौरस्ता	डांबरी	3.70	427	9	540	459	1435	495	536	0	1031	5804

तक्ता क्र - 9.5 पुढे चालु

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
46	मार्गाचे नाव वर्धा - वायफड - रसुलाबाद - क 11, लांबी-0/0 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे सिंदी मेघे											
	डांबरी	3.70	745	53	343	1785	2926	113	2333	152	2598	5616
47	मार्गाचे नाव वणी - अल्लीपुर - गिरोली क 15, लांबी-23/00 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे वणी											
	डांबरी	3.70	111	12	47	242	412	158	762	0	920	1020
48	मार्गाचे नाव हिंगणी - आमगांव - मालेगांव क 16, लांबी- 0/200 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे हिंगाणी											
	डांबरी	3.70	765	7	630	677	2079	660	697		1357	7605
49	मार्गाचे नाव हिंगणी - केळसर क 16, लांबी-13/200 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे केळसर											
	डांबरी	3.70	101	5	37	197	340	133	264	11	408	772
50	मार्गाचे नाव बेला चौकी - वाघोली - मांडगांव क 16, लांबी-3/200 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे वाघोली											
	डांबरी	3.70	272	4	115	320	711	450	425	0	875	2063
51	मार्गाचे नाव सेलु - झडसी क 17, लांबी-2/00 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे सेलु											
	डांबरी	3.70	1141	21	445	1186	2793	522	1297	0	1819	6926
52	मार्गाचे नाव येळकेकी-सेलु कप्रजिमा क. 18 लांबी 0/200 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे येळकेकी											
	डांबरी	3.70	251	6	162	406	825	198	405	234	837	2332
53	मार्गाचे नाव सेलडोह-सिंदी-काढकी क प्रजिमा-19, लांबी 6/0 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे सेलडोह											
	डांबरी	3.70	498	31	162	450	1141	76	338	21	435	2865
54	मार्गाचे नाव सेलडोह-सिंदी-काढकी क प्रजिमा-19, लांबी 0/0 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे सिंदी रेल्वे											
	डांबरी	3.70	621	50	109	1020	1800	248	1183	0	1431	3183
55	मार्गाचे नाव सेलु-सोनेगाव क प्रजिमा-20, लांबी 5/600 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे वढाळा खडीचा											
	डांबरी	3.70	224	8	73	96	401	63	223	0	286	1224
56	मार्गाचे नाव सोनेगाव-अल्लीपुर-कापसी क प्रजिमा-20, लांबी 28/800 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे शिरसगांव											
	डांबरी	3.70	397	33	510	564	1504	634	531	0	1165	6062
57	मार्गाचे नाव सेवाग्राम-नांदेरा-आष्टा क रा.मा.258(अ), लांबी 3/400 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे मांडवगड खडीचा											
	डांबरी	3.70	820	76	145	1008	2049	93	1175	0	1268	3965

तक्ता क्र - 9.5 पुढे चालू

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
58	मार्गाचे नाव वर्धा-बरबडी-गोजी क प्रजिमा-23, लांबी 0/00 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे भा.खाद्य निगम डांबरी	3.70	780	23	123	829	1755	51	1171	0	1222	3251
59	मार्गाचे नाव सेवाग्राम-खरांगणा(गोडे)-हमदापूर-कांडकी क प्रजिमा-24, लांबी 0 कि.मी., ज.पा.चे श/खे सेवाग्राम डांबरी	3.70	767	46	254	975	2042	117	890	0	1007	4852
60	मार्गाचे नाव हिंगणघाट-सातफळ-लाडकी क प्रजिमा-27, लांबी 6/200 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे सातफळ खडीचा	3.70	280	26	165	301	772	314	375	0	689	2625
61	मार्गाचे नाव हिंगणघाट-नंदोरी-वाशी प्जोरा क प्रजिमा-27, लांबी 0/800 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे नंदोरी-हिंगणी डांबरी	3.70	352	4	240	765	1412	163	1371	0	1534	3826
62	मार्गाचे नाव गिरड-साखर-कोरा क प्रजिमा-28, लांबी 0/200 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे गिरड डांबरी	3.70	378	42	205	496	1121	663	669	0	1332	3942
63	मार्गाचे नाव आष्टी-मोर्शी क प्रजिमा-1, लांबी 0/400 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे आष्टी डांबरी	3.70	430	188	406	384	1408	305	234	0	539	6332
64	मार्गाचे नाव आष्टी-थार-पारडी-नारा क प्रजिमा-3, लांबी 0/0 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे आष्टी डांबरी	3.70	471	13	563	505	1552	250	593	0	843	6393
65	मार्गाचे नाव चिस्तर-खंबीत-बेलोरा क प्रजिमा-33, लांबी 22/400 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे चिस्तर डांबरी	3.70	629	31	464	573	1697	495	525	0	1020	6133
66	मार्गाचे नाव सावाडी-पारडी क प्रजिमा-4, लांबी 2/600 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे सावाडी डांबरी	3.70	48	7	51	38	144	43	46	33	122	638
67	मार्गाचे नाव साहूर-माणिकवाडा-सुसुंद्रा क प्रजिमा-5, लांबी 0/400 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे साहूर डांबरी व खडीचा	3.70	262	28	378	177	845	166	182	33	381	4756
68	मार्गाचे नाव ठोणेगांव-बांगडापूर क प्रजिमा-6, लांबी 0/400 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे हेटीकंडी डांबरी	3.70	6	12	85	53	218	60	62	52	174	1032
69	मार्गाचे नाव ठोणेगांव-काटोल क प्रजिमा-7, लांबी 14/400 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे बोरी डांबरी	3.70	50	60	65	40	162	41	47	34	122	743

तक्ता क्र - 9.5 पुढे चालु

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
70	मार्गाचे नाव सुकळीबाई-बांगडापूर क्र.प्रजिमा-7, लांबी 34/600 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे बांगडापूर	डांबरी	3.70	150	10	179	183	522	11	197	0	208	962
71	मार्गाचे नाव खरांगणा-नटाळा क्र प्रजिमा-8, लांबी 0/0 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे खरांगणा	डांबरी	3.70	32	0	18	92	142	95	167	0	262	359
72	मार्गाचे नाव रत्नापूर-अंडगांव-गिरोली क्र प्रजिमा-13, लांबी 9/400 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे अडेगांव	डांबरी	3.70	186	26	259	237	708	242	268	0	510	3575
73	मार्गाचे नाव अंदोरी-देवळी क्र प्रजिमा-12, लांबी 4/00 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे वाटखेडा चौरस्ता	डांबरी	3.70	150	31	174	260	615	139	223	0	362	2615
74	मार्गाचे नाव सुकळी बाई-बांगडापूर क्र प्रजिमा, लांबी 7.00 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे सुकळी बाई	डांबरी	3.70	228	17	149	389	783	191	406	0	597	2121
75	मार्गाचे नाव तळेगांव-एकुली-अल्लीपुर क्र प्रजिमा, लांबी -- कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे तळेगांव	डांबरी	3.70	44	2	19	61	126	39	23	2	64	321
76	मार्गाचे नाव सेवाग्राम-पवनार क्र प्रजिमा, लांबी 0 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे पवनार	डांबरी	3.70	174	0	127	331	632	220	430	0	650	1882
77	मार्गाचे नाव काकडा-परसोडी क्र प्रजिमा, लांबी कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे काकडा	डांबरी	3.70	36	6	175	82	299	156	53	0	209	1053
78	मार्गाचे नाव नारा-चलगांव-सुसंद्रा क्र प्रजिमा, लांबी 0/200 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे नारा खडीचा	डांबरी	3.70	36	8	188	45	277	195	81	0	276	1868
79	मार्गाचे नाव आष्टी-खडकी-सिरसोली क्र प्रजिमा, लांबी 0/0 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे आष्टी	डांबरी	3.70	48	4	190	82	324	322	97	0	419	2003
80	मार्गेचे नाव दानापूर-खरेवाडा-ब्राम्हणवाडा-खरांगणा-काढकी क्र प्रजिमा, लांबी 0/0 कि.मी. ज.पा.चे शहर/खेडे दानापूर	खडीचा	3.00	31	6	91	45	173	155	104	0	259	1011
81	मार्गाचे नाव वाघोली-बेला क्र प्रजिमा-14, लांबी 0/2 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे बेला चौ.	डांबरी	3.30	302	4	153	339	798	337	570	0	907	2081

तक्ता क्र - 9.5 पुढे चालु

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
82	मार्गाचे नाव सिरसगांव-वडणे-थानोरा क्र प्रजिमा-23, लांबी 6/800 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे वडणे											
	डांबरी	3.70	166	16	124	341	647	129	425	20	574	1706
83	मार्गाचे नाव सिरसगांव-वडणे-थानोरा क्र प्रजिमा-23, लांबी 12/600 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे बामरडा											
	डांबरी	3.70	77	14	118	122	331	48	142	0	190	714
84	मार्गाचे नाव कुटकी-आर्वी क्र प्रजिमा-30, लांबी 0/2 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे रा.म.क्र 7 वर											
	खडीचा	3.30	58	10	34	83	185	66	172	0	238	556
85	मार्गाचे नाव समुद्रपूर-चायगांव गोडं क्र प्रजिमा-32, लांबी 0/0 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे समुद्रपूर											
	डांबरी	3.70	60	20	116	160	356	159	184	0	343	2037

आधार -अधिकाक अभियंता, विशेष प्रकल्प मंडळ, नागपुर

तक्ता क्रमांक 9.6

पोष्ट, तारघरे व दूरध्वनी सेवा व दूरदर्शन संच यांची आकडेवारी (31 मार्च 2001 अखेर)

जिल्हा - वर्धा

अ.क्र.	बाब	संख्या
1	2	3
1	पोष्टांची संख्या	186
2	तारघरांची संख्या	11 (91)
3	पत्रपेट्यांची संख्या	1108
4	पोष्टमनांची संचसंख्या	
	अ. नियमित आस्थापनेवरील	66
	ब. नियमित आस्थापने व्यतिरिक्त	156
5	दूरध्वनी संख्या	31157
6	पोष्टाची सुविधा असलेल्या गावांची संख्या	172
7	शासनाने वाटप केलेल्या दूरदर्शन संचांची संख्या	4

आधार:- 1) अधीक्षक, डाकघर, शहर विभाग वर्धा.

2) उपविभागीय तार घर, वर्धा

3) विभागीय अभियंता, ग्रामीण ध्वनिक्षेपण संचालनालय, विभागीय कार्यालय, नागपूर

4) उपविभागीय अधिकारी, दूरध्वनी, वर्धा

तक्ता क्रमांक 10.1

स्थानिक संस्थांचे उत्पन्न व खर्च (वर्ष 2000-2001 करिता)

जिल्हा :- वर्धा

(रुपये लाखात)

अ.क्र.	बाब	ग्रामपंचायत	जिल्हा परिषद	नगर परिषद
1	2	3	4	5
	संख्या	517	1	6
अ)	प्राप्ती			
	1. सुरवातीची शिल्लक	12762	22710	21899
	2. अनुदाने व वर्गणी	10401	1032433	117547
	3. चालू वर्षातील उत्पन्न	44846	30774	111170
	एकूण प्राप्ती	68009	1085917	250616
ब)	खर्च			
	1. चालू वर्षातील खर्च	41489	1064297	214346
	2. अखेरची शिल्लक	26520	21620	36270
	एकूण खर्च	68009	1085917	250616

टिप :- (-) = वजा

आधार :- 1) जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय, वर्धा

जिल्हा :- वर्धा

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	पंचायत समिती	ग्राम पंचायती व गट ग्राम पंचायतीची संख्या	उत्पन्न									
			सुरवातीची शिल्लक	सहाय्यक अनुदाने		अंश दान	देणगी	कर	शुल्क	इतर	एकूण 5 ते 11	एकूण 4 + 12
				शासकीय	इतर							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	वर्धा	74	840	71	1398	370	0	2522	0	7715	12076	12916
2	सेलु	63	1015	116	523	0	0	2210	0	3384	6233	7248
3	समुद्रपूर	70	2207	1499	860	0	0	119	0	3512	5990	8197
4	हिंगणघाट	76	680	118	2042	165	13	533	0	3386	6257	6937
5	देवळी	63	4570	426	1052	0	0	1279	0	5001	7758	12328
6	आर्वी	69	329	479	1064	103	0	1824	0	3632	7102	7431
7	आष्टी	42	1592	77	344	121	51	868	0	2943	4404	5996
8	कारंजा	60	1529	93	239	0	0	1781	0	3314	5427	6956
जिल्हा - एकूण		517	12762	2879	7522	759	64	11136	0	32887	55247	68009

अ. क्र.	पंचायत समिती	खर्च										
		आरोग्य सेवा	सार्वजनिक बांधकाम	सामाजिक नैतिक वृद्धी	प्रशासन	सामाजिक कल्याण	पशुधन संवर्धन	जमीन महसूल देण भातीची वसुली	इतर	एकूण 14 ते 21 बेरीज	अखेरची शिल्लक (13-22)	एकूण (22+23)
1	2	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
1	वर्धा	3236	3150	947	2460	321	0	0	206	10320	2596	12916
2	सेलु	786	838	459	1151	2342	38	0	1	5615	1633	7248
3	समुद्रपूर	1267	1158	762	1299	0	0	0	0	4486	3711	8197
4	हिंगणघाट	957	895	73	556	0	1	0	199	2681	4256	6937
5	देवळी	1893	1420	1536	1359	0	4	0	8	6220	6108	12328
6	आर्वी	1300	1056	283	1120	213	25	0	2	3999	3432	7431
7	आष्टी	983	612	64	1245	0	43	0	5	2952	3044	5996
8	कारंजा	1480	2001	1288	446	0	0	0	1	5216	1740	6956
जिल्हा - एकूण		11902	11130	5412	9636	2876	111	0	422	41489	26520	68009

आधार :- उपमुख्य कार्यपालन अधिकारी, [ग्रामपंचायत], जिल्हा परिषद, वर्धा.

जिल्हा परिषदाचे बाबवार उष्ण व खर्च (2000-2001 या वर्षाकरिता)

जिल्हा :- वर्धा

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	लेखाशीर्ष	प्रत्यक्ष 1999-2000	सुधारित 2000-2001	अदाजित 2001-2002
1	2	3	4	5
एक जमा				
1) स्वनिर्मित उत्पन्न				
	अ. स्थानिक उपकर मुद्रांक शुल्कासह	12004	7800	7800
	ब. शिक्षण	318	253	314
	क. कृषी	291	44	45
	ड. इमारत व दळणवळण	335	150	150
	इ. इतर	93910	3920	6605
	एकूण (1)	106858	12167	14914
2) शासकीय अनुदाने				
	अ. सहेतुक अनुदान	693156	720961	497310
	ब. आस्थापना अनुदान	155488	176866	140964
	क. योजनांतर्गत योजनेसाठी अनुदान	49796	44912	47023
	ड. इतर	78436	89694	71485
	एकूण	976876	1032433	756782
	(-) परतावे	0	0	0
	एकूण (2)	976876	1032433	756782
3) कर्जे				
	अ. कर्जे व अग्रीम	130258	100	100
	ब. ठेवी व अग्रीम	59326	18507	33114
	क. वित्त प्रेषण	708878	0	0
	ड. इतर	0	0	0
	एकूण (3)	637946	18607	33214
4) आरंभीची शिल्लक				
	एकूण (1 ते 4)	1755788	1085917	826530
दोन खर्च				
	अ) सामान्य प्रशासन	126532	127397	111282
	ब) शिक्षण	380485	482769	322060
	क) वैद्यकीय	6434	6665	7974
	ड) पशुसंवर्धन	15573	16261	17498
	इ) इमारती व दळणवळण	43464	41184	47868
	फ) समाज कल्याण	15625	14709	36354
	ग) सिंचन	58121	82181	16078
	ह) कृषी	25883	866	1028
	न) इतर	299679	273780	221519
	एकूण (अ ते न)	971796	1045812	781671
कर्जे				
	अ) कर्जे व अग्रीम	280	476	476
	ब) ठेवी व अग्रीम	52124	18009	22717
	क) वित्त प्रेषण	708878	0	0
	ड) इतर	0	0	0
	एकूण (अ ते ड)	761282	18485	23193
अखेरची शिल्लक				
	एकूण (खर्च + अखेरची शिल्लक)	1755788	1085917	826530

आधार :- मुख्य लेखा तथा वित्त अधिकारी, जिल्हा परिषद, वर्धा

महानगर पालिका, कटक मंडळे व नगर पालिकेचे बाबवार उष्यन्न व खर्च (2000-2001 या वर्षाकरिता)

जिल्हा :- वर्धा

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	महानगर पालिका/ कटक मंडळे/ नगर पालिका	उष्यन्न									
		सुरुवातीची शिल्लक	अनुदाने व		नगरपालिकेचे दर व कर				नगर पालिकेच्या मालमत्ते पासून मिळालेला एकूण महसूल	इतर	एकूण उत्पन्न
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1)	वर्धा	7389	49462	21	0	11349	296	11645	13246	2764	77138
2)	देवळी	397	4025	0	2057	768	417	3242	2657	880	10804
3)	पुलगांव	216	17738	0	5863	1780	2750	10393	12236	673	41040
4)	सिंदी	3098	3215	6596	0	489	555	1044	464	208	11527
5)	आर्वी	7960	13038	0	3	1830	935	2768	173	2857	18836
6)	हिंगणघाट	2839	22631	821	22456	3532	960	26948	17029	1943	69372
एकूण		21899	110109	7438	30379	19748	5913	56040	45805	9325	228717

अ. क्र.	महानगर पालिका/ कटक मंडळे/ नगर पालिका	खर्च								
		सामान्य प्रशासन	कर वसुलीचा खर्च	सार्वजनिक सुरक्षा	सार्वजनिक निकाऱ्यां व सोयी	सार्वजनिक बांधकामे	शिक्षण	इतर	एकूण	अखेरची शिल्लक
1	2	13	14	15	16	17	18	19	20	21
1)	वर्धा	2845	13283	1597	24248	3765	4262	25236	75236	9291
2)	देवळी	1335	947	278	2379	2222	402	3108	10671	530
3)	पुलगांव	3914	1969	319	6986	6934	6463	2922	29507	11749
4)	सिंदी	1067	937	210	1480	74	116	7109	10993	3632
5)	आर्वी	1303	2636	543	7857	444	649	6935	20367	6429
6)	हिंगणघाट	1898	5933	3075	19331	6615	1562	29158	67572	4639
एकूण		12362	25705	6022	62281	20054	13454	74468	214346	36270

आधार :- वर्धा जिल्ह्यातील सर्व नगरपरिषदा,

जिल्हा -वर्धा

(रुपये लाखात)

अ.क्र.	विकास शीर्ष व उपशीर्ष	जिल्हा पातळीवरील योजनावरील खर्च			
		जिल्हा वार्षिक योजना (शेजार आदिवासी, आदिवासी व आदिवासी क्षेत्राबाहेरी व विशेष घटक योजना मिळून)	स्टेटपूल	अनुशेष	एकूण
1	2	3	4	5	6
(एक) कृषि संलग्न सेवा					
	1) पीक संवर्धन	99.13	0	0	99.13
	2) फलोत्पादन	13.22	0	0	13.22
	3) मृदू व संधारण	21.98	0	0	21.98
	4) पशुसंवर्धन	28.69	0	0	28.69
	5) दुग्ध व्यवसाय विकास	0.15	0	0	0.15
	6) मत्स्य व्यवसाय	7.86	0	0	7.86
	7) वने	18.56	0	0	18.56
	8) पणन, कोठारे व वखारी	0.00	0	0	0.00
	9) सहकार	11.68	0	0	11.68
	एकूण (एक)	201.27	0	0	201.27
(दोन) ग्रामीण विकास					
	1) एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्ये	63.27	0	0	63.27
	2) अवर्षण प्रवण कार्यक्रम	0.00	0	0	0.00
	3) जवाहर रोजगार योजना	263.85	0	0	263.85
	4) रोजगार हमी योजना	36.00	0	0	36.00
	5) जमीन सुधारणा	0.00	0	0	0.00
	6) सामुहिक विकास	0.9	0	0	0.90
	7) ग्रामीण स्वच्छता कार्यक्रम	15.39	0	0	15.39
	एकूण (दोन)	379.41	0	0	379.41
(तीन) पाटबंधारे व पूर नियंत्रण					
	1) लघु पाटबंधारे	69.71	0	89.22	158.93
	2) जलप्रदाय क्षेत्र विकास कार्ये	0.00	0	0	0.00
	3) आयाकट विकास	3.5	0	0	3.50
	4) मध्यम बंधारे	0.00	0	0	0.00
	5) पूर नियंत्रण कामे	0.00	0	0	0.00
	एकूण (तीन)	73.21	0	89.22	162.43
(चार) विद्युत विकास					
		121.14	0	0	121.14
(पाच) उद्योग व खाणकाम					
	1) मोठे व मध्यम उद्योग	0.00	0	0	0.00
	2) ग्रामीण व लघु उद्योग	18.09	0	0	18.09
	एकूण (पाच)	18.09	0	0	18.09

पुढे चालू---

तक्ता क्रमांक : 11.1 पुढे चालु

विविध विकास शीर्षाखाली झालेला योजनांतर्गत खर्च वर्ष 2000-2001

जिल्हा - वर्धा

(रुपये लाखत)

अ.क्र.	विकास शीर्ष व उपशीर्ष	जिल्हा पातळीवरील योजनावरील खर्च			
		जिल्हा वार्षिक योजना (बिगर आदिवासी, आदिवासी व आदिवासी क्षेत्राबाहेरी व विशेष घटक योजना	स्टेटपूल	अनुशेष	एकूण
1	2	3	4	5	6
(सहा)	वाहतूक व दळणवळण				
	1) मोठे व लहान बंदरे		0	0	0.00
	2) अंतर्देशीय जलवाहतूक	2.84	0	0	2.84
	3) रस्ते विकास	299.21	0	0	299.21
	एकूण (सहा)	302.05	0	0	302.05
(सात)	सामान्य आर्थिक सेवा				
	1) पर्यटन	0	0	0	0.00
	2) स्थानिक विकास कार्यक्रम	0	0	0	0.00
	एकूण (सात)	0	0	0	0.00
(आठ)	सामाजिक आणि सामुहिक सेवा				
	1) सामान्य शिक्षण	198.75	0	0	198.75
	2) क्रिडा व युवक कल्याण	8.50	0	0	8.50
	3) कला व संस्कृती	1.00	0	0	1.00
	4) तांत्रिक शिक्षण	12.31	7.00	0	19.31
	5) वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये	0.00	0	0	0.00
	6) आरोग्य सेवा	67.11	0	0	67.11
	7) ग्रामीण पाणी पुरवठा व स्वच्छता	110.13	255.80	0	365.93
	8) गृहनिर्माण	2.13	0	0	2.13
	9) नगर विकास	27.20	0	0	27.20
	10) माहिती व प्रसिध्दी	0.00	0	0	0.00
	11) मागासवर्गीयांचे कल्याण	210.58	0	0	210.58
	12) कामगार व कामगार कल्याण	46.10	0	0	46.10
	13) समाज कल्याण	15.32	0	0	15.32
	14) स्थानिक विकास कार्यक्रम	0.00	0	0	0.00
	15) पोषण	62.65	0	0	62.65
	एकूण (आठ)	761.78	262.8	0	1024.58
	एकूण (एक ते आठ)	1856.95	262.80	89.22	2208.97

टिप:-1) अनुशेषांतर्गत जिल्हास्तरीय व स्टेट पूल / राज्यस्तरीय योजनांचा समावेश आहे.

2) या मध्ये वर्धा योजनेवर झालेला खर्च समाविष्ट करण्यात आलेला नाही.

आधार - जिल्हा नियोजन अधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय, वर्धा

तक्ता क्रमांक 11.2

योजनेखालील महत्वाची भौतिक साधे सन 2000-01 करिता

(सन 2000 - 2001 या वर्षाकरिता)

जिल्हा - वर्धा

अ.क्र.	विकास शिर्ष / उपशिर्ष / बाब	परिमाण	भौतिक साधे		
			बिगर आदिवासी	आदिवासी योजने	विशेष घटक
1	2	3	4	5	6
1	कृषी व संलग्न सेवा				
1.1	पिक संवर्धन				
1.1.1	एकात्मिक तृणधान्य विकास कार्यक्रम				
	अ) प्रमाणीत बियाणे वाटप	किंवल	0	0	38
1.1.2	सधन कापुसे विकास कार्यक्रम				
	अ) हेरामण ट्रॅस वाटप	संख्या	0	0	172
1.1.3	क्रुडधान्य उत्पादन कार्यक्रम				
	अ) प्रशिक्षणार्थी	संख्या	0	0	74
1.1.4	गळोत धान्य विकास कार्यक्रम				
	अ) जैविक खते वाटप	संख्या	0	0	203
	ब) प्रमाणीत बियाने वाटप	किंवल	0	0	7743
1.1.5	मागासवर्गीय / नवबौध्द शेतकरी कुटूंबांना दारिद्र्य रेषेच्या वर आणण्यासाठी विशेष सहाय्य				
	अ) लाभार्थी	संख्या	0	0	135
1.1.6	तुषार ठिबक सिंचन				
	अ) संच वाटप	संख्या	0	0	
1.2	फलोत्पादन				
1.2.1	बागायती रोपमळ्याचे बळकटीकरण / सामुगीकरण योजना				
	अ) फलमे / रोपे	संख्या	22.98	0	0
1.2.2	फलोत्पादन रोप संरक्षण				
	अ) क्षेत्र	हेक्टर	65	0	0
1.3	मृदू संधारण				
1.3.1	एकात्मिक पाणलोट क्षेत्र विकास कार्यक्रम				
	अ) नांना बांध	संख्या	1	0	0
	ब) दगडी बांध	संख्या	35	0	0
	क) काळीचे बांधे	संख्या	68	0	0
1.3.2	आदर्श गांव				
	अ) काळीचे बांध	हेक्टर	84	0	0
1.4	पशुसंवर्धन				
1.4.1	तोंडाच्या व पायाच्या रोगावर नियंत्रण ठेवण्यासाठी अर्थसहाय्य				
	अ) अनुदान	लस मात्रा	109	5130	4320
1.4.2	शेळ्या व मेंढयांना जंतुनाशक औषधी पुरविले				
	अ) शेळ्या / मेंढया	संख्या	2911	833	1418
1.4.3	दुर्बल घटकांना तलंगा गट वाटप				
	अ)	संख्या	8	4	0
1.5	दुग्ध व्यवसाय विकास				
1.5.1	अनुसुचीत जाती / जमाती कुटूंबांना प्रशिक्षण	लाभार्थी	26	0	43
1.6	मत्स्यव्यवसाय				
1.6.1	मत्स्य बीज उत्पादन क्षेत्राची स्थापना				
1.6.2	अवरुध्द पाण्यातील मत्स्य संवर्धन				
	अ) संचयन	संख्या	69	0	0
	ब) मत्स्योत्पादन	मे. टन	2.49	0	0

पुढे चालु..

1	2	3	4	5	6
1.6.3	मत्स्यव्यवसायोपयोगी आवश्यक सामुग्रीच्या खरेदीसाठी सहाय्य				
	अ) नायीलॉन सुत	किलो	60	0	0
	ब) नौका / बोटी	संख्या	0	0	0
1.6.4	मत्स्यव्यवसाय विकास संस्था स्थापन करणे / मत्स्यसंवर्धन विकास यंत्रणा				
	अ) जलक्षेत्र	हेक्टर	100	0	0
	ब) प्रशिक्षणार्थी	संख्या	25	0	0
1.7	वने				
1.7.1	निकृष्ट वनाचे पुर्नवनीकरण				
	अ) रोपवन	हेक्टर	0	0	0
1.8	सहकार				
1.8.1	आदिवासी / अनु. जाती/जमाती नवबीध्द यांना सहकारी साखर कारखान्याचे भाग खरेदीसाठी अर्थ सहाय्य.	लाभार्थी	0	0	0
1.8.2	पीक उत्पादन प्रोत्साहन योजना				
	अ) सभासद	संख्या	2976	0	0
2	ग्रामीण विकासाकरीता विशेष कार्यक्रम				
2.1	सुवर्ण जयंती स्वयमरोजगार योजना				
	अ) लाभार्थी	संख्या	299	106	114
2.1	जवांहर ग्राम समुध्दी योजना				
	अ) लाभार्थी	संख्या	1.75	0.85	0.92
2.2.1	इंदीरा आवास योजना				
	अ) लाभार्थी	संख्या	0	0	0
2.2.2	आश्वासीत रोजगार योजना				
	अ) लाभार्थी	संख्या	0.99	0.51	0.63
2.2.3	एकात्मिक बाल विकास कार्यक्रम				
	अ) योजना	लाभार्थी	444	0	49600
2.2.4	ग्रामीण स्वच्छता कार्यक्रम				
	अ) शोश्चालय बांधकाम	संख्या	0	0	2000
3	पाटबंधारे व पुरनियंत्रण				
3.1	लघुपाटबंधारे				
3.1.1	लघुपाटबंधारे (स्थानिक क्षेत्र)				
	अ) पाझर तलाव	संख्या	2	0	0
	ब) गाव तलाव	संख्या	5	0	0
3.1.2	नळाने पाणी पुरवठी (खास उपाय)	संख्या	7	0	0
3.1.3	विहीर बांधणे	संख्या	1	0	0
3.1.4	कोल्हापुर पध्दतीचे बंधारे (स्थानिक क्षेत्र)	संख्या	4	0	0
3.1.5	कोल्हापुर पध्दतीचे बंधारे (राज्य क्षेत्र)	संख्या	0	0	0
3.2	आयाकट विकास				
	अ) भुविकास कामे	हेक्टर	0	0	0
4	विद्युत विकास				
4.1	विद्युत विकास (ग्रामीण)				
	अ) घरगुती दिवे	संख्या	3203	0	481
	ब) औद्योगिक	संख्या	84	0	0
	क) रस्ते दिवे	संख्या	0	0	0
4.2	विद्युत विकास (शहरी)				
	अ) घरगुती दिवे / पंखे	कि.मी	0	0	0

तक्ता क्रमांक 11.2 पुढे चालु

1	2	3	4	5	6
4.3	पध्दतीसुधार (ग्रामीण)				
	अ) ट्रन्सफार्मर उभारणी	संख्या	8	0	0
	ब) मोठी विद्युत वाहीनी	कि.मी	5.8	0	0
5	ग्रामीण लघु उद्योग				
5.1	रेशीम उत्पादन				
	अ) उद्योग	संख्या	196150	0	0
5.2	सुशिक्षित बेरोजगारांसाठी बीज भांडवल अर्थसहाय्य				
	अ) सुशिक्षित बेकार	संख्या	23	1	7
5.3	जिल्हा उद्योग केंद्र छोट्या उद्योगाकरीता कर्ज योजना				
	अ) लघु उद्योग	संख्या	12	1	4
5.4	औद्योगिक सहकारी संस्थांना अर्थ सहाय्य भागभांडवल				
	अ) संस्था	संख्या	0	0	0
5.5	जिल्हा पुरस्कार योजना				
	अ) उद्योजक	संख्या	2	0	0
6	वाहतुक व दळणवळण				
6.1	जिल्हा रस्ते (किमान गरजा कार्यक्रम सोडून)				
	अ) रस्ते	कि.मी	0	0	0
	ब) मोरीकाम	संख्या	0	0	0
6.2	किमान गरजा कार्यक्रमाखाली जिल्हा रस्ते				
	अ) रस्ते	कि.मी	1	0	0
	ब) पुल व मो-या	संख्या	0	0	0
6.3	हरिजन वस्त्यांना जोडणारे जोडरस्ते (वि. घ. यो.)				
	अ) रस्ते	कि.मी	0	0	8
7	सामाजिक व सामुहिक सेवा				
7.1	सामान्य शिक्षण				
7.1.1	माध्यमीक शिक्षण कनिष्ठ महाविद्यालयीन वर्ग उघडणे				
	अ) तुकड्या	संख्या	3	0	0
7.1.2	प्राथमिक शाळेत पुस्तक पेढ्या सुरु करणे				
	अ) विद्यार्थी	संख्या	2430	0	2230
7.1.3	शैक्षणिक दृष्ट्या मागासलेल्या भागामधील प्राथमिक शाळेतील अनु.जाती/जमातीच्या				
	अ) विद्यार्थी	संख्या	18095	0	0
7.1.4	माध्यमीक शाळेत पुस्तक पेढ्या उघडणे				
	अ) विद्यार्थी	संख्या	1020	1040	2594
7.1.5	नविन माध्यमीक शाळा उघडणे				
	अ) शाळा	संख्या	29	0	0
7.1.6	प्राथमिक शाळांच्या इमारतीच्या बांधकामासाठी जिल्हा ग्रामीण विकास प्राधिकरणांना अनुदान				
	अ) खोली	संख्या	0	0	0
7.1.7	खानगी प्राथमिक शाळांना अनुदान				
	अ) शाळा	संख्या	44	0	0
7.1.8	दुर्बल घटकातील मुलींना शाळेत नियमित येण्यासाठी उपस्थिती भत्ता				
	अ) विद्यार्थी	संख्या	493	0	75
7.1.9	इयत्ता 10 वी च्या विद्यार्थ्यांना शैक्षणिक सवलत				
	अ) विद्यार्थी	संख्या	6146	0	0
7.2	क्रिडा व युवक कल्याण				
7.2.1	गाव तेथे क्रिडाण व व्यायाम शाळा उघडणे				
	अ) व्यायाम शाळा	संख्या	3	0	0
7.3	तांत्रिक शिक्षण				

पुढे चालु.

तक्ता क्रमांक 11.2 पुढे चालू

1	2	3	4	5	6
7.3.1	1+2 स्तरावरील व्यवसाय शिक्षण व राष्ट्रीय किमान कौशल्येवर आधारीत कार्यक्रम				
	अ) संस्था	संख्या	1	0	0
7.4	आरोग्य सेवा				
7.4.1	राष्ट्रीय हिवताप निर्मूलन				
	अ) रुग्ण	संख्या	0	0	0
	ब) स्वतःगट नमुने गोळा करणे	संख्या	2.48	0.1	0
		लाखात			
7.4.2	प्राथमिक आरोग्य केंद्रे / उपकेंद्रे / ग्रामीण रुग्णालये बांधणे अनुशेष / शवविच्छेदन केंद्रे				
	अ) प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या	0	0	0
7.4.3	ग्रामीण रुग्णालयाची स्थापना व दुरुस्ती	संख्या	0	0	0
7.4.4	ग्रामीण रुग्णालयाच्या औषध अनुदानात वाढ				
	अ) प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या	0	0	0
7.4.5	प्राथमिक आरोग्य केंद्रे उपकेद्राच्या औषधी अनुदानात वाढ				
	अ) उपआरोग्य केंद्रे	संख्या	0	0	0
7.4.6	प्राथमिक आरोग्य केंद्राच्या औषधी अनुदानात वाढ				
	अ) प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या	0	0	0
7.5	पाणि पुरवठा व स्वच्छता				
7.5.1	नळाने पाणी पुरवठा (सर्वसाधारण योजना)				
	अ) नळ योजना	संख्या	5	0	0
7.5.2	जि.एस.डि.ए वा नलीका स्वच्छ पाण्याचा कार्यक्रम				
	अ) विथंन विहीरी	संख्या	0	0	0
7.5.3	विहीरी बांधणे (साथे उपाय)	संख्या	0	0	0
7.6	मागासवर्गीयांचे कल्याण				
7.6.1	मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांच्या शिक्षण शुल्क व परिक्षा शुल्क देणे				
	अ) विद्यार्थी	संख्या	312	0	498
7.6.2	विमुक्त भटक्या जमातीसाठी भारत सरकार शिष्यवृत्ती				
	अ) विद्यार्थी	संख्या	0	55	124
7.6.3	मुला मुलीसाठी शासकीय वसतीगृहे उघडणे				
	अ) वसतीगृहे	संख्या	0	0	2
7.6.4	आंतरजातीय विवाह प्रोत्साहन				
	अ) जोडपे	संख्या	0	0	30
7.7	समाजकल्याण				
7.7.1	स्त्रियासाठी पुरस्कृत योजना आणि निराश्रीत स्त्रियासाठी विविध व्यवसायातील व्यावसायिक				
	अ) लाभार्थी	संख्या	0	0	0
7.7.2	निराश्रीत मुलांसाठी संस्था बाहय सेवा बालसदनाला सहाय्यक अनुदान				
	अ) संस्था	संख्या			
7.7.3	7 वी व 8 वी पर्यंतच्या शारीरिकदृष्ट्या अपंग विद्यार्थ्यांना राज्य शिष्यवृत्त्या				
	अ) लाभार्थी	संख्या	0	0	26
7.7.4	अपंगांना लघु उद्योग सुरु करण्यासाठी अर्थसहाय्य				
	अ) लाभार्थी	संख्या	0	0	6

आधार :- जिल्हा नियोजन अधिकारी, वर्धा

तक्ता क्रमांक 11.3

रोजगार हमी योजना (2000 - 2001 वर्षाकरिता)

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	बाब	कामाचा प्रकार					
		सिंचन	सार्वजनिक काम (रस्ते)	कृषि	वनीकरण	इतर	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8
1	नियोजित कामाची संख्या	114	59	0	8	2	183
2	मंजूर केलेल्या कामाची संख्या	0	101	0	0	0	101
3	सुरु केलेल्या कामाची संख्या	0	0	0	0	0	0
4	पूर्ण केलेल्या कामाची संख्या	0	4	0	0	0	4
5	मध्येच बंद केलेल्या कामाची संख्या	0	8	0	0	0	8
6	कामासाठी केलेली तरतूद	273.6	11.4	129.4	0	0	414.40
7	कामावर झालेला एकूण खर्च (रु.लाखात)	189.6	10.5	129.38	0	0	329.48
8	रोजगार निर्मिती (मनुष्य दिवस लाखात)	4.03	0.22	2.75	0	0	7.0

आधार -- जिल्हाधिकारी कार्यालय, (रो.ह.यो.शाखा), वर्धा

तक्ता क्रमांक 11.4

रोजगार हमी योजनेखाली घेतलेली कामे, त्यावरील रोजगार व खर्च सन 2000 - 2001 या वर्षाकरिता

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	महिना	खर्च (रुपये लाखात)		मनुष्य दिवस, (लाखात)	रोजगार हमी योजनेखालील कामांची संख्या
		प्रत्यक्ष	संचित		
1	2	3	4	5	6
1	एप्रिल 2000	20.00	20.00	0.42	2
2	मे 2000	28.40	48.40	0.60	2
3	जून 2000	29.00	77.40	0.61	2
4	जुलै 2000	26.00	103.40	0.55	2
5	ऑगस्ट 2000	26.50	129.90	0.55	2
6	सप्टेंबर 2000	28.00	157.90	0.60	2
7	ऑक्टोबर 2000	30.06	187.96	0.63	2
8	नोव्हेंबर 2000	20.00	207.96	0.42	2
9	डिसेंबर 2000	21.12	229.08	0.44	2
10	जानेवारी 2001	32.14	261.22	0.64	2
11	फेब्रुवारी 2001	31.50	292.72	0.67	2
12	मार्च 2001	52.00	344.72	1.10	2

आधार -- जिल्हाधिकारी कार्यालय, (रो.ह.यो.शाखा), वर्धा

पिण्याच्या पाण्याच्या सोई व टंचाई संबंधी केलेल्या उपाय योजना, 2000 - 01 वर्षा करिता

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	बाबी	तहसील								जिल्हा एकूण
		वर्धा	सेलु	समुद्र पुर	हिगण घाट	देवळी	आर्वी	आष्टी	कारंजा	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	वस्तीच्या एकूण गावाची संख्या (91)	106	130	166	125	106	152	82	100	967
2	गावातील वाड्या व वस्त्यांची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	बारा महिने पुरेसे पाणी उपलब्ध असलेल्या									
	अ) गावाची संख्या	31	120	162	88	104	123	71	74	773
	ब) त्याखालील वाड्या / वस्त्यांची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	पिण्याच्या पाण्याची टंचाई असलेली गावे व त्यासाठी केलेली उपाय योजना									
	अ) टॅंकरने पुरवठा होणा-या									
	1) गावाची संख्या	2	0	0	0	0	0	4	9	15
	2) गावातील वाड्या / वस्त्यांची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	3) टॅंकरची संख्या	2	0	0	0	0	0	4	9	15
	ब) बैलगाडीने पुरवठा होणा-या									
	1) गावाची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	2) गावातील वाड्या / वस्त्यांची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	3) बैलगाड्यांची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	क) इतर साधनांनी पुरवठा होणा-या									
	1) गावाची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	2) गावातील वाड्या / वस्त्यांची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	3) साधने संख्या	5	0	1	3	0	1	1	4	15

टिप :- एकूण वस्तीच्या गावाची संख्या 1991 च्या जनगणने नुसार दर्शविण्यात आलेली आहे

आधार :- कार्यकारी अभियंता लघुपाटबंधारे विभाग, वर्धा

तक्ता क्र - 11.6

संकरित व अधिक उत्पादन देणाऱ्या पिकांच्या जाती व त्याखालील क्षेत्र (2000 - 2001 वर्षाकरीता)

जिल्हा - वर्धा

[क्षेत्र हेक्टरमध्ये]

अ क्र	तहसिल	अधिक उत्पादन देणारी पिके		संकरित पिके		सुधारीत पिके				
		पिकाचे नांव	क्षेत्र	पिकाचे नांव	क्षेत्र	पिकाचे नांव	क्षेत्र	पिकाचे नांव	क्षेत्र	
1	2	3	4	5	6	7	8	7	8	
1	वर्धा	गहु	1704	ज्वारी	8757	ज्वारी	25	हरभरा	1641	
			17	कापूस	13645	कापूस	5307	भुईमुग	45	
		भात						79	तिळ	164
								13003	सोयाबीन	11112
								273	जवस	0
								167	सर्यफुल	35
								148	करडई	0
									इ. गळोत पिके	14
								71	हरभरा	915
								4665	भुईमुग	205
2	सेल	गहु	5230	ज्वारी	5900	ज्वारी	71	हरभरा	915	
			0	कापूस	15535	कापूस	4665	भुईमुग	205	
		भात						0	तिळ	35
								5564	सोयाबीन	11050
								50	जवस	5
								50	सर्यफुल	15
								20	करडई	0
									इ. गळोत पिके	30
								460	हरभरा	1742
								9231	भुईमुग	9
3	समुद्रपूर	गहु	3201	ज्वारी	3390	ज्वारी	460	हरभरा	1742	
			47	कापूस	15869	कापूस	9231	भुईमुग	9	
		भात						28	तिळ	2
								9738	सोयाबीन	29775
								247	जवस	370
								195	सर्यफुल	16
								147	करडई	2
									इ. गळोत पिके	10
								25	हरभरा	1600
								5200	भुईमुग	2
4	हिंगणघाट	गहु	1660	ज्वारी	8720	ज्वारी	25	हरभरा	1600	
			50	कापूस	19300	कापूस	5200	भुईमुग	2	
		भात						100	तिळ	205
								8945	सोयाबीन	13500
								250	जवस	50
								250	सर्यफुल	9
								250	करडई	0
									इ. गळोत पिके	85

पुढे घालु

तक्ता क्र - 11.6 पुढे चालु

अ क्र	तहसिल	अधिक उत्पादन देणारी पिके		संकरित पिके		सुधारित पिके			
		पिकाचे नाव	क्षेत्र	पिकाचे नाव	क्षेत्र	पिकाचे नांव	क्षेत्र	पिकाचे नांव	क्षेत्र
1	2	3	4	5	6	7	8	7	8
5	देवळी	गहु	1000	ज्वारी	5500	ज्वारी	20	हरभरा	1100
		भात	0	कापूस	18000	कापूस	4500	भुईमुग	38
						तृणधान्य	40	तिळ	120
						तुर	7515	सोयाबीन	15920
						मुग	250	जवस	0
						उडीद	250	सर्यफुल	20
						इ. कडधान्ये	250	करडई	10
								इ. गळीत पिके	45
6	आर्वी	गहु	175	ज्वारी	7256	ज्वारी	25	हरभरा	671
		भात	14	कापूस	13721	कापूस	8588	भुईमुग	69
						तृणधान्य	15	तिळ	10
						तुर	7498	सोयाबीन	15105
						मुग	317	जवस	0
						उडीद	209	सर्यफुल	15
						इ. कडधान्ये	60	करडई	27
								इ. गळीत पिके	18
7	आष्टी	गहु	515	ज्वारी	4360	ज्वारी	0	हरभरा	490
		भात	2	कापूस	7140	कापूस	2773	भुईमुग	984
						तृणधान्य	3	तिळ	5
						तुर	2530	सोयाबीन	8050
						मुग	50	जवस	0
						उडीद	25	सर्यफुल	3
						इ. कडधान्ये	10	करडई	0
								इ. गळीत पिके	5
8	कारंजा	गहु	845	ज्वारी	4503	ज्वारी	0	हरभरा	452
		भात	60	कापूस	6790	कापूस	2910	भुईमुग	2506
						तृणधान्य	6	तिळ	50
						तुर	5000	सोयाबीन	20800
						मुग	310	जवस	10
						उडीद	140	सर्यफुल	2
						इ. कडधान्ये	175	करडई	0
								इ. गळीत पिके	15

आधार - कृषी विकास अधिकारी, जि प, वर्धा

जिल्ह्यातील रासायनिक खतांचे वाटप [वर्ष 2000 - 2001 करीत]

जिल्हा - वर्धा

अ क्र	तहसिल	रासायनिक खतांचे वाटप [मे. टन]			शेरा
		नियंत्रित संस्थाकडून	खाजगी संस्थाकडून	एकुण	
1	2	3	4	5	6
1	वर्धा	2531	13797	16328	
2	सेलु	1724	3631	5355	
3	समुद्रपूर	1130	1488	2618	
4	हिंगणघाट	2182	15168	17350	
5	देवळी	1425	3450	4875	
6	आर्वी	2374	4934	7308	
7	आष्टी	837	1291	2128	
8	कारंजा	678	1479	2157	
जिल्हा एकुण		12881	45238	58119	

टिप :- खताच्या किमतीत वाढ झाल्यामुळे सन 2000 - 01 वर्षात खताचा वापर कमी झालेला आहे.

आधार :- कृषि विकास अधिकारी, जिल्हा परिषद, वर्धा

तक्ता क्र - 11.8

जिल्ह्यातील साखर कारखाने 2000 - 2001 या गळीत हंगामाकरिता

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	तहसिल	साखर कारखान्याचे नांव	सहाकारी / खाजगी	गळीत क्षमता मे. टन	प्रत्यक्ष गाळप मे. टन	साखरेचे उत्पादन मे. टन
1	2	3	4	5	6	7
1	वर्धा	--	--	--	--	--
2	सेलु	महात्मा सहकारी साखर कारखाना मर्यादीत दिनकरनगर जामणी जि. वर्धा	सहकारी	1250	202969	216665
3	समुद्रपूर	--	--	--	--	--
4	हिंगणघाट	सहकार महर्षी स्व. बापुरावजी देशमुख सहकारी साखर कारखाना मर्यादीत, बेला	सहकारी	2500	293383	312950
5	देवळी	--	--	--	--	--
6	आर्वी	--	--	--	--	--
7	आष्टी	--	--	--	--	--
8	कारंजा	--	--	--	--	--
जिल्हा एकुण				3750	496352	529615

र :- 1. कार्यकारी संचालक, महात्मा सहकारी साखर कारखाना मर्यादीत दिनकरनगर जामणी जि. वर्धा
2. कार्यकारी संचालक, सहकार महर्षी स्व. बापुरावजी देशमुख सह. साखर कारखाना मर्या, बेला, ता. हिंगणघाट

तक्ता क्र - 11.9

दुग्ध संस्थांची संख्या [वर्ष 2000 - 2001]

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	तहसिल	दुग्ध सहकारी संस्थांची संख्या	एकुण सभासदांची संख्या	गोळा केलेले दुग्ध		शीत गृहाची संख्या	शीत गृहाची क्षमता [000 लि.]
				एकुण दुग्ध [000लिटर]	प्रतिदिन सरासरी [000लिटर]		
1	2	3	4	5	6	7	8
1	वर्धा	68	3951	3084	8.5	2	55
2	सेलु	63	3920	1459	4.0	0	0
3	समुद्रपूर	19	549	174	0.7	1	0
4	हिंगणघाट	19	675	67	0.2	0	0
5	देवळी	19	1546	279	0.7	0	0
6	आर्वी	60	2447	1347	3.7	1	30
7	आष्टी	16	485	43	0.9	0	0
8	कारंजा	75	3201	1543	4.1	1	5
जिल्हा एकुण		339	16774	7996	22.8	5	90

आधार :- जिल्हा दुग्ध विकास अधिकारी, वर्धा

अवर्षण प्रवण कार्यक्रमांची प्रगती दर्शविणारा तक्ता वर्ष 2000 - 2001

जिल्हा - वर्धा

जिल्ह्यातील या कार्यक्रमांतर्गत निवडलेल्या तालुक्यांची संख्या

1] केंद्रीय पुरस्कृत

2] राज्य पुरस्कृत

3] एकुण

अ. क्र.	विकास शीर्ष	उपलब्ध असलेली	झालेला खर्च	खर्चाची टक्केवारी	बाब	भौतिक साध्यांचा तपशील			साध्यांची टक्केवारी
						परिमाण	लक्ष्य	साध्य	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
--	--	--	--	नि. र. क.	--	--	--	--	--
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

टिप :- ही योजना वर्धा जिल्ह्याकरिता राबविण्यात येत नाही
आधार :- प्रकल्प संचालक, जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा वर्धा

तक्ता क्रमांक- 11.11

जिल्ह्यातील एकात्मिक आदिवासी विकास कार्यक्रमाची प्रगती त्यावरील तरतूदी व खर्च

जिल्हा - वर्धा

वर्ष-2000- 2001

कार्यक्रमाखाली असणा-या

1) तालुक्यांची संख्या = 8

2) गावांची संख्या = 1312

3) एकूण लोकसंख्या = 1057267

4) अनुसूचित जमातीची लोकसंख्या (1991) = 166391

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	विकास शिर्ष व उपशिर्ष	सन 2000-2001		सन 2000-2001		टक्केवारी	
		आदिवासी क्षेत्र	ओटी एस. क्षेत्र	आदिवासी क्षेत्र	ओटी एस. क्षेत्र	आदिवासी क्षेत्र	ओटी एस. क्षेत्र
1	2	3	4	5	6	7	8
1	कृषी संलग्न सेवा	--	--	--	--	--	--
2	ग्रामीण विकास	--	--	--	--	--	--
3	पाटबंधारे व पूर नियंत्रण	--	--	--	--	--	--
4	विद्युत विकास	--	--	--	--	--	--
5	उद्योग व खाणकाम	--	--	--	--	--	--
6	वाहतूक व दळणवळण	--	--	--	--	--	--
7	सामान्य आर्थिक सेवा	--	--	--	--	--	--
3	सामाजिक आणि सामुहिक सेवा	--	--	--	--	--	--
	एकूण (1-8)	--	--	--	--	--	--
9	माडा योजनेतील तरतूद	--	234.00	--	190.00	--	81.19
10	न्युक्लियस बजेट	--	4800	--	4800	--	100.00

टिप : वर्धा जिल्ह्यात एकात्मिक आदिवासी कार्यक्रम नसल्याने एकूण तरतूद व खर्च माडा , मिनीमाडा मध्येच होत असतो

आधार- प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प, नागपूर

जिल्हा - वर्धा

कलम	बाब	परिमाण	उद्दिष्ट	साध्य
1	2	3	4	5
1	अ) एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम	लाभधारकांची संख्या	1534	1530
	ब) जवाहर रोजगार योजना	लाख मनुष्य दिवस	5.49	5.49
	क) लघुउद्योग स्थापन करणे	उद्योग संख्या	400	514
5	अ) अतिरिक्त जमीनीचे वाटप	हेक्टर	0	0
	ब) लाभधारक	संख्या अनु.जाती	0	0
		अनु.जमाती	0	0
		इतर	0	0
7	पिण्यासाठी स्वच्छ पाणी	खेडी संख्या	52	30
8	मुलांची रोगप्रतिकार क्षमता वाढविणे			
	अ) डी. पि. टी.	मुले संख्या	27408	27500
	ब) पोलीओ	मुले संख्या	27408	27484
	क) बी. सि. जि.	मुले संख्या	27408	29497
9	अ) कुटूंब नियोजन शस्त्रक्रिया	शस्त्रक्रिया संख्या	9090	10982
	ब) समतुल्य शस्त्रक्रिया			
	1) आयुडी	लाभथी संख्या	9090	10982
	2) सी. सी. यूसर्स	लाभथी संख्या	0	9536
	3) ओ. पी. वापरणारे	लाभथी संख्या	7550	6476
11	अ) अनु. जातीच्या कुटुंबांना अर्थसहाय्य	लाभथी संख्या	3638	2806
	ब) अनु. जमातीच्या कुटुंबांना अर्थसहाय्य	लाभथी संख्या	1900	1862
14	सर्व सामान्यासाठी गृहनिर्माण			
	ब) इंदिरा आवास योजना	लाभथी संख्या	1062	318
	क) आर्थिकदृष्ट्या दूर्बल घटकांसाठी घरे	लाभथी संख्या	0	0
	ड) कमी उत्पन्न गटसाठी घरे	लाभथी संख्या	44	44
15	गलिच्छ वस्ती सुधारण	लोकसं. मा	1840	1690
	वनीकरणासाठी नविन थोरण			
	अ) झाडे लावणे	रोपे संख्या लाखत	787.18	767.18
18	रास्त भावाची दुकाने उघडणे	संख्या	0	0
19	ब) पंप संचासाठी विद्युतीकरण	पंप संख्या	1000	1139
	क) सुधारित चुनी	चुनी संख्या	3000	986
	ड) बायोर्गॅस	संयंत्र संख्या	200	182

आधार - जिल्हा नियोजन अधिकारी, वर्धा

विशेष घटक योजना 2000 - 2001 वर्षाकरीता

जिल्हा - वर्धा

अ.क्र.	मुख्य विकास शीर्ष	उपलब्ध झालेली आर्थिक तरतूद	झालेला खर्च रुपये लाखात	खर्चाची टक्केवारी
1	2	3	4	5
1	कृषि व संलग्न सेवा	84.02	82.85	98.61
2	ग्रामीण विकास	79.69	74.49	93.47
3	पाटबंधारे व पूर नियंत्रण	0.00	0.00	0.00
4	विद्युत विकास	42.50	25.60	60.24
5	उद्योग व खाणकाम	2.46	2.46	100.00
6	वाहतूक व दळणवळण	94.00	93.99	99.99
7	सर्वसाधारण आर्थिक सेवा	0.00	0.00	0.00
8	सामाजिक व सामुहिक सेवा	279.60	247.94	88.68
जिल्हा एकूण		582.27	527.33	90.56

आधार :- जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी, वर्ग - I, वर्धा

तक्ता क्रमांक 11.14

जिल्ह्याचा स्थानिक विकास कार्यक्रम (सन 2000-2001)

जिल्हा - वर्धा

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	लोकसभा मतदार संघाचे नाव	मतदार संघाला मंजूर तरतूद	मंजूर कामांची संख्या			मंजूर कामांची अंदाजित किंमत	संदर्भ वर्षात झालेला एकूण खर्च
			जुनी अपूर्ण कामे	संदर्भ वर्षातील नवीन कामे	एकूण		
1	2	3	4	5	6	7	8
[अ]	लोकसभा सदस्य						
	वर्धा	20000	0	90	90	15864	6698
[ब]	विधानसभा सदस्य						
1	वर्धा	6500	12	35	47	10540	5598
2	देवळी	6500	5	58	63	9138	5435
3	आर्वी	6500	23	41	64	10515	4934
4	हिंगणघाट	6500	10	25	35	40611	21909
[क]	विधान परिषद सदस्य						
5	शिक्षक मतदार संघ	1700	0	29	29	1735	1610
6	पदविथर मतदार संघ	250	3	5	8	528	200
7	स्वराज्य संस्था संघ	1000	0	5	5	1766	1000
8	आदिवासी मतदार संघ	0	0	0	0	0	0
9	अन्य विधान परिषद सदस्य	2442	0	17	17	2781	2128
[ड]	राज्य सभासदांना मंजूर तरतूद	0	0	0	0	0	0
एकूण		51392	53	305	358	93478	49512

आधार :- जिल्हा नियोजन अधिकारी, वर्धा

जिल्ह्यातील निवडक शेती मालाच्या सरासरी घाऊक किंमती एप्रिल 2000-मार्च 2001

जिल्हा - वर्धा

(प्रति क्विंटल मूल्य रुपयात)

अ. क्र.	शेती मालाचे वर्णन	शेती मालाचा प्रकार	एप्रिल 2000	मे 2000	जून 2000	जुलै 2000	ऑगस्ट 2000	सप्टेंबर 2000	ऑक्टोबर 2000
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	गहू	सरबती	668	672	642	618	672	656	642
2	बाजरी	देशी	558	585	590	615	620	675	650
3	चणा	देशी	1263	1224	1372	1448	1452	1455	1425
4	तूर	गावराज	1707	1547	1530	1492	1448	1366	1303
5	उडीद	देशी	1575	1500	1538	1663	1038	1401	1315
6	तीळ	पांढरे	2001	1816	उना	2481	उना	2000	उना
7	ज्वारी	संक्रित	उना	582	524	466	406	370	363
8	मूग	चिन्ई	1200	1300	1500	1550	1438	1227	1440
9	भूईमूग	एचबी	1069	1100	1192	1223	1374	1200	1250
10	जवस	मध्यम	1438	1635	1632	1682	1457	1488	1430
11	सोयाबीन	पिवळा	925	920	1032	1037	995	950	787
12	कापूस	एच-4 सुपर	2300	2300	2300	2300	2300	2300	2300
13	कापूस	एलआरए सुपर	2175	2175	2175	2175	2175	2175	2175

पुढे चालु

अ. क्र.	शेती मालाचे वर्णन	शेती मालाचा प्रकार	नोव्हेंबर 2000	डिसेंबर 2000	जानेवारी 2001	फेब्रुवारी 2001	मार्च 2001	वर्षाची सरासरी	मागील वर्षाची सरासरी
1	2	3	11	12	13	14	15	16	17
1	गहू	सरबती	622	650	642	632	672	649	672
2	बाजरी	देशी	712	738	638	643	610	636	706
3	चणा	देशी	1665	1545	1415	1486	1569	1443	1195
4	तूर	गावराज	1514	1378	1301	1426	1445	1455	2286
5	उडीद	देशी	1751	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	1473	1302
6	तीळ	पांढरे	2121	2461	2087	उ. ना.	2372	2167	2030
7	ज्वारी	संक्रित	415	522	399	377	409	439	476
8	मूग	हिरवा	1440	1100	1355	1836	1938	1444	1411
9	भूईमूग	एचबी	1250	1275	1300	1300	1310	1237	1308
10	जवस	मध्यम	1479	1505	1440	1630	1642	1538	1467
11	सोयाबीन	पिवळा	977	1027	1034	988	1005	973	802
12	कापूस	एच-4 सुपर	2300	2300	2300	2300	2300	2300	2300
13	कापूस	एलआरए सुपर	2175	2175	2175	2175	2175	2175	2100

^आधार- सर्व कृषि उत्पन्न बाजार समिती, जिल्हा वर्धा

जिल्ह्यातील मुख्यालयाच्या ठिकाणाच्या महत्वाच्या वस्तूंच्या मासिक सरासरी किंमती

जिल्हा - वर्धा

वर्ष - 2000

(किंमत 0.00 रुपयात)

अ. क्र.	वस्तूचे नाव	वस्तूची प्रत/जात	परिमाण	जाने. 2000	फेब्रु. 2000	मार्च 2000	एप्रिल 2000	मे 2000	जून 2000	जुलै 2000
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	तांदूळ	उत्तम	किलो	18.00	18.00	18.00	20.00	20.00	20.00	20.00
2	तांदूळ	मध्यम	किलो	10.75	11.00	11.00	11.00	11.00	11.00	11.00
3	तांदूळ	हलका	किलो	9.00	9.00	9.00	9.00	9.00	9.00	9.00
4	गहू	उत्तम	किलो	9.00	9.00	8.50	8.50	8.50	8.50	8.50
5	गहू	मध्यम	किलो	8.50	8.50	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00
6	ज्वारी	रब्बी	किलो	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
7	ज्वारी	संकरित	किलो	6.00	6.00	5.50	5.50	5.50	5.50	5.50
8	बाजरी	मध्यम	किलो	8.00	10.00	9.00	8.00	9.00	10.00	10.00
9	तूरडाळ	मध्यम	किलो	28.00	25.00	24.00	24.00	24.00	25.00	25.00
10	चनाडाळ	मध्यम	किलो	18.00	18.00	17.00	18.00	18.00	19.00	20.00
11	मूगडाळ	मध्यम	किलो	24.00	24.00	24.00	24.00	24.00	24.00	24.00
12	उडीदिडाळ	मध्यम	किलो	24.00	24.00	24.00	24.00	30.00	32.00	36.00
13	मसूरडाळ	मध्यम	किलो	24.00	24.00	24.00	25.00	25.00	24.00	24.00
14	साखर	खु.बा.	किलो	15.50	15.50	16.00	16.00	15.50	15.50	16.00
15	साखर	स्वथादू	किलो	12.00	12.00	13.00	13.00	13.00	13.00	13.00
16	गूळ	म/पिवळ	किलो	18.00	18.00	17.00	18.00	18.00	19.00	19.00
17	गोडतेल	भूइमुग	किलो	46.00	46.00	46.00	46.00	46.00	46.00	46.00
18	खो तेल	सुटे	किलो	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00
19	वनस्पती तूप	डालडा	किलो	40.00	44.00	44.00	44.00	44.00	44.00	44.00
20	सुटे दूध	म्हशीचे	लीटर	12.00	12.00	14.00	14.00	14.00	14.00	14.00
21	शुध्द तूप	म्हशीचे	किलो	160.00	160.00	160.00	160.00	160.00	160.00	160.00
22	मांस	बोकडाचे	किलो	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
23	ताजे मासे	स्थानिक	किलो	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00
24	अंडी-कॅबडीची	सुथारीत	डझन	18.00	18.00	18.00	18.00	18.00	18.00	19.00
25	शेंगदाणे	मध्यम	किलो	30.00	30.00	30.00	32.00	30.00	30.00	30.00
26	खोबरे	वाटी	किलो	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00
27	गिरवी (सुकी)	सु/संके	किलो	50.00	50.00	48.00	50.00	55.00	52.00	52.00
28	केळी	मध्यम	डझन	10.00	10.00	10.00	12.00	12.00	15.00	15.00
29	कंदे	मध्यम	किलो	6.00	4.00	5.00	5.00	3.00	5.00	4.00
30	बटाटे	मध्यम	किलो	8.00	4.00	5.00	5.00	5.00	6.00	6.00
31	चहापत्ती	सुटी	किलो	140.00	140.00	140.00	140.00	140.00	140.00	140.00
32	कॉफी पावडर	--	किलो	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00
33	रॉकेट	--	लीटर	3.15	3.20	5.90	5.90	5.90	5.90	5.90
34	जळऊ लाकूड	स्थानिक	40किलो	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00
35	कोळसा	लाकडी	40किलो	400.00	400.00	400.00	400.00	400.00	400.00	400.00
36	साडी	4.5 मीटर	1 नग	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00
37	शर्टिंग	टेरीकोट	1 मिटर	42.00	42.00	42.00	42.00	42.00	42.00	42.00
38	पोलक्याचे	2*2	1नग	70.00	70.00	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00
39	पातेले	स्टील	किलो	130.00	130.00	130.00	130.00	130.00	130.00	130.00
40	पातेले	पितळ	किलो	130.00	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00
41	प्रसाधन साबण	लक्स	1 वडी	10.50	10.50	10.50	10.50	10.50	10.50	10.50
42	धुण्याचा साबण	501 बार	250ग्रॅम	14.50	14.50	14.50	14.50	14.50	14.50	14.50
43	दुधपेस्ट	कोलगेट	100 ग्रॅम	23.50	24.50	24.50	24.50	24.50	24.50	27.50
44	केशतेल	टाटा-हेअर	100ग्रॅम	16.50	16.50	16.50	16.50	16.50	16.50	15.00
45	सुपारी	मध्यम	किलो	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00
46	विडी	मध्यम	25 नग	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50
47	सिगारेट	पंनामा	10 नग	7.00	7.00	7.00	7.00	7.00	7.00	7.00

अ. क्र.	वस्तूचे नाव	वस्तूची प्रत/जात	परिमाण	ऑगस्ट 2000	सप्टेंबर 2000	ऑक्टोबर 2000	नोव्हेंबर 2000	डिसेंबर 2000	वर्षाची सरासरी	मागील वर्षाची
1	2	3	4	12	13	14	15	16	17	18
1	तांदूळ	उत्तम	किलो	20.00	20.00	20.00	20.00	20.00	19.50	18.83
2	तांदूळ	मध्यम	किलो	11.00	11.00	11.00	11.00	11.00	10.98	11.42
3	तांदूळ	हलका	किलो	9.00	9.00	9.00	9.00	9.00	9.00	9.33
4	गहू	उत्तम	किलो	8.50	8.50	8.50	8.00	8.00	8.50	8.13
5	गहू	मध्यम	किलो	8.00	8.00	8.00	7.50	7.50	8.00	7.65
6	ज्वारी	रब्बी	किलो	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
7	ज्वारी	संकरित	किलो	5.50	6.00	6.00	5.00	5.00	5.58	5.50
8	बाजरी	गावराज	किलो	10.00	8.50	8.00	9.00	10.00	9.13	7.88
9	तूरडाळ	मध्यम	किलो	25.00	25.00	25.00	25.00	22.00	24.75	29.58
10	चनाडाळ	मध्यम	किलो	22.00	22.00	21.00	24.00	24.00	20.08	17.42
11	मूगडाळ	मध्यम	किलो	24.00	24.00	24.00	24.00	24.00	24.00	24.08
12	उडीदडाळ	मध्यम	किलो	34.00	30.00	30.00	34.00	34.00	29.67	24.25
13	मसूरडाळ	मध्यम	किलो	24.00	24.00	24.00	24.00	26.00	24.33	24.75
14	साखर	सु.बा.	किलो	16.00	16.00	16.00	16.00	15.50	15.79	15.83
15	साखर	स्वथादू	किलो	13.00	13.00	13.00	13.00	13.00	12.83	9.05
16	गूळ	ग/पिवळा	किलो	19.00	18.00	18.00	18.00	18.00	18.17	18.33
17	गोडतेल	भुईमुंग	किलो	46.00	46.00	44.00	44.00	44.00	45.50	48.00
18	खो तेल	सुटे	किलो	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00
19	वनस्पती	डालडा	किलो	44.00	44.00	40.00	40.00	40.00	42.67	51.00
20	सुटे दूध	म्हशीचे	लीटर	14.00	14.00	14.00	14.00	14.00	13.67	12.00
21	शुध्द तुप	म्हशीचे	किलो	160.00	168.00	168.00	160.00	160.00	161.33	161.00
22	मांस	बोकडाचे	किलो	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
23	ताजे मासे	स्थानिक	किलो	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00
24	अंडी	सुथारीत	इंझन	19.00	19.00	19.00	19.00	22.00	18.75	18.25
25	शेंगदाणे	मध्यम	किलो	32.00	32.00	30.00	30.00	30.00	30.50	30.83
26	खोबरे	वाटी	किलो	60.00	60.00	60.00	50.00	50.00	58.33	60.00
27	गिरवी	सु/संके	किलो	48.00	48.00	45.00	45.00	45.00	49.00	51.08
28	केळी	मध्यम	इंझन	10.00	12.00	8.00	8.00	8.00	10.83	9.42
29	कांदे	मध्यम	किलो	4.00	6.00	8.00	10.00	8.00	5.67	7.50
30	बटाटे	मध्यम	किलो	6.00	6.00	6.00	6.00	6.00	5.75	7.50
31	चहापत्ती	सुटा	किलो	140.00	140.00	140.00	140.00	140.00	140.00	137.08
32	कॉफी	..	किलो	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00
33	रॉकेल	..	लीटर	5.90	5.90	9.50	8.60	8.50	6.19	3.15
34	जळाऊ	स्थानिक	40किलो	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00
35	कोकसा	लाकडी	40किलो	400.00	400.00	400.00	400.00	400.00	400.00	380.00
36	साडी	4.5 मीटर	1 नग	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00
37	शर्टिंग	टेरी जॅट	मीटर	42.00	42.00	42.00	42.00	42.00	42.00	42.00
38	पोलक्याचे	70सें.मी.	1नग	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	78.33	70.00
39	पातेले	स्टील	..	130.00	130.00	130.00	120.00	130.00	129.17	125.00
40	पातेले	पितळ	किलो	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	148.33	150.00
41	प्रसाधन	लक्षा	100 ग्रॅम	10.50	10.50	10.50	10.50	10.50	10.50	10.50
42	धुण्याचा	501 बार	250 ग्रॅम	14.50	14.50	14.50	14.50	14.50	14.50	14.50
43	दुधपेस्ट	कोलगेट	100 ग्रॅम	27.50	27.50	27.50	27.50	27.50	25.92	22.83
44	केशतेल	टाटा-हेअर	100 ग्रॅम	15.00	15.00	15.00	15.00	15.00	15.75	16.17
45	सुपारी	मध्यम	किलो	150.00	160.00	160.00	140.00	140.00	150.00	132.50
46	विडी	मध्यम	25 नग	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50
47	सिंगारेट	पनामा	10 नग	7.00	7.00	7.00	7.50	7.50	7.08	7.00

जिल्हा :- वर्धा

केंद्र - नागपूर

अ. क्र.	महिना	वर्ष	अन्न गट	पान, सुपारी तंबाखू इ.	इंधन व दिवाबत्ती	घरबांधणी	कापड, बिछाने व पादत्राणे	संकीर्ण	सर्वसाधारण निर्देशांक
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	एप्रिल	2000	428	710	419	636	283	481	451
2	मे	2000	431	740	419	636	284	481	454
3	जून	2000	434	745	424	636	284	481	456
4	जुलै	2000	449	719	412	751	286	484	475
5	ऑगस्ट	2000	447	700	418	751	286	484	474
6	सप्टेंबर	2000	444	706	418	751	286	485	472
7	ऑक्टोबर	2000	442	712	462	751	286	467	475
8	नोव्हेंबर	2000	449	687	462	751	287	488	478
9	डिसेंबर	2000	446	683	448	751	287	490	476
10	जानेवारी	2001	445	692	448	763	289	491	477
11	फेब्रुवारी	2001	430	682	456	764	301	490	470
12	मार्च	2001	420	722	456	764	303	495	467
वार्षिक सरासरी 2000-01			439	708	437	725	289	485	469

आधार:- कामगार आयुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई

जिल्हातील पोलिस अधिकारी/ कर्मचा-यांची एकूण संख्या सन-2000-2001

जिल्हा - वर्धा

अ.क्र.	बाब	संख्या
1	2	3
1	पोलिस अधिकारी/ कर्मचा-यांची संख्या	0
	1) पोलिस उपमहानिरीक्षक (वर्ग-1)	0
	2) पोलिस आयुक्त	0
	3) पोलिस उप आयुक्त	0
	4) पोलिस सहा.आयुक्त	0
	5) पोलिस अधिक्षक	1
	6) पोलिस उप अधिक्षक	4
	7) पोलिस निरीक्षक / पोलीस सहाय्यक निरीक्षक	31
	8) पोलिस उप निरीक्षक	59
	9) पोलिस जमादार/ हवालदार	388
	10) पोलिस शिपाई	839
	11) इतर	96
	एकूण पोलिस अधिकारी/ कर्मचारी संख्या	1418
2	पोलिस ठाणे	16
3	आऊट पोस्ट	6
4	पोलिस चौकी	0
5	लॉकपस	14
6	पोलिस ठाणे, आऊट पोस्ट व सब पोस्ट आदिंची सोय असलेली गावे व शहरे	20
7	पोलिस दलांचा एकूण खर्च (रु.लाखात)	721

टिप :- मागील वर्षी पोलीस सहाय्यक निरीक्षकांची संख्या दर्शविण्यात आलेली नव्हती ति या वर्षी दर्शविण्यात आली असल्यामुळे वाढ झाल्याची दिसून येते

आधर:- 1) जिल्हा पोलिस अधिक्षक वर्धा

2) पोलिस लोहमार्ग नागपूर

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	गुन्ह्यांचे प्रकार	प्रकरणाची संख्या	चौकशी चालू असलेली प्रकरणे	मागील वर्षाची कोर्टात चालू असलेली प्रकरणे	न्यायालयात लयात चौकशी साठी प्रविष्ट केलेली प्रकरणे	न्यायालया ने काढून टाकलेली, शिक्षा दिलेली, जामीन दिल्यासह निकाली काढलेली प्रकरणे	निर्दोष म्हणून सोडलेली प्रकरणे	दोषी असलेली प्रकरणे	वर्षाचे शेवटी न्यायालय-तील प्रलंबित प्रकरणे
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	दखलपात्र गुन्ह्यात मदत करणे	0	0	0	0	0	0	0	0
2	दखलपात्र गुन्ह्याबाबत कट करणे	0	0	0	0	0	0	0	0
3	सार्वजनिक शांतता, सुरक्षितता व न्यायाबाबतचे गुन्हे.	139	20	1111	137	48	189	10	1001
4	व्यक्तीविषयक गंभीर गुन्हे	1365	185	7384	1229	368	955	45	7245
5	व्यक्ती व मालमते विषयक किंवा फक्त मालमते विषयक गंभीर गुन्हे	271	71	1321	88	36	112	6	1255
6	व्यक्ती विषयक फिरकोक गुन्हे	358	55	1653	344	104	178	21	1694
7	मालमते विषयक फिरकोक गुन्हे	805	127	3057	276	118	230	17	2968
8	वर नोंदलेले इंडियन पिनलकोड खालील इतर गुन्हे	803	101	2698	759	282	231	30	2914
एकूण 1 ते 8		3741	559	17224	2833	956	1895	129	17077
9	वर नमूद न केलेले इतर गुन्हे								
	क) विशेष किंवा स्थानिक कायद्याखालील दखलपात्र ठरलेले गुन्हे	11871	1461	70926	11421	5699	7311	109	69228
	ख) पी. एच. ओ. आर. 1947 या कायद्या खालील गुन्हे	0	0	0	0	0	0	0	0
एकूण 9 (क+ख)		11871	1461	70926	11421	5699	7311	109	69228
एकूण 1 ते 8 व 9 (क+ख)		15612	2020	88150	14254	6655	9206	238	86305

माध्यम- 1) जिल्हा पोलिस अधीक्षक, वर्धा

तुरुंगात दाखल केलेले गुन्हेगार, सन 2000 - 2001

जिल्हा - वर्धा

अ क्र	बाब	पुरुष	स्त्रिया	एकुण
1	2	3	4	5
1	रेल्वे अधिनियम	0	0	0
2	मुंबई पोलिस अधिनियम	1279	6	1285
3	मुंबई दारुबंदी अधिनियम	610	9	619
4	क्रिमीनल प्रोसिजर कोड अधिनियम	43	0	43
5	घरफोडी आणि चोरी	363	3	366
6	खोटे दस्तऐवज व फसवणुक	8	4	12
7	खून	77	11	88
8	डाके आणि दरोडे	19	0	19
9	हल्ला व दुखापत करणे	471	32	503
10	फुस लावून पळविणे व बलात्कार	67	3	70
11	लष्करी गुन्हे	0	0	0
12	इतर	128	4	132
एकुण :-		3065	72	3137

आधार :- अधीक्षक, वर्धा जिल्हा कारागृह.

तुरुंगात दाखल केलेल्या गुन्हेगारांचे वयोगटानुसार व शैक्षणिक पात्रतेनुसार वर्गीकरण, सन 2000 -
जिल्हा - वर्धा

अ क्र	वर्ष	पुरुष	स्त्रिया	एकुण
1	2	3	4	5
1	18 वर्षाखालील			
	1.1] अशिक्षित	0	0	0
	1.2] अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	0	0	0
	1.3] वाचता व लिहिता येणारे	0	0	0
2	18 ते 21 वर्ष			
	2.1] अशिक्षित	47	3	50
	2.2] अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	39	4	43
	2.3] वाचता व लिहिता येणारे	111	7	118
3	22 ते 30 वर्ष			
	3.1] अशिक्षित	141	9	150
	3.2] अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	108	2	110
	3.3] वाचता व लिहिता येणारे	625	8	633
4	31 ते 40 वर्ष			
	4.1] अशिक्षित	440	7	447
	4.2] अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	117	3	120
	4.3] वाचता व लिहिता येणारे	100	4	104
5	41 ते 60 वर्ष			
	5.1] अशिक्षित	197	12	209
	5.2] अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	369	2	371
	5.3] वाचता व लिहिता येणारे	394	3	397
6	61 वर्षा वरील			
	6.1] अशिक्षित	67	6	73
	6.2] अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	69	2	71
	6.3] वाचता व लिहिता येणारे	241	0	241
7	एकुण			
	7.1] अशिक्षित	892	37	929
	7.2] अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	702	13	715
	7.3] वाचता व लिहिता येणारे	1471	22	1493

आधार :- मध्यवर्ती जिल्हा कारागृह, वर्धा

दिवाणी व फौजदारी न्यायालयात निकालात काढलेली कामे / प्रकरणे सन 2000 - 2001
जिल्हा - वर्धा

दिवाणी				फौजदारी			
मुळ	अपिल	मुळ	अपिल	मुळ	अपिल	मुळ	अपिल
नियमित	संकीर्ण	नियमित	संकीर्ण	नियमित	संकीर्ण	नियमित	संकीर्ण
1	2	3	4	5	6	7	8
1505	867	205	35	2036	26751	17	5

आधार :- जिल्हा व सत्र न्यायाधीश, वर्धा

तक्ता क्रमांक 14.1

जिल्हयातील बँक कार्यालये, वर्गीकृत बँकांची संख्या, ठेवी व कर्जे.
सन 2000-2001

जिल्हा :- वर्धा

अ.क्र.	तहसिल	बँकांची कार्यालये असलेली गावे व शहरे	बँकेतील कर्मचा-यांची संख्या	वर्गीकृत बँका	वर्गीकृत बँकांची शाखा कार्यालये	वर्गीकृत बँकांच्या ठेवी रु.लाखात	वर्गीकृत बँकांच्या आगाऊ रकमा रु.लाखात	सहकारी बँका व त्यांच्या शाखा
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	वर्धा	8	633	11	20			15
2	सेलु	6	115	0	8			11
3	समुद्रपूर	6	170	0	8			6
4	हिंगणघाट	7	63	0	9			13
5	देवळी	9	228	0	9			9
6	आर्वी	7	52	0	10			11
7	आष्टी	5	98	0	4			4
8	कारंजा	3	177	0	5			4
जिल्हा एकूण		51	1536	11	73	645.03	34878	73

टिप :- रकाना 7 व 8 ची तहसील निहाय स्वतंत्र माहिती उपलब्ध नाही.

आधार :- 1) जिल्हा अग्रणी बँक ऑफ इंडिया, वर्धा

2) वर्धा जिल्हा मध्यवर्ती बँक वर्धा.

तक्ता क्रमांक 14.2

जिल्हयातील 31 मार्च 2000 रोजी असलेल्या संयुक्त भांडवली संस्था

जिल्हा :- वर्धा

मर्यादित भाग भांडवल		हमीद्वारे मर्यादित असलेल्या आणि नफ्यासाठी		एकूण
सार्वजनिक	खाजगी	सार्वजनिक	खाजगी	
1	2	3	4	5
32	162	0	1	195

आधार :- कंपनी व्यवहार खाते, उद्योग मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली.

तक्ता क्रमांक 14.3

उतरविलेल्या विमापत्रांची संख्या व विम्याची रक्कम सन 2000-2001

जिल्हा :- वर्धा

अ.क्र.	बाब	परिमाण	तपशील 2000 - 2001
1	2	3	4
1	शाखा	संख्या	3
2	उतरविलेली विमापत्रे	संख्या	22353
3	व्यपगत विमापत्रे	संख्या	5801
4	विम्याची रक्कम	रु. हजारत	1271700

आधार :- भारतीय जीवन विमा निगम, नागपूर

जिल्ह्यातील चित्रपटगृहाविषयी आकडेवारी, सन 2000 - 2001

जिल्हा - वर्धा

अ क्र	तहसील	कायमस्वरुपाची चित्रपटगृहे		फिरती चित्रपट गृहे		व्हिडीओ केंद्रे		वसुल केलेला करमुणुक कर [रु. 000]
		संख्या	प्रत्येक खेळासाठी असलेली आसन क्षमता	संख्या	प्रत्येक खेळासाठी असलेली आसन क्षमता	संख्या	प्रत्येक खेळासाठी असलेली आसन क्षमता	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	वर्धा	5	4350	0	0	2	95	4577
2	सेलु	0	0	1	150	1	75	136
3	समुद्रपूर	0	0	0	0	0	0	0
4	हिंगणघाट	2	1218	0	0	2	63	1036
5	देवळी	3	1317	1	200	0	0	470
6	आर्वी	1	635	2	1078	1	63	397
7	आष्टी	0	0	1	300	1	30	54
8	कारंजा	0	0	1	173	0	0	85
जिल्हा बेरीज		11	7520	6	1901	7	326	6755

आधार :- जिल्हाधिकारी कार्यालय, [करमुणुक], वर्धा

गोळा केलेली अल्पबचत गुंतवणूक व खातेदारांची संख्या, सन 2000 - 2001

जिल्हा - वर्धा

अ क्र.	योजनेचे नांव	सन 2000 - 01 अखेर खातेदारांची संख्या	सन 1999 - 2000 मधील गुंतवणूक		सन 2000 - 2001 मधील गुंतवणूक	
			ढोबळ	नक्ता	ढोबळ	नक्ता
1	2	3		5	6	7
1	टपाल बचत खाते	68638	1817.30	96.53	1966.95	62.04
2	संचित मुदत ठेव	0	0.00	0.00	0.00	0.00
3	पुनरावर्ती ठेव	168681	1976.59	539.35	2195.36	783.08
4	समयबद्ध ठेव	6388	114.83	9.88	138.09	29.40
5	सार्वजनिक भविष्य निर्वाह निधी, स्टेट बँक	4807	6.796	573.02	967.42	795.80
6	सार्वजनिक भविष्य निर्वाह निधी, टपाल खाते	2213	71.39	57.24	75.48	32.34
7	राष्ट्रीय बचत प्रमाणपत्रे [2 ते 7 मालिका]	0	0.00	0.00	0.00	-0.11
8	8 वी मालिका	0	600.34	433.92	581.85	371.96
9	इंदिरा विकास पत्रे	0	40.20	-45.15	0.00	-95.73
10	किसान विकास पत्रे	0	1418.03	502.04	1389.02	255.56
11	मासिक प्राप्ती योजना	4838	556.64	466.90	655.80	545.68
12	राष्ट्रीय बचत योजना 1987	0	0.12	-21.64	0.17	-12.27
13	सामाजिक सुरक्षापत्रे	0	0.00	0.00	0.00	0.00
14	इतर सर्व योजना	0	0.00	-2.46	0.00	0.00
15	राष्ट्रीय बचत योजना 1992	239	0.18	-4.46	9.32	6.92
एकुण :-		255804	7285.58	2605.17	7979.46	2774.67

आधार :- सहाय्यक संचालक, अल्पबचत शाखा, वर्धा

जिल्हा - वर्धा

[रुपये हजारत]

अ क्र	तहसिल	चालु वर्षाची जमीन महसुलीची एकत्रित मागणी [पूर्वीची जमा रक्कम सोडून]	एकत्रित जमीन महसूलाची थकबाकी. [अधिकृत व अनाधिकृत]	एकत्रित जमीन महसूलाची एकूण मागणी	सुट	निलंबित वसुली	वसुली पात्र	प्रत्यक्ष वसुली	जमीन महसुल देणा या खातेदारांची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	वर्धा	100	31	131	0	0	131	127	उना
2	सेलु	96	46	142	0	0	142	126	उना
3	समुद्रपूर	96	24	120	0	0	120	97	उना
4	हिंगणघाट	116	8	124	0	0	124	104	उना
5	देवळी	94	4	98	0	0	98	96	उना
6	आर्वी	118	23	141	0	0	141	139	उना
7	आष्टी	54	16	70	2	0	68	67	उना
8	कारंजा	41	11	52	0	0	52	45	उना
जिल्हा बेरीज		715	163	878	2	0	876	801	0

आधार :- जिल्हाधिकारी कार्यालय, वर्धा

तक्ता क्र - 15.4

मुद्रणालये आणि त्यात छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे आणि नियतकालिके,
दि. 31.3.2001 या दिवशी.

जिल्हा - वर्धा

अ क्र	तहसिल	मुद्रणालयाची संख्या	छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे व नियतकालिके										
			दैनिक					साप्ताहिक					
			मराठी	हिंदी	इंग्रजी	इतर	एकुण	मराठी	हिंदी	इंग्रजी	इतर	एकुण	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
1	वर्धा	48	6	0	0	0	6	55	3	0	0	0	58
2	सेलु	4	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
3	समुद्रपूर	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	हिंगणघाट	14	0	0	0	0	0	7	0	0	0	0	7
5	देवळी	7	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	3
6	आर्वी	5	2	0	0	0	2	7	2	0	0	0	9
7	आष्टी	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	कारंजा	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		83	8	0	0	0	8	73	5	0	0	0	78

पुढे चालु

अ क्र	तहसिल	छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे व नियतकालिके										
		पाक्षिक					मासिक					
		मराठी	हिंदी	इंग्रजी	इतर	एकुण	मराठी	हिंदी	इंग्रजी	इतर	एकुण	
1	2	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	
1	वर्धा	1	0	0	0	1	1	0	0	0	0	1
2	सेलु	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	समुद्रपूर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	हिंगणघाट	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
5	देवळी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	आर्वी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	आष्टी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	कारंजा	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		1	0	0	0	1	2	0	0	0	0	2

आधार - जिल्हा माहिती अधिकारी, वर्धा

तक्ता क्र - 15.5

स्वस्त धान्य दुकानांना पुरविलेले तांदूळ, गहु व साखर सन 2000 - 2001

जिल्हा - वर्धा

आकडे ०० २११११

तांदूळ			गहु			साखर			नियमित स्वस्त धान्य वाटप दुकाने संख्या
जिल्हया मुख्यालय	जिल्हया- तील इतर ठिकाणी	एकुण [1+2]	जिल्हया मुख्यालय	जिल्हया- तील इतर ठिकाणी	एकुण [1+2]	जिल्हया मुख्यालय	जिल्हया- तील इतर ठिकाणी	एकुण [1+2]	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
529	3361	3890	1511	7513	9024	1150	3929	5079	699

टिप :- स्वस्त धान्य दुकानातील धान्याचा दर्जा दुय्यम प्रतीचा असल्यामुळे ग्राहक धान्याची खरेदी खुल्या बाजारातून करित असतात

आधार :- जिल्हा पुरवठा अधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय, वर्धा

तक्ता क्र - 15.6

जिल्हयातील मागणी व वसुली केलेले धान्य, सन 2000 - 2001

जिल्हा - वर्धा

सर्व एकुण धान्याची मागणी	लेव्ही						मागणीशी वसुलीची टक्केवारी
	तांदूळ	गहु	ज्वारी	बाजरी	इतर	एकुण	
1	2	3	4	5	6	7	8

नि रं क

टिप :- लेव्ही सक्तीची नसल्यामुळे माहिती निरंक दर्शविण्यात आली आहे.

आधार :- जिल्हा पुरवठा अधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय, वर्धा

जिल्ह्यातील 1999 मधील लोकसभा व 1999 मधील विधानसभा निवडणूक संबंधी आकडेवारी

जिल्हा - वर्धा

(आकडे हजारात)

अ क्र	मतदार संघाचे नांव	एकुण मतदारांची संख्या	मतदान केलेल्या मतदारांची संख्या			मतदानाची टक्केवारी
			पुरुष	स्त्रिया	एकुण	
1	2	3	4	5	6	7

लोकसभा निवडणूक (1999) :-

1	27 लोकसभा मतदार संघ	1080	383	300	683	63.24
	लोकसभा एकुण :-	1080	383	300	683	63.24

विधान सभा निवडणूक (1999)

1	127 आर्वी	182	67	52	119	65.38
2	128 पुलगांव	184	63	48	111	60.33
3	129 वर्धा	198	69	54	123	62.12
4	130 हिंगणघाट	215	76	57	133	61.86
	विधान सभा एकुण :-	779	275	211	486	62.39

पुढे चालु

अ क्र	मतदार संघाचे नांव	पक्षनिहाय मते मिळालेल्यांची संख्या				
		काँग्रेस आय	भा. न. पा.	शिवसेना	राष्ट्रवादी काँग्रेस	कम्युनिष्ट पार्टी (आय)
1	2	8	9	10	11	12

लोकसभा निवडणूक (1999) :-

1	27 लोकसभा मतदार संघ	250	243	0	153	0
	लोकसभा एकुण :-	250	243	0	153	0

विधान सभा निवडणूक (1999)

1	127 आर्वी	44	31	0	28	3
2	128 पुलगांव	45	15	0	24	0
3	129 वर्धा	45	0	19	37	0
4	130 हिंगणघाट	0	0	54	0	0
	विधान सभा एकुण :-	134	46	73	89	3

पुढे चालु

अ क्र	मतदार संघाचे नांव	पक्षनिहाय मते मिळालेल्यांची संख्या				
		अखिल भा. सेना	भा. सहजन महासंघ	नाग विदर्भ आंदोलन	अपक्ष	इतर
1	2	13	14	15	16	17

लोकसभा निवडणूक (1999) :-

1	27 लोकसभा मतदार संघ	0	0	0	0	31
	लोकसभा एकुण :-	0	0	0	0	31

विधान सभा निवडणूक (1999)

1	127 आर्वी	0	0	0	5	0
2	128 पुलगांव	0	0	0	18	0
3	129 वर्धा	0	0	0	16	0
4	130 हिंगणघाट	14	1	0	53	0
	विधान सभा एकुण :-	14	1	0	92	0

आधार :- जिल्हा निर्वाचन अधिकारी, जिल्हा अधिकारी, वर्धा

जिल्ह्यातील ०१.०.२००१ रोजीच्या आर्थिकी व प्रवासा याचसाठी असलेल्या विश्रामगृहांचा तालुकागणनाय
राती

जिल्हा - वर्धा

अ क्र	तहसिल	विश्रामगृहाचे नांव व पत्ता	कक्षांची संख्या
1	2	3	4
1	वर्धा	1) शासकिय विश्राम भवन, वर्धा, (सा. बा. विभाग)	5
		2) शासकिय विश्राम गृह, वर्धा, (सा. बा. विभाग)	8
		3) शासकिय विश्राम गृह, आर्वी रोड, आजी	2
		4) शासकिय हॉलीडे कॅम्प, वर्धा, (पर्यटन विभाग)	18
2	सेलु	1) शासकिय विश्राम गृह, सेलु, (सा. बा. विभाग)	2
		2) शासकिय विश्राम गृह, केळहर, (सा. बा. विभाग)	2
		3) बोर प्रकल्प, निरीक्षण गृह, बोर (सिंचन विभाग)	2
		4) नवरगांव, विश्रामगृह (वन विभाग)	2
3	समुद्रपूर	1) विश्राम गृह समुद्रपूर (सा. बा. विभाग)	2
		2) विश्राम गृह गिरड (वन विभाग)	2
4	हिंगणघाट	1) शासकिय विश्राम गृह, हिंगणघाट, (सा. बा. विभाग)	3
		2) निरीक्षण बंगला चौकी, नारायणपूर (वन विभाग)	2
5	देवळी	1) शासकिय विश्राम गृह, देवळी, (सा. बा. विभाग)	2
		2) शासकिय विश्राम गृह, पुलगांव, (सा. बा. विभाग)	2
6	आर्वी	1) शासकिय विश्राम गृह, आर्वी, (सा. बा. विभाग)	2
		2) विश्राम गृह वाढोणा (सा. बा. विभाग)	2
		3) विश्राम गृह सारंगपूरी (वन विभाग)	2
		4) महाकाळी निरीक्षण गृह, महाकाळी, (सिंचन विभाग)	2
7	आष्टी	1) शासकिय विश्राम गृह, आष्टी, (सा. बा. विभाग)	2
		2) विश्राम गृह तळेगांव (राष्ट्रीय महामार्ग)	2
8	कारंजा	1) विश्राम गृह गारपीट (वन विभाग)	2
		2) विश्राम गृह कारंजा (राष्ट्रीय महामार्ग)	2

आधार :- 1) सार्वजनिक बांधकाम विभाग, वर्धा

2) कार्यकारी अभियंता लहान पाटबंधारे विभाग, वर्धा

3) वन विभाग, वर्धा

4) राष्ट्रीय महामार्ग क्रमांक 54, नागपूर

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	बाब	परिमाण	संदर्भ वर्ष						
			1960 - 1961	1970 - 1971	1980 - 1981	1990 - 1991	1998 - 1999	1999 - 2000	2000 - 2001
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1 क्षेत्रफळ व लोकसंख्या :- (1971, 1981 व 1991)									
1.1	क्षेत्रफळ	चौ.कि.मी	6309	6309	6309	6309	6309	6309	6309
1.2	एकूण लोकसंख्या	संख्या "000"	634	780	927	1068	1151	1161	1231
1.3	लोकसंख्येची घनता	दर चौकिमी	101	124	147	169	182	184	195
1.4	शेतकरी व एकूण शेतमजुरांची एकूण काम करणा-यांशी टक्केवारी	टक्केवारी	77.30	76.50	76.90	73.94	73.94	73.94	73.94
2 कृषी व सिंचन									
2.1	जंगलाखालील क्षेत्र	हेक्टर"00	670	660	670	860	274	279	उ. ना
2.2	लागवडीलायक क्षेत्र	---	4680	4990	4680	4510	4720	4619	उ. ना
2.3	प्रत्येक कृषी काम करणा-या मागे (शेतमजूर व शेतकरी) लागवडीयोग्य क्षेत्र	हेक्टर	1.91	2.14	1.53	1.35	1.42	1.39	उ. ना
2.4	एकूण पिकाखालील क्षेत्र	हेक्टर "00"	4080	4310	4400	4110	4453	4450	उ. ना
	क) अन्नधान्याखालील क्षेत्र	---	2160	2180	2150	1790	1527	1504	उ. ना
	ख) ऊसाखालील क्षेत्र	---	0.46	0.71	0.76	13.64	22.20	26.48	उ. ना
	ग) भुईमूगाखालील क्षेत्र	---	10	80	50	80	52	42	उ. ना
	घ) कार्पसाखालील क्षेत्र	---	1650	1830	1920	1840	1774	1845	उ. ना
2.5	निव्वळ पिकाखालील क्षेत्र	---	4028	4242	4130	3905	4146	4090	उ. ना
2.6	प्रति कृषी काम करणा-या मागे (शेतमजूर व शेतकरी) पेरलेले निव्वळ क्षेत्र.	हेक्टर	1.75	1.82	1.36	1.18	1.24	1.23	उ. ना
2.7	एकापेक्षा अधिकवेळा पेरलेल्या क्षेत्रांची निव्वळ पेरलेल्या क्षेत्रांशी टक्केवारी	टक्केवारी	0.80%	1.88%	5.13%	4.40%	7.40%	8.80%	उ. ना
2.8	सिंचनाखालील एकूण क्षेत्र	हेक्टर "00"	60	90	240	240	348	394	उ. ना
2.9	एकूण सिंचनाखालील क्षेत्रांची एकूण पिकाखालील क्षेत्रांशी टक्केवारी	टक्केवारी	1.39%	2.18%	5.46%	5.78%	7.40%	8.80%	उ. ना

तक्ता क्रमांक - 15.9 पुढे चालु

1	2	3	4	5	6	7	9	10	11
2.10	निव्वळ सिंचन क्षेत्र	हेक्टर "00"	60	90	180	240	187	195	उ. ना
2.11	कालव्याव्हारे सिंचित क्षेत्र	--"	उ. ना.	10	20	50	1	1	उ. ना
2.12	विहिरीव्दारे सिंचित क्षेत्र	--"	50	90	160	180	186	195	उ. ना
2.13	इतर साधनाने सिंचित क्षेत्र	--"	1830	1990	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना
2.14	सिंचनाखालील क्षेत्र								
	क) अन्नथाव्ये	हेक्टर"00	10	40	160	140	207	215	उ. ना
	ख) ऊस	--"	0.36	0.71	0.76	10.88	26.59	31.46	उ. ना
	ग) भुईमूग	--"	उ. ना.	20	उ. ना.	उ. ना.	11	2	उ. ना.
	घ) कापूस	--"	10	20	20	10	1	0	उ. ना
	च) फळे व भाजीपाला	--"	उ. ना.	30	30	70	69	75	उ. ना
3	मृदसंधारणाची कामे								
	क) बांधबंदिस्त केलेली जमीन	हेक्टर"00	उना	60	80	350	उना	उना	उना
	ख) मजगरीखालील क्षेत्र	--"	उना	उना	उना	उना	उना	उना	उना
	ग) पुनःप्राप्त केलेले क्षेत्र	--"	उना	उना	उना	उना	उना	उना	उना
4	कृषी अवजारे						1992	1992	1997
									(अस्थाई)
4.1	क) लाकडी नांगर	"000	33	35	35	25	34	34	24
	ख) लोखंडी नांगर	--"	5	6	8	8	16	16	19
4.2	सिंचनाकरिता तेलावर चालणारे पंप	संख्या "00"	5	7	10	25	9	10	12
4.3	सिंचनाकरिता विद्युतपंप	--"	6	12	18	108	195	251	252
4.4	ऊसाचे चरक								
	क) शक्तीवर चालणारे	संख्या	37	3	40	11	7	7	4
	ख) बैलाच्या मदतीने	--"	14	9	53	2	41	41	29
5	पशुधन						1992	1992	1997
									(अस्थाई)
5.1	एकूण पशुधन	संख्या "000"	419	523	540	602	673	673	730
5.2	प्रत्येक बैलजोडीमागे लागवडकेलेले निव्वळक्षेत्र	हेक्टर	6.73	6.72	6.83	6.68	6.22	6.93	11.14
5.3	दुभत्या गायी	संख्या "000"	उ. ना.	39	39	53	55	55	51
5.4	दुभत्या म्हशी	--"	उ. ना.	10	13	14	18	18	19
5.5	शेळ्या व मेंढ्या	--"	उ. ना.	115	148	185	186	186	188
5.6	कोंबड्या व तत्सम पक्षी	--"	138	137	169	177	218	218	275

तक्ता क्रमांक - 15.9 पुढे चालु

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
6	मत्स्य व्यवसाय								
6.1	सागरातील मत्स्य उत्पादन	मे. टन	0	0	0	0	0	0	0
6.2	गोडयापाण्यातील मत्स्य उत्पादन	मे. टन	उ. ना.	उ. ना.	425	1000	3136	4200	4519
6.3	मच्छीमार सहकारी संस्था	संख्या	0	0	0	0	0	0	0
7	नोंदणीकृत कारखाने व रोजगार								
7.1	चालू कारखाने	संख्या	40	40	48	130	168	173	173
7.2	कामगारांची दै.स. उपस्थिती	संख्या	7416	6409	7528	9288	11930	11925	12332
7.3	दरलाख लोकसंख्येमागे नोंद केलेल्या कामगारांची संख्या	संख्या	1376	1010	754	1002	1037	1027	1002
8	विद्युत								
8.1	विद्युत निर्मिती (दशलक्ष) तास	कि.वॅ.	0	0	0	0	0	0	0
8.2	वापरलेली वीज	---	22	37	91	176	6126	5715	5811
8.3	विद्युतीकरण झालेली शहरे	संख्या	6	6	6	6	6	6	6
8.4	विद्युतीकरण झालेली गावे	संख्या	80	424	1005	1239	1270	1276	1276
9	सहकार								
9.1	संस्था								
	क) शेती पतसंस्था	संख्या	419	419	408	404	401	402	402
	ख) बिगरशेती पतसंस्था	संख्या	44	419	223	110	218	226	249
	ग) बिगरशेती बिगर पतसंस्था व इतर संस्था	संख्या	103	302	319	776	864	811	825
9.2	सभासद								
	क) शेती पतसंस्था	संख्या	31	62	139	125	149	217	184
		हजारात							252
	ख) बिगरशेती पतसंस्था	संख्या	3	7	22	22	76	91	106
		हजारात							
	ग) बिगरशेती बिगर पतसंस्था व इतर संस्था	संख्या	9	23	33	106	118	109	127
		हजारात							
9.3	खेळते भांडवल								
	क) शेती पतसंस्था	रुपये	140	1003	2108	5943	21771	27799	33722
		लाखात							
	ख) बिगरशेती पतसंस्था	रुपये	16	84	432	2332	14018	18685	21797
		लाखात							
	ग) बिगरशेती बिगर पतसंस्था व इतर संस्था	रुपये	15	87	543	6341	5748	7023	14738
		लाखात							

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
9.4	दिलेलीकर्ज								
	क) शेती पतसंस्था	रुपये लाखात	112	830	532	973	3652	23830	29780
	ख) बिगरशेती पतसंस्था	रुपये लाखात	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	1047	6376	9560	10556
	ग) बिगरशेती बिगर पतसंस्था व इतर संस्था	रुपये लाखात	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	1784	उना	उना	उना
10.	शिक्षण								2000-01 (अस्थाई)
10.1	प्राथमिक								
	क) संस्था	संख्या	712	868	932	1000	1049	1052	1056
	ख) विद्यार्थी	संख्या "000"	19	93	129	141	134	132	131
	ग) शिक्षक	संख्या	2013	3008	3294	3849	4351	4128	4297
	घ) प्रतिशिक्षक विद्यार्थी	संख्या	9	31	39	37	31	33	30
10.2	माध्यमिक व उच्च माध्यमिक								
	क) संस्था	संख्या	56	106	120	137	226	231	231
	ख) विद्यार्थी	संख्या "000"	20	41	63	51	126	131	133
	ग) शिक्षक	संख्या	824	1757	2122	1615	3827	3884	3935
	घ) प्रतिशिक्षक विद्यार्थी	संख्या	24	23	30	32	32	33	34
10.3	महाविद्यालयीन								
	क) संस्था	संख्या	3	7	7	12	29	29	36
	ख) विद्यार्थी	संख्या "000"	1	5	6	14	17	15	19
	ग) शिक्षक	संख्या	31	184	187	352	480	385	702
	घ) प्रतिशिक्षक विद्यार्थी	संख्या	32	27	32	36	35	40	27
10.4	साक्षरतेची टक्केवारी								
	क) पुरुष	टक्केवारी	43.40	52.55	60.92	66.63	66.63	66.63	87.70
	ख) स्त्रिया	टक्केवारी	17.00	30.29	40.57	51.78	51.78	51.78	72.80
	ग) एकूण	टक्केवारी	30.40	41.71	51.02	59.43	59.43	59.43	80.50
11	वैद्यकीय व आरोग्य सेवा								
11.1	दवाखाने	संख्या	5	37	59	45	42	48	48
11.2	रुग्णालये	संख्या	9	7	9	16	20	25	24
11.3	प्राथमिक आरोग्य केंद्र	संख्या	5	8	8	27	27	49	54
11.4	खाटा	संख्या	289	671	1089	1459	932	874	895
11.5	दरलाख लोकसंख्येमागे खाटा	संख्या	46	86	140	157	81	75	73
11.6	उपचार केलेले रुग्ण								
	क) बाह्यरुग्ण	संख्या "000"	195	922	1245	1087	922	483	893
	ख) अंतररुग्ण	संख्या "000"	10	29	83	56	72	68	81

तक्ता क्रमांक - 15.9 पुढे चालु

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.7	जन्माचा दर	दर हजार	44.40	27.60	21.67	21.70	21.21	21.21	21.20
1.8	मृत्यू दर	दर हजार	17.50	8.50	8.02	8.95	8.20	8.20	8.20
12	वाहतूक व दळणवळण								
12.1	रस्ते लांबी(न.पा.वगळून)	कि.मी.	537	1125	2296	2558	4658	3111	3183
12.2	दर 100 चौ.कि.मी. क्षेत्रामागे रस्त्यांची लांबी (न.पा.रस्ते वगळून)	कि.मी.	8.50	17.80	36.40	44.78	73.82	49.30	50.45
12.3	रस्त्याची लांबी, दरलाख 'लोकसंख्येमागे	कि.मी.	85	177	294	265	440	268	292
12.4	एकूण रेल्वेमार्गांची लांबी	कि.मी.	174	174	174	397	397	397	397
12.5	डाक कार्यालये	संख्या	124	144	173	182	185	185	186
12.6	तार कार्यालये	संख्या	9	12	39	11	11	11	11 (91)
13	स्थानिक स्वराज्य संस्था								
13.1	पंचायत समिती	संख्या	0	0	7	8	8	8	8
13.2	ग्राम पंचायत	संख्या	452	456	477	503	507	515	517
13.3	नगरपालिका	संख्या	6	6	6	6	6	6	6
13.4	कटक मंडळे	संख्या	0	0	0	0	0	0	0
13.5	महानगरपालिका	संख्या	0	0	0	0	0	0	0
14	संकीर्ण								
14.1	बँक शाखा (सर्व बँका)	संख्या	15	30	68	135	145	145	146

आधार :- जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय, वर्धा